

a sunt uirtutes/communitas heretica seu diuina
ue est superexcellens directio i omni uirtu
em hominem in tunc ipse huius uirtus est di. De
ata est tunc heretica uirtus quia beatitudinis q
excellencia inferius moris super hominem cui
alacres. ut exultatio uirtutis. *uirtus*
incommunitas et mollitas et communitas et pte
do septem qz neqz eadem uirtutem et malis
ut aliam qz qz pmo ponendo opores
et maxime pncipales ut ex his consi
falsum sumatur qd xpm deum oporem
uirtus
o dubitat ad pntas opiones. p. s. ad hac
unes sit seu praua agno p passionem qz
ritatem faciens aliquid et malum si agur
ip ignoranti am pnt consequent dubi
p ignoranti quis mod ignorat. Deum
modum qz de facit n prauit neqz idem
et si oporem qd imp. ubi. Deum q
uirtus q contrarietur i communitate p
xm iduenerit et prudenter qui uirtu
es uirtutes. ad ad hanc s. et ad et te
r communitate et uirtutem et iduenerit.
i hanc concupis confitentes hos at
i omis communitate hanc concupis. n uirtus
as magnas et fortes. Tercio aut ad
q communitas pmanet in qz et ad
corruptus ab ea p agere. ex hoc

facit ab aliqua passioe ut sompno ut ebrietate ita
ma cui sit par somnans adu ignosans ip pas
sionem. licet dicat sermones qz scia. Qz p opom
et hanc no singularem qz cu solitudine communitate
speculatus uirtute facit condonem adu uirtutem
non p huius. Qz sit uirtus opom delectati alium
moris qz ipm est fugiendum et pncipales opom qd
h aliquid est a ratione uili et pncipali opone cu id
cupia incommunitate agere pncipali opone ad ac
tum. ut p hanc id communitate agere. cum modo
uili opom qz uirtute carere. n incommunitate agere.
Deum qz ignora incommunitas soluit. pncipali
uirtute qz exultans i passione ut n ip opom p
culare. ut non actu intelligit ea qd etiam solu
tur incommunitate p hoc qz ipius pncipalis qz ad
facit n est scia.

uirtus
An sit aliquid simpliciter iduenerit. ut ois scdm pre
et si est simpliciter iduenerit a qualia est ad quoz
derationem qz cura de iactis et tristitias sunt
iduenientes et iduenientes diuidit delectabi
lia i actia et eligibilia dicens super excellenter
cura eligibilia non simpliciter diu incommunitate
s. cu determinat adu ut pnt iduenientes. s. cu de
terminat adu. ut pnt incommunitate uirtutem
super excellenter in cura actia. ut pnt cura in
uirtute et uirtute cura qz est determinans diu sim
pnt incommunitate. ip qd et in idem pnt inco
mmunitatem et separatum qz sit eorum opores

Tractatus de penitentijs et actibus pe
nitentiũ et confessorũ: cum forma absolu
tionũ: et de canonibus penitentialibus. .:

Incipit tabula istius tractatus et cuiuslibet eius partis.

Primo quid est confessio.

Secundo: quortuplex est confessio.

Tertio: qualis debet esse confessio.

Quarto: que sunt cause propter quas quisque debet festinare ad confessionem.

Quinto: quot sunt partes penite.

Sexto: quid est contritio.

Septimo: qualis et quanta debet esse contritio in penitente.

Octavo: quid est effectus contritionis.

Nono: an confessio sacerdotalis sit necessaria de necessitate precepti: vel an sit necessaria de necessitate salutatis.

Decimo: in quibus casibus tenetur quis statim confiteri.

Undecimo: an antequam esset. cap. omnis vtriusque sexus: fuit preceptum confiteri ore.

Duodecimo: qualiter intelligitur id quod dicitur quod precepta affirmatiua obligant pro loco et tempore.

Tredécimo: quid in contritione necessarium est votum vel propositum confessionis vocalis.

Decimo quarto: an confessio cordis sufficiat sine confessione oris.

Decimo quinto: qui sunt effectus confessionis.

Decimo sexto: an sit bonum facere elemosinam ad redimenda peccata confessa.

Decimo septimo: an sit bonum confiteri quolibet anno et recipere sacramentum eucharistie in pascha indubitatum est scilicet quasi si debet sit.

Decimo octavo: an sit bonum pro redimendis peccatis et penis peccatorum recipere indulgentias: et de diversis speciebus indulgentiarum: et de culpa et pena.

Decimo nono: que est penitentia publica.

Elicesimo: que est solennis penitentia.

Elicesimo primo: que est penitentia priuata.

Elicesimo secundo: et principalis questio est: quid sunt peccata mortalia: et quid venialia: et quomodo peccatum veniale efficitur mortale: in qua includuntur septem partes.

Prima pars: que sunt peccata mortalia: et que sunt peccata venialia: ibi dum dicitur. xxij. questio est.

Secunda pars est quid crimina mortalia dicuntur capitalia et que non dicuntur capitalia: ibi dum dicitur. circa primum dico.

Tertia pars est que dicuntur mortalia tantum. ibi dum dicitur: peccata vero mortalia. que sub se continent septem questiones.

Prima questio est de superbia: et de qualitatibus et vitiis superbiorum: ibi dum dicitur: superbi enim patiuntur istas qualitates.

Secunda questio est de peccato inuidie et qualitatibus et vitiis inuidie. ibi dum dicitur: secundum peccatum mortale est inuidia.

Tertia questio est de ira. et quando ira est peccatum mortale: quando veniale: ibi dum dicitur. ter-

tium peccatum mortale.

Quarta questio est: de peccato mortale gula: circa quam amictur tres questiones.

Prima quando ebrietas non est peccatum. ibi dum dicitur: quando dicitur qualitas ebrietas.

Secunda questio est quando ebrietas est peccatum veniale: ibi dum dicitur. venialis est.

Tertia questio est: quando ebrietas est peccatum mortale: ibi mortalis est.

Quinta questio est: de peccato accidia: ibi dum dicitur. quintum peccatum est: in qua etiam veniunt tres questiones sicut in superiori articulo dictum est.

Prima quando accidia non est peccatum. ibi dum dicitur: unde aut talis tristitia est.

Secunda questio est quando accidia est peccatum veniale. ibi dum dicitur: unde si quis habet tristitiam.

Tertia questio est: quando accidia est peccatum mortale: ibi dum dicitur: quandoque vero pertingit.

Sexta questio est de peccato luxurie in qua queritur: quando ma-

ritus cognoscens uxorem: peccat mortaliter vel non: ibi dum dicitur. Sextum peccatum mortale est.

Septima questio est de peccato auaricie: ibi dum dicitur. auaricia.

Quarta pars est que sunt peccata venialia: ibi dum dicitur. secunda pars. xxij. questionis est.

Quinta pars est: quando venialia efficiuntur mortalia: vel mortalia efficiuntur venialia. ibi dum dicitur. tertia pars. xxij. questionis est. quomodo venialia.

Sexta pars. xxij. questionis est. qualiter possunt tolli peccata venialia: ibi dum dicitur: et ex hoc resultat alia questio.

Septima pars. xxij. questionis est quando quis dicatur peccare in spiritum sanctum: ibi dum dicitur et ex hijs etiam resultat alia questio.

Elicesima tertia: qualiter cognoscitur peccatum grauius vel leuius: presertim in peccatis luxurie.

Elicesima quarta: questio est: quid est satisfactio penitentiae: et sic finitur tertia pars huius tractatus: de qua in exordio.

Doctoris de benauento in Salmaticensi
academia iura pontificia de mane ordinarie legens: ad reuerendissimū
illustrem ac magnificū dominū suū dominū Joannē de Castella Sab-
manticensem pontificē: iureconsultū ac clarissimorū regū Ferdinadi et
Elisabet consiliariū q̄ dignissimū: humili ac deuotissima comendatio-
ne premissa inscripta optimi parentis egregij doctoris Benauentani pre-
fatio incipit feliciter.

Clam summis vigilijs et immenso labore ille vtriusq; iuris
monarcha Joannes benauentanus: doctor prestatissim⁹:
progenitor meus: sapientie particeps fuerit effectus: et su-
pra modū fontes vtriusq; censure imbibere. Paupertatis
precipue et alia studiorū onera a puericia captiuato intel-
lectu sufferens quousq; diē clausit extremū. Per suas cau-
sas (teste philosophorū principe) et opationes latere nō pot. et tu te cla-
rissime presul spes et gloria mea eius elegantissimā doctrinā insecutus
subtilius cognouisti. Legimus enim pater excellens: illos qui pro repu-
blica cecidisse compertū est per gloriā viuere. et ideo eius optimi parētis
fama et gloria in vniuersū orbem nō ab re decantatissima est: cū pro re-
publica studiorū adeo litteris deditissim⁹ extitit vniuersis: q̄ fere oēm
scientiarū: artiumq; liberaliū modū fuerit percunctatus: et per sexagins-
ta et ultra annorū curricula: in predictae academie scolis publice cathedras
ordinarias: nō iurium pontificū decreti: videlicet decretaliū solius.
Sed et rethorice: oratorie: et philosophie perlegisse constat: cuius scien-
tia doctrina: verbo: et exemplo Salmatina schola mirum modū edifica-
tur ac semper ornatur: tota hispaniarū orbis illustrat et illuminat: ac in
diuinis precipue rebus gubernatur: qui post omnia reputans sibi miser-
rimū sue sapientie posteris suis scripta nō relinquere quib⁹ possit: ut cō-
solarī: sicut triste ē diuini decedere sine herede. Sexaginta et quinq; ope-
ra tractat⁹: repetitiones: et iussima cōsilia ad totius humani generis gu-
bernationē et regimē diuinitus quodāmodo promulgata: vtilissima: de-
siderabilia super aurū et lapidem preciosum: dulciora super mel et fauū:
propria manu scripta: penes me imeritū filiū eius et heredē: querētibus
accommodata dimisit. O dignissima ciuitas benauentana: q̄ tam mirificū
genuisti virū. eius operib⁹ lōge felix atq; beata diceris. Et cū sepe nume-
ro illustres ac iocūdissime antistes: a q̄ plurimis iurecōsultis p̄fessorib⁹
optimis et scolarib⁹ requisit⁹ fuisset. Cōtinuis molestijs afficeret et in
quietus redderet: vt opera p̄ris tam prestatissimi: eloquētissimi: et ordo-
dore fidei zelatoris tā sublimia: alias p̄ cū summa cū maturitate et vigilia
copulata: cūctis in lege dñi eruditis vtilia: imo necessaria ad regimē ani-
marū: per me publicarent. traderent: ac oibus rogātibus scribēda vt gē-
mas preciosas cōmodarē: nec per me iuste aut licito velamēto denegari

poterant. statim tū ex predicta causa: tū ne ea q̄ tam specialit⁹ merētur no-
tari si nō notent: quasi neglecta videant. ne vt fertilior in agris seges hec
omnibus reddatur. Jam dicta opera singularia diligenter ac fideliter per
me accumulata ac emētada: litteris eneis impingēda in duo volumina
principalia tradere: vt ea q̄ longo tēpore latitarunt: nunc omnib⁹ nota
reddant. Et quā legitur parū esse iura cōdere: nisi sit qui ea tueat: foue-
at: et administret: obseruadissime dñe: meū tutissimū columē: tue prudē-
tissime ac reuerēdissime dñationi. iam dicta memoratu dignissima scri-
pta deferenda ac dedicanda animaduerti ac censui. vt in tuū expectatissi-
mū et immortale nomē omnibus seculis celebrandū relucescant. et abste-
fouean: protegantur: et auctorizent. et tuo rectissimo iudicio examinent:
corrigant: lūment: et reformētur. qui omnū sapientū viroū es indefi-
ciens calcar: tibi soli predictorū operum presidium: tutamē: protectio et cor-
rectio multiplici titulo et ratione conuenit ac expectat. Cum ab ineunte
etate: sub disciplina iam dicti auctoris mei progenitoris et mea: et si imes-
ritus optimos mores diuinas litteras rerum omnū cognitionē: fidem:
integritatē: māsuetudinem: modestiam: religionē: pietatem: libertatē: et
omnē virtutē miro modo colueris: vt tuis litteris et meritis exigētibus:
in riguroso examine licentiam ad doctoratus culmē obtinuisti: et omnē
deniq; hispaniam tuis diuinis monitis vita: opere: et exemplo: tot illu-
strissimis lustris splendidaz reddis: quibus sane meritis innumerisq;
virtutibus: clarissimi ac p̄santissimi domini ac dñe nostri reges Ferdi-
dinadus et Elisabet diuino quodam nutu annuētibus: tuisq; factis dis-
sponentibus: te suū q̄ dignissimū consiliarium: et sui supremi consilij
presidentem constituerunt. primo collocantes te in decanatus dignita-
tem sancte ecclesie Hispalensis ciuitatis alias principis prouinciarū.
Post parua vero temporū curricula: iure optimo benemeritū episcopus
Astoricensem: tuis deinceps preclarissimis sapientie meritis ad apices
pontificatus nostre sancte ecclesie Salmantine es promotus. O precla-
rissima ac famosissima vrbs Salmatina: que tantū pontificē: omnibus
iustum: modestū: et liberalem: et ab omnibus dilectus habere merita es:
beatissima predicaberis. Quid igitur de tuarū virtutū culmine et ampli-
tudine amplius enarrē: semper honos nomen tuū laudēq; manebunt.
et si ea rite narrare vellem: humana quidem deficeret lingua: taceo enīz
et silencio pretereo tuum preclarissimū et generosissimū ortum: quo fere
nemine excellentiorē nec clariozem in Hispaniarū partibus immortalī
um omnū stat sententia. Suscipe igitur munus oblatum quod tuū est
memorable speculum memor in te sperantium decus et presidium meū.
meq; apud pedes tue dominationis obnoxium constituo: immortalī deo
suppliciter preces porrigens. vt te sempiterno euo conseruet. Data Sal-
matice. ydibus Ianuarijs. Anno salutis Millesimo nonagesimo. viij.

Incipit tractatus de penitentia.

Audiorum celestium optatores: at-

que animarum zelatores: patres egregii et viri conspiciunt: quod ut dicit Genu. instatur a tergo mors que nos sequitur: vita fugit. et quod ut ipse dicit: omnes quotidie morimur. Quotidie enim moritur aliqua pars vite: et cum crescimus: vita decrescit: quicquid transit temporis perditur. et hunc ipsum quem agimus diem cum morte diuidimus: ergo quod omnes moriemur: ut in ca. in ecclesiastico. xij. q. ij. et quod totum tempus vite nostre breuissimum est. ut in c. consideret. v. disti. valde timidi esse debemus. nam si mors nos occupet in peccatis: quid nisi mors eterna et gehennalis perditio erit nobis. In hoc igitur vigilare debemus: nam diabolus tanquam leo rugiens circumit nos: querens quem deuoret. ut in c. nulli dubium. iij. q. i. et velut leo in occultis et in insidiis sedet ut nos interficiat: quod ipse obuiat arbores magnas: et dormit iuxta iuncum et calami et caricem. i. apostolus mundanos et curiosos homines: et ipse est rex omnium qui in aquis habitat. i. illorum qui in peccatis et in fluxu rerum labentium morantur. ut in c. si enim in tex. et glo. in fine. i. di. ij. et quilibet peccator pro peccato uendit se diabolo. ut in c. non est quod cuius. xv. q. j. propter quod diabolus preter habet in malis tanquam in suo pectore. ut in c. his auctoritatibus. xliij. q. j. in fi. Quod enim ab ista peccatorum morte ab ista prete et dominatione diaboli poterimus liberari. certe non est aliud remedium nisi hoc solum quod ad deum creatorem et pectorem nostrum per penitentiam conuertamur: et peccata nostra que contra eum commisimus: continue deploremus. nam si apostolus peccata per baptismum dimissa continua ploret nobis super fundamentum apostolorum positus: quid preter plorem restat: quod nisi semper dolere in vita: ut in c. si apostolus. iij. di. et ad hanc plorationem et penitentiam peccatorum cito accelerare debemus: antequam claudat super nos puteus os suum. i. antequam profunditas huius iniquitatis nos per mortem absorbeat. ut in c. puteus. super. ea. di. Accirco quod tanta mala propter peccata incurrimus: et quod in sola penitentia tantum refugium habemus. actum presentem de hac qua in isto anno legitur lego: materiam penitentiae disposui ordinare. In quo qui dem actu tria (sequens morem solitum) peragant. primo diuinum auxilium (cum preestimatione debita) inuocabo. secundo materia. c. quod repetitur sum cum conclusionibus expedire curabo. tertio argumentorum laculis resistere laborabo.

Circa primum: quod ut ait Boetius de consolatione. li. iij. prosa. ix. etiam in minimis rebus debet diuinum auxilium implorari: quid in magnis rebus ut in materia nostra sciendum est. certe in hac materia in qua ipse deus principium et medium et finis est: multo magis debet inuocari eundem: ergo summum deum et eius auxilium inuoco in hec verba. O summe gerarchie rector et cordium illustrator: sine cuius scintilla gratie humanum cor ad charitatis ardorem quem iustificatur accendi non valet. da mihi lucem inuenire tuam: et in te conspi-

cuos animi desigere visus. et actui presenti aspira: ut per te qui es principium et semita et terminus ad salutem ad te summum bonum valeam peruenire. Et tu o in temerata virginum virgo cum tota superiorum curia et spiritu beatorum saluagami hi conamur in hoc et in alijs actibus impartire digneris: ut que recta sunt sentiantur: et que vera sunt prospera: et ea omnia cum fine beato perficiantur. Amen.

Prelibato auxilio diuino suffultus protestor quod quicquid dixerim ad laudem diuini nominis et ad finem lucide veritatis et salutis animarum dictum censeantur. Si quid vero quod absit a veritate diuini protulerim: illud ex nunc reuoco casto et irritum et habeo pro non dicto: et totum id et quicquid dixerim: correctio ni prece reuerendum sacre theologie magistrorum et omnium aliorum ad quos pertinet illa corrigere suppono: nil aliud intendens asserere nec tenere: nisi quod sacro sancta mater ecclesia approbat: cui me et omnia per me dicenda: subiungo prompto corde. Dixi secundo quod materiam capituli cum questionibus expeditur: et reuerendi patres et domini capituli quod repetiturus sum. est situatum in tractatu de penitentia. in. j. di. et incipit sufficit. Et domini huius in hac materia reuerentes aliquando consueverunt rubricam seu materiam continuare: et quasi per modum summe recitari consueverunt tanquam articulis in multis summis et locis tractatus solum ad capitulum veniam: et notando et querendo et applicando ad textum capituli: aliqua circa partes principales predicant. illa vez que magis dubia esse cerno. et finaliter ordinem in agenda prima tenendum: et actus quos penitens debet facere recto ordine prout melius potero recolligam.

Sequitur ergo capitulum et more decretorum eius litteram primo lego: sufficit penitenti confessio que primum deo offertur. deinde sacerdoti qui per delictis suis penitentium peccatorum accedit. et capitulum istud litteraliter non diuiditur: quod uno constructu claudis: sed mentaliter potest diuidi in duas partes: nam primo dicit confessionem debere fieri mentaliter deo. secundo vocalem sacerdoti. secunda ibi. deinde sacerdoti. Et ista secunda pars potest subdiuidi etiam in duas partes: quod facit quod dictum est. secundo ponit quod est officium sacerdotis. secunda ibi qui per delictis etc. Pro casus positione premitendum est quod in hac di. i. in principio fuit mora quod: utrum per solam cordis contritionem vel an per oris confessionem peccata dimittantur: et allegatae fuerunt auctoritates primo pro illa parte quod per solam cordis contritionem peccata dimittantur. Et post per aliam partem. scilicet quod sine oris confessione peccata non dimittantur. Nunc magis gratianus in alias auctoritates quas allegat ad probandum istam partem quod sine oris confessione peccata non dimittuntur: allegat istam auctoritatem Leonis pape: et in ea talis ponitur intellectus. Fuit quod situm a Leone papa: que est confessio sufficiens ad salutem cuiuslibet penitenti. Et Leo papa consultus respondit dicens: quod illa est confessio sufficiens cuiuslibet penitenti: que primum deo offertur: deinde sacerdoti: que pro delictis penitentium peccatorum accedit.

Circa primam questionem in ordine tabule. scilicet quod est confessio. dico quod confessio quid est confessio est legitima coram sacerdote. scilicet habente usus clauium quo ad illum qui ei confitetur peccata confessio.

perfecte ab affectu peccati resilit. vñ talis resilitio contritio dicitur siue ap-
pellat. et qz talis resilitio dolor quidam est. ideo per dolorem tanq̃ p̃ genus
essentialiter diffinitur. additur autem volutarie assumptus pro peccatis
tanq̃ differentia ad differentiam doloris naturalis et doloris inuidie de bo-
no alieno: qui non est meritorius. et hec conueniunt contritioni ponit est actus
virtutis: sed vt est pars sacramenti sic oportet qd addatur aliquid in cõpa-
ratione ad alias partes. et ideo additur: cū proposito cõfitemini et satisfaci-
endi. fm̃ Thomā et petrū. vt ponit archi. in. ca. perfecta. i. disti. iij.

Septia. q. **Qual** et qñ
ta contritio:
requirit in
penitente.
¶ Circa septimū. scz qualis et quāta contritio: hoc est quātus dolor re-
quiritur in penitente ad delendū peccatū. sciendū est qd quidam dicūt qd
homo ex rōne debet magis velle nunq̃ peccasse q̃ vñgenitū viuere. Alij
dicūt qd tanta contritio requirit: qd peccator debet velle potius omne pe-
nā subire q̃ peccasse. tamē Immo. et Jo. andreas dicūt qd sufficit si pec-
cator doleat se peccasse si maiorē contritionē nō pōt h̃re. et hoc sufficit si pro
pter hoc doleat: qz deus offendit: nam si doleret: nō de offensione dei: sed
forte de infamia quā incurrit: vel qz propter hoc honore suū amisit. talis
penitentia seu contritio nō esset sufficiens nec digna. vt in canone. vt cōsti-
tuere. l. di. Et sup̃ omnia requiritur qd sit talis et tanta contritio qd habe-
at propositū vltimus nō peccandi. vt in. c. nemo potest bene agere peni-
tentia. supra eadē disti. et in. c. penitentia agere. et c. illi penitentia. et ca.
penitentes. i. di. iij. scdm̃ Immo. et Jo. an. in. c. om̃is. de peni. et remissio.

Qual et qñ
ta debet cō-
tritio.
¶ Octaua questio in ordine tabule est. f. Quis est effectus contritionis:
sciendū est qd quilibet peccator pro quolibz peccato mortale est dānatus
ad penā eternā gehenne sine vllō remedio: si de illo in hac vita nō est cō-
tritus: sed si de illo peccato mortali contritus est: et cepit hic penitere pro
illo per illā contritionē liberatur a pena eterna: illa et pena eterna muta-
tur in temporalē: q̃ temporalis si hic nō fuerit impleta: implebit in pur-
gatorio: et hoc qz mortale efficitur veniale per contritionē: vt habetur in
texto et glo. in. ca. si quis sup̃ hoc fundamentū. xxv. di. et in. c. nullus ex-
pectet. de peni. di. vij. et expleta illa pena tēporalis: vel hic vel in purga-
torio: taliter peccati paradisus apertus est. scdm̃ tho. in. iij. sentē. di. xvij.
ad fi. vbi dicit qd peccati mortali paradisus clausus est: et per contritio-
nē votū cōfessionis importantē aperitur. Est ergo effectus cōfessionis
iste. f. qd delet peccatū quo ad culpā. i. quo ad penam eternā: et aperit pa-
radisum qui clausus erat peccanti mortali. et hoc qd dictū est: est verū si
cōfessio nō contēnitur cum adhiberi potest: alias contritus non est qui
cōfiteri contēnit. vt notat glo. summe q̃ incipit. vtiqz. et glo. in. cap. multi-
plex. supra. ea. disti. et clarius dicit glo. in. ca. sacrificiū deo cor contritū
spīritus tribulatus. ea. di. in principio: et de hoc est textus clarus in. c.
baptismi vicē. in fi. de conse. di. iij. vbi textus nec nullo modo dicenda est
cōuersio cordis ad deū: cū dei sacramentū contēnitur: et etiam tanta pos-
set esse contritio: qd peream vel potius per eius penalitatē remitteretur

Qual pec-
catū morta-
le efficitur
veniale.
¶ Circa septimū. scz qualis et quāta contritio: hoc est quātus dolor re-
quiritur in penitente ad delendū peccatū. sciendū est qd quidam dicūt qd
homo ex rōne debet magis velle nunq̃ peccasse q̃ vñgenitū viuere. Alij
dicūt qd tanta contritio requirit: qd peccator debet velle potius omne pe-
nā subire q̃ peccasse. tamē Immo. et Jo. andreas dicūt qd sufficit si pec-
cator doleat se peccasse si maiorē contritionē nō pōt h̃re. et hoc sufficit si pro
pter hoc doleat: qz deus offendit: nam si doleret: nō de offensione dei: sed
forte de infamia quā incurrit: vel qz propter hoc honore suū amisit. talis
penitentia seu contritio nō esset sufficiens nec digna. vt in canone. vt cōsti-
tuere. l. di. Et sup̃ omnia requiritur qd sit talis et tanta contritio qd habe-
at propositū vltimus nō peccandi. vt in. c. nemo potest bene agere peni-
tentia. supra eadē disti. et in. c. penitentia agere. et c. illi penitentia. et ca.
penitentes. i. di. iij. scdm̃ Immo. et Jo. an. in. c. om̃is. de peni. et remissio.

rota pena. vt in dicto. ca. baptismi vicē. de consecra. disti. iij. et notat ar-
chi. in. c. si peccatū. supra. ea. disti. et in. c. perfecta. i. disti. iij.

¶ Nona questio est. An cōfessio sacerdotalis sit necessaria de necessitate
p̃cepti: vñ an sit necessaria de necessitate salutis. et circa primū certū est qd
oris cōfessio est necessaria de necessitate p̃cepti. et hoc tenet archi. in pre-
dicto. c. porro. sup̃. ea. di. et in. g. ecotra. infra. ea. di. et in. c. perfecta. i. di. iij.
p̃ illud Jacobi vlti. ca. vbi dicit. Cōfitemini alterutrū peccata vñ: qd est
p̃cepti. vt dicit tex. in. g. criminis. xxv. di. et tex. et glo. in. ca. cōuertimur
in. sup̃. ea. di. et hoc cōter om̃es doctores tenent. **¶** Circa scdm̃. f. an con-
fessio sit necessaria de necessitate salutis: etiā tenetur firmiter qd sic quā-
do haberi pōt. et ita tenet archi. in. di. c. porro. et in. g. aliq̃ ecotra. supra. ea.
di. et in. g. ecotra. infra. ea. di. vbi dicit qd quādo cōfessio haberi pōt: sine
ipsa nō est saluus: et scdm̃ sanctū Tho. et Bonauē. In tantū est necessa-
ria de necessitate salutis: in quantū cooperatur ad remissionē culpe. **¶** Co-
operatur autē ad remissionē culpe hoc modo: qz sine cōtritione importan-
te secū votū verū et propositū efficax cōfessionis nō datur remissio p̃cor.
et si qs (cū pōt) pro loco et tēpore nō cōfiteat: nō h̃z votū verū: nec p̃positū
efficax: scdm̃ tho. et bonauē. ergo sine cōfessione qñ h̃r pōt nō dat remis-
sio p̃cor. et hoc p̃z: qz qñtū ad necessitatē salutis: statim post cōtritionē
debet quis cōfiteri si pōt: alias si nō cōfiteretur in periculo est. Ita qd si an-
te confessionē subitanee moriret: nō saluaret. et qz aliqui dñi tenuerūt et
tenent cōtrariū. et dicunt qd nō tenet statim quis cōfiteri: immo firmat qd
sine cōfessione oris liberat et saluat quilibet si h̃z cōtritionē et h̃z proposi-
tū cōfitemini semel in anno. f. in quadagesima. et si moriat subitanee sine
cōfessione ante illud tēpus. et qz hoc videt mibi periculosissimū. idcirco
deo duce sub p̃estationibz p̃libatis intendo probare et tenere cōtrariū
submitte do me in hoc articulo determinationi sacre scripture: et scdm̃ do-
ctoꝝ magistroꝝ sacre theologie meli⁹ sentiētū. et dñi vt hoc meli⁹ videat
tur. primo videndū est qualr illi dñi probāt intentionē suā. et illi dñi qui
tenent illā partē cōtrariā. f. qd nō tenet quis statim cōfiteri: imo qd cū il-
lo p̃posito saluari pōt: probāt hoc istis rōnibus. Primo qz p̃cepta nega-
tiua obligāt semp et ad semp. Sed p̃cepta affirmatiua licet obligent sem-
per: nō tñ ad semp: h̃z ad aliq̃d tēpus determinatū: puta cū locus et tēpus
adeat: qd tñ est indeterminatū. f. qd qñ locus et tps aderit. Scz qñ rei iudis-
finite adijcitur tps declaratio: an illud quis nō tenet. **¶** Cū ergo p̃ceptū de
cōfitemini sit affirmatiuū: et primo esset in eo tps indeterminatū: potuit
ecclia illud tēpus determinare: cū sit p̃ceptū discipline: nō nature. et cū ec-
clesia determinauerit qd cōfessio debeat fieri semel in anno. vt in. c. om̃is
vtriusqz sexus. de peni. et remis. ergo videt qd nō sit trāsgressor: siue omis-
tat siue differat vsqz ad annū cōfiteri. preterea si statim tenetur quis cōfi-
teri ex p̃cepto quādo habet copiam sacerdotis: si nō cōfiteat statim pec-
cat mortali: et eadē rōne in alio tēpore: et sic deinceps: et ita multa peccata

mortalia incurrunt pro vna penitentie dilatione: qd est inco[n]ueniens: et
 go rē. ¶ Itē in predicto. c. omīs datur mandatū de cōicando sub eadem
 pena sub qua datur mandatū de cōfiterendo: sed cōstat qd nō peccat omī-
 tendo cōmunicare vsq; ad pascha: ergo eadem ratione nō peccat omī-
 tendo cōfiterens vsq; ad quadragesimā. ¶ Item sicut est licitū peccatori
 querere sacerdotē discretū et expectare: pari ratione licitū est querere et ex-
 expectare tēpus idoneū ad penitendū et satisfaciendū: s; hoc est tēpus qua-
 dragesime: vt in. c. ecce nūc tēpus. sup. ca. distū. ergo videtur qd sine pec-

Decima. q. cato posset quis expectare quadragesimā. ¶ Post ista argumēta isti do-
 est. s. in qui mini qui hoc tenent et etiā alij doctores cōiter dicūt: qd in quattuor casib;
 bus casib; bus tenetur quis statim cōfiteri. Et hic intrat decima questio in ordine
 tenet quis tabule. s. in quibus casibus tenetur quis statim cōfiteri. Et dicendū est
 statim con qd primus casus est. si homo ante pascha vult recipere corpus xpī: vel sa-
 fiteri. cros ordines: tunc quis cōfiteri debet: si scit se habere peccatum morta-
 le: in quacūq; parte anni hoc fecerit. ¶ Secundus est ratione periculi
 ut puta: si debet intrare bellum vel mare: vel verisimiliter timet sibi mor-

Quattuor: tale periculu; imminere: vt quia est grauiter infirmus. ¶ Tertius est quā-
 casus in q; do verisimiliter timet: qd circa festum pasche non poterit habere copiam
 bustenetur sacerdotis discreti: qui tunc possit ipsum absoluerē. nam tenetur cōfite-
 quis statim ri ante: si eius copiam habeat: vt puta quia presens est tunc aliquis ha-
 cōfiteri. bēs casus papales: qui recessurus est ante pascha: et peccator indiget: ab-
 solutione in aliquo casu papali: vel in similibus casibus.

¶ Quartus casus est si aliquis credit se omnino necessario obligatū ad
 hoc vt statim cōfiteatur: et de hoc habet formatā conscientia: quia tūc. s.
 aliū nō tenet ipse tamē tenetur satisfacere conscientie sue. vt in. c. per
 tuas. ij. de sumo. In alijs autem casibus dicunt sic esse distinguendū: qd
 aut loquimur de cōfessione que fit in corde ipsi deo. et ista obligat ad sta-
 tim. et ita intelligunt. c. ille rex. de penitē. disti. ij. aut loquimur de cōfess-
 sione faciēda sacerdoti. et tunc dicūt qd aut loquimur de ipsa cōfessione
 quātum ad propositū interius. et tunc tenet proponere cōfiteri quādo
 cūq; conterit: et quādocūq; cogitat culpam commissam et dei offensā.
 et quādocūq; tempus se offert quo cogitare debeat: sicut in hora vel pe-
 riculo mortis. Aut quātū ad actū exterius: et tūc si loquimur de his qui
 nō obligantur ex culpa: sed ex institutione ecclesiastica. et tales possunt dis-
 ferre cōfessionē vsq; ad pascha in quo testetur cōicare. Si vero loquimur
 de his qui sunt obligati: nō tantū ex institutione ecclesiastica: sed etiā ex
 propria culpa: et tunc dicūt scdm bonū et iurā: qd si illo tēpore quo offert se
 oportunitas: est timor. pbabilis ne vnq; se offerat: vt qñ aliquis grauis
 infirmus vel intrat bellū vel mare qd tunc teneat cū offert se oportunitas
 sine aliqua dilatione cōfiteri. si vero nō est talis timor: imo adhuc opor-
 tunitas creditur se offerre. et tunc tenetur etiā quis statim cōfiteri aut
 maior expectat. vel quātū ad tēpus: vel quātū ad sacerdotē: vt qd credit

se alio maiore melius et deuotius cōfiteri: vel discretiorē sacerdotē habere:
 et tunc dicūt qd poterit sine pēto differre. et plus dicūt qd in hoc. s. vtrū
 maior oportunitas sacerdotis et tēporis expectetur vel nō expectet. cre-
 dunt iudicandū esse ipsum differentē scdm suā intentionē: in tantū qd si
 ipse differens probabiliter credat se habiturū maiore oportunitatē: excu-
 setur: licet postea contrariū eueniat. et si credat se nō habiturū maiore
 oportunitatē differendo peccat. licet post maior eueniat.

Nunc dñi: sub reuerētia pdictorū dñorū: ego intēdo cōtrariū
 cōndere: et fundare disputatiue: et proposse nitar suis argu-
 mētis et oppositionibus cōtrarijs rēdere: submittens me
 semp iudicio reuerendorū sacre theologie professorū: et cu-
 iuslibet alterius melius sentiētis. Et pmo intēdo fundare
 et probare cōtrariū per argumēta cōtraria qd doctores et

etiā ipsi tenētes cōtrariū faciunt. Deinde ego hāc partē intētionis mee
 alijs argumētis et foundationibus specialibus roborabo. et qd quilibet te-
 neat statim cōfiteri doctores probāt istis rationib;. Primo qd: quāto hō
 plus pmanet in pēto: tanto inabilior est ad curandū: sed constat qd quili-
 bet tenet cōfiteri qñ est abilior. si ergo est abilior: pētius cōfiteatur: ergo
 pētius pot tenet cōfiteri. Preterea hñs morbu; periculosum: peccare vñ
 si nō requirit: edicū ipso existente pēnti: vel cū offert se oportunitas: s;
 pētm mortale est periculosius omni morbo: ergo hñs copia sacerdotis: q
 est medic; pētorū: statim tenet cōfiteri. Itē qd est in grā tenet nunq; cades-
 re: ergo ab opposito qd est in culpa: tenet nunq; in culpa eē: et hoc nō pot
 nō si resurgēdo: ergo statim tenet resurgere ex quo peccauit: s; cōfessio fit
 ad resurgendū: ergo statim tenet cōfiteri. Preterea null; d; se cōmittere
 discriminē: s; hoc facit qd differt cōfessionē: qd subitaneē pot mori: et nō scit
 vtrū tunc valeat hñs sacerdotē: ergo null; d; differre cōfessionē: sed quili-
 bet d; statim cōfiteri. Preterea pēpta affirmatiua obligant. p loco et tē-
 pore. S; pēpta cōfessionis sunt affirmatiua: et loci et tēporis cōgruitas
 ad cōfendū vñ esse qñ qd cognoscēs pētm: habeat copia sacerdotis: ergo
 pēto qd hñs copia pēssoris tenet cōfiteri. Preterea mortalis pētor tenet
 statim reconciliare se deo et satisfacere de offensa: sed vtrūq; istorū debet fa-
 cere mediāte cōfessione: igit statim tenet cōfiteri. Preterea in ecclesiastico
 dñ. nō tardes cōuertere ad deū: et nō differas de die in diē: et qd sine termis
 nō debet: statim debet. et ita videtur qd statim teneamur cōfiteri qñcūq;
 peccauerim;. Preterea dñant pētores qui acquiescūt cōsilij diaboli: s;
 diabolus semp cōsulit homini procrastinationē et dilationē cōfessionis:
 igitur nō est procrastināda cōfessio quā diabolus cōsulit differri.

¶ Nūc post ista argumēta doctorū ego pbo istā partē alijs fundat omi-
 bus et argumētis. et ad pbandū hoc pmo facio casum in. c. isto: et dico qd
 littera hui; capli hoc pbat. nā hic dñ: sufficit penitēti cōfessio q fit primū
 deo: deinde sacerdoti. ex q littera p; q postq est cōmīt et cōfiteat qd deo:

statim post debz cōfiteri sacerdoti. et hoc denotat illud aduerbiū deinde: qđ debet exponi. i. statim post: et qđ ita debeat exponi probat. nā in littera istius capituli metā ponit in. c. quīs. infra. ea. di. et ponit per magistrū sententia in quarto. disti. xviij. dicit tunc etiā sacerdoti: hoc est dicere. i. quādo fit cōfessio deo: tūc. i. statim post: debet fieri sacerdoti. et sic videt a contrario sensu littere sic exposita: qđ si cōfessio fit deo: et nō fit statim sacerdoti si potest: nō sufficit. i. nō est sufficiens talis cōfessio.

xij. q. est an **¶** Secūdo probat sic: anteq̃ esset. c. omnis vtriusq̃ sexus: fuit pceptū cōfiteri ore. p illud Jaco. vlti. cōfitemini alterutrū peccata v̄ra. Et hic intrat cap. Omnis vndecima q̃stio in ordine tabule. s. An anteq̃ esset. c. omnis vtriusq̃ sexus vtriusq̃ fuit pceptū cōfiteri ore. et istud pceptū obligauit pro loco et tēpore in it pceptū determinate: ergo pro primo tēpore obligauit: qđ probat: qđ dictū de tēpore indeterminato intelligit de primo tēpore. vt in. l. eū qui kalēdis. ff. de verbo. obli. et qđ vbi dies nō apponit qđ debet dari: statim debetur. vt in dicta. l. eum qui kalēdis. in. s. quoties aut. et qđ si illud pceptū nō obligasset pro primo tēpore: pro nullo tēpore obligaret. nā qua ratione nō obligaret in primo tēpore eadē ratione nō obligaret in alio: ergo necesse est qđ in primo tēpore obligaret cū aliud nō esset determinatū. Sed per. c. omnis vtriusq̃. nō fuit mutātū nec determinatū expresse. nā illud capitulū nō dicit expresse qđ ante illud tēpus nō teneatur quis cōfiteri: ergo ita est prout ante erat. s. qđ quilibet in primo tēpore teneatur: qđ iure veteri nō est recedendū: nisi inquantū inuenimus expresse. vt in. l. precipimus. C. de appellat. et notat glo. et dñi in. c. anteriorū. ij. q. vi. ergo anteq̃ esset. c. omnis vtriusq̃. fuit pceptū cōfiteri ore. ex quo illud Jacobi vlti. nō fuit mutātū per illud. c. omnis vtriusq̃ sexus.

xij. q. est q̃li **¶** Tertio probat sic: et hic intrat xij. q. que in ordine tabule erat. s. Quater intelligit liter intelligitur illud qđ dicitur qđ pcepta affirmatiua obligant pro loco et tēpore. pcepta affirmatiua obligare pro loco et tēpore intelligit sic. affirmatiua verbi gratia: pceptū de honorādo parentes obligat pro loco et tēpore. s. quādo illi potius iudigent. vt dicit archi. de peni. di. v. in summa. et loco et tēpore. go sic etiā pceptū de cōfiteendo obligat pro loco et tēpore. s. quādo anima necessario eget et sacerdos habet. sed aia agens in p̄cto statim eget necessario elemosyna cōfessionis. vt in. c. q̃ vult. de peni. di. iij. vbi q̃ vult ordinate elemosynā faceret a seipso debet incipere: et primo eā anime sue facere. iuxta illud. miserere anime tue placens deo. et in. c. salubus. ea. di. ibi. filia babilonis misera et c. ergo statim debet quilibet cōfiteri.

xij. q. est an **¶** Quarto fundat sic fundamentū oīm doctorū est. becest. xij. q. s. an in cōtritiō cōtritiōne necessariū sit votū vel propositū cōfessionis vocalis. Et dicendum necessā: dum est qđ fundamentū oīm doctorū est qđ in cōtritiōne necessariū sit votū est votum vel propositū cōfessionis vocalis: alias non est cōtritiō nec vel prope: peccatū remittit scđm sanctū Thō. et magistrū sententiarū et bonauē. situz cōfess. in quarto sententiarū. dist. xviij. et scđm Archiep̄. in. c. penitētia. de peni. sionis.

sen. distinctione. iij. Item fundamentū est qđ ante illud votum cōfessio nis. paradisus clausus est peccanti mortaliter: scđm scđm Thō. predicta disti. xviij. in fine. Sed illud votum vel propositum tale debet esse qđ ab executione nō retardetur et qđ efficaciter prosiliat in actū: nisi p impotentiam impediat: alias nō est votum nec propositū verum nec plēnū. scđm predictos sanctū Thō. et bonauenturā. in predicta distinctio. et nisi cōnetur quis ponere in executione: nihil operatur illud votum: qđ probat per magistrū sententia in quarto sententia. ea. disti. c. vbi dicit qđ non est alius quis vere humilis: si nō requirit studiose iudiciū sacerdotis. et per verba Augustini in. c. quē penitet. vbi leprosi dum irent: mūdati sunt: ergo si nō prosilirent in actū nec conarentur ire: non mūdarentur. vt ex textu ibi patet. et probatur etiā. nā tunc votum cōfessionis proprie vocis reputatur cum deest facultas cōfessionis: alias non: vt est textus. in. s. his auctoritatibus. in. v. item votum. infra. ea. disti. ergo si post contritiōnem votū vel propositū retardatur ab executione: et statim efficaciter nō prosilit in actum: euz adest tempus et copia sacerdotis: et nō deest facultas cōfessionis per tale votū nō prestatur aliquo modo remissio peccatorū: sicut si nullum votū interuenisset: quia nihil et inutile equipolent. vt in. c. fraternitatis. de frigi. maxime quia habens propositū non confitendi vsq̃ ad quadagesimā: per consequens habet propositū non confitendi etiam si tempus se offerat ante illud tempus quadagesime. et sic nūq̃ liberatur a peccato: si nō confitetur cum potest. et paradisus qui clausus est huic peccanti per tale votum et propositum vacuum. et si insultet calceibus: non aperietur: imo velit nolit gehēnam intrabit. vt dicit glo. in. c. si apostolus. de peni. disti. iij.

¶ Quinto. sic omnes doctores concorditer tenent qđ quādo aliquis cōtritus contemnit sacramētū cōfessionis: nō dicitur contritus: nec cōsequitur remissionē peccatorū. de quo est tex. in. c. baptisimi vice. et in. ca. nō dubito. de conse. di. iij. et est glo. notabilis et approbata in summa supra. ita dicit glo. q̃ incipit. vtiq̃. et glo. in. c. magna pietas. et in. c. multiplex. supra. ea. disti. et hoc tenet. Bonauē. in disti. predicta. qui dicit qđ nullus potest iustificari qui sacramēta contemnit. sed eo ipso qđ quis habet copiam sacerdotis: et nō curat: vel negligit cōfiteri: contemnit sacramētū penitentie. vt notat Archiep̄. in. s. si ergo. xviij. q̃stione. j. et Henrī. in. c. j. de eo qui mit. in posse. vbi dicunt qđ si aliquis habet voluntatem confitendi: et bene habet sacerdotem paratum: sed nō curat confiteri: ista voluntas non prodest: quia iste videtur contēnere sacramētū. et est textus in dicto. c. nō dubito. ibi cū dicit textus. qđ si baptizari noluisse contemnit sacramētū: reus fieret. Et dicit ibi glo. quia contēnere accipere eum possit. et scđm quod dicit Hugo. si necessitas nō est qđ pretendatur contemnis nō excusatur: ergo sequitur per quācūq̃ vel quācūq̃ contritiōne vel per quodcūq̃ propositū contēnendo sacramētū.

tum est dictum: et non curando statim confiteri cum potest: non dimittitur peccatum. **S**exto probatur sic: penitentia duplex est. scilicet interior et exterior. exterior sacramentum est. interior virtus meritis est. et utraque iustificationis causa est et salutis. ut dicit magister sententiarum in quarto. c. xiiij. di. c. i. cum ergo utraque istarum penitentiarum coniungitur et non una sine altera sit causa iustificationis: et cum confessio oris sit una pars principalis penitentiae exterioris: et talis quod in ipsa praecipue perficitur penitentia in quantum est sacramentum secundum theologiae praedicta. di. xvij. ergo sine ipsa confessione non datur iustificatio nec salus nec remissio peccatorum: per quodcumque votum vel propositum de confitendo in quadagesima.

Septimo probatur sic: secundum quod dicit sanctus theologiae praedicta. di. xvij. arti. v. q. i. in sacramento penitentiae gratia infunditur quia fit remissio peccatorum sicut in baptismo. et ideo secundum eum modo confessio ex vi absolutionis remittit culpam sicut et baptismus. et secundum eum baptismus liberato morte peccati: non solus secundum quod actus suscipitur: sed etiam secundum quod in voto habetur. et si aliquis impedimentum non prestat ex ipsa collatione baptismi gratia consequenter remittentem peccata si prius sibi remissa non fuissent. Et dicit quod si dicendum est de confessione ne adiuncta absolutione: quod secundum quod in voto penitentis praesentat a culpa liberauit: postmodum autem in actu confessionis et absolutionis gratia augetur: et etiam remissio peccatorum daretur: si praecedens dolor de peccatis non sufficiens ad contritionem fuisset: et ipse tunc obligationem gratiae non haberet. posito ergo quod dolor de peccatis praecedens non fuit sufficiens ad contritionem quod semper in dubio presumendum est: et etiam tenendum est cum difficile sit habere tamen dolorem quantum doctorum requiritur ad contritionem. In ipsa confessione datur remissio peccatorum quae ante data non fuit. ergo propter hoc ipsa confessio semper est necessaria ad salutem et remissionem peccatorum: et sic nunquam excusatur nec excusari debet dicta confessio per quodcumque votum: vel per quodcumque propositum de confitendo semel in quadagesima.

Octavo sic conclusio doctorum est quod religiosus habita copia sacerdotum: sine mora confiteri debet: et hoc tenet bonaventura praedicta di. xvij. et ad hoc non se obligat religiosus ex voto: sed omnes homines tenent ad ea quae religiosi tenent: praeter illa ad quae religiosi se ex voto obligaverunt: secundum theologiae praedicta. di. ergo sicut religiosus. sic quilibet alius habita copia sacerdotis sine mora confiteri debet.

Nono probatur sic: hoc operatur contritio cum proposito confitendi circa penitentem: quod ad tollendam culpam quod operatur desiderium baptismi circa baptismum: quod contritio cum voto confessionis quod praedictum est eo modo liberant a culpa penitentes: sicut desiderium baptismi baptismum ad id secundum sanctum theologiae praedicta. di. certum est quod desiderium baptismi non prodest alicui quo ad salutem et remissionem peccatorum: si potest baptizari et non baptizatur. ut est textus in c. baptismi vice. in fine. et in c. non dubito. de sacra. di. iij. qd. c. loquitur de illo qui desiderabat baptizari. secundum glo. i. ibi. tamen si cum posset baptizari noluisse non solueret. per textum ibi qui dicit quod baptismus sibi deest ad regnum celorum capescendum. ergo eodem modo propositum confitendi quodcumque cum contritione nihil prodest illi qui potest confiteri et non confitetur: nec per tale propositum remittitur ei peccata nec saluetur.

penitentia: et hoc in contritione sicut in voto
non confitetur: et hoc in voto et in confessione

penitentia: et hoc in contritione sicut in voto
non confitetur: et hoc in voto et in confessione

Decimo probatur sic: necesse est propositum esse efficax vel hominem confiteri: et ideo licet dicamus quod aliquis per contritionem et per propositum confitendi sit iustificatus: necesse est quod post illam iustificationem confiteatur: cum se offert tempus et locus: alias propositum desinit esse efficax: et ideo cadit a iusticia: cum cadit a proposito confitendi efficax: sine quo iustificari non poterat. Nam si potest confiteri et non curat: sed ex contemptu confiteri negligit: post iustificationem non perseverat in iusticia: sed cadit ab ea quia confessio post iustificationem est necessaria nisi excusetur impossibilitas: secundum Bonaventuram in praedicta distinctione. xvij. ergo si non confiteatur tunc: saluari non potest: quia a iusticia cecidit et ad minus moritur in peccato mortali: quod contraxit tacendo et continendo confiteri. secundum glo. in s. item taciturnitas: iuxta. c. quae penitet. de penitentia. distinctio. i.

Endecimo. Ista est quattodecima questio. An sufficiat confessio cor-
dis sine confessione oris. Et est dicendum quod confessio cordis non sufficit sine confessione oris: quod probatur per quattuor inuincibiles rationes: quas ponit Chrysostomus: et prima est talis. Radix confessionis fides est cordis. Confessio autem fructus est fidei. Sicut ergo quod dicitur radix est vivax in terra: necesse est quod aut ramos producat aut folia. Si autem non produxerit: sine dubio intelliges quod radix eius in terra secata est. Sic quod dicitur fides cordis integra est: semper germinat confessionem in ore. Si autem confessio marcidata fuerit oris: intellige sine dubio quod fides cordis eius iam ante siccata est. Secunda talis est: si tibi prodest corde credere: et coram hominibus non confiteri: ergo etiam infideli in ypocrisi confiteri christum prodest etiam si corde non credat. si autem ille nihil proficit sine fide confitens: nec tu proficis credendo sine confessione. Tertia talis est: si sufficit christo quia cognoscis eum: etiam si confessus eum non fueris coram hominibus: ergo et tibi sufficiat quod cognoscat te christus: etiam si confessus non fueris coram deo. Si autem tibi non sufficit cognitio eius: nec illi sufficit fides tua. Quarta talis est: si sufficeret tibi fides cordis: cor tantum deus tibi creasset: cum ergo et os tibi deus creavit: ut cor de credas et ore confitearis: secundum eum. Ioan. docto. ergo non sufficit cor de credere: nisi ore confiteatur: cum isti duo sensus corporales a deo ad diversa officia sunt creati: scilicet cor ad credendum: et os ad confitendum et exprimendum quod in corde concipitur: ut ait philosophus in secundo libro periamenias. ubi dicit: quod voces sunt note earum passionum quae sunt in anima. Nec Iacobus doctor.

Duodecimo probatur sic. Canones sanctorum patrum fuerunt divinitus inspirati. ut in c. illud. xx. di. et in c. si quis diaconus. lvi. et maxime in hac materia penitentie super omnia canonibus est standum: ita quod illum dicamus penitentem vel impenitentem: qui per canones penitens vel impenitens iudicatur: et nemo alia quolibet contra auctoritatem apostolicae sedis vel contra statuta canonum abiciat: quia quicquid contra illorum distinctionem

xiiij. qstio.

Attende ad
quod creavit
deus cor et
os hominis.

in quibus spiritū sanctū credimus locutū dictū fuerit recipere nō solum
tenerariū: sed periculosum esse nō dubitatur. Ita scripsit papa omnia
omnibus episcopis per vniuersas provincias constitutis. in. c. si ille. l. di.
vbi supradicta ponitur litteraliter. Sed Innocentius quartus in conci
lio generali statuit: qd assidui et illi qui per assiduos proditorie hominis
occidunt: mortē procurāt nō solum corporū sed etiā animarū: nisi exube
rans gratia diuina eos preuenierit: vt sint armis spūalibus premuniti: et
ideo eos excoīcat: et grauib⁹ penis punit. vt est tex. in. c. pro humani. de
homici. li. vi. et glo. ibi in parte premuniti dicit: qd propter hoc canon dat
consiliū qd nullus expectet in vltimis penitere. vt in. c. nullus expectet.
de peni. distin. vii. et hoc statuit ibi Innocentius. salutē animarūz procu
rando: vt dicit textus in dicto. ca. pro humani. ergo quomodo cūqz et quo
cūqz tēpore mortis in peccō mortali: et cū quocūqz proposito: si nō fuerit
illis armis spūalibus premunitus. s. si nō fuerit cōfessus et penitens: cū
habet copiā sacerdotis: saluari nō pōt: vt per supradicta clare probatur.
¶ Ex supradictis ergo clare patet probatū esse qd nō saluatur qui statim
cum se offert tēpus nō cōfiteatur: sed in peccato mortali sine confessione
moriatur: licet habeat propositū vacuū et inefficax: de cōfitendo semel in
anno in quadragesima: quod propositū quadragesimale appello.
¶ Et ideo vt habeant locū dicta omniū dominorū: cōtrariā opinionē tenē
tium: sub reuerentia et protestationib⁹ prelibatis: et quocūqz iudicio me
liori saluo: mihi videtur circa hoc sic esse distinguendū: qd aut querimus
quantū ad securitatē anime: aut quantū ad transgressionē precepti eccle
sie. Si quantū ad securitatē anime: et liberationē a peccatis precedentis
bus firmiter tenendū est qd quādo quis habz bonā oportunitatē cōfite
di statim presente tēporis cōfessionis vel statim post cū illo proposito si
ne cōfessione nō est quis securus quantū ad hoc qd saluet si mori ante
q̄ cōfiteatur. et hoc sentit sanctus Lho. p̄dicta di. xviij. dū dicit qd pericu
losum est differre confessionē: et qd per decretalē nō excusat quis a culpa
quantū ad forum cōscientie: sed solū excusat a pena priuationis sepultu
re quantū ad forū ecclesie si morte preuentus fuerit ante tēpus id. et hoc
etiā sentit bona. ea. di. in quantū dicit qd differre confessionē vsqz ad pas
cha videt sibi periculū in illis qui sunt obligati ad cōfessionē ex propria
culpa. et cū dicit qd nō est vere cōtritus qui tan longo tēpore vulnus pec
cati portat occultū. Et ita intelligitur id qd dicit Bonauen. qd nullus iu
stificatur qui sacramentū contēnit. s. quādo habet sacramentū in prom
ptu quādo conteritur vel post statim. Si querimus quantū ad peccatū
nōnum transgressionis precepti illius decretalis. et tunc habeat locum
opinio contraria: s. qd differens confessionē vsqz ad quadragesimā non
peccet tanquā transgressor illius decretalis. Omnis: sed potest dici qd sta
tim quādo conteritur potest confiteri: vel si post offertur sibi copia sacer
dotis et non confitetur qd peccat: quia contēnit vel negligit sacramentū:

vel quia exponit se periculo et nō liberat animā suā a peccato et a morte
ad quā quotidie ducit. vt in. c. nō inferēda. xxiij. q. iij. et. ca. tanta nequī
tai. lxxxv. di. Nūc restat ad p̄traria respondere. et ad p̄dicta cōtraria respō
detur sic. Ad primū argumentū in quo dicit qd precepta affirmatiua nō
obligant ad semper: sed ad aliquod tēpus determinatū: puta cū locus et
tēpus adest qd dicunt qd est indeterminatū. s. quādo locus vel tempus
aderit: et qd ecclesia determinauit id tēpus in determinādo qd cōfessio de
beat fieri semel in anno: per. c. Omnis vtriusqz sexus. et ideo dicunt qd nō
est transgressor: quis siue omittat siue differat confiteri vsqz ad annum.
Respondeo et dico qd id tempus est determinatum: quia est tempus pri
mo oblatum contrito quantū ad euandū periculum: et ad securitatem
anime: vt dictū fuit. et dico qd ecclesia nō determinauit id tēpus per id. c.
omnis: sed solū apposuit penas cōtra negligētes scōm Inno. et Jo. and.
in di. c. omnis. vel solū propter percipiendā cōmutionē in pascha. illud
statutū fuit scōm sanctū Lho. p̄dicta distin. qui dicit ibi qd per illā de
cretalē ecclesia nō indulget dilationē: sed prohibet negligentia in maio
ri dilatione: et dicit qd nō est ex indulgentia ecclesie qd aliquis nō teneat
ad statim cōfiteūdū: sed ex natura precepti affirmatiui: et qd ecclesia per
illā decretalē nō determinauit tēpus: nec dedit licentiā alicui permanē
di in peccato: nec differendi cōfessionē vsqz ad illud tempus quadragesi
me qd ultra ea q̄ supradicta sunt: quia hic est maior vis huius puncti. ad
huc probō istis rōnibus. Primo quia ecclesia q̄ statuit. c. omnis: statuit
etiā qd peccatū cōpellatur statim ad penitentia. vt in. c. p̄dicandū. xxiij. q. i.
et in. c. ad audientia. de spon. et sine dubio statim ante illud tēpus quilibet
bet tenet. et pōt cōpelli ad penitentia in peccatis manifestis: s. m̄ doctor
res in p̄dictis iuribus. et no. glo. in sūma. i. di. v. et ita intelligit ibi glo. c.
ille tex. i. di. iij. sed si illud. c. licentiā differēdi daret in manifestis daret:
qd nēdū in occultis: sed etiā in manifestis haberet locū illa decretalis. s. m̄
Jo. an. ibi sup̄ parte. solus. et probat p̄ tex. ibi. cū ibi dicat rex. omnia peccatū
sed hoc nō pōt esse p̄ id qd dictū est: ergo nō dat in aliquib⁹ licentiā. diffe
rendi. ¶ Secūdo: qd moriēs ante quadragesimā etiā cōtritus: et cū quo
cūqz proposito si nō agit penitentia vt ecclia mādāt: indicatur decedere
in peccato mortali: vt est tex. cū glo. in. c. nec apud altare. lxxxviij. di. ergo
illa decre. nō dat licentiā differendi cōfessionē. ¶ Tertio: qd ordinata ad
vniū finem nō operant aliū: vt in. ca. cū dilectus. de ordi. cogni. in fine. s. q̄
illud. c. omnis: fuit statutū propter negligētes vel propter percipiendā cō
munionē in pascha vt est dictū: ergo nō operatur designationē tēporis
vel licentiā differendi confessionē. ¶ Quarto probatur per ipsum decre
talē omnis. et per id qd ibi no. Jo. an. in verbo saltem semel. vbi dicit Jo.
an. qd hec sonat illa verba ac si dicat: quia sepius homo cadit: esse sepius
confiteūdū. vt in. c. septies. j. dist. iij. et. c. sequētib⁹: sed ad minus semel
hoc faciat: ergo clare patet qd nō dat licentiā differendi confessionē.

¶ Quinto probatur sic. decre. omnis: nō loquitur in habentibus peccata mortalia: et in hoc nihil disposuit: sed solū habet locū in his qui tantū venialia peccata habent. *fm* Innocē. et Jo. an. in dicto. c. omnis: in parte secundā. Et q̄ ita debet intelligi necessario probatur: nā alias precipere in possibile et inutile: q̄ nihil valet confessio de mortali sine contritione: et nō est in potestate alicuius habere contritionē. item dum nō potest deferre peccatū: inutilis est penitentia. vt in. c. falsibus. i. distin. iij. et totū hoc. s. contritio et desertio peccati habere venire ex gratia dei: q̄ gratia nō est in potestate alicuius: ergo necesse est q̄ ita intelligatur. s. de habentibus tantū venialia. Nisi dicamus q̄ propter hoc precipi confessio: quia tempore confessionis conuertitur homines et nō ante vt plurimū. Et ita quotidie accidit. et propter hec est magis necessariū q̄ confessio fiat frequenter. Et per ista est responsum ad illud argumentū: et ad alia similia argumenta. Nam fateor q̄ differens confessionē: nō est transgressor quo ad peccatū et quo ad incurrēdū penas illius. c. sed propter hoc non sequitur q̄ sit securus: ita q̄ si interim moriatur: saluetur.

¶ Ad secundū argumentū in quo dicit. q̄ si statim tenetur quis confiteri ex precepto quādo habet copiam sacerdotis: si nō confitetur statim: peccat mortaliter: et eadem ratione in alia tempore: et sic deinceps: et sic multa peccata mortalia incurreret pro vna dilatione: quod est inconueniens. Dico q̄ argumentū nō procedit: quia omnia illa tempora ponuntur pro vno tempore: et ideo nō esset nisi vnū peccatū. *fm* bonauen. et *fm* qd̄ notat glo. i. distin. v. in summa. Et dico vt dictū est: q̄ iste nō peccat mortaliter vt transgressor. c. omnis: sed peccat quia contēnit vel negligit sacramentū: vel quia exponit se periculo moriendi in peccato.

¶ Ad tertium argumentū in quo dicitur q̄ in. c. omnis: datur mandatū de comunicādo: sub eadem pena: et q̄ sicut nō peccat obmittēdo comunicare vsq̄ ad pascha. eadē ratione nō peccat obmittēdo cōfiteri. Dico q̄ nō valet argumentū: quia magis est de necessitate salutis cōfiteri q̄ comuni care. et dico q̄ verū est q̄ nō peccat obmittēdo cōfiteri p̄cto transgressionis illius. c. sed p̄cto: q̄ negligit faciem et q̄ exponit se periculo vt dictū est.

¶ Ad quartū argumentū in quo dicitur: quia sicut licitū est peccatori querere sacerdotē discretū et expectare. pari ratione licitū est querere et expectare tēpus idoneū ad penitendū et satisfaciendū: et quod istud tempus idoneū ad penitendū et satisfaciendū est tempus quadragesime. per illud capitulū. Ecce nunc tempus acceptabile. Et ideo concludit ex hoc q̄ sine peccato possit quis expectare quadragesimā. Dico q̄ expectare tempus idoneū. s. quousq̄ habeat sacerdotē discretū et habentem clauē: licitū est et etiā necessariū: sed habito tali sacerdote: nō debet quis quadragesimā vel aliud tēpus expectare: per illud: in quacūq̄ hora peccator conuersus fuerit: quia nō est certus q̄ ad quadragesimā accedet. immo in dubijs debet timere et presumere q̄ non ac-

cedet. et licet de quadragesima dicat q̄ est tēpus acceptabile: nō propter hoc negatur q̄ aliud tēpus ante quadragesimā sit etiā acceptabile: s̄z quādoquq̄ homo cōteritur et habz copiam sacerdotis. et licet sine peccato transgressionis illius. c. posset expectare quadragesimā nō tamē pōt expectare sine periculo anime vt est dictū et probatū per supradicta. **¶** Ad responsiones factas per predictos tenentes contrariū ad argumenta predicta doctorū facta: pro parte mea qui responsiones cōmuniter concludūt q̄ per contritionē cum illo proposito quadragesimali quilibet delet peccatū et liberatur a morbo et resurgit et enitat discriminē in tantū q̄ si interim ante illud tempus quadragesime subitanee moreretur saluaretur. Dico q̄ salua reuerentia contrariū est dicendū vt patet ex supradictis: scilicet q̄ per solam contritionē vbi quis statim cūz conteritur pōt ore confiteri et nō confiteri: nō liberatur nec resurgit a peccato: nec enitat discriminē: q̄ nō datur sibi remissio peccatorū: nec dicit habere contritionē: tum q̄ cōtēnit sacramentū presens: tum q̄ nō habet vrsū confessionis verū et plenū et efficax qd̄ est necessariū: q̄ ex quo contēnit sacramentū presens nō iustificat. *fm* bonauen. et ideo nō saluaret nec iret securus si interim moreretur: qd̄ vltra ea q̄ dicta sunt probat etia per. c. qui egerit. et per. c. baptizatus. i. di. vij. a cōtrario sensu. et per id qd̄ dicunt Inno. et Jo. an. in predicto. c. omnis. vbi dicit q̄ cōtritio sine cōfessione nō prodest si peccator habet tempus et copiam confitendi. argumēto de leprosis et de lazaro. et argumēto. ca. in quacūq̄ hora. i. ea. di. *fm* eos. Et probat etia quia regula est q̄ homicidiū casuale imputatur alicui quādo culpa precessit casum. vt notat officius in. c. eos. l. di. Cum ergo iste fuerit in culpa: non confitendo ore cūz posset imputari debet ei homicidiū anime sue: quod secutū est casualiter ex quo moritur in peccato mortali: et sic nō saluat.

¶ Et ad aliud qd̄ respondetur ad illam auctoritatem. Accelera non tardes cōuertī. et ad alias similes auctoritates cōtrarias: dicēdo q̄ loquitur de cōfessione cordis interiori. Dico q̄ ille intellectus habet locū quādo nō habet copia sacerdotis. Sed quādo habetur sacerdos et potest fieri confessio sine ipsa nō est salus. vt notat archid. in. c. porro. in. §. alij cōtra. supra ea. di. et in. §. cōtra. i. ea. di. vt supra dictum fuit. vel potest dici q̄ ille intellectus habet locū in illo tempore quādo nō erat facta institutio confessionis. vt dicit glo. in. §. petrus. supra ea. di. sed hodie ex quo institutio confessionis facta est: illud nō habet locū. Vel ille intellectus procedit in peccatis sola volūate cōmissis: que nō tenetur quis cōfiteri ex precepto. vt in. c. i. de regu. iuris: *fm* Laurentiū et archi. in. c. predicandū. allegato. xxij. q. i. et notat Huguicius. et glo. in. c. si quē. de peniten. di. i. et in. ca. ij. q. i. vbi dicit glo. q̄ peccata q̄ sola volūate cōmittuntur: sola volūate delent. vt supra dicto. c. i. de regu. iur. Vel illud habet locū in habentibus tantū venialia minora. vel id debet intelligi: q̄ sufficit cōfiteri deo corde: intelligendo semper mediāte sacerdote vel per sacerdotē

mediū. Vel id habz locū in pēis iam cōfessis sacerdoti: nā illa sufficit cōfiteri deo corde. vt ponit archi. istos tres intellectus in c. vlti. infra ea. di.
¶ Destructis ergo predictis contrarijs manet probatū clare: q. c. Omnis vtriusq. sexus nō dat alicui licentiā differendi confessionē. Sed est factū pro habentibus tantū venialia. vel propter cōmunionē in pascha vel negligentes punit. Et q. ille qui pōt confiteri et differt et confessionē cū illo proposito q. in quadragesima cōfitebitur. Si ante illud tempus subita nec moritur nō saluatur cū statim ex quo oportunitatē habeat debet cōfiteri si vult esse securus. ¶ Nā etiā scōm supradictos partē contrariā tenētes quādo aliquis timet periculū vt q. debet intrare et bellū vel mare vel quia grauiter infirmat et cito quādo offert se oportunitas cōfiteudi et nō expectatur post maior oportunitas nec quantū ad tēpus nec quantū ad sacerdotē: tunc tenetur quis statim cōfiteri. ¶ Ex hoc ergo sequitur qd semper in omni casu debet quis statim cōfiteri: nā quotidie tota etate nostra inter inuisibiles hostes et pericula in hoc mūdo gradiendū est: et ideo post baptisimū cōfirmamur ad pugnam et ad agones et prelia mūdi huius vt in cap. ij. infra de conse. di. v. et sic cū diabolo cōtinuū preliū habemus ex quo prelio habemus timere cotidie: necdū mortē spiritualement sed etiā corporale si in peccata sumus. vt in c. epi. et c. audi. xj. q. iij. et notat glo. in c. qua fronte de appella. et in qualibet hora habemus timere mortem: nā vt dicit Seneca. Nihil sibi quisquā de futuro debet promittere. Id quoq. qd tenetur p manus extra sit et ipsam q. primus hora casus incidit. Et ideo dicebat ad Luellum. Propere viuere et singulos dies singulas vitas putare: nā qui hoc modo se aptauit cui vita sua cotidie fuit tota securus est. vt idē dicit. li. ix. episto. cētesima. et vt ipse dicit episto. xxx. Tūc trepidamus cū prope mortē esse credim: quādo enim prope nō est parata oibus locis oibusq. momētis. Ideo nō mortē timemus: sed cogitationē mortis. ab ipa enim semp tantūdē absumus itaq. si timēda est mors semp timēda est: qd enim tēpus morti exceptū est: stat quidē terminus nobis vbi illū inexorabilis factorū necessitas fuit. Sed nemo scit nostrū q. prope versetur terminus: sic itaq. formemur animū tanq. ad extremū ventum sit nihil differam: quoridie cū vita paria faciam: ergo si quādo cum q. mors timetur statim confitendū est: cū semp timeatur mors: semp statim cōfiteudū est. maxime q. tēpore sanitatis debet quilibz cōfiteri: et nō debet expectare tēpus mortis vel infirmitatis: q. tunc nō exiret securus. vt dicit Augu. in c. nullus expectet. j. di. vij. et fm qd dicit Boe. li. iij. meto. iij. Si mortē petitis propinquat ipsa: nec volucres remorae equos. et Seneca prima tragedia. nemo tā diues habuit fauētes q. crastinū sibi possit polliceri. Et quādo quis habet bonā oportunitatē cōfiteudi debet intelligere q. postea nō habebit maiore oportunitatē. nā regula est q. in his in qbus anime periculū vertit dubia: in detentiorē partē debemus psumere. vt notat glo. in c. vinco. de seru. Et forte oportunitatē aliā

nūq. ampli? habebit: fm id qd dicit Quidi? in. li. de fastis. Omnia sunt hominū tenui pendētia filo: et subito casu q. valere ruūt. Ideo habita bona oportunitate: nō debet quis ampli? expectare: sed debet ad cōfessionē q. citius poterit festinare. Ex p̄dictis ergo elicio duas p̄mas qōnes.

¶ Prima conclusio.

¶ Decretalis omnis vtriusq. sexus negligentes punit: et nulli licentiam differendi confessionem concedit.

¶ Secunda conclusio.

¶ Cōtritus nō valens confiteri: moriens saluatur: q. valenti et differenti etiam cū quadragesimali tantū proposito in mortali morienti negat.

¶ Et quāquā vltima pars hui? secūde cōclusionis tutior et securior anime videat: nimis tamē rigida est et scōm qd dñs ac dñs meus dñus frater didacus de deca sacre theologie excellentissim? et maximus professor dignissimus p̄sul Salamatinus magister altissimi et serenissimi principis dñi Joānis primogeniti et vniuersalis successoris omniū regnorum illustrissimorum et serenissimorum reguz Ferdinadi et elisabeth christianissimorum et inuictissimorum cōfessor et p̄sident cōsiliarius eiusdem principis vna voce asseruit dictā secūdam partē secūde cōclusionis esse contra cōmunē doctrinā theologorum: tu tamē tene q. etiam ego teneo q. approbat et tenet sacra sancta mater ecclesia cōcordis et cōmunis opinio omnium theologorum. et ita assero corrigo et emendo hanc secūdam partē conclusionis prout omnes theologi et sancti doctores tenent credunt et obseruant.

¶ Circa octauū quesitū. hic intrat q̄ntadecima questio in ordine tabule. s. qui sunt effectus cōfessionis: circa quod aduertendū est ad effectus eius cōfessionis q. sunt magni fructus.

¶ Et dico: q. p̄mus effectus cōfessionis est: q. quis cōfiteudo pluribus sacerdotibus de cōgruo se disponit vt deus inclinet cor illius ad verā p̄niam vt sic gratiā obtineat remissionis: et ita pōt exponi capitulū quē penitet infra eo. et hunc cōsonat q. ibi dicit: tāto facilius cōsequere gratiā remissionis scōm Richardū in quarto sententiarū. distin. xviij. ¶ Secundus effectus cōfessionis est: q. cōfessio adiuncta absolutioni scōm quod est in voto penitentis liberat a culpa et pena eterna: et aperit paradysum scōm sanctū Thomā in quarto sententiarū. di. xviij. ¶ Tertius effectus est: q. in actu cōfessionis et absolutionis gratia augetur et remissio peccatorū datur: si p̄cedens dolor nō fuisset sufficiens ad cōtritionē scōm eundem sanctū Thomā eadem. di.

¶ Quartus effectus est: q. cōfessio per vīm clauium in tantū diminuit penam purgatorij: q. remanet proporcionata viribus penitentis in hoc seculo. mūdo viuētis: ita q. satisfaciendo se in hac vita purgare potest secūdu eundem sanctū Thomā. et illam satisfactionem nō potest facere nisi de mādato sacerdotis: vt in c. multiplex. supra ea. di. ¶ Quintus effectus est q. confessio habet tantā vim: q. cōfessus et absolutus minus in purgatorio

rv. q̄stio.

Primus effectus confessionis.

Secundus effectus confessionis.

Tertius effectus confessionis.

Quartus effectus confessionis.

Sextus effectus est qd gatorio punietur qd contritus tantu. fm eundē. ¶ **Sextus effectus** est qd confessio diminit penā ex ipsa natura actus cōfiteatis qui habet penā. Attende qd erubescētie annexa ē et ideo quāto aliquis pluribus et plures de eisdem multū pro peccatis confitetur tanto magis pena diminitur. Unde toties posset aliter deest pluri quis cōfiteri qd ab omni pena liberaret. scdm eundem sanctū Tho. quare eadē peccata sententiarū. di. xviij. et hoc ideo est qd in secūda absolutione augmentū gratie conferretur quāto maior gratia recipitur minus de impietate peccatoris ad eternā gloriā.

Attende qd secundū Richardū. prime distinctione. xviij. ¶ **Et ex supradictis** patet maximā utilitatē a in dubio debet quis eadē peccato qd confessus fuit iterato cōfiteri: nam nime affert licet hostien. in summa. titulo de penitē. et remissio. in. §. an peccata semel qd peccata confessā necesse sit iterū cōfiteri: et tex. Jo. crisost. in. c. Nō tibi dico. de mel cōfessa penitē. distin. i. dicant qd nō est necesse: qd semel sacerdoti fuerimus cōfessi denuo confiteamur nisi in casibus qui ponūtur per Hostien. ibi et es cōfitef. per glossam in dicto. cap. Nō tibi dico. scilicet propter imperitiā sacerdotis. Et in cap. j. et in cap. Placuit de penitē. distin. vi. ¶ **Item** propter contemptū satisfactionis ut in cap. Si apostolus. de penitē. distin. iij. ¶ **Item** propter enormitatē delicti si penitens remittitur ad superiorem ut in cap. Significauit. de penitē. et remissione. Et in cap. Latorē. xxiiij. qd. ij. ¶ **Item** scdm quosdā propter diminutionē cōfessionis: ut cū quis habet plura mortalia et unū confitef ut in cap. Sunt plures. de penitē. di. iij. Et hostien. addit quintū casum generalem: scilicet in istis casibus in quibus scdm quosdā peccata dicuntur redire que tantū non redeunt ex quo semel dimissa sunt: ut idem Hostien. notat ibi in. §. sequēti. Tame vbiqz dubiū fuerit debet quis peccata semel confessā iterum cōfiteri: tum propter maiore securitatē anime: tum propter supradictas utilitates consequēdas. ¶ **Et ex supradictis** patet qd si aliquis propter obliuionē nō fuit confessus aliquod peccatū: licet sacerdos absoluat ab obliuio: si postea recordatur illius peccati debet specificē cōfiteri: quia illud peccatū nunq fuit specificē confessus et sic in illo non dicitur iterare sed nūc de nouo cōfiteri: et ideo absolutio sacerdotis prodest in obliuio quādo nunq amplius penitētes recordant de ipsis: sed si recordant nō habet effectus absolutio qd fundatur super ipsa obliuio: qd confessione cessante cessat absolutio: ut est tex. in simili. in. c. Eos de sen. excō. lib. vi.

Quia cessante causa cessat effectus ut in. ca. Cū cessante. de appellat. Et idem est dicendū in absolutione generali que fit in missa vel in sermone per quā dimittuntur peccata mortalia oblita. ut notat hostien. in. ti. de penitē. et remissio. in summa sua in. §. de quibus peccatis. Et dicit in re petitione orationis vbi tractatur de missa et de cōfessione: qd fit in introitu missa: quia illud habet locum quādo amplius non recordaret. Sed si recordatur postea de peccato oblito tenetur cōfiteri per supradicta. et maxime debet cōfiteri quādo recordatur peccati obliti: quia pro maiori parte hec obliuio peccati preuenit ex culpa penitentis: quia distulit cōfessio nem et nō curauit discerneret reducere ad memoriā peccata que debuisset tenere in scriptis sicut scribit pecunias sibi debitas. argu. ca. Qualis: in fine cum glo. fi. xxx. q. v. Et qd obliuio peccati prouenit ex culpa penitentis nō prodest illa confessio generalis: ut notat hostien. in dicto. §. de quibus peccatis. Et ideo tūc necessaria est cōfessio specialis per supradicta. Immo de hoc qd qui oblitus fuit peccata: debet cōfiteri postq recordatur et debet dicere obliuionē. Est tex. cum glo. vlti. in. c. cum illorū de senten. excō. ibi. An cōfitef obliuionē debet crediti: et sic peccatum oblitum post recordationē quilibet cōfiteri debet: qd ultra supradicta probatur sic. Nam certū est qd sine contritione et confessione vel sine altero ipsorū nō potest quis saluari. Tex. est in. ca. Baptismi vincē. ad fi. de consecratione. di. iij. Sed de peccato oblito nunq aliquis fuit cōtritus nec confessus si postq recordatur nō contritur nec confitetur: immo si aliquis postq recordatur nō confitetur specificē peccatum oblitum contēnit sacramentū penitentie et ideo nō potest saluari. ut dicit tex. in predicto. ca. Baptismi vincē. in fine et quo iam non per ignorantiam nec obliuionem sed ex voluntate sua non agit penitentiam de illo peccato contra notata ibi in tex. et in glossa. Nam tex. ibi dicit. Cum enim ex voluntate: alterum scilicet vel contritio vel cōfessio defuerit reatu hominē inuolui. et glo. ibi in parte ex voluntate dicit. Secus si ex ignorantia nam tūc excusaretur tam diu qd diu durat ignorantia et nō plus. i. q. j. cap. qd pro necessitate. ¶ **Sunt et alij effectus** magni ipsius cōfessionis: nam valet cōfessio propter erubescētiā et propter fidem quam peccator exercet in confessione: quia per hoc ostendit se credere absolui et ligandi potestates datam esse sacerdotibus: ut in cap. Quodcūqz ligaueris. xxiiij. q. j. Valet etiam propter humilitates et obedientiam quam exhibet mādatis dei: dum flexendo genua et iungendo manus humiliat se peccator corā sacerdote. Valet etiam propter gratiā qd ei cōfertur maxime per manus impositionem. ut. xxiiij. q. iij. notandum. Quia quasi impossibile est quin deus respiciat frequēter confitentē. Valet etiam propter interdictorū et amissorum recuperationes. Quia sacerdos reconciliat gratie diuine et restituit peccatorem ad sacramentorum participationem: ut in cap. Multiplex. et in cap. Nōnulli. supra ca. di. scdm Joan. an. in predicto. cap. Omnis.

Attende qd peccata oblita post recordationē debent cōfiteri.

Attende ad alios effectus confessionis.

Decima sexta questio est. an sit bonum facere elemosynā ad redimen-
da peccata confessa. Circa qd dicendum est: qd observatis alijs pluribus
q penitens debet observare de quibus latius infra dicitur pro peccis cō-
fessis redimendis elemosynas faciat vt in. c. Medicina et in. c. Medica
mentū infra ea. di. 2. in. c. Sane cauendū. de peni. di. iij. et orationibus et ie-
iunijs insistant: nō sufficit cōfiteri et mores in meli' cōmutare: et a pre-
teritis malis recedere: nisi etiā de his q facta sunt satisficiat dño per pe-
nitentie lamenta vel dolorē: vel per humilitatis gemitū: per contriti cor-
dis sacrificiū cooperantibus elemosynis et ieiunijs. vt in. c. Non sufficit.
de peniten. di. iij. Et tunc manet spiritus sanctus in eo quādo elemosy-
nis orationibus ieiunijs ceterisq fructibus spiritus insistere desiderat.
vt in cap. querendū in fi. de peniten. di. ij. Ja. doctor. Ex quibus manife-
ste patet qd ad redimenda peccata cōfessa nimis profuit lamēta dolor ge-
mitus humilitatis contritio cordis elemosyne orationes et ieiunia: que
fiunt tempore penitentie et post in statu gratie. Jacobus doctor.

Decima septima questio est. An sit bonū cōfiteri quolibet anno et reci-
pere sacramentū eucharistie in pascha indubitātū est. Sed qualis fien-
dum est. Circa qd dicendū est. Quod penitens quolibet anno tenetur
cōfiteri omnia sua peccata proprio sacerdoti. vt in. c. Omnis vtriusq sexus
de peni. et remissio. vel fratri predicatorū vel minorū electo. Ja. doctor.
Per suos ministros: priores: prouinciales et vicarios: et generales et pro-
uinciales ministros et custodes: et epis et diocesanijs p̄sentato ad cōfessio-
nes audiendas dum tamē isti sic electi et p̄sentati sunt sufficētes idonei
vita p̄bati discreti modesti atq periti scdm formā clemētini. dudū. in. 6.
Statutum. de sepultu. Jacobus doctor. Et in pascha reuerēter eucharis-
tiā suscipiat: vt in dicto. c. Omnis. et hoc ad minus. nā si potuerit melius
erit qd ter in anno cōmunicet. s. in pascha et penthecostes et natale dñi. vt
in. c. et si nō frequētius. de consecra. di. ij. si mens in affectu peccandi nō
sit. nā habētes volūtates peccandi magis grauātur eucharistie pceptione
q purificatū vt in. c. quotidie ea. di. Et caueāt hoīes religiosi ne cler-
cis vel laicis sacramentū eucharistie nō habita sup hoc presbyteri parro-
chialis licencia speciali ministrare p̄sumat: alias excoicationis senten-
tiam ipso facto incurrit dūtaxat p sedem apostolicā absoluedi quos etiā
locorū ordinarij excoīcatos debent publice nūciare: donec de absolū-
tione ipsorū eis fuerit facta fides nulla eisde religiosis sup hoc excoīcacione
vel alio p̄uilegio suffragāte. vt est rex. in. de. Religiosi de p̄uile. et sufficit
qd quādo datur licēcia religioso fiat specificatio de sacramēto s. nō expri-
mat nomē parrochiani v. nomē religioso quādo datur licēcia parrochia
no vt enitē p̄dicta pena. vt notat glo. in dicta de. Religiosi. Ja. doctor.
Et q supra dictū est qd quilibet catholicus in quolibet anno in pascha
tenetur recipere reuerēter sacramētū eucharistie et qz circa diē perceptio-
nis huiusmodi sacramēti an debeat fieri eadē die pasche vel resurrectione

ntis dñice vel in septimana sancta vel in diē iouis cena vel infra octauas
resurrectionis est maxima altercatio textū et glosarū et doctorū. Circa
quā altercationē sedandā dictus reuerēdus doctor genitor meus posuit
maximā et longā additionē auctoritatib' iuribus et rōnibus fulcatā q et
omnia dicta p textus et glosas et doctores: circa predictū dubiū cū humilī-
ma reuerētia loquēdo maxime dicti genitoris mei credo esse sup̄flua: et
hoc esse decissum per duo breuia Eugenij pape: tenoris subsequēntis.

Copia cuiusdam breuis dñi pape Eugenij quarti. missi
episcopo Licensi. super tempore cōmunionis fidelium.

Uenerabilis frater: salutē et apostolicā benedictionē: a fide dñi **Copia pri-**
uatis personis nobis relātū est. quod in ciuitate Licij circa materiā mi breuis.
generalis cōmunionis assumptionis videlicet eucharistie et corporis dñi
nostri iesu xpi per diuersos p̄dicatores vario populo denūciata sunt: pro
pterea in mentibus personarū vtriusq sexus varie opūiones suborte
sunt q detrimentū atq periculum animarū eorūdem parere possent.
Cū autē ad nos p̄tineat saluti animarū prouidere vt omnis peccati at-
q scandali materia de medio tollatur. volumus et fraternitati tue harū
serie precipimus et mādāmus quatenus a dictis p̄dictatoribus si in ciui-
tate Licij presentes fuerint: vel a dicta ciuitate parū remoti sunt aut ab
alijs predicatorib' auctoritate nostra certis diebus ad hoc cōueniētibus
per te eligendis et deputādis eadē populo deuote declarare facias. vt iux-
ta romane ecclesie et cōmunionē christiani populi ritum atq cōsuetudinē
fideles vtriusq sexus cū ad annos discretionis peruenerint confessio
ne p̄missa in festo paschalis videlicet resurrectionis dñi nostri iesu xpi
cum debita reuerentia sumant eucharistie sacramentū idest corpus do-
mini nostri iesu xpi: de consilio tamē confessoris siue sacerdotis eorū ex
rationabili causa emanāte dicte persone cōmunionē huiusmodi p̄uen-
ire aut differre possint. dñimodo parum temporis spaciū p̄ueniēdo
aut differendo interueniat. Et insuper volumus vt in dictis predicatio-
nibus hoc p̄sens breue publice et solēniter populo predicto legi facias:
vt predicationis huiusmodi maiore auctoritate et efficaciam consequan-
tur. Datum Rome apud sanctū Petrum sub annulo nostro secreto. Die
septima Apulis: pontificatus nostri anno. xv.

Copia alterius breuis eiusdem Eugenij: super
dicta materia: qd fuit datum post supradictū.

Eugenius papa quartus dilecto filio fratri Jacobo de primadicijs **Copia scdi**
de bononia ordinis fratrum minorum super fratres prefati ordi-
nis: qui de obseruantia nuncupantur in Italia vicario generali. Salutē
et apostolicā benedictionē: fide digna relatione percepimus in
ciuitate Licij nō paruam per hec tempora fuisse exatataz seditionem de
die debite perceptionis sacratissimi corporis domini nostri iesu christi:
et quod per aliquos religiosos sit affirmatum: nō cōmunicantes actua

lit: in die resurrectionis dñice mortali peccare: etiā si in die iouis sancti et alijs quibuscumq; diebus infra annuz pluribus et frequentatis vicibus communicassent: qđ pñs auribus audire est molestū. ¶ Recolimus enim alias per quoddā nostrū breue scripsisset venerabili fratri nro epō Licenti: qđ intelligebam? satis factū esse: mirati itaq; sum? qđ postmodū noua cōtrouersia reuiuiscit: sed inimicus hō semp supseminat zizanā.

¶ Nos igitur cupientes purgatū triticū in horreū dñi congregari: et inutilibus cōtentionibus finem dare: attendētes iuxta doctrinā beati Augustini: qđ solent circūstantie scripturarū illuminare substantiā veritatis: et nō solū adiacentia sed etiā precedētia et sequētia verba sunt attendenda prudenti. cū dicat canon ecclesie. Omnis vtriusq; sexus: fidelis saltem: semel in anno cōfiteatur: et infra. Suscipiēs adminus in pascha eucharistie sacramentū. et sequit: nisi de proprijs sacerdotis cōsilio ob aliquā rationabile causam ad tēpus ab eius perceptione duxerit abstinentium. Dicim? expresse nō esse intētionis legislatoris: animas illaqueare fidelium sub culpa mortali ad cōmunicandū: precise in die resurrectionis: sed terminū statuīse a pascha cū dicit. Semel in anno: et infra adminus in pascha: nisi rē. mens em̄ magis qđ verborū sonus est attendēda discretis. Intelligim? itaq; optimo iure satisfactū esse canonū: si in hebdomada sancta vel infra octauas pasche resurrectionis dñice: scđm meliorē dispositionē cōscientie: eucharistie pignus accipiūt: et cū dñio pascha celebrent ad salutē. Et hūc sententie omnes volum? acquiescere: quare deuotioni tue cōmittim?: vt predicta vbi oportere intelligas populis nota facias. Datū rome rē. Et sic manifeste patet omnibus opinionibus altercationib? doctorū et glosarū qui in ista materia loquūtur nō obstantibus: dictum dubiū et dictas altercationes et opinionēs esse determinatū et de cōfatis quēlibet catholicū satisficere iuribus et rationibus dicentibus debere cōmunicare in pascha: scđ illū qui a die lune septimane sancte inclu suē vsq; ad dominicā in albis etiā inclusiue: et in quolibet dñicorū dñicū in quibus potest cōmunicari dici cōmunicari in pascha: si cōmunicauerit in aliquo dñicorū dñicū. Jacobus doctor Benauentanus.

xviii. q̄stio. ¶ Decima octaua questio est. An sit bonuz pro redimendis peccatis: et penitentis peccatorū recipere indulgentias. Circa quod dicendū est: qđ penitēs postqđ obseruauerit obseruanda: de quibus dicitur in actibus penitentium: lucratur et acquirat omnes indulgentias quas poterit acquirere et lucrari: implendo illa que impleri debet pro eis acquirendis et lucrādis. Et sic poterit acquiri et lucrari indulgentias cōcessas per dictū Eugenium quartum. Omibus interessentibus hōis canonicis et missis et alijs diuinis officijs in vigilia et festo et octauario corporis christi et omnibus celebrantibus vel assumētibus eucharistiam: et facientibus per alios celebrari in dicto festo et octauario et concomitantibus cū lumē

neet sine lumine dictum corpus xpi in dicto festo et alias cū ducitur ad infirmos: de quibus in dicta bulla Eugeni quarti: qđ literaliter posita est in volumine decretorū moralium super parte: corpus xpi. Et etiam indulgentias concessas per clementē et per alios Romanos pontifices: si gnater per sicut. iij. visitatibus lumina apostolorū petri et pauli: de vicesimo quinto in vicesimū quintū annū. et etiaz alias indulgentias cruciat: et de pluribus alijs fieri quedam copilatio per se et imprimetur ad vtilitatem et profectum omnium catholicorum: vt omnes catholici discant qualiter possunt acquirere regnum dei: sicut sciunt et inquirūt plures modos acquirendi pecunias et alia bona temporalia aliquādo forte in cōdñationem animarū. Jacobus doctor. nam licet glo. dicte de. vni. super parte confessionis dicat quis est vere penitens ad lucrandū veras indulgentias et laudabimus. Tamen nō est dubiū qđ penitens qui obseruauerit dicenda in actibus penitentium vere penitens est: et illas et alias similes indulgentias lucrari poterit. Nā precipue facit aliquē vere penitentē. s. preterita peccata plangere: et propositū non cōmittēdi alia peccata hñe: et quod nō negligat satisficere. vt notat glosa in dicta. §. sed verba. et textus in. §. sine autē. et in. c. inter hec. et in. c. iudas. cum capitulis sequētib? et ter. cum glo. sup parte dissimulat. in. c. penitentiā quip pe agere. de penitē. distin. iij. Debet ergo dictus penitens lucrari indulgentias quas poterit: vel ad releuationē iniuncte penitentie. vel abso lutionem super habundantis penitentie. Nam tanto tempore in purgatorio a pena releuabitur: in quāto tempore fuerit sibi facta indulgentia scđm ea que notantur per glo. et Innocē. et Jo. andre. et per alios doctores: in. c. quod autē. de peniten. et remissio. Ja. doctor.

¶ Decimanona questio est: que est penitentia publica. Circa qđ dicitur. xix. q̄stio. dum est: qđ publica penitentia est cū alicui iniungitur peregrinatio cum baculo cubitali et cū pera benedictis. vt. xxx. q. i. in. c. si quis sacerdos: vel cum aliquo genere vestis. vt in. c. si quis viroū. xxx. distin. et in. c. per symonā. xli. distin. et in. c. si. xx. q. i. Et hanc penitentia sacerdos potest iniungere: cum nō sit ei prohibitum argumento. c. penitentes. l. distin. vbi hoc videtur expressū. et in. c. si quis presbyter. xxx. distin. vbi hoc etiā est expressū. et in. c. in capite. l. distin. et in principio: ibi dñ dicit ter. susceperunt: et hec penitentia nō imponit nisi pro graui crimine. vt in. ca. sacerdos. de peniten. distin. vi. Et hanc penitentia sedes apostolica nemini agendā indicit nisi in eo loco in quo curia Romana residet: et tūc solū pro homicidio et similibus enormibus criminibus penitentiā dñi pape faciūt penitētes nudos triduo vel plus vel minus incedere p oēs ecclias ciuitatis in qua est curia et nō alibi: quo facto remittūt eos tūc ad suos episcopos: vt cōsideratis debitis circūstantijs eis indicāt penitentia salutarē. ¶ Vicesima q̄stio est: qđ est solēnis penitentia. Circa quod dicendū est: xxi. q̄stio. qđ solēnis penitentia est que fit in tēpore quadragesime cū solēnit. atē qđ

est in prelegato capitulo in capite. l. di. et hec pnia a solo epō imponit: ut ibi habet: et sic intelligit. c. accedētibz. de excessi. prela. r. c. puenit. et. c. sequens. vj. q. j. licet littera dicat ibi de publica: quia sepe in iure publica ponitur pro solēni et cōuerso ut ibi notat. et in. c. si ille. l. di. r. in. c. de penitētibz. de cōse. di. iij. Et hec penitentia imponitur pro opressioe filiorū: ut in. c. quesitū. de penitē. r. remis. et breuiter imponit pro omni vulgatilimo crimine totā urbem vel villam cōmouente: ut in. ca. vlti.

Attēde an
simplex sa
cerdos pos
sit impone
re peniten
tia solēnez.
xxj. qstio.
xxij. qstio.

xxvj. q. vj. qz notoria debent penitētes episcopo publice cōfiteri: ut in. ca. in actione. et in. c. sequē. r. in. c. quē penitet. in. fi. de penitē. di. j. Circa qd sciendū est q omnis pnia solēnis est publica sed nō ecōtra. Sed circa hoc querit. nūquid simplex presbyter pot hāc pniā solēnem indicare q uis dictā sonitatē p se nequeat adhibere. et quidā dicūt q sic argu. predi cto. c. in capite. l. di. Sed speculator tenet cōtrariū: et ista ē veritas q simplex presbyter nō pōt hāc pniā indicare: etiā si haberet ab epō speciale potestātē quo ad primā deiectionē ecclie: et quo ad vltimā translationē siue recōciliationē in ecclia: cū prima electio et vltima introductio sint ordinis epālis et iurisdictionis. ut in. c. vlti. in. §. j. r. ij. xxvj. q. vj. r. in. ca. cor. epī. lxxij. di. sed si penitētia solēnis p aliquos annos vel tēpus est duratura medie deiectionē r introductionē solēnis penitētis: possunt fieri p simplices pbyteros qui habeant sup hoc potestātē speciale ab epō. ut nō. in dicto. c. de penitētibz. de cōse. di. iij. r. in. di. c. in capite.

¶ Elicesima pma questio est: q est pnia priuata. et est dicendū q priuata pnia est q pro occultis peccis imponit: q sunt pbytero cōfiterendo: r ab eo est pnia inuigēda: ut in. c. pbyteri. xxvj. q. vj. r. in. c. si peccauerit. ij. q. j. et fallit in casibus superioribz referuatis: de qbus inferius plenius in isto tractatu in actibus penitentiū r in actibus cōfessionū habet. Jo. doctor.

¶ Elicesima secūda questio est q sunt peccata mortalia r q venialia. et quoz modo peccatū veniale efficitur mortale. Circa quod dicendū est q peccata quedā dicūtur mortalia: quedā dicūtur venialia. Circa primū dico q peccata mortalia quedā dicūtur mortalia r capitalia. et quedam dicūtur mortalia tantū. et capitalia sunt vndecim. Primū est peccare in fide trinitatis. xxij. q. ij. c. j. et. xxij. q. vj. quid in omnibus. Scōm est peccatum contra naturā. ut. xxij. q. vj. Flagitia. Tertium est homicidiū qd est terribilius omni peccato. l. di. placuit. Quartū est crimē lese maiestatis. lxxix. di. si quis. vj. q. j. Si quis cū militibz: et. ij. q. v. accusatio inibus. Quintū est crimē sacrilegij. s. cū aliquis frēgerit ecclesias violenter. ij. q. j. in pnis. xvij. q. iij. si q in atrio. et in. c. frater. et in. c. si quis suadete. Sextū est incestus. iij. q. iij. cōsanguineoz. xxxv. q. iij. de incestis r ea causa. q. viij. opus salubriter. Septimū est cōspiratio: ut in. ca. cōspirationū: r in. c. qui clerici. r in. c. si qui clericoz. xj. q. j. Octauū est adulteriū: qd est detestabile in vtroqz testamento. ut. xxxij. q. vj. §. qd in omnibus. et ea causa. q. iij. nemo. Nonū est falsum testimoniū: qd

lege diuina r canonica est prohibitū. ut probat. xxij. q. iij. Non periurabis: qd est extractū de leuitico. et. vj. q. j. Quicunqz: r de crimine falsi. c. j. et. xj. q. iij. c. quisquis. Ista sunt criminalia maiora accusatione r damnatione dignissima. lxxij. di. c. j. Decimū est crimē symonie: cui omnia crimina pro nihilo reputantur. ut in. ca. tanta. de symo. r. j. q. vj. c. fi. Est enim damnatū crimē in vtroqz testamēto. ut. j. q. j. qui studet. Undecimū est crimen vsure: qd est detestabile in vtroqz testamento. vnde in ezechiele. Usuram r omnē superhabundantiā nō accipietis. r David querit. Quis habitat in tabernaculo tuo: qui pecuniā non dedit ad vsuraz: ad idem de vsuris: quia in omnibus: r. xij. q. iij. pleriqz.

¶ Peccata vero mortalia q nō sunt criminalia v capitalia sunt: supbia. Tertia ps. Superbi enī patiunt istas qualitates. s. vitium elationis: inferiores despicientes: et superioribz vel paribus satagunt dñari. vñ in libro sapiencie. Intollerabilis est omnis superbus habitu superfluo: incessu pōpō: facies vaga: truces oculi: de loco certat superiori. Sententias suas et verba et facta iactat: et reuerentiā in obsequio nō obseruat. ideo cōtra superbū scribitur Job. xx. ca. Si ascenderit vsqz ad celum superbia eius: et caput eius nubes tetigerit: quasi sterquiliniū in fine perdetur. Ja. doctor. de quo ait propheta in psalmo. Noli emulari. vidi impiū superexaltatum et eleuatum sicut cedrus libani et transiit: et ecce non erat: et quesui eum r nō est inuentus locus eius. Iacobus doctor. Secundū peccatū mortale est inuidia: et dic q inuidia est quedā arbor: cuius radix maliuolentia: cuius frondes ira et odiū: cuius flores irrisio r derisio: cuius fructus emulatio et detractio: cuius folia liuor r palor: et quē aspiciit despiciit: et quē despiciit interficit r corrūpit. xix. distin. scōm. xxij. q. iij. quā magnus. Tertium peccatū mortale est Ira. et an ira sit mortale peccatū. Circa qd dicendū est q quedā est ira perseueras: et ista talis est peccatū mortale: ut dicit tex. in. §. Criminis appellatio: et in. §. alias ea demū. xxv. distin. tamen iracundia est propriū nomen vicij siue criminis: ira vero est ipsum peccatū. Si vero ira non peruenit ad consensū rationis: nec perseuerat sed transit absqz eo qd ponatur in opere: peccatum veniale est: ut infra dicitur. Quartū peccatum mortale est gula. Circa quod queritur: an ebrietas sit peccatū mortale. Circa quod dicendum est: q ebrietas quādoqz non est peccatum: et quādoqz est peccatum veniale: et quādoqz poterit esse peccatum mortale: scōm diuerfas considerationes. Unde potest ebrietas tripliciter considerari. Quādoqz dicitur ebrietas passio: quādoqz actio. Quādoqz dicitur qualitas. Ebrietas que dicitur passio nō est aliquod peccatū: sed est pena. s. obliuio: que in ebrio cum iaceat semiuuus et quasi sepultus: quia ita afficitur ut nihil sentiat: r in hac significatione accipitur. xv. q. j. sane. Et potest intelligi quādo homo sumit vinū r nesciens potentia vini: ita men bibit in tanta quantitate q inebriat. nō tamē putabat nec erat verū peccatum.

Secda. qd.

Quo ebrie-
tas e pccm
veniale.

Tertia qd.

Quo ebrie-
tas e pccm
mortale.

Attende qd
dñ quis p-
prie ebr?

Quinta. q.

Attende qd
est accidia.
De pcc'o ac-
cidie q hñt
tres qões.

Prima. q.

Secda. qd.

Tertia. q.

Pccm mor-
tale est lu-
xuria.

simile quantitate vini eē imoderatā: isto casu nō est peccatū etiā veniale: et sic vino credit processisse in Noe. xxxv. disti. sexto die. et tenet ibi archi. Quādoq; ebrietas dicitur actio: et tunc dicitur ipse actus inebriandi. s. quo quis se inebriat: et iste actus quādoq; est venialis: quādoq; est mortalis. Et venialis est cū quis ignorans vires vini parū bibendo inebriatur. Mortalis est cum imoderate bibendo inebriatur: et etiā cum parum bibendo inebriatur: si ex certa scientia hoc faciat: puta sciens vires vini: et q; modicū vinū inducit in eum ebrietatē: nihilominus ipse bibit: tunc etiā est mortale: q; talis vult ebrietatē incurrere potius q; a vino abstinerere: et talis ppeidit ebrus: q; fm hoc sciens et volēs priuat se sensu rationis: quo seruitutē operat et in peccata declinat: et sic peccat mortaliter periculo se cōmittēs: fm Hug. et archi. in di. c. sexto die. xxxv. disti. Ebrietatis vero q̄litas: est hūdo mētis iniuste. i. mala q̄litas animi. s. qua hō ita disponit: vt semp sit facilis et parat ad inebriandū: hoc vitii est mortale: et hoc dicit assiduitas inebriandi: q; ex ea ita disponit quis vt assidue velit inebriari: et de hac pōt intelligi qd hñd: q; ebrietas est mortale si sit assidua. i. assiduus habitus inebriandi. et de ista etiā pōt intelligi textus in. ca. eph. xxxv. di. vbi dñ q; ebrietati infernūs est deponēdus. Et ita est dicendū de crapula et cibo et de alijs p̄tinentibus ad esum carniū: sicut dicitur est de potu: q; crapula pertinet ad cibū: ebrietas ad potū: q; imoderate comedens assidue et sciens: vt sciat se prouenire ad vomitū: peccat mortaliter. Si tamē ignorat et nō assidue: et nō cū intentione se crapulādi: peccat venialiter. Differentiā aut inter crapulā et ebrietatē: et de deriuatione et p̄prietate horū nominū ponit glo. unica. in. c. a crapula et ebrietate. de vita et ho. cle. Quintū peccatū est. s. accidia: et an accidia sit peccatū mortale. dicendū est q; accidia est quedā tristitia agnans: q; ita deprimit animū hominis: vt nihil ei agere liceat. Sicut ea q; accidia frigida sunt: ideo accidia importat quoddā tedium operandi. Unde aut talis tristitia est ex eo q; alijs cogit eū bene agere et imple re opera virtutis q; facere nō tenet. et tūc nō est pccm accidia: aut tristitia est circa illa q; iminent faciēda ppter deū: et tūc pōt esse peccatū veniale. et pōt esse mortale. Unde si quis habet tristitiā de bono spūali ad qd artat. et talis tristitia nō pertingit vsq; ad cōsensum rōnis ppter iperfectionē actus: est pccm veniale: sicut in genere adulteri cōcupiscēcia: q; cōsistit in sola sensualitate est veniale peccatū. si tamē peruenit vsq; ad cōsensum rōnis: est peccatū mortale. ita et motus accidia cū est in sola sensualitate: vt quādo est ppter repugnantia sensualitatis ad spiritū: tunc est peccatū veniale. Quādo cumq; vero pertingit vsq; ad rationē q; cōsistit in fuga et horrore et detestatione boni diuini: carne omnino cōtra spiritū p̄ualēte: tūc manifestū est q; accidia est pccm mortale fm Tho. et archi. in di. s. alias aut. Sextus pccm mortale est luxuria: circa qd querit an maritus cognoscens vxorē peccet mortaliter vel nō: et est dicendū q; si ma-

ritus exat ab vxore eā cognoscit nullū pccm est. vt in. c. Si dicat. xxxv. Sexta qd. q. v. Si vero maritus cognoscat vxorē causa explende libidinis peccat mort. Septia. q. taliter. vt in. c. Origo. xxxij. q. iij. Auaricia est septimū pccm mortale. Et sic sum expeditus de pma qōne. s. q; sunt pccā mortalia pars. xxij. qd. Septimus nis. Secda est q; sunt pccā venialia: et dicendū q; pccā venialia sunt assidu pccm mortis oculosus sermo: imoderat risus: vel pccm cure familiaris: similiter mili tale est naua: tiameratio: pcuratio: siue administratio aliq; q; vix sine pccō fuit. vt de ricia. peni. di. v. falsas. et c. Qualitas. dum tñ nō cōcurrat circūstantie q; agra uant ista pccā: vt de venialib; efficiant mortalia. Itē nō ieiunare ieiunū q; sunt pccā venialia: et nō pcepti. q; ieiunia cōsiliū nō ieiunare ē veniale pccm ē que sunt pccā venialia. Ba. doctor. vt est. iij. feria. vt dicit ter. in. c. Ieiunia. de cōse. di. iij. iūcta. peccata venialia. glo. in. c. de esu carniū. ea. di. Jacobus doctor. Itē nō ieiunare ieiunia pccm veniale est veniale pccm p̄fertis cū pmo ad hoc cōsenserit. Itē si in collegio vel in loco aliquo particulari cōstitutū ē ieiunū: nō ieiunare est veniale pccm. Ba. doctor. Dum tñ tale ieiunū nō sit de statuto ecclie vlt. de. vi. fer. vt i dicto. c. Ieiunia. iūcta dicta glo. et i. c. Cōsiliū de obseruatione ieiuniorū. Jacob. do. Itē ira nō p̄seueras s; trāsiens pccm veniale est. Itē si q; bibit de vino et inebriat nō ex cōsuetudine nec assidue: ignoras vires vini et q̄litate suā peccat venialiter. Itē accidia pccm veniale est: si nō p̄tinit vsq; ad cōsensum rōnis p̄p̄t unpfactionē actus: est peccatū veniale. Idē dicendū ē de cōcupiscēcia q; si solū cōsistit in sensualitate est pccm veniale: si vero puenit ad cōsensum rōnis est mortale. Itē sermo sup̄fluous etiā si sit bonus sermo veniale est. Itē maledictes peccat venialiter: quādo inducitur ad maledicendū ex quadā facilitate vel temeritate. Sit imaledictus ex odio vel indignatione peccat mortali. Itē si prestat cōsiliū alicui de vitādo pccō veniali nō obseruās cōsiliū peccat venialiter. Itē comedēs die ieiunii an meridie q; est hora debita nō ex cōtēptu vel inobediētia peccat venialiter. Ba. do. Itē cōstitutus in mortali pccō cōtritus et cōfessus q; ad ininertā p̄p̄iam sacerdotē incepit eā agere tale mortale efficiat veniale p̄ cōtritionē. vt in. c. Si quis sup hoc fundamētū iūcta glo. xxv. di. et in. c. Nullus expectet. de peni. di. vii. Jacobus doctor. Et de alijs pluribus pccis venialib; vide in. s. criminis appellatio. et i. s. alias aut et in. c. Qualis. xxv. di. et ibi p archidia. huguicū et dñicum et alios doctores plenissime. Tertia est quō venialia efficiuntur mortalia: vel mortalia efficiuntur venialia: ut dñ clarū est q; omnia venialia p̄cōtēptū: per cōsuetudinem: p̄sum: et assuefactionē: et p̄seuerantiā ipsorū efficiuntur mortalia. Mortalia vero p̄ verā p̄niam et satisfactionē et alia q; in vera p̄nā cōcurrunt debēt efficiuntur venialia scdm predictos doctores in predictis locis: talia efficiuntur certū est q; pccā venialia dicuntur tripliciter. Primo dicitur peccatū veniale quādo veniens sine quo p̄sens vita difficile ducit: vt dicit textus et ibi docto. in. s. nomine autē. xxv. di. Secundo modo dicitur veniale quādo est aliqua cām venie habens vt pccm in patrē et in filiū ex infirmitate xxij. qd. est.

del ignorantia: qz tunc dicit veniale ad differentia pccati in spm scdm qd cas
 ret venia. Quadoqz tertio dicitur veniale offic pccm mortale post cotri
 tionem: et dicit veniale: qz est dignu venia: et sic accipitur in. c. serpēs. de pe
 nitenti. di. j. Et sic apparet soluta. iij. qd quado peccata venialia efficiuntur
 mortalia: vel mortalia efficiuntur venialia. Et ex hoc resultat alia. q. et
 tolli peccata: iij. qualiter possunt tolli peccata venialia: et est dicendum qd peccata venialia
 q sunt in meritis terminis venialium. Primo tolluntur per confessionem fas
 tam laico vbi non sunt mortalia: licet copia sacerdotis possit haberi. Sec
 undo tolluntur peccata venialia per orationem dominicā. Tertio per episto
 lam. Quarto per modicā ieiunationē. Quinto per asperisionē aque bene
 dicte. secūdm qd dicit glo. notabilis in dicto. s. criminis in parte facile.
 Sexto per benedictionē prelati deuote sumptā. vt. i. q. j. dictū. z. ca. males
 dicam. z. c. sequenti. Septimo per confessionē generālē. vt de peni. di. iij. c.
 de quottidianis. Octauo per elemosinā. Nonno per ieiunium de pe. di. iij.
 sane cauendū. Decimo per eucharistiā deuote sumptā de conse. di. ij. c. u
 offic. Undecimo per extremā unctionē. vt in. c. vno de sacra vii. Duodeci
 mo per deuotiū pectoris tunctionē. vt de pe. di. j. tres sunt. Tredecimo per
 baptisimū. vt in dicto. c. tres. Quarto decimo per cordis cotritionē. vt in
 ca. fi. de peni. di. j. et di. vij. c. fi. scdm hostiē. qui hoc notat de peni. et remis
 sio. c. omis. et per archidia. in dicto. c. de quottidianis. predicta intelligen
 tur vt supradictū est qd istis modis tolluntur venialia vbi non sunt mort
 alia: mortale em sine veniale pōt dimitti sed nō eōuerso: qz mortale expo
 nitur charitati et veniale feruori charitatis sub lato prior tollitur posteri
 us sed nō eōuerso. Ja. do. Si tamē ex cōtemptu omittatur cōfessio ve
 nialium mortalia efficiunt. vt tenet Dñicus et Duguid in. d. s. criminis.
 vbi dicit qd tutius est qd habēs copiam sacerdotis cōfiteatur omia peccata
 venialia et mortalia sacerdoti et istud est tenendū. Et ex hīs etiā resul
 tat alia questio quado quis dicatur peccare in spm scdm iuxta illud: qz
 si quis in spm scdm blasphemā dicit: nec in hoc seculo: nec in futuro re
 mittetur: qd intelligendū est isto modo qui peccat per impotentia dicitur
 peccare in patrē: qz patri attribuit potentia. xxij. di. quia epus. qui vero
 peccat per ignorantia dicitur peccare in filiū: quia filio attribuitur scien
 tia. xxij. di. iuxta. sed qui peccat ex cōtemptu dicitur peccare in spm san
 ctum vt ille qui est obstinatus pccō: et illud dicit irremissibile et nō ita de
 facili remittit: sic precedentia. ita tenet glo. expresse in parte blasphemā
 in. d. c. qualis. Et sic remanet expedita. xxij. q. in ordine tabule bui tra
 ctatus qd sunt peccata mortalia et qd venialia: et quō pccm veniale efficit mor
 tale: et mortale efficit veniale. Ja. doctor. Clicesima tertia qstio est in or
 dine tabule qualiter cognoscetur pccm grauius vel leuius vel qualis co
 gnoscet cōfessor qd vnu peccatū sit maius altero ad imponēdā pñiam cō
 decētē peccato. Circa qd dicendū est qd dantur aliq regule ad cognos
 cendū maioritatem vel minoritatem pccati. Prima regula est qd ex maioris

Scda ps.
 xxij. qus ē.

Quo quis
 dicat pecca
 re in spm
 sanctum.

xxij. qstio.

tate vel minoritate pene qd a iure imponit pro pccō cognoscit qd pccm est
 graui⁹ altero. v. vt i. c. nō auferam. xxij. q. j. Et cōtra reglā ē qd vbiqz
 aliqd pccm habz aliquā qlitatē illa qlitas aggrauat pccm: vt pccm qlifi
 catū dicat mai⁹ altero: ista reglā tradit p abbatē in. c. at si derici. in prin.
 ante. s. de adulterijs. de iudicijs dando intellectū ad. c. at nō ab hoie. c. ij.
 et sic poterit cōsiderare cōfessor qualē et quā pñiam debz imponere penitē
 ti ex cōmissione pccati grauioris vel leuioris fm dictas reglas sicut dō face
 re bon⁹ iudex: qz ex ipositione pene a iure infligit vlt⁹ qlitate aggrauate
 delictū vel crimē iponet iudex penā corpālē grauiorē vlt⁹ leuiorē p crimie
 vt in dictis iurib⁹ et in. Laut facta. ff. de penis. et i. c. nonim⁹ de xbo. signi.
 et in. c. j. de homicidio. et i. c. pro hūani. de homicidio. li. vi. et i. c. mulier. xv.
 q. j. de muliere qd permisit se cognosci ab animali bruto. Jacob⁹ doctor.
 Clicesima qra qd est in ordine tabule qd est satisfactio pñie qd pprie dī xxij. qd.
 opis satisfactio: et circa istā partē format tñ vna qd. s. vtrū possit fieri sa
 tisfactio pñie per opera qd fiūt in mortali pccō. Et pmo arguit⁹ et videt⁹
 qd sic: qd aliq sunt opa qd nō sunt satisfactoria nisi in virtute meriti xpi: s. il
 la nō sunt opa facta in charitate: qz etiā si fili⁹ dei nunq fuisset incarnat⁹
 nec incarnadus tñ opa facta in charitate essent satisfactoria nō in meriti
 xpi virtute. Itē totū bonū op⁹ est meritorium in virtute bone intentio
 nis p quā fiūt inchoatū ergo similis si hō inchoet satisfactiōē in chari
 tate et peccet mortali aū cōplemētū in virtute pncipi totū residuū erit sa
 tisfactoriū. Itē de⁹ pñior est ad miserādū qd ad cōdēnādū: s. nullū malū
 de⁹ relinqt ipunitū: ergo nec aliqd bonū irremueratū: s. opa facta i pccō
 mortali nō sūt meritoria vite eterne: ergo ne sint irremuerata opz qd sint
 satisfactoria p pena obita culpe. Et in ptriū arguit⁹ nā apls. j. cori.
 xij. c. diē. Si distribuero in cibos pauperū oēs facultates meas: et si tradi
 dero corp⁹ meū ita vt ardeā: charitatē aut nō habuero nihil mihi pdest.
 Itē virt⁹ satisfactiōis ē operire pccorū multitudinē: s. hoc est pñiū cha
 ritatis. vt. j. petri. iij. c. Charitas opit multitudinē pccorū: ergo nullū op⁹
 extra charitatē ē satisfactoriū. Ad pdictā qdē dicēdū est qd nō pōt fie
 ri satisfactio p opa qd fiūt in mortali pccō: de⁹ em cū bonoz meoz nō ege
 at opa hois nō acceptat tamq remueratione digna: nec tamq satisfacto
 ria: nisi acceptet opantē. vñ. ge. iij. c. pus dī. Respexit dñs ad abel. et post
 subiūgit⁹ et ad mūera ei⁹. s. nō acceptat hoīem exntē in pccō mortali: qz in
 illo statu ē inimic⁹ dei. v. dicit⁹ tex. i. c. sunt plures. de pe. di. iij. ibi dū dicit
 tex. scio deū inimicū criminoso. et ibi Dost. 3 deū ē dū offēdit pseuerāter.
 ergo opa exntis in mortali pccō nō sunt deo accepta tāq satisfactoria: s.
 sine illa acceptatiōi satisfactoria eē nō pnt. Ad pñiū oppositū dicēdū ē
 qd opa facta i charitate nō sunt satisfactoria nisi in virtute meriti xpi: i qn
 tū ex eterna ordinatiōe diuina hēre nō possum⁹ charitatē per quā remis
 sum⁹ pccō sine virtute meriti illi⁹. Ad scdm dicēdū ē qd op⁹ inchoatū i bo
 na intētiōe meritorium ē in virtute illi⁹: nisi interrūpat⁹ p actū ptriū: ita vt

illud qd sequit nō cōtinuet ad intētiōē p̄mā: nec s̄m actū nec s̄m h̄itū fa-
cta autē tali interrūptiōe illd qd sequeret actū cōtrariū nō esse meritorū
in virtute p̄mē intētiōis. Satisfactio autē inchoata in charitate p̄ p̄m
mortalē interrūpt. ita q̄ illa opa q̄ sequunt nō p̄tinuant ad p̄mā radicē.
¶ Ad tertiū dicēdū qd deus nullū bonū relinqt irremuneratū qn̄ aliquo
modo remuneret. vñ q̄uis opa facta in mortali p̄cō nō remunerat qn̄
ad remissionē seu dimissionē pene debite p̄cō s̄m iusticiā legis diuine.
tñ remunerat: vel quo ad t̄palia vel in q̄ntū disponit ad inclinādū an-
res diuine mie ad opantē. Hoc tñ remuneratio nō ē ex debito et liberali-
tate diuine mie s̄m Richar. i. iij. sen. xv. di. Et sic Richar. in p̄clusiōe tes-
net qd nō pōt fieri satisfactio p̄ opa facta i p̄cō mortali. idē etiā tenet s̄s
T. ho. ea. di. xv. dicēs qd cū per satisfactiōē tolli debeat offēsa p̄cedē:
opz qd talis sit modus satisfactiōis q̄ cōpetat ad tollendū offēsas. Of-
fense autē ablatio est amicitie restitutio. et ideo si aliquid sit qd amicitie
restitutionē impediāt etiā apud hoies: satisfactio nō potest esse: cū ergo
quolibet peccatū amicitia charitatis impediāt q̄ est hōis ad deū: im-
possibile est qd homo de vno p̄cō satisfaciāt alio p̄cō retēto: sicut nec hō
satisfaceret qd pro alapa sibi data se ei p̄sterneret et aliā sibi daret. Hoc tñ
addit idēz. f. T. ho. ea. di. qd aliq̄ satisfactiōes sunt ex q̄bus manet aliq̄s
effect⁹ satisfaciētib⁹: etiā postq̄ actus satisfactiōis trāsīt: sic de ieiunio
manet corpus debilitatio: ex elemosinis largit⁹ diminutio substantie: et sic
de s̄libus. Et tales satisfactiōes in p̄cō facte nō opz qd iterent si satis-
faciēs iā penituit: qd q̄ntū ad id qd de illis satisfactiōib⁹ manet p̄ peni-
tentiā deo acceptē sunt. Satisfactiōes autē qd nō relinquit effectū in sa-
tisfaciēte postq̄ act⁹ trāsīt: opz qd iterent sicut est de ofōne et s̄lib⁹. Actus
autē interior qd totalit̄ trāsīt nullo modo viuificat p̄ p̄mā sequentē: sed
opz qd iteret. Et sic s̄m p̄dictos doctores p̄cludit qd opa facta in p̄cō mor-
tali nō sunt satisfactoria: et hoc probat expresse p. c. in grauib⁹. iij. q. vij. et
clarius p. c. sicut ap̄lus. i. q. j. et hoc tenet archi. s̄cōm Raymūdum et alios
sup̄ glo. fi. in fine. in. §. ultimo. de peni. di. iij. qd verū est si satisfaciēs ma-
net in p̄cō: et etiā si peniteat si nullus effect⁹ manet in satisfaciēte postq̄
actus trāsīt s̄m p̄dictū s̄cōm T. ho. et sic qui vult securus esse faciat satisfac-
tiōē pro p̄cō de q̄bus penitet existens in charitate et nō in p̄cō nec in
affectu peccandi. Et ex his elicio tertiā conclusionem videlicet.

¶ Tertia conclusio.

¶ Per opera in mortali facta non fit satisfactio de peccatis.
Et sic per dei gratiam sum expeditus de prima parte huius
tractatus que est de penitentia: et de partibus penitentie.

¶ Sequitur secunda pars huius.

tractatus. s. de actibus penitentium.

In qua secundo parte continentur questiones sequentes.

¶ Prima qualiter debet esse dispositus qui vult confiteri.

¶ Secunda qd est q̄s actus d̄z facere q̄libet penitēs ad agēdū p̄fectā p̄māz.

¶ Tertia qd est q̄bus tenent cōfiteri oēs volētēs agere p̄mā cuiuscūq̄

q̄ status: grad⁹: cōditionis: qualitatis: p̄minētie et dignitatis fuerint.

¶ Quarta questio est quomodo debet agi penitentia vera.

¶ Quinto questio est quibus modis cōmittitur peccatū.

¶ Sexta questio est qualiter cognoscitur quis est vere penitens.

¶ Septima questio est de modo eligendi cōfessōrē et quo debz esse dispo-

situs penitens tēpore quo eligit sacerdotē vel cōfessōrē.

¶ Octaua questio est qualis et quātus est ignis purgatorij vel inferni.

¶ Nona qd est qualis se debet h̄re penitēs in vita sua post pactā p̄māz.

¶ Decima qd ē an vortū mulieris emissus absq̄ cōsensu mariti sit adiplēdū.

¶ Undecima questio est quot sunt ieiunia legitima.

¶ Duodecima qd est vsq̄ ad quā horā ieiunādū est in quadragesima.

¶ Tredecima qd est quibus vicibus in anno sit cōmunicādū.

¶ Decima q̄rta qd ē q̄bus dieb⁹ añ cōiōnē vel post sit abstīnēdū ab vxore.

¶ Decima q̄nta questio est a quo tēpore incipit ieiunū penitētis vel al-

terius in. iij. vel. vj. feria: vel in alijs diebus in quibus ieiunatur.

¶ Decima sexta qd ē in q̄ tpe d̄z penitēs remissionē vel indulgētiā accipe.

¶ Decima septima qd est ad quid prodest scire canones penitētiales.

¶ Decima octaua qd est an canones dicētes maritū nō debere accedere

ad vxorē diebus festiuis vel ieiunij loquātur de consilio.

¶ Decima nona q̄stio est an canones dicētes maritū nō debere accedere

ad vxorē tribus diebus ante vel post cōmunionē loquātur de consilio.

¶ Vicesima questio est an canones dicētes cōicantē nō debere comede-

re vsq̄ ad tertiā horā post cōmunionē loquātur de consilio.

¶ Prima qd est in q̄ querebat qualis debet ēē disposit⁹ qui vult cōfiteri

iuxta qd querit si volēs cōfiteri excōicāt⁹ maiori vel minori excōicatione

an excōicatione manēte possit absolui a p̄cōis. Et ad istā q̄nē breuiter di-

cendū qd siue iste excōicāt⁹ sit iuste vel iniuste dū tñ teneat excōicatio: si-

ue stet p̄ eū qd nō est ab excōicatione absolut⁹ siue nō: nō pōt a sacerdo-

te absolui a p̄cōis suis excōicatione manēte p. c. quicūq̄. q. j. xxiij. q. j. qd

manifestū est de illo q̄ iuste est excōicāt⁹ et stat per eū qd ab excōicatione

nō absoluit⁹: qd talis actus ē in p̄cō mortali: de quo nō penitet qd si iam

ecclesie cōtēnit. De illo autē q̄ est excōicāt⁹ iniuste: sed per eū nō stat qd nō

absoluit⁹ nō est ita clarū qd p̄dictū decretū. xxiij. q. j. quicūq̄. loquit de il-

lis qui ab vnitatē fidei vel societate petri semetip̄os segregauerūt: q̄ autē

iniuste excōicāt⁹ ē et facit posse suū vt absoluit⁹ semetip̄m nō segregat: tñ

dicat Richar⁹. qd credit qd tales a p̄cōis nō possunt absolui ab hoie: quā-

vis absoluit⁹: si vero penitent in iudicio dei: et dicit qd decre. ex consue-

tudine q̄ est optima legū interpret sic obseruat vt tales nō absoluant⁹: qz

primū dū est vt i plurib⁹ qd iuste excoīcati fuerūt: et qd nisi p eos stare ab excoīcatione absoluerent: nisi interdū teneant in excoīcatione p lōgū tps ad grāi pūitēdū aliqd grāde seel⁹ p quo fuit excoīcat⁹. Cū ergo sacerdos absoluit i foro pūiali aliqd. pmo d⁹ ponere absolutionē ab excoīcatione qd a pēis. Cū excoīcat⁹ etiā minori excoīcatione nō possit absolui a pēis illa excoīcatione manēte qd vt habet extra de clerici. excoīca. nūm. si celestis talis pceptiōe sacramētorū pūat⁹ est sūm Richar. in. iij. sen. di. xviij.

Secda. qd.

Secda qd ē quos actus d⁹ facere qlibet penitēs ad agēdā pfectā pūiaz q diuidit in duas ptes pūcipales. In pma tractat q d⁹ cōsiderare pēior in se q inducāt eū ad verā pūitionē. In scda pūinent. xij. act⁹ quos vt dixi d⁹ agere qlibet penitēs. **Prima ps** qd pēior cōsideret illa q inducūt cōtritionē et sunt ista. Primū est cogitatio cōmissō. ezech. xxxviij. Recogitabo tibi omnes annos meos in amaritudine aie mee. Scdm ē pudor de pēis cōmissis. Naū. iij. reuelabo pudēda tua in facie tua. Tertū ē detestatio pēi popt cūi⁹ vtilitatē pēior vtilis fact⁹ est et abiecit⁹ qd peccatū nīhil ē: cū pēim ducat ad nō eē. nā pēim nīhil ē. vt. i. di. ij. §. si. Quartū est timor d⁹ die iudicij. vt sup. l. d. c. qd est hoc. Quintū est timor gehēne pene. ad ro. vi. stipendia pēi mors. Sextū est dolor de amissione pūie celestis. apoca. iij. tene qd habes ne alius coronā tuā accipiat. Septimū est dolor de offensa creatoris. Octauū ē triplex spes. s. venie qd pēim remittit. grē qd bene opat. glie qd remunerat. vt in. c. serpens. et in. c. multiplex. sup. ea. di. iij. **Mo. iij.** in sum. in eo. ti. **Prim⁹ act⁹** ē: qd penitēs post istas cōsiderationes disponat se ad grām cōtritionis faciēdo omnia bona opa q poterit vt deus infundat sibi grāz et cōtritionē et fidē et charitatē p q verā pūiam agat. nā hō quādū ē in hac vita pōt facere qd in se ē vt sibi def a deo vera pūia et omni faciēti qd i se ē: de⁹ dat pūiaz verā als em nō pulsaret hōiem vt faceret qd in se ē. vt d⁹ apo. iij. ego sto ad hostiū et pulso. sūm richar. i. iij. sen. di. xv. et etiā vt de cōgruo se disponat ad grām vt de⁹ inclinēt cor ei⁹ ad verā pūiaz et obtineat grāz remissionis pūiteat plurib⁹ sacerdotib⁹. et ita se disponat sūm eūdē richar. e. l. xviij. di. nā qnto aliqd plura bona facit i pēo ex hō tāto magis ad grāz pūitionis disponit: qz inf alia bona q faciūt opa facta i mortali pēo ē istud. s. qd disponit ad grāz. sūm. s. tpo. pūi. cra. di. xv. et d⁹ ter. in. c. falsas in fi. infra di. v. **Secs act⁹** est: qd penitēs oret ad deū p magna pūitione hūda vt dicit Bmo. c. ois. sup. all. et labor ret vt hēat cōtritionē maiore quā hēe poterit dolēdo de pēis cōmissis qnto magis poterit vel saltē dolēdo qz tū qntū d⁹ nō pōt dolere: et ex fide operāte p dilectionē doleat vt in. c. si apls. in fi. i. di. iij. et solū doleat p p hoc qd deū offendat et sic ex charitate l⁹ modica: qz si plus hēe nō pōt illa sufficere ad vitā eternā hūda. vt no. glo. i. §. hic qd de charitate. i. di. ij. p ter. in. c. tal. i. di. iij. nā tādiū aliqd hēe penitet: qd diū ex charitate penitet. sūm gl. sūme. sup. pte xia pūia. i. di. iij. als. si penitet solū vt euitet mala tpalia nō vere penitet. vt no. gl. in. d. c. tal. et hēat vōm et ppositū cōfiteādi sacer

Prim⁹ act⁹

Secs act⁹

doti. nā sine isto voto et pposito nō ē cōtritiō sūm archi. in. c. pfecta. i. di. iij. cōiter oīs vt sup. et post sic pūit⁹ cū isto dolore et pūitiōe ipe se iudicet et dānet ad aliquā penā quā exposcat sibi ipōit vt i. c. iudicet infra ea. di. i. et no. archi. in. c. porro. sup. ea. di. i. Et sup oia q vult hēe penitere affectū peccādi deponat et a se totalit⁹ abscondat ita qd pponat vltim⁹ nō peccare. nā hoc ē pūcipal⁹ qd facit verā pūiam. vt no. gl. in. c. pūiaz. sup. pte disti. et ter. cū gl. i. §. hūba. i. di. iij. et istud ē qd pūcipal⁹ requirit in cōtritiōe: qd sit in pposito vltim⁹ nō peccādi. vt i. c. nō p. sup. ea. di. i. c. pūiaz. et i. c. ille pūiaz et i. c. penitēs cū. c. seq. i. di. iij. sūm Jo. an. in. d. c. ois. **Tert⁹ act⁹** ē: qd penitēs faciat se absolui aī oia a qd cūqz excoīcatione maiori et minori iuris vel hōis ab illo q pōt absolvere cū aī hoc nō possit absolui a pēis excoīcatio ne manēte vt dictū ē sup. i. v. qd sit circa pūessionē: et scrute casus i qbus qd iurrit excoīcationē ipō inf. qd ponit tāgit gl. i. de. j. d. sen. exco. videant an sit ligat⁹ snia excoīcatōis a iure vltā statuto vlt ab hōie i aliq casu et a qlibz excoīcatione faciat spālī se absolui: et absoluat etiā a pēo p qd excoīcat⁹ fuit hita pūitiōe et cōfessiōe de eo vt i. c. nemo pūenat. x. q. iij. et labor ret penitēs eē in vnitatē ecclie. ita qd nō sit p aliquā culpā ab ecclia diuisus: qz nisi vnit⁹ ecclie succurrat nisi qd deest pēori sua opatiōi ppleat⁹ manib⁹ inimici nō eripiet aīa mortui. vt i. c. i. infra di. v. **Quart⁹ act⁹** ē: qd penitēs scā pūicta absolutionē et icōpationē et hita pūitiōe vōtū pūessiois qd habuit i corde ponat i ope: et statim studiose requirat sacerdotē meliore quē hēe poterit: et ab ecclia nō diuisus. vt in. d. c. i. i. di. v. x. iōq. et pūipue qrat sacerdotē hūit claus pūatis et discretiōis et sciētie hūit vsum clauū hoc ē nō hereticū: nec scismaticū: nec excoīcatū: nec suspensum: nec fornicatōre notoriū notorietate facti vt sup. et si sacerdotē hēe nō pōt et instat alis qd pūculū cōfiteat pūmo laico vt sit magis dign⁹ venia vt in. c. quē penitet infra. ea. di. i. ibi tāta itaqz. et si tale pūculū instat q tū spaciū nō h⁹ vt qz timet obmutescere: petat pūiam et reconciliationē et requirat qd vocet ad hoc sacerdos: et si sacerdos veniēs iueniat eū iā nō valentē cōfiteri poterit ei pūiaz et reconciliationē et cōiōnē dare si aīstātes pūibēt testimoniū de pūictis vt i. c. is q. et in. c. si qd. xxvj. q. v. **Quit⁹ act⁹** ē: qd penitēs cōfiteat⁹ sacerdoti sic electo oia pēta sua stās hūiliat⁹ flex⁹ genib⁹ et iūct⁹ manib⁹ et capite inclinato ore mōstrato corā sacerdote si mascul⁹ ē vt dictū fuit sup i effectib⁹ pūessiois et p. c. si achab. i. fi. i. di. iij. et p. c. quē penitet infra ea. di. ibi ora mōstrāte. et ponat se i iudicio sacerdotis pat⁹ facere ad mādātū ei⁹ immortal futur⁹ qd qd faceret p differēda morte moritur⁹. vt in. c. pūide. i. di. v. et sit pat⁹ suscipe et implere magnā pūiaz si sibi ipōita fuerit vt ibi et i. c. iudicet. all. qd de nullo pēo sūe pūo sūe magno pōt plene sine pūia qd purgari. vt i. c. null⁹ dūte. sup. e. di. et recōmēdet se i orōnib⁹ ipi⁹ sacerdotis. et petat qd dispēset cū eo i aliq qūitate moderate clauē discretiōis nō errāte vt i. d. c. quē penitet. et dictū fuit sup i qūto circa pūessioē. **Sext⁹ act⁹** est: qd penitēs duote suscipiat pūiaz sibi iniūctā et impleat eā antea

Tert⁹ act⁹

Quartus act⁹

Quintus act⁹

Sextus actus. ¶ Peccet vel habeat affectu peccandi mortali: q. ut supradictum fuit non potest fieri satisfactio per opera facta in mortali peccato impleat tota penam: q. pro tota tempus penae non annis remittitur peccatum quo ad penam ut no. glo. i. s. e contra in fi. infra. ea. di. vnu tñ ē q. p. morte vlt aliis impedimētū q. s. non implet penam: nulla pena propter hoc in alia vita patietur fin. pe. et archi. in. c. talis. j. di. iij. ¶ Et si penitēs religionē intrat: nulla pena ē ei imponenda p. peccatis ut no. glo. in. s. his auctoritatibus infra. ea. di. p. c. admonere. xxxij. q. ij. Et sup. omnia restituat penitēs omnia aliena iniuste ablata alias non verā sed simulatā penam ageret ut in. c. si res. xij. q. vj. et in. c. falsas. et in. c. frēs. di. v. et imposita et suscepta penam non annis fiat absolutio per sacerdotē ut no. glo. in. cle. dudū de sepul. sup. parte audire. et dictū fuit sup. in septimo q. sito. in ver. si vero peccator. ¶ **Septimus actus.** ¶ Penitēs ut citius ipsetret veniam et totaliter deleat penā tpe debet p. peccatis pluribus et pluribus observata reverentia debita sacramēto. s. cū nonno motu deuotionis et cū noua erubescētia respectu eiusdē peccati. ut dictū ē sup. in. vj. effectu confessionis: cōfiteatur peccata iā cōfessa. et p. hoc toties posset cōfiteri q. ab omni pena liberaretur fin. s. Tho. et Richar. ut ibi dictū fuit. ¶ **Octauus actus.** ¶ Penitēs cōtinue teneat in memoria peccata iā cōfessa ad p. tunc ea flendū. ut in. c. non tibi dico. in. fi. et in. c. nūc aut si recorderis infra. ea. di. q. recte penitēs quicquid sordidū ē purificationē cōtrahit: d. abluere saltē lachrymis mētis: et etiā si poterit lachrymis corpis: nā satis durū ē cū mētis dolore oculi carnis nequeunt decedare: et sciat se culpabilis durū qui deslet dāna tps morte amicit: et dolore peccati non odit lachrymis: ut dicitur in. c. sunt plures. in. fi. di. iij. et ita cū lachrymis vlt cū dolore mētis beat cōtinue memoriā delictorū: q. nullū inuenit delictorū tale remediū sic eorū p. tunc memoria: ut in. c. iudas. in. fi. di. iij. et sepe se a negotiis q. non potest exercere sine peccato et quocūq. odiū et rancore dimittat et vigilis et orationibus vacet ut in. c. falsas. et in. c. frēs. j. di. v. et in. c. sunt q. arbitrantur sup. ea. di. ¶ **Nonus actus.** ¶ Penitēs p. dictis obseruat pro peccatis cōfessis redimēdis elemosynas faciat ut in. c. medicina et ea. medicamentū infra. ea. di. et c. sane cauēdū. j. di. iij. et orationibus et ieiuniis insistat: nā non sufficit cōfiteri et mores in meliōrē cōmutare et a peccatis malis recedere nisi etiā de his q. facta sunt satisfaciatur dño p. penam lāmētā vlt dolore vel p. hūilitatē gemitū p. cōtriti cordis sacrificiū coopantibus elemosynis et ieiuniis. ut in. c. non sufficit infra. ea. di. et tūc manet spūscēs in eo q. elemosynis orationibus ieiuniis ceterisq. fructibus spūs iustificare cōsiderat. ut in. c. q. redū. j. di. ij. in. fi. ¶ **Decimus actus.** ¶ Penitēs quolibet anno cōfiteatur oīa peccata sua p. p. sacerdoti. ut in. c. oīs vtriusq. sex. vlt p. p. dicatorū vlt minor electo fin. formā de dudū de sepul. et i pascha reuerēter eucharistie sacramentū suscipiat ut in dicto. c. oīs. et hoc ad min. nā si potuerit meliōr erit q. ter in anno cōfiteatur. s. in pascha et p. hebdomada et natale dñi ut in. c. et si non frequenter de cōse. di. ij. si mēs i affectu peccandi non sit: nā hīres voluntatē peccandi magis grauant eucharistie pceptiōe q. purificant ut in. c. q. tidie. c. di.

¶ **Undecimus actus.** ¶ Penitēs post p. dicta obpauerit lucres acq. rat oēs indulgētiās quas poterit acquirere et lucrari implēdo illa q. impleri debet p. eis acq. redīs et lucrādis et sic poterit acquirere et lucrari indulgētiās cōcessas in. cle. vnica. de reli. et vene. sed. et alias siles nā l. glo. dicte ele. sup. per pte cōfessionis. dicat q. s. vere penitēs ad lucrādū vera indulgētiās et laudabim. tñ non est dubiū q. penitēs q. obseruauit supradicta vere penitēs est et illas et alias similes indulgētiās lucrari poterit. nā hoc p. p. facit aliq. vere penitētē. s. p. peccata plāgere et p. p. non cōmittēdi alia peccata hēre et q. non negligat satisfacere. ut no. glo. in dicto. s. sed verba et ter. i. s. sine at. et i. c. inf. p. et i. c. iudas. cū. c. seq. et ter. cū glo. sup. pte dissimulat. in. c. penam quippe agere. j. di. iij. d. ergo dicitur penitēs lucrari indulgētiās q. s. possit vlt ad releuationē inuēte p. nē vlt ad solutionē sup. ab dñis penam. nā tūto tpe in purgatorio a pena releuabit in q. tpe fuerit sibi facta indulgētiā: fin. ea. q. notā. p. glo. et in. c. io. an. i. c. q. at. de pe. et re. ¶ **Duodecimus actus.** ¶ Penitēs sic purgat imaculatū se custodiat ne ad sordes redeat mūd. ut in. c. q. admissa. j. di. iij. et ne sit camis reuersus ad vomitū: et sus. lota i volutabro luti. ut in. c. sunt q. dicitur. et i. c. irritor. ea. di. et p. maxime hoc d. facere. s. se imaculatū custodire et innocētiā et mūdiciā quā h. s. seruare: q. facili est alicui seruare innocētiā q. postea cōgruā agere penam. ut in. c. repium. in. fi. j. di. iij. et habeat in mēte illd ecclasti. v. Lau pedes meos quō inq. nabo illos post sic mūdāt. ad vltiora semper redat ne retro ad ea q. reliq. stectat ut in. c. penam. j. di. ij. q. magna ē cōtra peccatū virt. penam. cū hoc tñ q. penitēs i cadē penam p. seueret ut in p. dicto c. sunt q. dicitur. i. fi. j. di. iij. et hoc opat p. dicta vera penam q. ad baptisimū p. ri conat ducere penam ut in. c. sunt plures. in. fi. di. iij. ¶ **Dis obseruatis poterit penitēs eē certus de remissione peccati certitudine probabilis cōiecture:** tūc aut est p. habilis cōiectura: q. hō fecit q. in se ē dolēdo cōfiteōdo satisfaciēdo et p. p. tūc camēdi habēdo. et q. si p. dicta obseruauit vera penam ē et nunq. caret peccatorū remissione ut in. c. adhuc. instat. j. di. iij. ibi cū dicitur. de. s. semp p. sto ē peccata destruere sed si vera penam aliq. careret peccati remissio ne deus non eēt semp p. sto peccata destruere q. hō p. verā penam q. tū in se ē remouet a se omne q. resistit destructioni peccati fin. richar. in. iij. sen. di. xij. et q. ita ut dictū est veraciter egerit penam et solutus fuerit a ligamēto q. erat obstrict. et xpi corpe separat et bene post penam vixerit sicā penam vi uere debuit post reconciliatiōē q. nēq. defunct. fuerit ad deū vadit ad re quē vadit regno dei non puabit a p. p. diaboli separabit: ut dicit augu. c. ij. c. qui egerit. j. di. vj. Et ex p. dictis elicio quartā cōclusionē videlicet.

¶ Quarta conclusio.

¶ Quamq. difficile reputetur verū penitētē inuenire: is tamē ex paucis cōfiteatur et remissione viuens: et requie defunctus non caret. **E**xpedi de p. ma et scda q. one secde partis huius tractatus. s. qualis debet eē disposit. qui vult cōfiteri et quos actus debz facere q. libet

Tertia qd. penitēs ad agendū perfectā penitentiā. ¶ Sequitur tertia questio prin-
cipalis. s. quibus tenetur cōfiteri omēs volētes agere penitentiā cuiuscū-
q; status gradus: cōditionis: q̄litas: penitentie: dignitatis fuerint. et
de peccatis istorū omnū in qua tres questionēs cōtinetur. xxx. q.

¶ Prima questio est: cui papa debet cōfiteri.

¶ Secunda questio est: cui debent cōfiteri cardinales.

¶ Tertia questio est: cui debet cōfiteri capellani et curiales et familiares
pape et unde habuit ortum istud nomē capellanus.

¶ Quarta questio est: cui debet cōfiteri patriarcha.

¶ Quinta q̄ est: cui d̄z cōfiteri archieps et vtrū archieps p̄t vna hora eē i p̄cto

¶ Sexta qd̄ est: cui d̄z cōfiteri eps et a q̄b? epi abstinere debēt de q̄b? eos
ops cōfiteri et q̄ sunt. xlvij. p̄cta eposū de q̄bus tenentur agere penitētiā.

¶ Septima qd̄ est: cui d̄z cōfiteri abbas et de p̄ctis abbatū q̄ sunt. xvij.

¶ Octava q̄stio est: cui debet cōfiteri monachus et moniales et de p̄ctis
monachorū q̄ sunt duodecim et in aliq̄bus eorū peccāt moniales.

¶ Nona q̄stio est: cui debet cōfiteri decani et de p̄ctis decanorū q̄ sunt tre
decim ibi cū dicitur cui debet cōfiteri decanus. (rū q̄ sunt. ix.)

¶ Decima q̄stio est: cui d̄nt cōfiteri archidiaconi et d̄ p̄ctis archidiacono

¶ Undecima qd̄ est: cui debet cōfiteri archipresbyter et de p̄ctis archiep̄s
bytrozū q̄ sunt. ix. in q̄bus peccare possunt archipresbyteri ciuitatis et sunt
quinq; in quibus peccare possunt archipresbyteri rurales.

¶ Duodecima questio est: cui debet cōfiteri prepositus prior.

¶ Tredecima q̄stio est: cui d̄z cōfiteri sacrista vel thesaurarij et de p̄ctis
sacriste et thesaurarij et sunt. v. in q̄bus peccāt vel peccare possunt.

¶ Decima q̄nta qd̄ est: cui d̄z cōfiteri magi scolarij et de p̄ctis magi scolaz

¶ Decima q̄nta q̄stio est: cui debet cōfiteri scolares vel studētes. (q̄ sunt. v.)

¶ Decima sexta qd̄ est: cui d̄z cōfiteri cātor et de p̄ctis cātoris q̄ sunt. iij.

¶ Decima septia q̄ est: cui d̄z cōfiteri canonicus et d̄ p̄ctis canonicorū q̄ sūt. vij.

¶ Decima octaua questio est: cui debet cōfiteri doctor vel magister: et de
p̄ctis doctorū vel magistrorū q̄ sunt septem.

¶ Decima nona q̄stio est: cui debet cōfiteri aduocatus: et de p̄ctis aduo-
catorū q̄ sunt. xj. et qualiter de illis peccatis debet satisfacere.

¶ Elicesima questio est: cui debent cōfiteri iuriconsulti.

¶ Elicesima p̄ma q̄stio est: cui debet cōfiteri presbyter parrochialis: et de
p̄ctis presbyteri parrochialis q̄ sunt quattuordecim. (q̄ sunt. ix.)

¶ Elicesima scda q̄stio est: cui d̄z cōfiteri impator: et de p̄ctis impatoris

¶ Elicesima tertia qd̄ est: cui debz cōfiteri rex: et de p̄ctis regis q̄ sunt. x.

¶ Elicesima q̄nta qd̄ est: cui d̄z cōfiteri dux: et de p̄ctis ducis q̄ sunt tria.

¶ Elicesima q̄nta q̄stio est: cui debz cōfiteri marchio. (litis q̄ sunt. vi.)

¶ Elicesima sexta qd̄ est: cui d̄z cōfiteri simplex miles et de p̄ctis simplicis mi

¶ Elicesima septia q̄ est: cui d̄z cōfiteri mercator: et d̄ p̄ctis mercatorū q̄ sunt. ix.

¶ Elicesima octaua q̄ est: cui d̄z cōfiteri rusticus et de p̄ctis rusticorū q̄ sunt. v.

¶ Elicesima nona questio est: cui debet cōfiteri puer dolicapax: et de pec-
catis puerorum dolicapacium que sunt quinq;.

¶ Elicesima q̄stio est: cui debent cōfiteri rustici ibi cōmorantes in hye-
me vel estate cum pecoribus vel pecudibus suis. (vel aliorū.)

¶ Elicesima p̄ma q̄stio est: cui debet cōfiteri familiares archiepi vel epi

¶ Et p̄mo fuit q̄stio cui d̄z cōfiteri papa nā supiorē nō h̄z imo i tra tenet
locū dei viuētis. vt i. c. vnico. §. i. v. porro. vt ecclesiastica bñficia. et i. c. q̄nto
de tras. epos. nā papa peccare p̄t et graui? q̄ alij. vt i. c. si papa. xl. di. nā vt
ibi d̄r papa peccas multos p̄p̄los secū trahit ad gehēnā cū diabolo ap̄d i
feros flāms p̄petuis cruciād? i eternū et aliorū homin cās de? voluit p̄ hoies
terminari: s; sedis isti? presulē suo sine q̄one resu. aut arbitrio soluit beati
petri apli successores celo tñi d̄bere inocētiā vt d̄c̄ tex. in. c. aliorū. ix. q. iij.

¶ Et circa hoc dica? q̄ papa p̄t sibi eligere cōfessorē qualēcūq; voluerit:
nā. in cōtentiosa iurisdictione hoc receptū est. vt. ff. de iur. omi. iudi. l. ē
receptū. r. c. nos si incōperent. ij. q. vij. Et multo fortius in volūtaria iur-
isdictione se submittere d̄z cui libz sacerdoti: q̄ quātūq; ad hoc quilibz sa-
cerdos catholice tenet locū dei viuētis et loco dei p̄t obfoluere penitētiā.
vt in. c. absit. xi. q. iij. Et sic etiā in foro penitēntiali factus est papa minor
et cōfessor maior. vt in predictis iuribus. Et hoc innuit Criso. xl. di. mul-
ti sacerdotes. r. c. ne pro dilatione. de peni. et remissio. fm̄ hostiensem.

¶ Secdo fuit q̄stio cui debz cōfiteri cardinalis: nā isti si derelinquāt acri? p̄-
p̄muri debet cū pape assistat: nā quāto aliq̄s ē pape et deo p̄mior: t̄to
magis peccat vt de peni. di. v. ca. cōsideret. et exēplo luciferi. vt de penitē.
di. ij. c. p̄ncipiū. Et dicas q̄ cardiales cōfiteri debet pape fm̄ quosdā. S; dicendū
est: q̄ si cardinalis absens ē causa legationis p̄t eligere cōfesso-
rē vt i p̄dicto. c. ne. p̄ollatōe. de peni. et remissio. Si p̄sens est: distinguē-
dū est inter p̄ctm publicū. vt illud pape cōfiteat. et inter occultū vt illud
sufficiat penitēntiario pape cōfiteri. Alij dicūt q̄ i vtroq; casu sufficit peni-
tēntiario cōfiteri q̄ ad saluationē aie nō q̄ ad disp̄sationē quā penitēntiarij
facere nō p̄t nisi de speciali mādato pape sic curia tenet. fm̄ hostiensem.

¶ Tercio questio fuit cui debet cōfiteri capellani et curiales: et illi qui
sunt de familia pape. Et dicendū est: q̄ illi qui sunt cū cardinalibz pos-
sunt de licentia dñi sui cōfiteri alijs: nā ipse dñs ipsorū curiā habet de cō-
suetudine curie. Sed dicendū q̄ penitēntiario pape possunt omnes sine
aliqua licentia cōfiteri: vt dictū est supra de cardinalibus.

¶ Quarto fuit questio cui debz cōfiteri patriarcha: b̄nēnter dicendū est Quarta. q.
q̄ epi et supi res etiā nō exēpti: et inferiores epi exēpti in occultis pec-
catis et etiā in grauibz et publicis et leuibz regularit possunt sibi elige-
re prouidū et idoneum cōfessorē etiā sine superioris licentia vt in predi-
cto. c. ne pro dilatione. licet aliqui illud capitulū intelligāt in exēptis et re-
motis: dicētes q̄ illa d̄ctio exēptis determinat illud epi et superioribus
sed istud nō est de mente illorum verborum nec obstat illud q̄ dicitur in

Prima qd̄.

Secda qd̄.

Tertia qd̄.

Quarta. q.

principio decretalis: ne p[ro] dilatione r[ati]o. q[ui] illa causa fuit impulsiva n[on] f[aci]n-
nalis sicut in c. c[on]firmat[i]o. §. j. de peni. r[ati]o remissio. n[on] istud est speciale
privilegiu[m] ep[iscop]o[rum] sicut illud de privilegijs: q[uod] nonnullis. r[ati]o de senten. exco.
q[ui] periculosus lib. vi. n[on] causa finalis est periculu[m] animaru[m]: q[uod] pleru[m]q[ue] im-
mo frequenter cuilibet ep[iscop]o imminet. n[on] autem euenit multa picula p[ro]mittit ip[s]is
ep[iscop]is r[ati]o superiorib[us] q[uod] sibi possunt eligere co[n]fessore[m] r[ati]o sic vniu[er]saliter absol-
uere p[otes]t v[er]o de senten. exco. c. duob[us]: r[ati]o intelligas q[uod] talis debet sibi elige-
re co[n]fessore[m] q[uod] n[on] sit exco[m]municatus r[ati]o qui catholicus habeat: r[ati]o hoc ser-

Attende an habens po[ter] per speciale privilegiu[m] co[n]ceditur eligere co[n]fessore[m]. scdm Hostiensem.

testatez eli[ti] Sed nu[m]quid p[otes]t ep[iscop]us eligere diuersos co[n]fessores r[ati]o sepius variare. et
gendi p[ro]fes certe n[on] imo co[n]silio q[uod] hoc faciat quado illius que eligi non p[otes]t habere
fores possit copia: r[ati]o tunc p[otes]t alij in subsidiu[m] co[n]fiteri scdm Hostien. Sed nu[m]quid eo
eligere diu ip[s]o q[uod] ep[iscop]us co[n]fiteatur vide[re] illu[m] in co[n]fessore[m] sibi eligere: r[ati]o n[on] videt: nam in
fos co[n]fess[us] istis plus est standu[m] intentioni me[re]tis q[uam] verbis. argu. ff. de legib[us] vel de
fores. q[ui]bus. r[ati]o de maio. r[ati]o obedi. c. legebat. Et breuiter in oib[us] istis intentio co[n]si-

derada est. v[er]o de p[ro]p[ri]o. n[on] bapti. c. j. r[ati]o de bapti. c. debitu[m] scdm Hostien.
Attende an archiep[iscop]us te[st]at[ur] q[uod] ip[s]e p[otes]t co[n]p[ell]ere ep[iscop]u[m] vt co[n]fiteatur co[n]fessori n[on] suspecto: si suspectu[m]
quis est co[n] habeat co[n]fessore[m]: q[uod] ab ip[s]o archiep[iscop]o de anima ep[iscop]i ratio exigitur. de ob[is]
fessor ep[iscop]i. r[ati]o ficio ordina. c. pastoralis. r[ati]o c. irrefragabili. nec illud prohibet predicta de
si p[otes]t opel[er]e ip[s]u[m] vt cretalis ne p[ro] dilatione quia ibi intendit occurrere periculis animaru[m].

Quinto fuit quesitu[m] cui debet co[n]fiteri archiep[iscop]us: r[ati]o quida[m] dicunt: q[uod] de
co[n]fiteatur: bet co[n]fiteri patriar[chi]e suo si ip[s]u[m] habet r[ati]o propinquus sit: alioquin de
no[n] suspecto bet co[n]fiteri pape si ip[s]u[m] in promptu habeat: q[uod] n[on] debet stare in peccat[is]
confessori. to vna hora dici. vt in c. ille rex de peniten. di. iij. Sed quado papa remo-
uita q[uod] tuis est: si crimen notoriu[m] est patriar[chi]e co[n]fiteri debet r[ati]o ab illo castigari:
Attende an r[ati]o idem si occultu[m] sit r[ati]o enorme co[n]fite[n]du[m] est pape etiam quado inferior
archiep[iscop]us no[n] posset dispensare. vt. xxi. di. ca. inferior. Item si pertinet imediate ad
obeat stare papa debet pape co[n]fiteri intra italia[m]. Si vero vltra italia[m] r[ati]o est notoriu[m]
vna hora i[n] peccatu[m] vel enorme pape similiter co[n]fite[n]du[m] est. ix. q. ij. c. si autem tam[en]
peccato. in vtroq[ue] casu si infirmus est p[otes]t cuilibet co[n]fiteri. xxi. q. vi. c. si presby-
ter. r[ati]o c. sequenti. r[ati]o c. qui credunt. Circa hoc tam[en] dicas vt dictu[m] fuit su-

Sexto q[uod] pra in §. cui patriar[cha] in ver. breuiter dicas q[uod] ep[iscop]i r[ati]o scdm Hostien.

Attende q[uod] p[otes]t fuit quesitu[m] cui co[n]fiteri debz ep[iscop]us: et dicunt quida[m] q[uod] si est exem-
quolibz an p[otes]t id[em] dicendu[m] de est q[uod] archiep[iscop]o est dictu[m] supra: alioquin debet co[n]fite-
no fieri de ri archiep[iscop]o salt[em] semel in anno. s. quado venit ad consiliu[m] prouinciale: q[uod]
bet co[n]ciliu[m] quolibet anno fieri debz. xviij. di. c. quonia[m] quida[m] de accusa. c. sicut olim.
prauinciale. Et vt ep[iscop]i sciant a quibus abstinere debent: et de quibus eos oporteat
Attende pec co[n]fiteri r[ati]o in quibus excedit. est dicendu[m] q[uod] primo peccat et excedit si sci[re]
cata ep[iscop]o[rum] ter celebrat vel ordines faciunt vel subditos iudicat: dum sciunt se esse in
q[uod] quadra[m] mortali p[ec]cto. vt de co[n]habita. cleri. et mulie. c. fi. et de t[em]po. ordi. c. quesitu[m].

Secundo peccat et excedit si co[n]ferunt b[en]eficia p[er]sonis no[n] idoneis ad talia b[en]eficia ginta et se-
ficia obtinenda vt in c. vt n[on] s[er]u. Ecclesiastica b[en]eficia. r[ati]o c. Braue de preb[en]d. p[re]p[ar]ata
Tercio peccant et excedit si indocti r[ati]o no[n] idonei scienter ordinat: vel sunt in qui
illum qui vnu[m] pedem tenet in m[un]danis r[ati]o alium ecclesiasticis contra le- bus ep[iscop]i pec-
gem diuinam. xli. di. ca. fi. cant et exce-
dunt.

Quarto peccant et excedunt si rogant p[ro] indignis scienter.

Quinto peccant et excedunt quia trahunt monachos r[ati]o alios religio-
sos de monasterio r[ati]o sine causa r[ati]o contra voluntate[m] abbatis. xviij. q. secun-
da. q[uod] sit et cap. Luminoso.

Sexto peccant et excedit q[uod] co[n]ferunt ordines loco remunerationis cu[m]
no[n] habeant aliud q[uod] co[n]ferant cu[m] tam[en] collatio ordinis debeat esse discre-
ta r[ati]o discreti iudicij: quia rariu[m] est o[mn]e q[uod] magnu[m] est. li. di. c. si officia.

Septimo peccat et excedit q[uod] ip[s]i indiscrete ex laicis p[ro]mouent. li. di. c.
Ordinatos. vel q[uod] principiu[m] electionis sue fuit aliter viciosus vnde no[n] po-
test bono exitu peragi cu[m] malo initio fuit inchoata eius electio. li. di. c.
Diramur. r[ati]o c. in sacerdotibus. r[ati]o c. miserum.

Octauo peccant q[uod] promouet clericos sine titulo qui postea mendica-
re coguntur. li. di. c. Nemin[em]. r[ati]o c. sanctoru[m]. r[ati]o de preben. c. ep[iscop]us.

Nono peccat q[uod] indistincte sine litteris p[ro]prijis prelatis ordinat clericos
alienos. vt. li. di. c. Illud. r[ati]o c. si quis in quo casu ordinatus r[ati]o ordinan[te]
deponi debent. §. q. ij. quonia[m] diuersoru[m]. r[ati]o c. placuit.

Decimo peccant q[uod] negligunt p[ro]prios clericos ydoneos r[ati]o relinquunt
eos quasi oues errantes. li. di. c. ep[iscop]us.

Undecimo peccant q[uod] promouet aliquos inuitos nulla causa hoc exi-
gente nisi causa odij. vt. li. di. c. ep[iscop]us. r[ati]o c. gesta. r[ati]o c. honoratus.

Duodecimo peccant quia no[n] seruāt tempora in ordinis celebrandis.

Tredocio peccat q[uod] no[n] seruāt i[n] tristitia. li. di. p. totu[m]. lviij. di. p. totu[m]

Quarta decimo peccat q[uod] sustinet clericos i[n] delicto suo nec corrigunt ob-
tentu obsequij sibi p[ro]stiti vel carnalis fauoris vel pecunie corruptionis.
li. di. c. si q[uod] ep[iscop]us. r[ati]o c. error. r[ati]o c. sentire. r[ati]o officio. ordi. c. irrefragabili.

Quinto decimo peccat quia obmittit punire delicta vt populis place-
ant q[uod] plebi sibi co[m]missa perniciosum est r[ati]o q[uod] magis vtuntur co[n]silijs lai-
corum q[uam] clericoru[m]. li. di. c. distin. peruenit. r[ati]o c. Nunciatum.

Sexto decimo peccant q[uod] nihil volu[n]t pauperibus erogare: vnde inua-
cui no[m]i[n]e ep[iscop]i p[ro]st[itu]t. li. di. c. fratrem nostrum. r[ati]o c. no[n] satis.

Septio decio peccat q[uod] negligens defedut viduas r[ati]o orph[an]os r[ati]o paupes
r[ati]o alias p[er]sonas misabiles ad defensionem eoru[m] spectantes. li. di. p. totu[m].

Octauo decimo peccat q[uod] nimia cura habent de rebus t[em]poralibus cu[m]
tem[en] scriptum sit q[uod] ep[iscop]i nullu[m] rei familiaris cura ad se reuocent. sed lectio
ni r[ati]o orationi r[ati]o verbo predicationis t[em]p[or]e vacent. li. di. p[er]latu[m]
est. r[ati]o duobus capitulis sequentibus. r[ati]o c. te quidem. x. q. j.

Nono decimo peccant: quia vni p[er]sone plura beneficia co[n]ferunt. co[n]-

tra apostolum et gregorium. lxxix. di. c. singula.

Clicesimo peccat qz noluit hēre yconomos sub quoz testimonio res ecclie gubernent. iura. lxxix. di. c. volum. et c. qz i qbusda. et ix. q. ii. ca. cū sim. et si hnt yconomos nolūt hēre nisi laicos. Bre. lxxix. di. decēter.

Clicesimo pmo peccat qz appropriat sibi oia bōa ecclesiastica. nā sol' ipe sciat boni sol' ipe vdicat sibi vniūsa: sol' occidit vniūso. vt. xxiij. di. dia.

Clicesimo secūdo peccat qz contēnunt presbyteros et vbi ipsi sunt non permittūt eos officiū facere vel predicare: cū tamē ipsi debēt cū presbyteris ecclesiam dei regere in cōmuni. vt. xcv. di. cap. olim.

Clicesimo tertio peccant: quia ordinant per pecuniā et tales incurrūt lepram. j. q. j. cum ordinaretur. et c. cito turpem.

Clicesimo quarto: peccant qz multis alijs modis cōmittunt symoniā.

Clicesimo qnto peccat qz vtiunt cōsilio clericorū extraneorū: et suos qui melius sciunt cōsulare contēnunt. de his q sunt a prela. c. nouit.

Clicesimo sexto peccat qz laici sciunt eorū cōscientiā et presbyteri ignorant nec habent secū ydoneos cubicularios. ij. q. vij. c. cū pastozis.

Clicesimo septimo peccat qz l3 diu in clericatu fuerūt sunt tñ ydiote et permittūt se in epos pmoueri. xxiij. di. qz epi. ideo talib' dicit dñs. Scietia repulisti a te et ego repellā te. j. q. vij. cōueniētibz. et j. q. j. vilissimus.

Clicesimo octauo peccat qz postq' pmo sunt negligūt addiscere vel doceri: cōtra Bre. q dicit. Stult' est q in eo se maiorē estimat vt bona q videt addiscere cōtēnat. xxiij. di. de cōstātinopolitane. et xxiij. q. ii. si habes.

Clicesimo nono peccant qz nolunt vel nesciunt canonib' obedire quare debēt ab administratione vsqz ad cōgruā satisfactionē remoueri. x. di. sancta romana ecclesia. et xxi. di. si romanorū. nā qui nescit obedire canonibus nō est dignus altaribus ministrare. xxi. q. j. hec consona.

Clicesimo peccat qz sunt nimis creduli in pūdiciū alioz et anteq' eis cōstet de crimine suas filias fulmināt Bre. dicēte. Si qd de quocūqz clerico ad aures tuas puenit nō facile credas. vt in. c. si qd vero. lxxvi. di.

Clicesimo primo peccat qz nolunt in ecclesias colūnas erigere quos nouerūt meliores sed quos ipsi magis diligūt vel quoz sunt obsequijs delinēti. viij. q. j. Moyse. nam multi edificāt parietes et ecclesie colūnas subtrahunt. xij. q. c. ij. gloria episcopi.

Clicesimo secūdo peccat qz paulatim ius parrochiale clericis subtrahendo sibi appropriat itaqz canones offendunt. x. q. ii. qz cognouimus.

Clicesimo tertio peccat qz indiscrete nitunt' lāsci sibi illatas iniurias psonales. j. q. vij. c. si qd oēm traditionē. xlvj. d. sedicionarios. Et iō indiscrete iniuriāt et excōdicant. xxiij. q. ii. inter qrelas. Et ipsi volūt eē auctores et iudices: nā epus auctor vel reus nō debz eē iudex. xi. q. j. si clericus.

Clicesimo quarto peccant quia pro minimis culpis paratos corrigi excōmunicant. xi. q. ii. episcopi. et c. nemo.

Clicesimo qnto peccat qz expellunt illos q predecessorib' suis fidelit'

seruierūt: et qd deterius est remuneratione seruicij quā a pdecessorib' receperāt spoliāt cōtra canones. xj. q. ij. c. hec hnt placiti. et xvi. q. vi. c. illud.

Clicesimo sexto peccant quia aduocatis vel seruicibus nolunt reddere qd promiserunt nec volunt ipsos remunerare contra iura. xij. q. ij. c. quicūqz suffragio. et c. ecclesiasticis.

Clicesimo septimo peccat quia volunt q eis credatur in pūdiciū aliorū. contra iura. vi. q. ij. eps. et c. si tantū. et c. placuit.

Clicesimo octauo peccat quia volunt soli clericos deponere. de re. iud. c. nō potest et. xv. questio. vij. c. Felix.

Clicesimo nono peccant quia impugnant exemptos iniuste nec seruunt illorum priuilegia. xvi. q. j. frater noster.

Cuadragesimo peccat qz ligant et absoluūt sine cognitione et ideo diuersas penas pati debēt. vt. xxiij. q. ii. c. de illicita. de snia. excō. ca. sacro.

Cuadragesimo primo peccant qz in conuiuijs nō faciunt legi sacras lectiones. xliij. di. pro reuerentia: nā dum corpus diuersis ferculis reficitur lingua in detractionibus relaxatur. xliij. di. c. conuiuia.

Cuadragesimo secūdo peccat quia in ecclesia vel dum in publico prodeunt indumentis lineis vtuntur et pallia habent diffibulata contra cōcilium generale. de vita et honestate clericorū. c. clerici.

Cuadragesimo tertio peccant qz magis curāt de conuiuijs q de diuinis officijs et inde procedit peccatū luxurie et inde multa alia mala proueniunt. xliij. di. c. j. et c. sequenti et per totum.

Cuadragesimo quarto peccant quia cartas et instrumēta ecclesie nō custodiunt immo res ecclesie dilapidant male administrando contra canones. xvi. q. j. in canonibus. xxiij. di. de siracusane.

Cuadragesimo qnto peccat qz res alienas vsurpāt. xvi. q. j. placuit. et ipas reddere nolūt a pdecessoribus occupatas cū tñ nihil intersit quo ad piculū aie iuste detinere vlt' inuadere alienā. de resti. spoli. sepe cōtingit.

Cuadragesimo sexto peccant quia nō cognoscunt seipsos: cuius vite vel cuius generis sint sed in cathedris suis gloriāntes presbyteros et clericos fratres suos despiciunt et contēnunt. (nes.)

Cuadragesimo septio peccat qz faciūt indiscretas et supfluos remissio

Sunt etiā multa alia in qbus epi excedūt. vt habetur p' hosti. in summa in diuersis titulis et specialiter de excessibus plato. §. qualis excedat.

CSeptimo fuit questū cui debet cōfiteri abbas et dicunt quidā distig. Septia. q. guendū esse: vt si exemptus sit et remotus pōt cōfiteri cui vult de occultis: sed si est propinquus soli pape vel eius penitentiario: et hoc qñ nō hz sup se aliū maiorē. Nā si hēret patrē abbātē siue exēptus esset siue nō ei cōfiteri debet. argu. de cōsueti. cū dilectus. et de ver. sig. c. abbate. Et breuiter idē dicit de abbate exēpto: qd dictū est de priarcha nō exēpto. vtdictū est de archiepiscopo habēte p'riarchā vel primatē. Sed si nō habet aliūz abbatē super se nec est exemptus: proprio epō debet cōfiteri qz ille est iudex

sius. lx. di. c. obitu. xij. di. c. fi. nisi forte fm regulaz per sedem apostolicā approbatā possit sibi eligere cōfessorē: aliter aut hoc facere nō possit sine licencia superioris. vt in. c. Omnis vtriusq; sexus. de peni. z remissio.

**De peccatis autē q; pro magna parte committuntur per abbates breuiter dicendum est. q; in pmissis peccat q; hac specie z intentione specialiter ducti ha-
tūq; sunt
tūq; sunt
tūq; sunt**
Et de electi. c. officij. in quo multi religiosi delinquit paupertate z labore z esurient fugientes vt diuites fiant: z quiete z splendide reficiantur: z de tali bus dicit Grego. q; nō intendūt seculū fugere sed mutare. liij. di. c. viij.

Secundo quia quādoq; abbatia emunt: et tales nisi renūcient saluari nō possunt. vt in. c. si quis nec. i. q. i.

Tercio q; nullū recipiūt nisi intuitu pecunie vel alterius cōmodi tem poralis tacite vel expresse sup quo obtentu cōsuetudinis se fatagūt exar sare cōtra iura. de symonia. ca. veniens. qui si accusentur deponēdi sunt. de symonia. c. dilectus filius. z. c. licet heli. z. c. per tuas. vel ad arbytrij iudicis puniuntur. de accusa. inquisitionis.

Quarto q; ecclesias in qbus hnt ius patronat' sibi omnino appropriāt nec ponūt ibi vicarios perpetuos: z positos ita grauāt q; nō possunt ho spitalitatē tenere: nec epō in epalib' respōdere. de prebēdis. ca. de monas chis. z. c. auaricie. z de supplē. negli. prela. c. ij. q; omnia sunt ab epīs qbus subsunt nulla obstatē cōsuetudine corrigēda. de prebēdis. c. extirpande.

Quinto q; ad ecclesias ad ipos prinētes neminē sine pecunia f. sentāt z vt victū suū vtrūq; palliēt plerūq; ecclesia vacante mutuū recipiūt vsq; ad aliquā certā sumā pecunie z demū ipam sic obligatā cōfiteri dicētes q; q libet res trāsire cū onere suo. de pigno. c. ex lris. z de decimis. c. pastoralis: sed ipos seducūt cū epīs hoc nō liceat. sed ecclesia vacante fructos futuro suc cessori sunt fidelit' seruādi: vel in vtilitates eccle cōuertendi. de officio. ordi. c. cū vos. z qui aliqd subtrahit inde etiā si episcopus sit tanq; furti z latrocinij reus honore suo priuari debz. x. q. ij. c. finali. Tales em exactio nes sunt penit' phibite. Et si quis eas receperit teneat in duplū restituere ipas in vtilitate ecclesie cōuertendas. de symo. c. Audiuimus.

Sexto q; dāt possessiones aliquas vel domū cōducūt alijs tali pacto q; decimas illarū possessionū eis soluāt. vel apud eos sepulturas eligāt: q; pacta in preiudiciū ecclesie parochialis nō sunt seruāda. de pactis. c. plerūq; etiā si iuramentū interueniat. c. i. de sepultu. libro sexto.

Septimo q; negligūt punire monachos fugitiuos. xij. q. iij. abbates et eos reuocare inq; rere z recipe salua ordinis disciplina. de regula. c. fi.

Octauo quia recipiūt monachos sine litteris cōmendatichs. xvij. q. ij. cap. abbates. in fine. z cap. quam sit.

Nono quia indiscrete monachos suos eiciūt. de rescrip. ca. cū dilecta in quo mortis eorū rei sunt. argu. xvij. q. i. cap. Placuit.

Decimo q; monachus sine causa litteras dimissorias cōcedūt z credūt

monachos p tales litteras ab obediētia soluere: qd verū nō est quousq; ab illo sint recepti. lxij. di. c. illud quocq; et. vij. q. i. ca. nō opz. ca. peruenit et. xij. q. ij. ca. i. et. ij. vbi dicit leo q; nō debent dari tales littere dimissorie nisi constet vbi sit receptus monachus: ne ouis errans et perdita inue niatur sine pastore. lxij. di. capi. episcopus.

Undecimo quia reuerentes vel alios fratres delinquentes sicut las trones cum aliter corrigi possint ponunt in vinculis. lxvij. di. c. quorum dam. et per laicum faciunt capi vel verberari cum hoc per monachos vel per clericorum fieri posset in quo casu excommunicationis vinculum non euadunt de senten. excomuni. c. vniuersitatis.

Duodecimo quia si aliqui ex causa appellant appellationi facite non deferūt: sed appellantes capiūt et verberāt vel excoicant. de accu. ca. sicut olim. et tales ad sedem apostolicā sunt mittendi. de app. c. de priore.

Redecimo quia quosdam monachos carnali amore exaltant: alios ex odio vel inuidia vel quia bene viuunt: et bene administrāt: et bene fa ciunt opprimunt. xv. questio. vij. ca. i.

Decimo quarto q; sub specie pietatis impietate palliātes occasione hospitalitatis māducant carnes extra refectoriū illos quos familiares habent splendide secū reficientes. alios qui pondus portāt diei et estus esuriētes dimittūt: cū tamē sine acceptione psonarū: nūc hī nūc illi essent fm regulā euocādi. de statu monacho. c. monasteriū. §. in refectorio.

Decimo quinto q; de infirmis et debilibus vel medicina aliqua indi gentibus nō curāt quibus tamē in infirmatorio vel refectorio ad susten tationē nature debilis esset cōpetens sustentatio adhibenda in predicto ca. cū ad monasteriū. §. porro debiles. de statu monacho.

Decimo sexto quia permittūt aliquos monachos habere pecuniam contra auctoritates sanctorum patrum. de statu. monacho. ca. monachi. et predicto. cap. cum ad monasterium.

Decimo septimo quia ecclesias decimas et alia spiritualia respiciunt de manu laici et curam animarū cōmittunt monachis sine licentia epī: et sacerdotes habentes curā instituunt et destituunt per se pro libito vo luntatis et alijs modis vsurpant iura episcopalia cōtra iura. xvij. q. i. per uenit. de priuilegijs. cum et plantare.

Decimo octauo q; monachis parcūt prop' potentiā parentū cū tamē ex quo incorrigibiles sunt essent eiciendi de monasterio ne interficerent oues sanas. de statu monacho. ca. ca. q. §. §. xlv. di. c. sed illud et in arctiori bus monasterijs essent detrudendi: et si resisterent vsq; ad obedientiam essent excommunicationis vinculo inmodandi. de regula. c. fi. §. fi.

Octauo fuit questū qui debēt cōfiteri monachi: et dicēdū est q; debēt cōfiteri abbati qui ipos monachos nō solū extrinsec' sed etiā intrinsecus cognoscere debet. de tēpo. ordinādo. c. ad aures: et quoniā sup capita sua loco dei posuerūt. Ita nec velle nec nolle habeāt. xij. q. i. ca. nō dicatis: et

abbate presente vel etiā absente de licentia eius vel de consuetudine vel scdm statuta regule priori confiteri debent. de statu monachorū. cap. cūz ad monasteriū. §. prior. Et licet sint plurima vicia monachorū hec tamē sunt detestabilia et penitus condēnanda.

¶ Primo caueāt ne cōtra abbatē cōspirent aliquādo: nō solum ad deposiciones abbatis: sed ad morte corporis sicut illi q̄ in morte beati Bndi cōspirauerūt. vij. q. i. §. quādo vero. z. xvij. q. ij. §. ecce et tales sunt infames: et ad testimoniū nō admittunt. ij. q. i. cōspirationū. z. c. cōmurnu rationū. et de symo. c. per tuas. z. c. licet heli. z. de sen. z. reudi. c. cū. i. z. a.

¶ Secūdo quia incautā familiaritatē habent cum mulieribus quas sibi cōmatres faciunt contra iura. xvij. q. ij. ca. perniciosam.

¶ Tercio qz incautā cūz monialibus cōuersationē hñt cōtra iura. xvij. questio. ij. c. monasteria. z. ca. diffiniuimus vbi dicit qz nō licet monacho cōuersari cū monacha nec secū in monasterio manere: nec loqui etiā cūz cōsanguineat: nisi per verba cōpendiosa: ita qz cito ab ea recedat: et sub testimonio abbatissē. Et idem iuris est de abbate: quia nec clericus debet ipsarū monasteria frequētare. d. vita z honestate clericorū. c. monasterio.

¶ Quarto quia vagant̄ extra monasteria sine licentia abbatis sui. xvj. questio. j. c. legi epistolam. de officio ordi. ca. quanto.

¶ Quinto qz volūt esse ociosi cū tñ arma hostis antiqui sint ociositas et voluptas ad miseras aias captiuādas de renūcia. nisi cū pridē. §. verū.

¶ Sexto quia volunt comedere carnes etiam si nulla necessitas urgeat qz non licet de consecra. di. v. carnem. de statu monachorum. cum admo. nosterium. §. in refectorio.

¶ Septimo quia gloriātur de nobilitate sua et potentia amicorūz propter qz volunt regi ad libitū: et volunt alijs dominari qd̄ prohibet consiliuz generale. de statu. mona. ea. que. §. j. z. gloriā mundanā et conuiuia cōmunia appetūt et sequūtur contra etymologiā nominis sui fin quā monachus solus et tristis sedere debet: nec de mūdo disputare quia mortuus est mūdo. xvj. q. i. placuit. z. c. monachus.

¶ Octauo quia volunt habere cellulas ab alijs separatas nec volunt abstinentiā cōmunem facere. xx. q. iij. c. monachi. z. c. sequenti.

¶ Nono: qz propriū hñt cōtra iura. de statu. monach. cū ad monasteriū.

¶ Decimo quia sibi adinuicē inuident: et sic sunt spirituales homicide detrahendo sibi adinuicē. vij. q. i. deteriores. z. de peni. di. j. homicidiorū.

¶ Undecimo: quia aduocati sunt in palatijs clericorū et laicorum contra iura de postulando. c. ex parte.

¶ Duodecimo: quia fisci et ius ciuile audiunt: vnde ipso iure excomunicati sunt et in multis alijs delinquūt vt patet in his q̄ notātur per hostien. in summa. ne clerici vel monachi. §. penultimo et ultimo.

¶ Nono. qd̄.

¶ Nono fuit questū cui debet cōfiteri decanus. et dicendū est qz episcopus suo cōfiteri debet cui subest: vel de licentia ipsius aliq. c. omīs vtriusqz

serus. de peniten. et remissio. et decani cōfiteri debent de multis.

¶ Primo: quia suis epis graues et superbi existūt. de appella. c. dilecti. ¶ Secūdo: quia in episcopi sui contēptum abstinent a diuersis officijs. de officio. ordina. ca. irrefragabili. §. ceterum.

¶ Tercio: quia pro peccato alterius ecclesiam interdicunt: de his que fiunt a maio. parte capituli. quesuit. (loco.

¶ Quarto: qz sigillo capli sine p̄sensu ipsius capli sigillāt de pba. tertio ¶ Quinto: qz illd̄ qd̄ est cōe sibi et caplo sibi appropriāt de preben. c. rō.

¶ Sexto: quia nolunt ad sacerdotium promoueri cum ad hoc teneātur de etate et qualita. cap. primo.

¶ Septimo: quia epis cōsentiunt in peccatis. de elec. c. p̄ inquisitionē.

¶ Octauo: quia nolūt surgere ad matutinas nec alijs horis canonicis: et volunt percipere prouentus et nolunt facere seruitium contra iura. de cleri. conu. c. diuersis fallacijs. vnde si admoniti per ep̄m nō satisfaciūt deponi possunt a clero. xcij. di. cap. fi.

¶ Nono: quia se absentant sine licentia ep̄i. de cleri. non residē. c. ex parte. et de consecra. di. v. c. non oportet.

¶ Decimo: qz audiūt leges cōtra iura. ne clerici vñ monachi. c. sup̄ specula.

¶ Undecimo: qz exercent aduocati officiū. de postulando. c. j. z. c. fi.

¶ Duodecimo: qz sunt nimis supbi: illiteratos z simplices cōculcates. et volūt eos subpeditare z i oibz dñari qz ep̄o nō lz. lxxxv. di. esto subiectus.

¶ Tredecimo: qz plura beneficia et plures dignitates tenēt sine dispensatione et si dispensationē hñt ipam nō seruāt cū in dispensatione semp cōsuevit apponi qz cura animarū vel ecclesie obsequiū nō negligatur.

¶ Decimo fuit questū cui debz cōfiteri archidiaconus. z dicendū est qz debet cōfiteri ep̄o suo cui subest. de offi. archi. c. j. xxv. di. c. plectis. vel de licencia ep̄i debet cōfiteri aliq vt dictum fuit supra. de decano. Et quāuis archidiaconi in multis delinquāt tamē hec sunt que frequentant.

Decima q̄.

¶ Primo qz faciunt talias in presbyteros quod eis nō licet. xcij. di. ca. fi. de censibus. c. cum apostolus. §. inbibemus.

¶ Secūdo quia volūt habere vacca albam vel aliud tēporale certuz pro inuestitura faciēda. de sumo. c. cum in ecclesijs. et. c. in tantū. (nis. c. lz.

¶ Tercio qz clericos i suis pc̄sis tollat. p̄ pecunia quā extorquet de pe.

¶ Quarto qz excomunicatos nolūt absoluerē nisi primo recipiāt certā pecunie quātitatē cōtra iura. j. q. j. nullus ep̄s. de sumo. c. ad aures.

¶ Quinto qz vēdūt iurisdictionē et vices suas. ne plati vices suas. c. j. z. ij.

¶ Sexto: quia nolūt ad diaconatus ordinē promoueri. de etate z qualita. c. j. de elec. c. cum in cunctis. §. inferiora.

¶ Septimo qz opponūt se indebite cōtra ep̄os quorū oculi sunt. Et de aliqui ep̄i vellent perdidisse oculos suos. de officio archidi. cap. ad hec. xcij. di. c. legimus. Et propter hoc tales archidiaconi tanq̄ mēbrum putridum ab ecclesia remouendi essent. de excels. prela. c. grauem.

Octauo quia in deformatione honestatis sue volunt cum aliquibus mulieribus habitare. lxxv. di. cap. florentinum.

Nono qz sunt circa suū officiū negligentēs. de offi. archidi. c. ea. q.
Endecimo fuit q̄sitū cui debet cōfiteri archip̄sbyter et dicendū est q̄ debet cōfiteri ep̄o cui subest. xlv. di. c. plectis. de offi. archip̄s. ca. j. ij. r. iij.

Peccat aut̄ archip̄sbyteri qz sunt negligentēs circa suū officiū qd̄ male fit et in q̄bus versetur notat p̄ host. de offi. archip̄s. §. q̄ p̄tinent. Jo. doctor. Nonē tñ sunt in q̄bus archip̄sbyter ciuitatis pōt peccare. et ad q̄ tenetur.

Primo si nō prouidet de vita omniū p̄sbyterorū et etiā si nō est in ecclēsia cathedrali temporibus congruis.

Secūdo si in absentia ep̄i missam maiore in ecclēsia non dicit.

Tertio quia nō prouidet ministeriū sacerdotū ecclēsiā regentiū.

Quarto quia nō prouidet ne p̄sbyteri aliquādo vagent.

Quinto quia nō supplet in omnibus vicem ep̄i exceptis prohibitis.

Sexto si in absentia p̄sulis vice eius officiū ecclēsiasticū in choro et benedictiones p̄sbyterales in ecclēsia dare nō vult.

Septimo qz nō prouidet ne infirmi sine p̄nā vel eucharistie sacrodece

Octauo audire debet confessiones ciuitatensium et eorum qui foris veniunt ex precepto ep̄iscope.

Nono qz nō est patus ad baptizandū et succurrēdū in oībus sacerdotibus vt tradit plene in dicto. §. q̄ p̄tinet. et in his. ix. si negligentēs sunt p̄nt peccare archip̄sbyteri ciuitatis. Archip̄sbyter ruralis pōt peccare in

Primo q̄si ip̄eriti et vulgi et plebi sollicitudinē nō gerit. (sequit̄b?).

Secūdo quia curiosam affectionē materie prouidendo nō habet.

Tertio quia nō prouidet de vita p̄sbyterorū qui habitāt in ruribus seu ecclēsijs extra ciuitatem.

Quarto quia continua vigilia circūquaqz habitat nō custodit vitam dictorum p̄sbyterorum ruralium.

Quinto qz si aliqd̄ viciū v̄ defectū in dictis clericis ruralibz iuenit nō nūciat ep̄o. vt idē hosti. in dicto. ti. §. si. ad fi. et sic sunt. v. in q̄bus archip̄sbyteri rurales peccāt. Jo. doctor. Et qz nō indicāt nec aliquid faciēt nisi pecunia mediāte q̄ subtracta statim subtrahūt iusticiā. xi. q. iij. qui recte.

Duodecimo fuit q̄sitū cui debet cōfiteri p̄positus siue prior: nam p̄positus dicitur qui quorundā prioratus curā p̄ alijs gerit. de ver. sig. ca. quāuis. Et est dicendū qz si p̄positus vel prior sit religiosus suo superiori cōfiteri debet a quo est castigandus. Si sit secularis debet cōfiteri ep̄iscope vel penitentiario suo. de cleri. excō. m̄nistrā. capitu. propo. fuit. §. j. vel aliq̄ curam eius habet. vel de licencia eius confiteatur aliq̄. in capitu. om̄is v̄triusqz sexus. de peniten. et remissio.

Endecimo fuit q̄sitū cui debz cōfiteri sacrista seu thesaurarius. Et dicendū est qz debet cōfiteri ep̄o suo: vel qui curā eius habet. vt dictū fuit supra in proposito. Et isti sacriste: vel thesaurarij peccant in istis.

xij. q̄stio.

xij. q̄stio.

Primo quia negligentēs sunt circa suū officiū.

Secundo quia negligentēs custodire vestimenta.

Tertio qz sunt negligentēs i custodiēdo vasa ecclēstica: qz faciūt ea tractari p̄ laicos vel p̄ iuniores clericos cōtra iura. xxiij. d. nō liceat. r. c. nō opz.

Quarto peccant circa luminaria. de officio custo. c. j. r. ij.

Quinta peccant circa factionē hostiarū et preparationē incensi: et circa curam baptiste. xlv. di. c. p̄fectis.

Decimo quarto fuit q̄sitū cui debent cōfiteri magister scholarū. Et dicendū est qz debet cōfiteri ep̄iscope cui subest. vt dictū fuit supra in de cano. Et isti magistri scholarum peccant in istis.

Primo quia vendunt licentiā docendi. de magistris. ca. quāto.

Secūdo quia dignis licentiā denegant de magi. capi. prohibeas. qui si directe accusarent corā suo superiori amoneri debent. j. q. vii. sancimus.

Tertio quia cū idiote sint permittūt se ad hoc officiū sublimari. de eta. r. quali. c. ad aures. lxx. di. c. miserū. de electio. cum in magistrū.

Quarto quia cōspirant contra ep̄iscopos. de colūmato. c. ij.

Quinto quia magistrū ambiunt. xxiij. di. ca. quādo ep̄s. et isti qui per ambitiones promouentur crudeliter a diabolo puniuntur. viij. q. j. illud inferendum. r. i. q. j. non est punctanda in fi.

Decimo q̄nto fuit q̄sitū cui debet cōfiteri studēs: et dicendū est qz debent cōfiteri p̄sbytero in cuius parrochia habitāt vt no. glo. in de. religiosi de p̄uile. nec studēs studiū salmātini debent petere licentiā nec p̄rāte a scholastico salmātino: qz scholasticus salmātinus sit iudex ordinarij studentiū in cōtentiosis nō pōt se introumittere de p̄uilegijs ex quo sibi hoc exp̄sse cōmissum nō fuit vt dictū fuit sup̄ de officiali ep̄i de studiibz p̄ sex folia retro imediate ante illud. de papa cui debz cōfiteri: nec studēs salmātini sunt exempti vt aliqui dicūt. sed solū sunt p̄uilegiati vt nō possint corā alio q̄ corā scholastico salmātino cōueniri vt. c. volētes de p̄uilegijs. li. vi. nec etiā studēs in studio salmātino p̄nt absolui a scholastico salmātino ab excoicationibz q̄s cōtraxerūt eniādo man? violētes in clericiū in casibus pape reseruatibz: sed solū in leuibz p̄uilegiis ad ep̄m p̄ntibz p̄ quādā bullā pape b̄ndicti. Jo. d. tenoris subsequētis. Benedictus rē. Eocedim? scholastico salmātine ecclē: qz sepe cōtingit aliquos de vniuersitate salmātine. in canonē si quis suadēte incidere. Et p̄p̄rea rē alias p̄ sedis apostolicę et legatorū eius ac p̄uinciales et sinodales cōstitutiones excoicationis et suspēssionis snias ac p̄iurij et alias penas incurrere: qz ipse scholasticus auctoritate apostolica possit absoluerē quos cūqz de vniuersitate p̄dicta qui p̄fatas snias siue penas forsitā incurrerint ab huiusmodi sentētijs siue penis. p̄ter q̄ in casibus romanis p̄tifficibus reseruatibz iniunctis pro modo culpe p̄nā saluari et alijs q̄ de iure fuerint iniūgenda necnō interdici si illi p̄missorū occasione studium predictū forsitā subiacere cōtingerit relaxādi. et nihilominus cum

illis qui huiusmodi ligatis sententijs fuerunt sup irregularitatib⁹ si quas ipso celebrando nō tam in cōtemptū clauū incurrere cōtingerit dispensandi tenore p̄sentū cōcedimus plenā et liberā facultatē nō obstantibus cōtrarijs. Et nota q̄ ista cōcessio facta in fauore pie cause durat p̄petuo et post mortē cōcedentis notat glo. et do. in ca. nemini. de offi. lega. et probat per. c. si cui. de preben. lib. vi. c. 2. Ja. do. Et ab excoicationibus quas incurrūt per cōstitutiones studij Salmati nū. vel per litteras ipsius scolasticū in offiib⁹ alijs ad ep̄m Salmati nū et ad vicarios suos ad hoc ab ep̄o potestātē habētē incurrēdū est: quia ipse ep̄s solus habet iurisdictionē in tota sua dioecesi in foro anime. in. c. precipimus. xij. q. i. ¶ Peccata studentū nota sunt et de ipsis nō potest dici nisi q̄ eorū excessus enarrare difficile est in cap. bene quidē. xvj. di.

xvj. q̄stio. ¶ Decimo sexto fuit questū cui debet cōfiteri cātor: dicendū est q̄ debet cōfiteri ep̄o vt dictum fuit supra de decano. Peccat autē cātor in his. Primo q̄ nihil scit de cātu nec de officio et p̄mittit se p̄moueri in cātorē. Secūdo peccat: dando portiones quortidianas absentibus ab officio: et officiantibus subtrahendo. Tertio peccat recipiendo indignos in choro et dignos eijciendo. Quarto peccat: statuta et consuetudines ecclesie contemendo violandū et vituperando.

xvij. q̄stio. ¶ Decimo septimo fuit questū cui debent cōfiteri canonici: et dicendū est q̄ debent cōfiteri ep̄scopo vel de licentia eius aliq̄ vt dictū fuit supra de preposito et decano: et canonici peccant in istis. Primo quia vtilitate vel necessitate ecclesie exigente nolunt ad ordines promoueri. lxxiij. di. c. si qui clerici. et de etate et qualita. c. queris. Secūdo: quia per ambitionē permittunt se de gradu in loco viuentis de concessio. preben. ecclesie. c. i. et. vij. q. i. c. non furem. Tertio q̄ cōiurationes faciūt. xj. q. i. c. cōiurationū. et c. conspirationū. Quarto quia sunt nimis delicati nec volunt ecclesiaz frequētare. de cle. nō reside. c. penulti. et si. vt dictū fuit supra de decano. ver. octauo. Quinto q̄ cumulāt pecuniā de prebēdis nec vult aliqd paupibus elargiri. xij. q. i. c. si. imo q̄ peius est: canonic⁹ ex inope diues fact⁹ et ex ignobili gloriosus incipit negociare de bonis ecclesiasticis: tamen talis sūm Hiero. quasi quedā pestis fugiēdus ē. lxxviij. di. c. negociatorē clericū. Sexto q̄ male viuunt canonici cathedralis ecclesie luxurijs deuacātes. vnde pōt dici q̄ tota ciuitas capite deorsum pendet. xxij. q. vj. c. si. nā totius potestatis status per tales cōturbat maxime quādo nolūt ep̄is obedire. xvij. di. §. huic etiā. laborent ergo et studeant circa opera charitatis. cum debeant esse lumen boni et speculum ciuitatis. xij. q. iij. c. si. Septimo q̄ discordāt in capitulis et partes sibi faciūt maxime circa electiones in quibus tā quasi nihil de deo agit sed sequūt carnalitatis officiū tam priuati q̄ plati. et nō iudiciū rōnis. de his q̄ fiunt a maiore pte ca

pituli. c. j. et de elec. c. in causis. et c. cū dilectus. et c. cōgregatio. et c. cōside rauimus. et de preben. c. graue. Et circa iunge illud q̄ nota f per hosti. de preben. §. qualis. ver. libere. vbi inuenies exemplū de asino. et de his vicis et alijs. illi qui in se aliqua vicia regnare senserint curent suo satisfaccere creatori: qui eū expectat ad penitentia. xxiij. di. c. diaconi ad finem.

¶ Decimo octauo fuit questū cui debet cōfiteri doctor vel magister et xvij. q̄stio. est dicendū q̄ debet cōfiteri illi p̄sbytero in cuius parrochia moratur: nam alius ipm nō potest absoluerē vel ligare. it. q. ij. c. j. ij. et. iij.

Peccat autē doctores vel magistri q̄ licet indoctos et insufficiētes se sentiant: faciūt se p̄ preces et munuscula alijs doctoribus data ad doctoratū vel magisteriū p̄moueri: et sibi licentia docēdi dari. vt dictū fuit supra de magistro scolariū: nā vix erit bonus magister qui nō fuit bonus discipulus. de elec. c. cū in magistru. et. lxx. di. c. quid pderit. Sed antiq̄ magistri pro nouis nō sunt deferendi: valde enim iniquū est et absurdū vt noui et rudes et imperiti preferant magistris antiquis et approbatis. lxx. di. ca. statum⁹. nisi forte de nouo aliqd sit meli⁹ reuelatū. xvj. di. esto subiect⁹. Secūdo peccant q̄ despiciunt subditos cathedrarij: et propter vicij arrogant ea q̄ sciunt recte docere nolunt. xlvj. distin. habet hoc propriū. Et tales faciunt iniuriā cathedre. xl. di. multi sacerdotes.

Tertio peccant quia contēnunt simplices et quia magis volunt vitare vicia verborum q̄ vicia morum. xxviij. di. ca. sedulo.

Quarto peccat q̄ cōsūtūdicere nō vtilia sed subtilia vt videant ab offiibus et vocent rabi et sic cōfundūt auditores. xliij. di. c. si. et. xlix. di. ca. i.

Quinto peccat q̄ docēt falsa in cathedra cōtra cōscientiā vt aliq̄bus placeat: et isti sunt falsi doctores. xxiij. q. ij. c. j. et capitale. et isti sunt fontes sine aq̄ et nebule turbinib⁹ exagitare quibus caligo tenebrarū referuat. in. c. secuti sunt. ij. q. vij. et mali sunt et iō eorū doctrina mala ē. j. q. vij. cōueniētib⁹.

Sexto quia tacent veritate ne vicij quibus vacāt et seip̄os reprehendere videantur. j. q. j. c. vilissimus. et. iij. q. vij. c. in granibus.

Septimo peccant in falsis cōsilijs q̄ dant pro pecuniā quāuis istud cōsiliū vendere possint. xj. q. iij. ca. nō licet. illa ergo q̄ male extorserūt restituant vel pauperib⁹ erogent. xiiij. q. v. si habetis. et c. nō sane. et per verā penitentia suo satisfacciat creatori alioquin cum diabolo perpetuis cruciatibus punientur de peniten. di. i. §. his auctoritatibus.

¶ Decimo nono fuit questū cui debent cōfiteri aduocati: et dicendū est xix. q̄stio. q̄ debent cōfiteri p̄sbytero in cuius parrochia moratur vt dictum fuit supra in doctore vel magistro et aduocati peccant in multis.

Primo quia dolose fouent causas prodendo suū clientulū et tales preuaticatores sunt et infames. ij. q. iij. §. notandū. Et notatur per hostien. de calūniatoribus. §. quis sit preuicator.

Secūdo peccant q̄ causas desperatas fouēt cōtra cōscientiā cū scriptū est nō defendas improbū. xj. q. iij. si quis vero. et de hoc notat p̄ hostiē. in

Summa de postulando. §. qd pntet. v. caueat. z. §. qd postulare. v. et illd no.
Tercio peccant quia dilationes supfluas nituntur obtinere ad hoc tantū
refugiant et negotiū protrahat. vt lite nō contesta. c. i. et de dolo et cōtur
ma. ca. prout. z. ij. q. vii. §. tria. v. preterea nō licet aduocato in quo casu
pena diuinarum librarum auri aduocatus puniendus est per iudicem. C.
de iudic. l. propterandum. §. illo procul dubio.

Quarto peccat pacificando sup certa parte litis cū graui dāno litigatoris
proprie debent ab aduocatione remoueri. ij. q. vii. §. tria. v. arcenē.

Quinto peccant quia ignorantes iura cum nesciant quid dicant obpro
brijs certant. ij. q. vii. §. si quis adeo procar fuerit.

Sexto peccant quia vbi est aduocatorū copia vt alijs lucroz subtrahant
qui meliores sunt paruiusmo salario sunt contenti tanq̄ viles z abieci.
ij. q. vii. §. tria. v. apud urbem.

Septimo peccant quia recipiūt salariū nimis magnū inspecta sua faci
dta et labore quē subeunt et inspecta quātitate cause et fori cōsuetudine
vt. ff. de varijs et extraordin. cogni. l. i. §. in honorarijs.

Octauo peccat quia faciūt positiones cauillosas vt aduersam partē deci
piant et inducūt clientulū ad degerandū ponēdo et respōdendo et infor
mādo falsos testes. et ideo tanq̄ homicide tenētur et infamia perpetua
notantur. vt. xxij. q. v. ille qui hominē. z. c. si quis cōuictus.

Nono peccat quia recepto salario nō curant de causa nec student nec
vigilant circa eam: et sic propter eorum negligentias aliquoties amittit
clientulus bonam causam in quo ipsi clientulis obligati sunt. de etate z
qualitate. cap. ad aures. z. ff. de loca. z. cōducto. l. sed adde. §. illud.

Decimo peccat qz sciūt se eē idiotas z insufficiētes et nihilomin⁹ salariū
recipiūt z ppter insufficiētiā suā eām amittūt vñ i culpa sūt. ff. ad. l. aq̄lā. l.
idē iuris. z. ff. de officio p̄dis. l. ille itas. §. sic. z. insti. ad. l. aq̄lā. §. ipitia.

Undecimo peccat qz licet ipi sint sufficiētes alijs insufficiētib⁹ vices su
as cōmittūt vñ et ipi tenent arg. ff. de p̄scriptis v̄bis. l. apud labeonē. §.
si. nisi forte clientulus sciēs cōtēnt⁹ fuisset: qz inuicē nō pōt hoc alijs cōmit

tere. arg. ff. de soluc. l. inter artifices. et si eo in seio hoc fecit. debuit suspi
cari ipm hoc nō pmissurū si sciret. arg. ff. de furt. q̄ re sibi cōmodata. i. re

spō. ad finē. Satisfaciāt igit aduocati illis q̄s p̄dicti⁹ mod⁹ vñ alijs les
ti facere de
rūt et p verā p̄nāz suo satisfaciāt creatori si nolūt ap̄d inferos p̄petuo cru

clari de penitē. di. vii. idcirco. nec enī in die iudicii habebūt aduocati de
allegationis victoriā. l. de eloquētia sua subsidii. ix. q. iij. aliorū. z hīc iun
ge illud qd notat⁹ host. in summa. titu. de postulando. §. qd pntet p torū.

¶ Cicesimo fuit q̄sitū cui dz cōfiteri iuriscōsultus: et dz cōfiteri illi p̄sby
tero in cuius parrochia morat⁹. vt dictū est sup de doctore. z dī iuriscōsuls
tus ille q̄ q̄ones sibi factas soluit et determinat p ius z nō aduocat. sed si
pponat sibi q̄stio de facto ipam soluit sic sibi videt. z de iure respōdet. et
isti olim cōstituebant a p̄ncipe insti. de iure naturali. §. respōsa prudētū.

hodie aut tales nō inueniūtur sed tñ illi qui cōsiliū dant cedēdi vel litis
gadi q̄ si rectū cōsiliū dāt cōpetēs salariū recipere pnt fm augu. xi. q. iij. nō
licet. z de istis idē est dicēdū q̄ p̄dicti sunt supra in doctozib⁹ et aduocatis.

¶ Cicesimo pmo fuit q̄sitū cui debet cōfiteri p̄sbyter parrochialis et di. xx. q̄stio.

cedēdū est qd dz cōfiteri ep̄o suo: vñ illi cui subest spūaliter z tēp̄aliter. vel
p̄sbyteri sibi adinuicē cōfiteri possunt de licētia p̄lati sui. qd tñ nō multū
expedit ne cōfēs simulū criminū sibi adinuicē deferant. argu. xi. q. iij. ca.

visis. ibi humani moris est illū vereri cuius iudicio et voluntate nūc erigi
mur: nūc depreminur. Et sic cōtingeret p̄niam euacuari: z grossas fieri
carnali fauore qd est vitandū. de sumo. c. nemo. Et multū prouidendū est

de p̄nā clericoz et maxime sacerdotū qz fm qd dicit cris. de penitē. di. i.
q̄s aliqui vidit clericū cito p̄nāz agentē. Et si de p̄p̄nsu humiliauerit se
nō doler qz peccauit sed cōfundit qz p̄didit gloriā suā. Et hī isti p̄sbyteri

multa et grauiā cōmittere nō formidēt aliq̄ tñ ad memoriā reducam⁹.
Primo peccant qz permittūt se indignos ad ecclesiasticā militiā promo
ueri. xxij. di. tales. z. c. his igitur. de. eta. z q̄li. z. c. cū sit ars artū.

Secūdo peccat qz q̄nqz p̄mouētur p̄ sumoniācā p̄uitatē: vñ celebrare nō
debēt. de sumo. c. tāta. z. c. accusatū. z. i. q. i. q̄squis p̄p̄cūmā. z. c. rep̄mē.

Tercio peccat quia nimis incōtinēter viuūt. xxvij. di. si diaconus. de co
habita. cleri. et muli. per totū. de cleri. coniuga. c. iij.

Quarto peccat qz imiscēt se spectaculis z p̄p̄is multex: z cōiunjs publi
eis: et vsuris: z lucris turpib⁹ z fraudib⁹ z negotijs sc̄larib⁹ z officijs se imi
scēt et sunt dolosi et aspiratores et sectates odiū et cumulatōes z inidiā:

et sunt vagi oculis z effreni lingua: v̄gines z viduas z alias m̄lreculas
frequētes z inobediētes z sese iactātes: et doctrinā et lectiōes: z psalms
et hymnos et cārica fugiētes fm qd hec oia tāgit Isido. xxij. di. his igit.

Quinto peccat qz libēti⁹ dāt ioculatori vñ meretrici q̄ paupi. lxxxvj. di. c. q̄
venatori. cū caplis sequē. et m̄lta alia vicia sc̄laria inhonestā eis interdī
cta. no. p̄ hosti. in summa. ti. ne clerici vel monachi. §. q̄ sunt secularia.

Sexto peccant: quia superioribus suis infideles sunt et inuident et des
trahunt de eis. xxij. q̄stio. v. prodest.

Septimo peccant qz vnus subtrahit alij parrochianos suos tam viuos
q̄ mortuos in quo grauit̄ delinquūt et ad restitutionē tenent omniūz
p̄ceptorū de parrochijs. ca. ij. et. iij. et. ix. q. i. per totū. de peniten. di. vi.

placuit. et de sepul. c. ex parte. et. ca. sequēti. et. ca. in nostra.

Octauo peccat quia multa vicia sub specie virtutis palliant nā cum sint
auari volūt videri boni dispensatores. cum sint crudeles volūt videri ius
ticie zelatores: cūz sint remissi volūt videri subditi⁹ compatiētes. xij.

di. sepe. ij. q. vii. his respondetur. vii. q. i. §. hoc ita.

Nono peccant quia sibi adinuicē inuident et detrahunt et ideo raptorib⁹
bus deteriores sunt. Et etiam homicide. de peniten. di. i. cap. homicidio
rum. vi. q. i. cap. ex merito. et. ca. deteriores. et. cap. summa iniquitas.

Attēde q̄li
ter aduoca
ti debent sa
tisfacere de
dictis pec
catis.

xx. q̄stio.

Decimo peccant quia fingunt se longius ire ut reuelent odia et sunt falsi
laces et inconstantes: et multa verba inhonesta et illicita proferentes con-
tra ius. xxij. q. ij. nec artificioso. et c. omne genus. et. cap. his autem.

Undecimo peccat quia non vere penitenti testimonium ferunt vel vere penitente
accusant corrupti muliere et invidiali favore: quod eis prohibetur. de sumo. c. nemo.

Duodecimo peccant quia cum parochiana propria quam ad confessionem ad-
mittunt fornicantur in quo casu episcopus quindecim annis presbyter
duodecim penitere debet: et si in conscientia populi deuenerit deponi de-
bet: et in monasterium detrudi ad penitentiam peragendam. xxx. q. i. ca.
non oportet. et. cap. si quis. et. cap. omnis.

Tridecimo peccat in sacrificiis: dum hostiam fractam offerunt in vinum sine aqua
vel contra ponentes plus de aqua quam de vino priuatis domibus aut his in die
sine causa celebrantes vel sine lumine vel in ecclesia violata vel super altari
moto vel enormiter fracto vel in altari in quo eadem die celebrant episcopus
sine licentia episcopi: et quia non custodiunt eucharistiam: nec custodiunt eucharistiam si
cut debent: et non mundant vel lauant vestimenta vel vasa ecclesiastica sicut
debet: ut hec probatur de celebratio. missa. ca. i. et c. consulisti. et c. ex parte.
et. c. sane. et. c. te referre. et. c. perniciosus. et de consecra. ecclesie. c. i. et c. li-
gus. et de custo. eucha. c. ij. et de consecra. di. i. et c. i. et. ca. sicut non alij. et. ca.
sufficit. et c. vestimenta. et c. vasa. ubi de istis omnibus inuenies plene.

Decimo quarto peccat quia subuertit populum in omni loco ponentes scandalum et
isti vertunt in laqueum tortuosum. secundum Iudicium. xxij. q. ij. trasserunt principes.

xxij. questi.

Undecimo secundo quesitum fuit cui debet confiteri imperator: et dicendum
est: quod debet confiteri pape et non alij: quia pape immediate subiacet et ab eo con-
firmatur et vngitur et coronatur. de elec. c. venerabile. §. i. alij vero dicunt quod debet
confiteri episcopo leodiensi. in cuius diocesi est ubi coronatur in regem ab archiepiscopo co-
loniensi et ibi est caput regni et ille locus est celebris et ibi consueuerunt confi-
teri celebrari. xxvj. q. ij. c. fi. Tertij dicit quod potest confiteri cuiusque voluerit dum
est sanus: quia legibus non est subditus: sed ipse est lex animata. xxij. q. viij.
conuenior. x. di. c. i. et c. de legibus digna vox. si autem infirmaret tunc confiteatur
illi episcopo in cuius diocesi iacet infirmus. sed secundum Hostium est dicendum: quod impera-
tor et imperatrix de consuetudine antiquissima cuius inter memoriam non stat
habet certos confessores platos qui sunt magistri capelle sue et sub ipsis te-
nent alios capellanos quotidianos quibus confitentur et qui habent curam ani-
marum suarum de consuetudine non reprobata per papam. et ideo illis debet con-
fiteri. argu. c. cum contingat de foro competere. et c. super quibusdam. §. preterea de
verbo. significat. tunc si papa vellet posset tales consuetudinem reprobare et in-
hibere quod sine licentia sua non eligeret confessores et quod hactenus factus esset
mediocriter tolleraret. arg. de consecra. ecclesie vel altaris. ca. aqua. ergo tur-
rior est quod tales pro se et familia sua impetrent a papa licentiam confessores eli-
gendi nisi alio privilegio sunt muniti: nam decretales de peni. et remissio. c.
fi. non videtur nisi de clericis intelligenda esse nec est putandum quod papa per illam

decretalem intellexerit imperatori licentiam dare ut patet ibi cum dicit ibi rex.
prelatis. Quis ratio quod redditur in principio decretalis extendat ad eum.

¶ Et imperator peccat primo quando non facit iusticiam propter quod venit tempore
statu in populum et flagitia. ut. xxij. q. iij. si quos violento. et c. v. c. regu.
nam imperator in nullo magis potest placere deo quam si iusticiam faciat compescen-
do illos qui in suam et aliorum perniciem deuacant. xxij. q. v. cap. quauis.

Secundo peccat imperator impugnando sanctam ecclesiam matrem suam quam tenet
defendere et tueri unde quandoque deponit propter hoc. de elect. ca. venerabile.

Tertio peccat quia distringit clericos et cogitat eos in foro suo placita-
re. x. questi. iij. continua. et. cap. inolita. et. cap. placuit.

Quarto peccat imperator quia immiscet se electionibus platorum contra iura. xxij.
di. c. sacrorum. et c. ego ludovicus. et de elect. c. sacrosanta. et c. quisquis nisi hoc
habet privilegium specialiter domini pape. et sic intellige de iure patris. c. nobis fuit. §. i.

Quinto peccat quia alios ex odio exhereditat et eijcit et alios ex curia le-
uis opinionis sublimat. xv. q. vii. in actione.

Sexto peccat quia sine causa pedagium concedit. vel monetam mittat de quo di-
cendum est ut notatur per hostium de censibus. §. ex quibus. quod si moneta. et sequenti.

Septimo quia imperator vel principes relinquunt uxorem suam propria re
meritate qui filij sunt legitimi per venerabilem.

Octauo quia labitur in heresim. x. q. iij. cap. iulianus.

Nono quia non reueretur episcopis: sed eos capit et mutillat et occidit. de mas-
io. et obediencia. cap. solite. de electi. venerabilem.

¶ Undecimo tertio fuit quod sit cui debet confiteri rex: et dicit aliqui quod debet
confiteri pape si non recognoscit superiorem. arg. quod filij sunt legitimi. c. p. vene-
rabilis. §. videbatur. §. in super alioque debet confiteri metropolitano. arg. iij. q.
vi. scitote. alij dicunt quod si sanus est potest confiteri cuiusque voluerit sicut dictum est
de imperatore: sed secundum hostium est dicendum: quod si habet domicilium proprium et prin-
cipale in aliqua ciuitate illi episcopo subest de iure cum nisi secus obtineat de con-
suetudine cui non stet memoria vel de privilegio speciali ut dictum fuit in
imperatore et quod dictum est de consuetudine est dicendum: quod ipse rex posset eligere
quemque vellet. hoc non putat verum hostiensis quia consuetudo hoc sibi concede-
re non posset quia ecclesie onerosa et exinde contingeret disrumpi neruum
ecclesie scilicet discipline contra iura de consuetu. c. i. et c. cum inter. in fine. et con-
tingit ut ipsum regem fieri acephalum. id est sine capite: quod irrationabile esset.
xxij. di. nulla ratio: sed de peccatis commissis in diuersis locis videtur quod possit
confiteri cuilibet episcopo in cuius diocesi peccaret: tamen hoc sic intelligendum
est ut proprio sacerdoti semel in anno officia confiteatur vel alij de licentia sua
in. c. omnis utriusque sexus. de peni. et remissio. aliter non esset penia integra.

¶ Primo peccant reges trahendo clericos ad forum suum: unde deponendi
essent propria dignitate. x. q. i. nullus: nam qui celestem militem pulsant
eius forum sequi debet. x. q. i. clericum. et c. sequenti.

Secundo peccat quia a clericis et ecclesiis et personis ecclesiasticis pensiones

et pcuraciones et bāna extorquent cōtra iura et cōtra ecclesiasticā liber-
tate et ideo tenent solvere penā quinq; librarū auri. xxv. q. ij. quicūq; igitur
in quo casu actione iniuriarū tenent de iniurijs. ca. olim; nā plus ec-
clesia iuuat regnū oñonibus q̄ armigeri armis. vt. xxij. q. v. c. pdest et de
hoc plene notat p̄ hosti. in sūma. de immunita. ecclesiarū. §. a q̄b? munerib?
¶ Tertio peccāt q̄ ducit secū sacerdotes ad exercitiū p̄tra iura. xxij. q. viij.
q̄ ausu. t. c. si q̄s ep̄s. t. c. rep̄hēibile. q̄ intelligit q̄ sacerdotes vadūt vt
pugnet. sc̄o si ad dādū cōsiliū vadūt in bello iusto. in. c. ex multa de voto.
¶ Quarto peccāt reges q̄ nō faciūt iusticiā vñ sunt deponēdi. xv. q. vi. ali?
¶ Quinto peccāt q̄ tallijs et exactionib? pplm dei affligūt indebite et corpa
liter iniuriant de q̄bu? tenent deo reddere rōnē. xxij. q. iij. c. si ecclesia. in fi.
¶ Sexto peccāt q̄ occupāt alienas terras et nō sunt cōtenti proprijs sin-
bus. xxij. q. ij. trāfferunt p̄ncipes. et tales nō saluātur etiam si bene ad-
ministrant: nisi res alienas restituant. sc̄m augu. xij. q. v. c. nec enim.
¶ Septimo peccāt quia cū vnus rex vni mulieri vix sufficiat volunt tamē
plures habere et tenere et cognoscere: sicut equus emissarius et mulus
quibus nō est intellectus in periculū anime sue et scandalū plurimorū
quare excoīcari et deponi deberent tales si incorrigibiles essent secundū
Nicolauū et Gregoriū. xj. q. iij. precipue.
¶ Octauo peccant et crimē sacrilegij et crimē lese maiestatis cōmittunt. iur-
deis sup̄ xp̄ianos: sua officia cōcedēdo. liij. di. nulla. xvij. q. iij. cōstituit.
¶ Nono peccāt in decimis et p̄micijs quas nō solūt ad quas tñ soluēdas
tenētur. xv. q. i. reuertimur. t. c. decime. de cōsecre. di. v. quadragesima.
¶ Decimo peccant in augurijs q̄ aliqui sequūtur et in ipsis cōfidunt et in
alijs fortibus et superstitionibus a vera fide deuīates. xv. q. v. augurijs. t.
ca. ep̄i. Et ideo sine luce sunt tales q̄ nihil melius splendet in capite p̄n-
cipis q̄ recta fides. L. de sūma trinitate. inter claras. xvi. di. si impator.
¶ **xxij. q̄stio** ¶ Clicesimo quarto fuit questū cui debet cōfiteri dux: et quidaz dicunt:
debet cōfiteri metropolitano si ipsum habet in suo ducatu: sed q̄ debet
cōfiteri illi ep̄o in cuius diocesi habet domiciliū principale. Et breui-
ter idem dicendū est in duce quod dictum fuit in rege.
¶ Primo peccāt duces in tallijs et exactionib? indebitis. xij. q. v. nō sane.
¶ Secōdo q̄ faciūt cōstitutiones imo potius destituciones suas cōtra ecclesia-
sticā libertatē de reb? ecclie. nō alie. c. cū laicis. p̄pter q̄ tā ipsi q̄ scripto-
res et seruatores talīū cōstitutionū sunt excoīcati ip̄o iure et feudis q̄ te-
nēt ab ecclesijs sunt priuādi. de sen. excō. c. nouerit. t. c. graue. t. p̄t feudā
alijs potētiōib? cōcedi q̄ eccliaz defendāt et p̄ ip̄a recognoſcāt. de feu. c. ij.
¶ Tertio peccāt qd̄ est cōmune quasi omnib? principib? mūdi q̄ volunt
habere capellas suas et cappellanos sine auctoritate episcopali et volūt
q̄ cappellani sui habeāt curā animarū suarū et vxorū et familie et q̄ obla-
tiones eis factas vbicūq; missas audiant suas faciāt et imburſent qd̄ est
cōtra iura nisi forsan sup̄ his sint a sede apostolica p̄uilegiati specialiter

multa alia cōmittūt et quicquid de rege dictū et notatū est et imperato-
re ducibus et comitibus et similibus poterit adaptari.

¶ Clicesimo quinto fuit questū cui debet cōfiteri in archiep̄o: et breuiter idem
dicendū est qd̄ dictū fuit in impatore et ducibus et comitib? et idē dicen-
dum est de proceret varone et de alijs dñis tēporalibus. q̄ debet cōfiteri
sacerdoti in cuius parrochia propriū et p̄ncipale domiciliū habet: vel de
licēcia ipsius debet aliq̄ cōfiteri in. c. om̄is vtriusq; sexus. de peni. et remis.
Et si in diuersis castris hñt domiciliū et nō apparet q̄ sit p̄ncipale videf
q̄ possit cōfiteri cuilibet quādiu infra parrochia suā moratur. ff. ad mu-
nicipales. l. assumptio. §. penulti. de parrochi. c. si. de foro. cōpe. c. ex pte.
et sic habebūt plurimos iudices sp̄iales in quo posset cōmitti fraus et
periculū. dicas igit q̄ vel in hoc casu cōfiteant oib? cuilibet de licencia
ep̄i sui vel eligat sibi vnū cōfessorē de licēcia ep̄i ne cōtingat diuidi cōfes-
sionē q̄ fieri nō debet de peni. di. iij. ca. sicut plures. quid si castra vel do-
milia sunt in diuersis episcopatib? tñ dicendū est q̄ ab vtroq; ep̄o est
licēcia impetranda. de senten. excō. cum illorū. §. si vero claustralis.

¶ Clicesimo sexto fuit questū: cui debet cōfiteri miles simplex: et planū
est q̄ debz cōfiteri suo sacerdoti parrochiali vel aliq̄ de eius licēcia in pre-
dicto. c. om̄is vtriusq; sexus: et isti milites et aliq̄ dñi tēporales peccāt in
cōcussionib? et in rapinis: et in talijs iniustis: et in bellis et spolijs subdi-
torū: et q̄ nō sunt cōtenti milites suis stipēdijs? s; cōcutiūt subditos in di-
uersis grauamētib? cōtra sūam Joānis baptiste dicētis: neminē cōcu-
tiat? nec calūniā faciatis. s; estote cōtenti stipēdijs? vris. xxij. q. i. c. milita-
re. in fine. lxxvj. di. c. nō satis in fine: et breuiter idē dicendū est in militib?
et alijs dñis tēporalibus: qd̄ dictū fuit in impatore et in ducib? et comitib?.

¶ Clicesimo septimo fuit questū: cui debet cōfiteri mercator et certū est
q̄ debet cōfiteri suo p̄sbytero parrochiali in cuius parrochia moratur
vel de licencia ipsius aliq̄ vt in predicto. ca. om̄is vtriusq; sexus. Peccant
autē mercatores et mercenarij in decimis principalibus quas nō solūt
et quas soluere tenētur: et in predialibus decimis. xxij. di. ca. p̄ter hoc
de decimis. c. pastoralis. et cap. tua nos. et. xv. q. i. c. decime.

¶ Secōdo peccant mercatores q̄ sub specie liberalitatis et pietatis vsurā
palliāt vendēdo ad certū terminū vltra qd̄ dñt. de vsu. ca. cōsultuit. Et de
hoc dicendū est. vt notat plene p̄ hosti. in sūma. de vsu. §. q̄liter cōtractus.

¶ Tertio peccant mercatores in cōtractibus q̄ inter vendentes et emē-
tes difficile est nō interuenire peccatū. de peniten. di. v. qualitas luci.

¶ Quarto peccant vendendo peregrinis et transeuntibus carius q̄ vi-
cinis. de emptione et vendi. cap. i.

¶ Quinto peccāt i falsis pōderib? et mēsuris d̄ empti. et vēdi. c. vt mēsure.

¶ Sexto peccāt in mendacijs et periurijs infinitis q̄ cōmittūt qñq; an-
teq̄ vendant sex nūmatas mercimoniorū suorū naz iurant et affirmant
q̄ melior nō reperietur et iurāt per deū nō habebitis pro minori precio.

Peccā mili-
tū sunt sex.

xxvj. q̄stio.

xxvj. q̄stio.

Et etiam iurant qd tantū sibi cōstituit et pro tanto cōpauit et in tanta quāti-
tate in qua vendidit emit: et in omnibus mentiūtur: et sic plerūq; accidit
qd pro lucro vnus oboli cōmittunt tria vel quattuor peccata mortalia ma-
gna. xxij. q. ij. c. i. r. c. omne genus. r. q. v. iurati.

¶ Septimo peccat nō seruādo fidem datā nec iuramentū prestitū in so-
cietatibus vñ nec est eis fides seruāda. de iureiurā. c. ij. r. c. sicut in fine.

¶ Octauo peccant non soluendo ad terminū sicut iurauerunt nisi iusta
causa ipsos excuset. de pigno. c. significante.

¶ Nono peccat trāsferēdo se ad regiones remotas vbi cū diuersis et alie-
nis vxoribus adulteriū cōmittunt et suis cām adulteriū prestāt. de sponsa. c. in pñtia. lxxx. di. c. amputatis. Sunt et alia infinita q̄ quilibz dīl-
gens poterit p se notare. sed hoc notādus est ad terrore mercatorū falsorū
qd in morte de toto labore suo nihil secū afferent nisi sterco et peccatū vt
dicit Aristoto. in palea eiciens et in palea cōsequens. lxxxviii. di.

xxviii. qd.

¶ Vicesimo octauo fuit q̄stū cui dñt cōfiteri rustici. et dicendū est qd dñt
cōfiteri suo p̄bytero parochiali vñ alij de ipsius licentia. vt in p̄dicto. ca.
omnis vtriusq; sexus. Peccat aut rustici i decimis p̄dialibz et psonalibz
q̄s nō soluūt: et si soluūt diminuūt deducēdo d fructibz expēsas et salaria
colonoz: et als fraudes faciēdo. d. dec. c. cū hoies. d. hortona. r. c. cū nō sit i

¶ Secūdo peccat rustici diuites nō subueniēdo paupibz cū cuius (hoie.
libet fame moriēti debeat subueniri. lxxxv. di. pascē. r. c. nō satis.

¶ Tertio peccant subtrahēdo iura dominorū et cū eis placitando et ve-
rando eos laboribus et expēsis et aliquoties alijs potētoribus dando
vt ipsos cōtra veros dominos protegāt in quo casu debitū eis nō remit-
titur sed augetur. de iureiurā. ca. ea te. de decimis. tua nos.

¶ Quarto peccant in festis q̄ nō seruant sed frangunt et violant cū in fe-
stis nullū mercatū et nullū opus seruile sit faciendū. de ferijs. c. i. r. c. fi.

¶ Quinto peccat in homicidijs et p̄urijs et falsis testimonijs et fornicā-
tionibz et alijs p̄ncipalibz et cōibz vicijs iniurijs et dānis vicinis datis p
ip̄os. de iurij. si rixati. r. c. si lēserit. r. c. si egressus. r. c. si culpa. Jo. do. et
qd pelius ē pastores mēientes peccudes et pecora mortua et infirmitate
vel luporū rapia: vñ alio casu ea furant et vēdūt: et signa q̄ hñt subtrahūt
et suo signo signāt et in p̄prios vsus cōuertūt. Et qd pessimū est cū aiali-
bus cōtra nafaz cocūt: q̄ oia p̄fessor d̄z eis manifestare vt eo lucrē. Jo. do.

xxix. q̄stio.

¶ Vicesimo nono fuit q̄stū cui debēt cōfiteri pueri. Et dicendū est qd
debent cōfiteri suo proprio sacerdoti: ex quo discretione hñt. vt in p̄di-
cto. c. omnis vtriusq; sexus. Peccat autē pueri in crimine sacrilegij et tūc
sunt ab episcopo absoluiendi. de senten. excoīca. c. fi.

¶ Secūdo peccat nō recognoscēdo deo bona fortune gratie et nature.

¶ Tertio peccant calumiano.

¶ Quarto peccant adulterando.

¶ Quinto fornicādo nā hec etas aliquādo talia anticipat. de spō. impu-

be. c. puberes. r. c. de illis. et hoc intelligēdū est de dolicapace. Et intelli-
gitur esse dolicapax quādo proxim⁹ est pubertati. Jo. do. Et quādo dicit⁹
proximus pubertati quo ad matrimoniū cōtrahendū quādo femina dī-
stat a. vij. anno minus q̄ p sex menses. Et masculus a. xiiij. anno minus
q̄ per sex menses. vt in. c. cōtinebaf iuncta glo. de spō. impu. et quo ad de-
licta et alia dicit⁹ proxim⁹ pubertati qui est maior decimo āno et dimidio:
ita qd appropinquat magis. xiiij. q̄ septenio: et idem in. xij. anno in femi-
na q̄ appropinquat magis. xij. q̄ septenio. vt in. c. j. de delictis puerorū. et
ibi doctores. Jacobus doctor. Vel dicendū est qd hoc per exteriora bonus
vir estimabit. de presumptio. cap. ex studijs. Si vero nō sunt dolicapaces
tales nō tenētur confiteri: et ideo nō est curandū cui cōfiteatur: nam ta-
les qui nō sunt dolicapaces furiosis cōparantur quia eorum etas nescit
quid videat. L. de falsa moneta. l. j. ad finem et in. §. tria. in. q. vij.

¶ Tricesimo fuit q̄stū cui debent confiteri rustici in alienis parro- xxx. q̄stio.
chijs p̄mātes vel estuantes. vel illi qui se transferunt ad alias prouin-
cias nō animo remanendi ibi: sed forte se obsequio aliquorū magnatū
vel dominorū deputantes. Et certū qd tales si laici sunt possunt se trans-
ferre quo volunt dum tamen sint liberi. Et si ibi se transferent animo re-
manendi ibi perpetuo: facti essent parrochiani illorum in quorū dioce-
sibus vel parrochijs morātur: de parrochijs cap. finali. alias autē dicen-
dum est qd si tales nō intendunt relinquere domiciliū antiquū: debent
confiteri antiquo sacerdoti seu p̄bytero vel de licencia ipsius alij et nō
aliter cōfiteri debēt. Est ergo bonum consiliū qd talis a iudice suo spī-
rituali licentiā obtineat vel saltem confiteatur sub spe quod prius sacer-
dos ratus habebit. Et si fuerint mercenarij vel seruientes aliquorū pos-
sunt confiteri illi p̄bytero in cuius parrochia habitant. vt notat glosa
in clemē. religiosi. de p̄uilegijs.

¶ Tricesimo primo fuit q̄stū cui debent confiteri familiares episcopi xxxi. q̄stio.
pi vel archiepiscopi vel aliorum. Et dicendū est: qd si isti familiares sunt
de aliena diocesi: idem videtur dicendū qd in familia alterius principis
laici. Si vero sunt de illa diocesi propria: tunc cōfiteri debent p̄bytero
parochiali in cuius parrochia habitant. Circa familiars episcopi vel ar-
chiepiscopi dicendū qd si familiares episcopi vel archiepiscopi sunt con-
iugati et habitant separatim ab episcopo vel archiepiscopo in alijs par-
rochijs debet seruari. cap. Omnis vtriusq; sexus: qd quilibet confiteatur
suo sacerdoti in cuius parrochia moratur et ab eo recipiat sacramenta.
Si vero familiares episcopi vel archiepiscopi morātur in domo episcopi
pi vel archiepiscopi quia habent domū iuxta ecclesiam cathedralem des-
bent confiteri illi qui habet vices episcopi vel archiepiscopi in illa parro-
chia ecclesie cathedralis quia de illa parrochia sunt in. ca. rogationes de
consecra. distin. in. et ab illo debent recipere ecclesiastica sacramēta: vt in
predicto. cap. omnis vtriusq; sexus. de peni. et remissio.

Et quia questiones sequentes con-

gruentius adaptantur ad istam secundam partem huius tractatus scilicet de actibus penitentium ideo eas hic infero: et prima est.

Prima: qualiter debet se abstinere penitens post confessionem et post assumptionem corporis christi: et quanto tempore. Io. doctor. Circa quod dicendum est quod ante ista a propria uxore. s. v. vel. iij. vel. vi. vel. iij. diebus. vt in. ca. et si non frequenter. et in. ca. omnis homo. de pe. di. vij. Ia. doctor. Et sic qui assumpserit corpus christi non debet statim alios cibos manducare: nam si mane dominica assumpserit corpus domini usque ad. vii. ieiunandum est.

Si vero hora. iij. vel. iij. assumpserit usque ad vespertinum ieiunabit. vt est tex. in. c. tribus gradibus. de cose. di. ij. s. rata in altario. et dicendum est quod hoc potius est de consilio quam de precepto vt in dicto. c. tribus gra.

Secunda. questio est: an penitentes sint de foro ecclesie. et dicendum est quod penitentes sunt de foro ecclesie et sub ecclesiastica regula debet vivere: et ita eis per confessorem declarari debet. xj. q. j. c. aliud.

Tertia questio est: quod octo sunt genera mendaciorum et quantum peccat quis in quolibet genere illorum: ex quo etiam patet quod penitentia pro quolibet mendacio imponenda est. xxij. q. ij. ca. primum.

Quarta questio de differentia inter clericum et laicum concupiscentem mulierem. et quanta culpa est clerico vel laico mulierem appetentem ad fornicandum: et per consequens quod penitentia imponatur. xxij. q. v. c. qui viderit.

Quinta questio est qualiter peccatum adulteri est grauius fornicationis: ne et incestus est grauior adulterio. et peccatum contra naturam est grauius omnibus supradictis: et quod imponatur grauius penitentia pro fornicatione: grauior pro incestu: et grauior omnibus pro peccato contra naturam. xxij. q. vij. c. adulteri malum: et specialiter de grauitate peccati contra naturam et de pena. ea. q. ca. flagitia. et. ca. vsus naturalis. Io. doctor. et in. ca. clerici. de excess. prela. et in auct. vt non luxurientur homines contra naturam. et in. j. ti. de sodomitis. foro legum. Iacobus doctor.

Sexta questio est: an excusetur a peccato qui auctoritate iuris civilis interficit uxorem et quod penitentia debet imponi interficienti propriam uxorem quod habet. xxij. q. ij. c. interfectores. et. c. inter hec. vbi est notabilis glossa. quod non excusata peccato qui auctoritate iuris civilis interficit nisi approbata canonice. vt est iudex iuste occidens. in. c. quecumque. et. c. admonere. ea. q.

Septima questio est qui sunt homicide: et dicendum est quod non solum sunt homicide qui manibus hominem occidunt: sed etiam illi quorum consilio et fraude homines occiduntur. et ideo talibus vt homicidijs penitentia imponi debet. de peni. di. j. c. periculosi: cum quinque capitulis sequentibus.

Octava questio est de modo agendi penitentiam: et dicendum est quod penitens debet voluntariam penam accipere et petere quod sibi dura et aspera penitentia imponatur. de peniten. di. j. c. porro. et ibi notat archidia.

An penitentes sint de foro ecclesie. Attende quod sunt genera mendariorum. Attende differentiam inter clericum et laicum concupiscentem mulierem. Attende quod ista peccata sunt adulteri fornicationis. Attende: an excusetur a peccato qui auctoritate iuris civilis interficit uxorem et quod penitentia debet imponi interficienti propriam uxorem quod habet. Attende quod non excusata peccato qui auctoritate iuris civilis interficit nisi approbata canonice. Attende quod sunt homicide. Attende modo agendi penitentiam.

Nona. q. est quod debet agere bonus penitens: et dicendum est quod debet se affligere et somno minus indulgere quam natura postulat: et debet interpellere gemitibus et interrumpere suspirijs et secretari orationibus: et ita vivere vt huius vita re boni penitens. li vsui moria. de peni. di. j. c. sunt qui arbitrantur et quod non sufficit penitenti moris in melius commutare et a penitentis malis recedere nisi etiam de his que facta sunt satisfaciatur domino per penitentem lamenta vel dolorum: et per humilitatis gemitum per contritionis sacrificium cooperantibus elemosinis et ieiunijs. ea. di. c. non sufficit mores. Et quilibet penitens debet peccata sua elemosinis redimere et iniquitates in misericordijs pauperum vt deus ignoscat delictis suis. ea. di. c. quam ob rem. Et quod medicina misericordie tollit peccata magna: et quod medicamentum fortius quod maxime operatur in penitentia est elemosina. ea. di. c. medicina. et. c. medicamentum.

X. questio est de dolore penitentis. et dicendum est quod in actione penitentiae non tam consideranda est mensura temporis quam doloris. ea. di. c. in actione. et. c. mensuram. prodest dolor in penitentia.

Xi. questio est de lachrymis penitentis: et dicendum est quod lachryme lauant delictum: et quod si penitens nunc recordatur peccatorum suorum et frequenter illa in conspectu dei pronunciet et pro eis demerita eius deprecetur citius illa delebit. Attende quod Sed si nunc obliuiscatur peccatorum suorum: tunc eorum recordabitur nolens quam in toto mundo publicabuntur: et in conspectu omnium amicorum et inimicorum suorum me penitens et sanctorum angelorum celestium virtutum preferentur publicabunt. ea. di. c. lachryme. et. c. nunc autem si recorderis.

Xij. questio est optimum consilium cuiuslibet penitentis: et est rectum et salubre quod quilibet penitens perscrutetur pluribus et pluries peccata sua: quod quanto plius et pluries lius penitentis. p'scrutetur in spe venie turpitudinem criminis tanto facilius p'sequatur veniam remissionis. ea. di. c. quem penitet. circa medium: et quod sp'ssissimis ad tempus manet et in penitentibus ad tempus recedit. de peni. di. ij. c. querendum.

Xij. questio est quod peccatum tribus modis committitur. scilicet suggestio: delectatio: nec consensu. ea. di. c. tribus. et. c. sciendum. et in pallio. c. sicut tribus. notat archidia. quod modo peccata ista tria sunt peccata mortalia. scilicet consensus: operum exteriorum: et consuetudo illius operis: sed primus motus semper est peccatum veniale: et etiam delectatio est veniale deus committit peccatum nisi quando diu perseverat: et est ad mortalem actum: nam tunc est titulus mortale peccatum: et ex istis instruetur confessor ad cognoscendum predicta peccata et quam penitentiam pro eis imponat.

Xij. questio est qualiter cognoscatur quis est vere penitens: et dicendum est quod vere penitens est qui preterita mala plagit: et plagenda iterum non committit liter cognoscitur quod propositum non committendi habet: et ideo peccator qui a malis sic meretur reus scitur quod et uocat vt commissa plagat: et propositum non committendi de cetero habeat: nec vere penitentem fatissimare negligat vere peniter: sed postea forte casu vel infirmitate peccet non ex proposito. ea. di. s. sed verba cum glossa. ibi posita quod est valde notandum ad cognoscendum quis est vere penitens pro declaratione indulgentiarum que conceduntur solum vere penitentibus et confessis. vt in cle. si dominum dereli. et. c. uenit. scilicet in fi. cum glossa. ibi posita.

XXIII. q. casus spali refuati sunt epo
XX. an sacerdos cui eps committit
vices suas possit alteri committere
quo ad confessiones audiendas.
XXI. an presbyter parochialis vl
sacerdos cui eps commiserit vices su
as possit ab oib? pctis absolvere vl
teneat de necessitate de aliqb? pec
catis ad epm remittere.
XXII. an sacerdos de necessitate te
neat sequi canones puiales vl an li
bere no curado de ipis possit impo
nere pnam arbitram.

Incipit prima pars huius tertie partis.

Solertissimum pres et sagacissimum dñi: qz de re magna et ardua non per
particulas: sed integre et perfecte tractadū est. qz sicut anime homi
num preciosiores sunt cunctis rebus: vt dicitur in. c. precipim? xij. q. j. sic
penitētia q ipsas animas terreno pctozum puluere sordidatas purgat et
purgatas celozum gaudia eleuat: est p̄ciosissima res et cū magno studio
quo ad oēs sui partes diligētissime pertractada: nam vt dicit augu. in li.
de pnia. Penitētia lāgnores sanat: leprosos curat: mortuos suscitāt: sa
nitatem auget: gr̄as p̄seruat: claudis gressus: aridis cop̄ia: cecis restituit
visum: vicia fugat: virtutes exornat: mentē munit et roborat. Ideo de hoc
summo ope mihi et cunctis mortalib? a crimine studioso. s. de penitētia et
absolutione pctoz tractare summa cura habēda est: p qd̄ anie fidelium ad
suā patriā reducunt. mortalia corpora beatificant: et terrestres hoies ver
miculi reputant: dñi et angeli quodā miro et diuino inspiramie supra celū
empireū efferunt. Et qz sic in iudicio corporoz tractat: needū de his q par
tes litigātes: sed etiā de his q iudicij potestate cōcernunt: sic etiā in iudi
cio animarū nec dñi de his q penitētes: sed etiā de his q cōfessorū potesta
tem recipiunt diligētissime est tractadū cū sine cognitiōe ptatis ipoz cō
fessor tota ipsi penitētie materia frustraret. et qz tā in alio tractatu pnie
p me pus cōposito de doctrina ipoz penitētiū fuit dictū: et ex tunc semp
cordi habuica q ad p̄fessor ptatē et arbitriū prinēt expedire. Ideo quā
uis hoc potē in materia de penitētijs tractadū foret: tñ qz i materia quā
in anno p̄cedēti legi. tex. mihi se obtulit: i quo hoc materia cōpetēt? quā
alibi ad p̄f. et qz incertitudo vite mee ad expediēdū cito q sunt anima
bus salubria d̄z reddere cautiorē. Ideo hāc materiā de ptatē et arbitrio cō
fessor. i. s. de illis. et. c. de causis. ti. de offi. dele. āno p̄cedēti p me lecto dñi
berau i vt meli? potero applicare. Summi ergo dei et gloriofissime vir
ginis Marie et omniū sanctorū et sanctarum dei auxilio inuocato et pro
testationibus solitis et debitis ante missis.

XXIII. q. an sacerdos possit facere
gr̄as circa f̄stitutiōez male acq̄sitor
XXIV. an sit necessarium scire cano
nes penitēntiales.
XXV. quomodo sacerdos errat in fa
cto vel iure diuino.
XXVI. quomodo intelligit illa aucto
ritas qd̄cunqz ligaueris etc.
XXVII. de plurib? cōsilijs exhortatio
nib? auisatiōib? confessorum erga
penitētes.
XXVIII. de nouē actib? p ordinē fien
dis per quēlibet sacerdotem.

Incipit secūda pars huius tertie partis.

Sequitur. s. illis. et. s. iste potest diuidi in duas partes scdm duo mē
bra q cōtinet. Nam primū mēbrum ponit de pena certa. Scdm mē
brum ponit de pena arbitraria. Primū mēbrum ibi. Si tale fuerit nego
tium. Scdm mēbrum ibi alioquin ipsos.

In. s. isto quē ad ppositū materie quā tractatur? sum sic ponit casus.
Quidā parochialis sacerdos q̄sunt a romano p̄ntifice Alexadro p hunc
modū. Pat̄ sc̄te cū cura eccl̄ie parochialis mihi cōmissa sit: et parochia
ni mihi cōfiteant plura p̄cta q̄ro quā penā vl p̄nias eis imponere debeā.
Et papa respōdit ei p distinctionē dicēs: q si tale fuerit negociū vl p̄ctū
q certa exinde pena canonibus exprimat: eandē infligat. alioqn. i. si cer
ta pena canonib? nō sit expressa ipos peccātes pro delicti q̄litate et cause
fm suū arbitriū punire. p̄uret. Littera illis et q pro causis etc. s. iste q̄ntū
ad ppositū p̄sens sic sumari p̄t: vbi pnia p̄cti in iure exp̄ssa est illa debz
imponi alias imponit arbitraria. s. illis. et p̄mo notādū est ex littera ibi
cū dicitur tex. pro causis tibi cōmissis iūctis glosis in pte certa. et in pte ar
bitriū q allegat iura loquētia in foro p̄niali: q cōfessor nō p̄t imponere
penitēti penā certā nec arbitrarīā nisi in causis vl casib? sibi cōmissis ali
as extra casus sibi cōmissos nullā p̄niam p̄t alicui iniungere: et hoc nota
bile cōfirmat p. c. placuit de peni. di. vi. vbi. tex. dicit. nulli liceat quā licet
alteri cōmissus ad p̄nias suscipe. et p. c. ois. de peni. et remissio. s. si q̄s aut
vbi. tex. dicit q si q̄s alieno sacerdoti sua voluerit p̄cta cōfiteri: licet iā pri
us posset et obtineat a p̄prio sacerdote cū aliter ip̄e illū nō possit solue
re vel ligare: et facit. c. nullus de parro. et. c. i. et. q. i. et. p totū. ix. q. ii. Nūc
circa hoc notabile vt videat p̄as cuiuslibet p̄fessoris sequunt iste q̄ones.

Prima. q. est q̄lis d̄z cōfessor cui d̄z fieri cōfessio: dico q d̄z esse me
lior q p̄t inueniri. vt dicitur in. c. i. di. vi. et debz eē talis q hēnt ptatē et
vsuz clauū et q sit ab eccl̄ia tollerat? et nō sit p̄cisus. et p̄pter hoc sc̄ismati
ciz heretici p̄cisi et excoīcati et suspēsi et degradati: qz nō hēnt vsuz clauū nō
p̄nt absolvere aliquē ex d̄fectu materie sibi subtrahēte. s. qz subditi sunt ab
eorū iurisdic̄tiōe p ordinationē eccl̄ie subtrahunt. et qz sunt p̄cisi ab eccl̄ia.
hec cōclusio sc̄ti t̄po. et boni. in. iij. sen. di. xix. et q dictū est de p̄dictis idē di
cēdū est de fornicatore notorio notorietate facti: q p̄bas sic. Ex q aliq̄s ē
fornicator notorius notorietate facti nō est tollerat? fm dñicū in. c. ad hec.
xxxij. di. et p̄bas p tex. in. c. v̄ia in fi. de cohabi. ele. et mlie. ibi quādū ab ec
cl̄ie tollerant. nec hēnt op̄is euidentia et p gl̄. i. c. sic. e. ti. q facit differētiā inf
illos q tollerant ab eccl̄ia et illos q̄ruz sc̄m ē notoriū q nō dñr tollerati: si
ergo nō sunt tollerati nō p̄nt ab eis recipi aliq̄ sacramēta p tex. i. di. c. v̄ia
in fi. a cōtrario sensu. et fm archi. et dñicū i dicto. c. ad hec. sup gl̄. q ē in pte
p man? et c̄clusio p̄dictoz et p maiori pte alioz doctor et q oēs p̄dicti sunt
a iurisdic̄tiōe suspēsi. nec ea v̄ri p̄nt efficaci? qz ei? executiōe carēt et vbi a
mittit iurisdic̄tiō et executiō clauis amittit i p̄dictis. s. sc̄ismaticis et hereticis

Nec ē secūda pars huius tertie partis.

Prima. q.

precis et excoicatis et suspensis et fornicatorib' notorij: ergo sequitur
 q' predicti nō possunt a peccatis absolueri nec aliquis eis cōfiteri debz.
Secūda. q. ¶ Secūda q'stio est. q'bus cōfessorib' est data p'as ligādi et solūdi in for
 ro p'ualit' et est dicēdū q' oibus sacerdotib' fuit data hec p'as a mediator
 re dei et hoim qui ipso' ecclie sui p'posuit et ligādi et solūdi p'atē eis tra
 didit. ut dicit tex. in. c. multiplex. de penitē. di. i. vbi tex. dicit. q' iesus xps
 hac p'atē p'posuit ecclie tradidit: q' quātū ad hoc quilibet sacerdos ca
 tholicus tenet locū dei viuētis et loco dei pōt absolueri penitēte: nam
 quātū ad p'as et cōfectionē corporis xpi et p'edicationē oēs p'sbyteri
 tenet locū aplōrū et h'nt clauēs regni celorū: ut est tex. c. absit. xj. q. iij. vbi
 dicit aplō gradui succedētes xpi corpus sacro ore cōficiunt qui clauēs
 regni celorū habētes ante diē iudicij indicāt: ut in. c. is vero. in fine. l. di.

Tertia qō. ¶ Tertia q'stio est: an quilibet sacerdos habeat p'atē ligandi et absol
 uēdi: et circa hoc omīssis alijs opinionibus hosti. in sum. in titu. de peni.
 in. §. cui cōfiterendū dicit: tu dic q' sacerdos parochialis ex quo sibi cura
 animarū cōmissa est ab epō sine alia licentia speciali habz p'atē audien
 di cōfessiones parochianorū suorū et excoicandi et absolūendi exceptis
 casibus p'hibitis: q' in istis cōsistit cura ut in. c. dudū. ij. §. penul. sup de
 elec. et in. c. i. et ij. sup de offi. archi. et in. ca. iij. infra de offi. ordi. et ad hoc
 parochie sunt distincte ut quilibz terminis suis sit cōtentus et q'libz de
 plebe sibi cōmissa curā habere et taliter custodiat q' ante tribunal eterni
 iudicis de omībus sibi cōmissis idoneā rationē reddat ut in. c. i. xij. q. i.

Quarta. q. ¶ Quarta. q. est qd vel qntū dimittit sacerdos de pena p'corū: sciēdū est
 q' restitutio male acq'sitorū et satisfactio dānorū datorū siue iuriarū irro
 gatarū: oīno faciēda est scis si repian' et de hoc sacerdos g'raz nō pōt fa
 cere q' nō dimittit p'cūm rē. ut in. c. cū tu de vsuris. Itē sciēdū est q' si sa
 cerdos erat in facto v' in iure diuino in scō q' nō credit aliq's eē p'corē q'
 sunt in iure diuino q' aliq'd p'cūm reputat modicū et leue qd tū magnū et
 graue ē: tūc nō sufficit p'nia iniūcta et ita loquit. c. quē peniter ifra. ca. di.
 ibi cū dicit tex. q' de' nō soluit vel ligat illos q's sacerdos putat: s' illos in
 q'b' op' mīe et iusticie exercet. Itē si q's agit p'niaz d' vno p'co et nō de alio
 nō pdest nec ē vtilis ei p'nia iniūcta: et ita loquit. c. frēs. j. di. v. alias exco
 pris dictis casib'. In alijs arbitrari pōt sacerdos p'itione cōsiderata q'
 plus valet ap'd deū mēsurā doloris q' t'pis et mortificatio viciorū q' ab
 stinētia ciborū: ut in. c. mēsurā infra. ca. di. et sacerdos in p'nia ipōnēda d'z
 eē mīsicor' et beniuol': ut in. c. nō sufficit: et i. c. quē peniter infra. ca. di. et
 debet exponere penitēti qntū deliquit: et qnta p'nia debz agere et si dicat
 p'cor: q' paratus est eā facere: debet ipam ei iniūgere remittēdo ei de g'ra
 duos aut tres aut plures annos cōsiderata multitudinē p'corū et nume
 rum annorū iniūgendorū. argu. xxvj. q. fi. alligant: si vero p'cor nō sit ita
 parat' nīlomin' imponat ei sacerdos saltē quantūcūq's leuissimā peni
 tentiā et iniūgat q' omīa bona q' faciet et mala q' tollerabit propter deū

sunt ei propria et proficiet ad salutē: et sic imposito p'nia absoluat ipm in
 qntū debz et pōt et nō simplr sicut quidā simplices faciūt ne indistricte
 absolūdo seipm obliget pro eodē. Quātū aut possit sacerdos dimittere
 nō est multū q'rendū: sed firmit' credendū est q' deus q' facit omīa in nu
 mero pōdere et mēsurā in multis sequit' arbitriū sacerdotis: nā d'icō.
 in expositione simboli dicit. In remissione p'corū sufficere debz sola cre
 dilitas: q's eīn causās aut rōnes requirat vbi indulgētia p'ncipis est. cū er
 go terreni p'ncipis liberalitas discūssione nō sit obnoxia cur ab humas
 na fragilitate discūtit diuina largitior: et tenendū q' illd q' moderate sa
 cerdos remittit: dñs ratū habet fm inno. et Jo. an. in p'dicto. c. omīs: cū
 q'b' cōcordat sc's thō. in. iij. sen. di. xviij. vbi dicit q' in absolūtiōe sacerdo
 tis alicui plus de pena dimittit' vi clauū fm qd penitēs plus sed ad gra
 tiā disposuit: et pōt eē tāta dispositio q' ex vi cōtritionis totā penā tollat
 et ideo nō est incōueniēs si p' frequentē cōfessionē etiaz tota p'cā tollant
 ut p'cūm oīno remaneat impunitū pro quo pena xpi satisfecit: fm cū ibi.

Quinta. q. ¶ Quinta. q. ē q' p'sone hēant p'atē audiēdi cōfessiones: circa hoc sciēdū ē
 q' ho. i. c. cū nō ignores infra de p'be. dicit q' tres p'sone sunt q'b' oēs subūt
 de iure immediate et insolūdū. s. papa ep's et curat' ut sup. de offi. archi. c. fi.

Sexta. q. ¶ Sexta. q. est qui dñr h'nt curā aiarū. et dicit inno. ibi q' si est cōsuetu
 do q' caplm cōmittat curā aiarū q'bus vult et q' eos mutet quādo vult nō
 dñr isti sacerdotes h'nt curā aiarū si aut p'petue darent a caplo vel a q'cūq'
 alio vel et hoc ipm de cōsuetudine est q' q'cūq' sacerdos est q' h'nt curā p'
 p'ia illi' ecclie nec pōt ab ea remoueri sine causa v' q' iste sacerdos cēsen
 dus est iure sacerdotis h'ntis curā siue sit ut propri' sacerdos siue ut vica
 rius. ut in. c. cōstituit' sup de filiis p'sby. fm inno. in dicto. c. nō ignores.

Septima. q. ¶ Septima. q. est qd sit cura. et hosti. in. c. omīs vtriusq's se. de peni. et re.
 describit curā dicēs: q' cura ē vigil onerosa et sollicita custodia aiarū p'mis
 sa alicui ut curet ne pereāt s' soluent' q' cōpetit ex lege v' p'missione aut cō
 positione v' cōsuetudine seu p'scriptione p' sedē aplicā nō improbata dicit
 q' cōpetit ex lege scripta siue ex iure cōi. sic p'z in epīs infra de offi. ordi. c.
 cōquerēte et in p'lat' q' creant' p' electionē et etiā in rectorib' parochialū
 eccliarū ex q' sunt auctoritate sui iudicij instituti ut p'z in eo qd nota. in. c.
 si. sup de cleri. peregrī. et in. c. cū satis sup de offi. archi. et in. c. si sacerdos
 et c. cum ab eccliarū. et c. ad reprimēdā infra de offi. ordi. et dicit q' cōpetit
 cōmissione canonica ab epō generalit' vel specialit' facta sicut p'z in archi
 diacono ut sup de offi. archi. c. i. et in archipresbytero supra de offi. archi.
 p'sby. c. fi. p' totū. et in officiali epī ut in. c. iij. infra de institu. et in. c. roma
 na in p'ncipio de appella. li. vj. et in vicarijs eccliarū p'petuis. ut in. ca. ad
 hec. sup de offi. vica. et etiā ex causa ad tēpus cōstitutū: ut in. c. puenit. de
 appella. et in. c. cū vos infra de offi. ordi. vel cōmissione facta a papa p' p'is
 uilegiū generale vel speciale. ut patet in. c. i. xxxj. di. et in. ca. i. et capitulis
 seq. xxv. q. ij. et in eo qd nō. in. c. ij. §. sed nec. ver. p'sertim. sup de trāssa. epī
 e iij

Quinta. q.

Sexta. qō.

Septia. q.

Est notādū q licētia r pās pcessa alicui ad audiēdū p fessione? r etiā pās absolūdi aliqū a culpa r pena p papā pcessa durat post mortē cōcedētis. notāt. 3o. de imo. r alij do. in cle. dudū. de sepul. r no. p do. in cle. abusib⁹. de peni. r remis. Et eodē mō q cūq; gīa pcessa ē in fauorē pie cause durat semp post mortē pcedētis durate causa pia notāt gl. r do. i. c. nemini dubiū. de offi. lega. Et eodē mō licētia cōcessa alicui p epīm suū ad recipiēdū ordies ab alijs epīs durat post mortē pcedētis. notāt paul⁹ r do. in cle. vlti. de elec. Et eodē mō licētia pcessa alicui hñti bñficiū curatū ad exēdū in studio p seprēniū durat post mortē pcedētis. notāt do. i. c. cū ex eo. de elec. li. vi. r no. bñ hec dicta singularia. et diē hosti. q cura etiā cōpetit ex cōpositiōe. s. ex certa scia p papā cōfirmat. vt in. c. veniēs. s. si. de trāfacti. j. Et dicit q cōpetit cōsuetudine seu pscriptiōe: nā metropoli tani in sua r etiā in aliena puincia r epī in alienis dioecēsb⁹ r etiā abba tes r archidiaconi r capellani r siles iura epalia r parrochiale curā r ad hec pñetia in qntū ista pñt in eos cadere p cōsuetudinē r p pscriptiōē nē acqñrūt sic de cōsuetudine. pbat in eo q legif. r nota in. c. dudū. ij. s. rā dē. sup. de electi. r in. c. qnto. r. c. duo simul. r. c. irrefragabili. s. excessus in fra de offi. ordi. r in. c. cū cōtingat. de foro cōpe. Et de pscriptiōe probat hoc in eo qd legif. r notat. in. c. ex trāmissa. r. c. audit⁹. r. c. cū olim. r. c. veniēs. de pscriptiōe. r in. c. pstituit⁹. r. c. venerabilis. r. c. cū dilect⁹ de relis. gi. domi. Et dicit p sedē aplicā nō improbat q cōsuetudo nō pficiat nisi sit rōnabilis r pscripta. in. c. si. de cōsuetu. r indicat rōnabilis p sedē aplicā si ex ea limites cōfundant. vt in. ca. cū sint hoies. in fi. infra de decimis. U. si exinde alij graue pñdiciū paref. arg. in eo. q legif. et notat in. ca. suggestū. de deci. r. c. cū olim. de cōsuetu. Et hec pñt locū qntū ad aliquā dignitatē q ex cōsuetudine vel pscriptiōe pōt curaz aianū acqñere. Sed qntū ad psonā puatā reprobaf cōsuetudo ita vt nec curā acqñat ex cōsuetudine nec vt sibi eligat cōfessōē vt notat p ho. in sūma. ti. de peni. s. cui pñtendū sit. in ver. cui impator. j. m. Et in pscriptiōe talium bona fides r iustus titulus reqñrūt. alioqn expresse per sedē aplicā reprobaf. vt legif. et notat. in. c. dudū de deci. et in. c. si diligenti. de pscripti. fm hosti.

Octaua. q. Octaua qstio est de religiosis pñicatoribus r minorib⁹ et an possit qis eis cōfiteri sine licētia pprii sacerdoti. Et dicēdū est q isti hñt etiā pñtē audiēdi cōfessiones r absolūdi a pctis electi fm formā. cle. dudū. de sepul. q cēsent eē curati r habent loco pprii sacerdotis in illa dioecēsi in q deputati sunt qntū ad hoc q quilibz pōt ipis cōfiteri sine licētia pprii sacerdotis r qntū ad hoc q semel in anno cōfessus illis nō tenet iterato cōfiteri pprio sacerdoti. fm glo. r pau. r quill. r io. de imo. in dic. cle. dudū. Itē hz pñtē audiēdi cōfessiones cuiuslibet parrochiani r absolūdi religiosus vel alijs pñyter cui sacerdos pprius parrochialis cōmittit vices suas ad audiēdū cōfessiones parrochianorū suorū. vt notat pau. et io. de imo. in cle. religiosi. de pñuill. q sacerdos curatus pōt alteri cō-

mittere vices suas in certis casib⁹ vel ad tēpus p notata p hosti. in. c. de ricos. de offi. vica. scōm pau. r io. de imo. i. dicta cle. religiosi. Et circa hoc abbas in. c. omis vtriusq; sex. co. ti. dicit q qñ simpliciter datur parrochia nō licētia eligēdi sibi cōfessōē nō pōt parrochian⁹ cōfiteri sacerdoti nō hñti curā animarū r dicit q hoc voluit glo. in cle. j. de pñuill. Sed si pprius sacerdos cōmitteret alicui q audiat cōfessionē sui parrochiani tūc nō requirit q ille habeat curā animarū: q tunc audīt vt delegatus et nō vt ordinarius: et dicit q ita voluit paulus: et doctores et bene. in dicta cle. j. q dicit ipse esse notandū pro cōsuetudine generali: q si sacerdos habet parrochiam amplā potest in suū auxilium aduocare alium sacerdos tem etiam nō habentē curam in actu. fm abba. ibi.

Nonā qstio est qui dñr pprii r ordinarij cōfessores: et est dicēdū fm ix. questio. pau. r io. de imo. in pñdicta cle. dudū: q sunt isti. papa: epus ppri⁹: legat⁹ si ē in puincia sibi cōmissa. archiep⁹: pñyter ecclie cathedralis: pñyter parrochialis: r alij vicarij: p nota. de offi. archiep⁹. c. i. et sic ex pñdictis cōcludē dū est r daf regula q quilibz parrochian⁹ debz cōfiteri sacerdoti qui habet pñtē et curā eius r nō alij qz ali⁹ nō posset eū absolūere vt in. c. nup. s. infero. in fi. de sen. excōica. et in. c. omis. s. si quis aut⁹: de peni. et remis.

Decima qstio est: in qbus casibus pōt quis audire cōfessionē parrochiani alterius qui sunt octo. Prim⁹ quādo pprius sacerdos indifere tus est vt in. c. placuit de peniten. di. vi. nā fm augu. qui vult cōfiteri debz qñere sacerdotē qui sciat soluere et ligare vt in. c. qui vult: de peni. di. vi. sed hoc nō debet fieri sine licētia pprii sacerdotis: vt in. c. omis vtriusq; sex⁹: de peniten. et remissio. nō tamē expedit semp licentiā dare im mo denegāda est si sacerdos pprius se sufficientē reputet: nā psumes re potest q ideo parrochianus licentiā petat vt penā erubescētie euitet q est magna pars satisfactiōis: vt in. c. quē penitet: de penitē. di. j. cōsili um tñ est q nō cōfidat nec psumat de se multū r ideo licētiā nō denegat nisi forte verisimiliē se cōtēptū psumat tūc posset denegare scōm hosti. Secundus casus est quādo alienus parrochianus trātulit domiciliū suū fm raymū. sed tunc iam nō est alien⁹ sed pprius parrochianus vt in. cap. si. infra de parrochis.

Tert⁹ casus est qñ qis est vagabūdus: vt in. l. heres absens. ff. de indici. Quart⁹ casus est quādo quis querit domiciliū quo se colocat relinqūes ppriū: iter faciendo vel nauigando quia iste sine domicilio est vt in. l. labeo. in principio. ff. ad muni.

Quintus casus est quādo extraneus parrochianus cōmittit delictū infra ppriā parrochiā. vt in fra de rap. c. i. r. c. placuit. vi. q. ij.

Sext⁹ casus est rōne studiū nā scholaris qui de licētia plati sui vadit ad studiū parrochian⁹ efficit illius in cuius parrochia in studio morat scōm hosti. in sūm. j. titu. de parro. s. qis intelligat. v. qd de scholarib⁹. r fm io. an. in cle. religiosi. de pñuill. in glo. sup pñe parrochialis. vbi dicit q quo

vij. actus.

ad escolares mercenarios et similes intelligit p̄byterū parrochiale illuz
in cuius parrochia habitant. per notata in. c. placuit. de peniten. di. vij.
Septimus casus est tēpore necessitatis vt in. c. si p̄byter. xviij. q. vij. nā
tēpore necessitatis in articulo mortis potest quilibet confiteri: etiam
laico vel mulieri si alium habere non potest. vt in. c. quē penitet. de peni-
ten. di. i. et in. c. sanctum est. de consecra. di. iij.

¶ Oceanus casus est si ponat spem suā in sacerdote p̄prio q̄ ratū habebit
argu. ix. q. ij. lugdunēsis: et dicit hosti. q̄ in q̄cūq; casu aliq̄s alienū parro-
chianū sine licentia proprii sacerdotis audierit: iniungat ei q̄ cito po-
terit se corā sacerdote proprio representet et q̄ actū est significet argu. c. de
cetero. et. c. de his. in fi. de sen. excōi. fm̄ hostiē. in palle. §. cui cōfiteandū: si
vero sacerdos nullā curā habeat sibi commissam: tunc dicit hosti. ibi q̄ est
distingue dū vtrū necessitas imineat: et tūc pōt quēlibet audire et solue-
re pro vt supra notatū fuit: si vero nulla necessitas imineat et tūc nō pōt
audire fm̄ ray. vii. religiosi vel reclusi nō hñt p̄tē absoluedi vel ligandi
nec baptizadi nec p̄dicadi vel alia q̄ ad curā aliarū p̄tinet exercēdi: nisi sue-
rint electi a p̄plo vel ab ep̄o cū cōsensu abbatis vel supioris sui instituti
vt in. c. alia et in. c. puenit. et. §. ecce. et. §. hoc idē. xviij. q. i. vel nisi penitēs ha-
beat licentiā proprii sacerdotis: dicit tñ hosti. in hoc referre: vtrū his q̄ cō-
fiteat hēat licentiā sacerdotis specialit̄ q̄ tali possit cōfiteri: vel hēat licentiā
in genere vel simpliciter q̄ alij possit cōfiteri: nā in istis duob; casib; est di-
cēdū vt sup̄dictū fuit q̄ ex cōmissione speciali religiosus vel reclusus au-
dire poterit cōfessionē parrochiani alieni alias nō. Nō obstat ad p̄dicta
q̄ dñt goffre. et ray. q̄ nō cōsentiūt q̄ religiosi cōfessiones audiant vt sup̄-
dictū fuit: nā iura q̄ ad hoc dñt intelligēda sunt de religiosi q̄ volūt vsur-
pare parrochias sine licentiā supioris sui et sine auctoritate ep̄i vt ipsa ius-
ra bene innuūt: vel qñ volūt audire aliquē sine licentiā iudici ipsius p̄co-
ris vel quādo hoc faciūt sine licentiā ipsius abbatis nulla alia necessitate
instat: vt innuūt in ca. placuit cōi. xviij. q. i. ibi: cū dicit tex. ne p̄bādissimo
ausu presumat. fm̄ ho. in dicto. §. cui cōfiteandū. Circa p̄dicta notādū est
q̄ abbas et canonici ecclesiarū cathedraliū et alij rectores q̄ immediate sub
sunt ep̄o debent recurrere ad ip̄m ep̄m in cōfessionibus et ab alijs nō pos-
sunt absolui: vt notat hostien. et abbas in. c. conquerēte. de officio ordi.

xj. questio.

¶ Undecima q̄stio est quis dicat propriū sacerdos scholariū et stipendia-
riorū et similiū. et dicēdū est q̄ licet aliqui docto. perquirāt in hoc licen-
tiā prelati sui tñ abbas in dicto. c. om̄is. dicit: q̄ illa opinio hosti. in sum-
ma. ti. de parrochijs. §. quis intelligat: ver. quid de scolarijs: et etiā opi-
nio. Jo. an. in de. religiosi: de priuile. in glo. sup̄ parte parrochialis: sibi
placet et videt magis cōmunis v̄s q̄ ille dicat proprius sacerdos scola-
riū mercenariorū et stipendiariorū et similiū in cuius parrochia isti ha-
bitant de p̄senti nec possunt adire cōmode propriū sacerdotē: argu. ca. fi.
de parrochi. et remittit ad glo. p̄dicte de. religiosi de priuilegijs.

¶ Duodecima. q. est: nūquid sacerdos parrochialis extra territorium par-
rochie sibi commissū possit audire cōfessiones et circa hoc Jo. de imo. in di-
cta de. dudū in glo. sup̄ p̄te audire. ponit pau. et guill. et gen. dicit q̄ cō-
fessor extraneus vt est religiosus deputat; fm̄ formā illi; de. nō pōt au-
dire cōfessionē nec absolvere extra territorium sibi commissū nā demū intra
territorium in q̄ illi religiosi deputant; p̄nt audire cōfessiones de p̄cis vbi-
q; commissis etiā extra territorium q̄ illa q̄ in foro aīe exercēt sunt volūta-
rie iurisd. §. extra illd territorium sibi commissū nō potest absolvere de p̄mis-
sis etiā intra territorium vt in dicta de. rō est q̄ iurisd. data intra certū ter-
ritorium nō pōt exerceri extra illd vt in. c. sua de offi. vica. §. si cōfessor ordi-
nari; tp̄alis vel p̄cur; vt est. p̄p̄i; p̄lat; tūc dicit q̄ ille a q̄cūq; p̄co cui
absolutio expectat ad ip̄m siue sit commissus intra territorium siue extra ab-
solvere pōt etiā extra territorium. Ratio est fm̄ eū q̄ in his q̄ sunt fori peni-
tentiali; q̄ executen; sub silērio nullius territorij ledit. facit q̄ notat in. c.
penul. et. c. fi. infra de offi. leg. fm̄ eūdē. io. de imo. et pau. i dicta de. dudū.

¶ Tredecima. q. ē q̄rū p̄coz absolutio ē interdicta p̄byteris et sacerdotib;. et
sciēdū ē q̄ qdā casus sunt sp̄alit̄ resuati pape. qdā casus sunt sp̄alit̄ refer-
uati ep̄o: de q̄b; inferiores sine sp̄ali licentiā vel p̄missione se itromittere nō
p̄nt et lz multa sunt pape sp̄aliter resuata q̄ ponūtur p glo. et doc. in. c. q̄
trāslationē: de offi. leg. et p spec. in ti. de lega. in. §. nūc cōndendū tñ: quo
ad p̄positū n̄m circa p̄nias p̄coz isti casus sunt q̄ pape sp̄alit̄ resuant.

¶ Decima q̄rto. q. est: q̄ sunt sp̄aliter pape resuati quo ad p̄nias: et sunt. xiiij. q̄stio.
xviij. Prim; est: q̄ solus papa disp̄sat cū simoniacis. vt in. c. si q̄ simonia-
cis. i. q. j. Qd est intelligendū in istis casib;. §. qñ simonia commissā fuit in
ordine et sciēter. vt. i. c. p̄ntiū. i. q. v. et qñ simonia commissā in ordine est pu-
blica. Itē qñ simonia fuit commissā in bñficio vel dignitate inferiori ep̄atu
sciēter qñtū ad hoc vt ad eandē dignitatē vel bñficiū possit reassumi nec
tūc de facili papa dispensat vt p̄z in. c. post trāslationē: sup̄ de renūcia. et
idē est si fuit commissā simonia ignorāter in dignitate ep̄ali. qñtū ad hoc
vt reassumat ad eandē dignitatē ep̄alē q̄ tūc solus papa disp̄sat et nō de
facili: vt in dicto. c. post trāslationē. Et idē est in dignitate inferiori ep̄atu si si-
moniacus nō libere resignat: sed sup̄ hoc in iudicio cōtenderet et electio
sua prop̄ hoc reprobata esset q̄ simoniace fuerat adept; etiā eo ignoran-
te: nā tūc illa vice et in illa vacatione nō pōt alius inferior papa dispen-
sare. vt in. c. si alicui; sup̄ de elec. scōm Antio. in dicto. c. post trāslationē.
Secūndus casus est: q̄ quādo dubitat; vtrū iuramentū sit licitū et seruan-
dum vel nō ad papā p̄tinet diffinire: vt in. ca. venerabilē. §. penul. supra
de elect. et in. c. verū. et in. c. quāto. et in. c. intellectu infra de iure iuran.
Tertius casus est: q̄ papa tantū vel ip̄se cui papa specialiter cōmisit;
pōt absolvere ex cōmunicatis a se quia eius est solvere cuius est ligare;
vt in cap. inferior. xxi. di. et in. c. cum inferior infra de maio. et obedi.
Quartus casus est: q̄ nullus dimittit penitentiā a papa iniunctā nisi

papa vel ille cui ipse cōmiserit. vt in. c. accedens. l. di. et in. c. lato. r. r. xij. q. i. et in. autent. interdicimus. l. de episcopis. et de. facit q. notatur de for. l. c. ij. in glo. ij. et de accusa. c. cū. p. in vltima glo.

Quintus casus est: solus papa absoluit clericū sciētē et spōte participantē in diuinis cū excoīcato ab ipso papa: vt in. c. significauit. de sen. excoī.

Sextus casus est q. vbiq. absoluitio est reseruatā pape nullus alius pōt absolue alias si nō reseruat absoluitio pape ordinariis inferioribz est concessa. vt in. c. nuper de senten. excoīca. et idem est intelligendū de cōstitutionibus legatorū suorum ex quo ligatio est finira et aliquis nō succedit legato cum in talibus nullus sit superior nisi papa.

Septimus casus est: quādo aliquis suspendit pro eis q. hereticis ecclesiastica sacramenta ministrat nō potest absolui circa sedem apostolicā vt in. ca. excoīcamus. s. sane clerici infra de hereticis.

Octauus casus est q. solus papa absoluit incendiarios ecclesiā post q. sunt denunciati. vt in. c. tua. et in. c. cōquesti. infra de sen. excoīca.

Nonus casus est q. solus papa absoluit occisores vel percussores clerico rum enormi percussione: vt in. c. si quis suadente. xvij. q. iij. et vt notatur in. c. peruenit infra de senten. excoīca. et in. extrauaganti. io. xij. quā fecit super dicto. c. peruenit. que incipit perlectis.

Decimus casus est q. solus papa dispensat cū illo qui irregularitātē incurrit vt in. c. si q. ep. dānat. x. q. iij. et in. c. cū illorū infra de sen. excoī. et in. ca. cū eterni. de re iudicata. et in. c. cū medicinalis. de sen. excoīca. lib. vj.

Undecimus casus est: q. papa solus dispensat cū suspēso vel interdicto ab hoīe vel excoīcato celebrāte. vt in. c. clerici infra de cleri. excoī minist.

Duodecimus casus ē q. solus papa dispēsat cū illo q. sciētē excoīcat ordinē recepit. vt in. c. cū illoz. infra de sen. excoī. et hoc siue sciat ius siue ignoret et q. plus ē etiā si nō recordabat de facto p. q. excoīcat erat. fm. inno. ibi.

Redecimus casus est q. papa solus absoluit a voto cōtinētie et a voto pro terra scā emissio: vt in. c. cū ad monasteriū. infra de statu mona. et in. c. ad liberadā infra de iudeis. et q. ibi notat p. post. hoc intellige in voto emissio pro succursu terre scē. scē si aliq. vouet solū ire ad terrā scāz picroso lomitan. nā tūc ep. pōt dispēfare et remittere. no. glo. iij. in. ca. ex multa. de voto. et abbas. ibi et in. c. q. sup. his. eo. ti.

Alij casus multi sunt reseruatī pape: tñ isti sunt qui magis pertinet et magis occurrūt in foro pñia li ipsi cōfessoribus: qui casus sunt illiciti ex casibus sedis aplice reseruatis positi p. speculatore in ti. deleg. in. s. nūc ostēdendū. Et vltra isto ipse specialiter posuit alios in repertorio suo in ti. de peniten. et remissi. in. s. sequit. videre. in. s. itē habens ab epō. vbi posuit alium casum.

Decimus quartus casus. s. in falsatore litterarū dñi pape. vt in. c. dura. et in. c. ad falsariorū. j. de crimine falsi. et in. c. in memoriā. xix. di.

Decimus quintus casus est in excoīcato a delegato pape. vt in. ca. pasto ralis. s. p. terea infra de officio. ordina.

Xvj. casus est in participante in osculo et alijs excoīcato a papa cū partē cipibus qui ab eo q. tulit sententiā est absolucndus. vt in. c. q. in dubijs j. de senten. excoīmuni.

Xvij. casus est in presbytero secūdas nuprias bñdicēte q. est suspēsus ab officio et bñficio et ad sedē aplicaz est mittēd. vt in. c. capellani. j. de scōis nup. de quo est dicēdū hodie vt in. extrauaganti bonifa. viij. q. incipit p. c. tationi. Jo. doctor. cuius tenor sequit. et est talis.

Joannes papa. xxi. Concertationi antiquē sinez imponere cupiētes presenti declaramus edicto q. licet vir vel mulier ad secūdas nuptias trās siens bñdici nō debeat cū alias fuit benedict. cōtrahēs tamen secū bene dici debet q. forsan alter eoz vel ambo etiā ad scōas nuptias trāsēntes in pñis bñdicti nō fuerint dada erit bñdictio in scōis. Sane volētes an tiquū tēperare rigore statuiū vt p. sbyteri q. scōas nuptias sciēt bñdicere rint ad sedē aplicaz ex hoc venire minime teneant: sed a pena suspēsiōis hoc casu a iure inducta per suos possint diocesanos absolui. Si qui vero iuxta opinionē quorūda doctorū ex hoc hacten. nō reputātes se suspēsoz ordines vel bñficia receperūt diocesani ipsoz a penis suspēsiōis supradictis ipsoz absolue ac sup. executiōe ordinū et retentiōe beneficiorū huius modi cū eis libere valeāt dispensare. Datum rē. Jaco. doctor. Et posuit in fine casum generalem. s. in quolibet casu sedi aplice reseruato: q. casus reseruati pape notantur. in. c. sicut de excessi. prelato. et in. cap. q. transla tionem. infra de officio. delega.

Xvj. q. stio est an ep. vel alij sacerdos possit remittere vel mutare penitentiā iniunctā a papa. et dñic. l. c. accedēs. j. l. di. circa finē distinguit q. aut subest necessitas mutadi et tunc potest eā mutare: q. necessitas legē nō habet de reg. iij. q. nō est licitū: aut nō subest necessitas et tūc aut pa pa penitentiā remisit ad epm: et tunc ep. poterit mutare: et dicit q. sic proprie loquitur tex. in p. dicto. c. accedēs. aut papa nō remisit cōmutationē penitētie epō: et tūc penitētia impositā per papā ep. mutare non poterit q. inferior nō potest mutare penitentiā supioris secūdū eundē dñicū: ibi. Et generaliter quis habet potestātē relaxadi et remittēdi vel cōmutadi penitētia. io. de imo. post pau. in cle. abusiōibus. de peni. et remis. dicit q. talis relaxatio remissio vel cōmutatio in foro penitētie fieri debet ab illo cui facta est cōfessio vel a superiore suo. Et per hoc dicit q. penitētia impositam per epm sacerdos relaxare v. cōmutare nō potest: sed impositā per sacerdotē bñ pōt ep. mutare vel relaxare. xxi. di. c. inferior. et talis relaxatio vel cōmutatio debet fieri ex causa s. z. guill. p. vt notat archi. eo. ti. c. vlti. in. xj. fm. lapum. et p. dictos pau. et io. de imo.

Xvj. q. stio est qui sunt casus epō reseruati specialiter p. quibz penitēs est ad epm remittēdus: et circa hoc obmissis alijs ambagibz glosatorum est dicēdū q. alia est penitētia publica. alia solēnis. alia puata. Que est penitētia publica: et penitētia publica est qñ alicui iniūgit peregrinatio

xv. q. stio.

xvj. q. stio.

Cu baculo cubitali ⁊ cum pera bñdictis. vt xxx. q. i. in. c. si q̄s sacerdos. vel
 cum aliquo genere vestis. vt in. c. si q̄s viroz. xxx. di. ⁊ in. c. per simoniā
 xli. di. ⁊ in. c. si. xx. q. i.
Ex vii. q̄stio est an sacerdos pōt iniungere pñiam publicā. Et hāc pñiaz
 sacerdos pōt iniungere cū nō sit cō prohibitiū. argu. c. penitētes. l. di. vbi
 hoc videt exp̄ssum. ⁊ xxx. di. si q̄s p̄sbyr vbi etiā est exp̄ssus. ⁊ in. c. i. capi
 te. l. di. in p̄ncipi. ibi suscepunt. Et hec pñia nō imponit nisi p̄ graui cri
 mine. vt in. c. sacerdos. de peni. di. vi.
Ex viii. q̄stio est q̄ sit ipōnda solēnis pñia. Solēnis pñia est q̄ fit in tpe
 xl. di. solēnitatē q̄ est in p̄all. c. in capite. l. di. ⁊ in. c. precepti.
Ex ix. q̄stio est q̄bus sunt cōfiteāda notoria crimina. ⁊ dic q̄ notoria crimi
 na debēt penitētes ep̄o publice cōfiteri. vt in. c. in actiōe. ⁊ in. c. sequēti. ⁊
 in. c. quē p̄tēt. in fi. de peni. di. i. hoc tē. Et pñia hec a solo ep̄o ipōnit
 vt ibi p̄t̄ sic intelligit. c. accedētib⁹ infra de excois. p̄lato. ⁊. c. puenit. ⁊. c.
 se. vii. q. i. licet littera dicat ibi de publica. q̄ sepe in iure publica ponit p̄
 solēni. ⁊ ecōuerso. vt ibi notatur. ⁊ in. c. si ille. l. di. ⁊ in. c. de penitētib⁹. de
 cōsecra. di. iij. nūc autem est sciendū circa hoc q̄ ois penitētia solēnis est
 publica. sed nō eōtra.
Ex x. q̄stio est an simplex sacerdos pōt ipōnere pñiaz solēnē. Sed circa
 hoc q̄ritur nunq̄ simplex sacerdos pōt hāc pñiam solēnē indicere q̄uis
 dicta solēnitatē p se neq̄at adhibere. Et quidā dicūt q̄ sic. ar. p. c. i. capite
 l. di. ⁊ specu. tenet p̄trariū q̄ simplex p̄sbyr nō pōt hāc pñiaz indicere
 nisi p̄t̄ ab ep̄o sp̄alē p̄t̄e. q̄ in hīs criminib⁹ in q̄b⁹ seu p̄ q̄b⁹ illa pñia
 solēnis imponit est penitēs ad ep̄m remittēd⁹. vt supradictum est.
Ex xi. q̄stio est p̄ quē est fideā p̄ma deiectio ⁊ finalis introductio ⁊ medie solē
 niter penitētis. Hoc aut̄ v̄x est q̄ vbi solēnis pñia alicui inuicta p̄ p̄les
 annos durat licet p̄ma deiectio ab ecclia ⁊ finalis introductio in ecclia p̄
 quā q̄s simpliciā sacramētis ecclie restituit possūt solū p̄ ep̄m fieri. tñ me
 die deiectiones ⁊ introductiones ⁊ q̄ sūt singulis annis infra tps indicē
 penitētie p̄ simplices p̄sbyteros fieri possunt. vt notat in. c. de penitētib⁹
 de cōse. di. iij. ⁊ in p̄eall. c. in capite.
Ex xij. est an istas deiectiones vel introductiones solēniter penitētis ep̄s
 possūt cōmittere simplici sacerdoti. Sed iuxta hoc q̄rit nunq̄ ep̄s pōt cō
 mittere simplici sacerdoti solēnitatē p̄me deiectionis ⁊ finalis introductio
 nis seu recōciliatiōis. ⁊ est argu. q̄ sic in. c. p̄sbyter. xxvi. q. vi. ⁊. c. aurel⁹ a
 p̄tra. sensu. l. i. c. penitētes. l. di. ⁊ specu. tenet cōtrariū cū ista sint ordi
 nis nō iurisdictionis. vt xxvi. q. vi. c. vl. ⁊. q. i. ⁊. ij. ⁊. lxxviij. di. cor. ep̄i. Et hec
 pñie sunt sacramētales. in p̄allega. c. i. capite. ⁊ id nō pōt cōmittere alicui
 inferiori ep̄o. vt in. c. aqua. ista de cōse. ecclie vel altaris. l. p̄tra de facto si
 at. s̄m eum q̄ dicit q̄ audiuit quēdā virū magne auctoritatis coram dño
 papa. de. iij. contrariū asserentem.
Ex xij. q̄stio est p̄ quē pōt imponi publica pñia. ⁊ alio est publica pñia:

nā illā pōt ep̄s cui vult cōmittere cū sit dignitatē nō ordinis: nā illā p̄sby
 teri pōt se ip̄onū vt sup̄dictū fuit. Et solēnis p̄nia cū sit sacramētalis vt Attende q̄
 est dictū nō est reuerabilis. vt in. c. q̄uis. l. di. Priuata aut̄ p̄nia est q̄ pro dē priuata
 occultis p̄cis imponit q̄ sunt p̄sbytero p̄fiteāda: et ab eo est p̄nia iniungē penitētia.
 da. vt in. c. p̄sbyteri. xxv. q. vj. et in. c. si peccauerit. ij. q. j.
 ¶ Xxiij. q. est q̄ sunt casus specialiter reseruati ep̄o. Et hoc fallit in casu xxiij. qo.
 bus ep̄o reseruati in q̄b? simplex p̄sbyter nō pōt indigere p̄niā. Et p̄f
 ites sunt ad ep̄m remittēdi q̄ casus ep̄o reseruati sunt isti s̄m hostien.
 ¶ Primus casus est in solēni p̄nia imponēda vt sup̄dictū fuit.
 ¶ Secōs casus est in excoicatioibz pertinentib? ad ep̄m.
 ¶ Tertius casus est in quacūq; irregularitate cōtracta.
 ¶ Quartus casus in incōdario. in. c. si q̄s mēbroz. et. c. pessimū. xxiij. q. vlti.
 ¶ Quintus casus est in crimine publico. sic in blasphemate: vt in. c. statui
 mus. de maledic.
 ¶ Sextus casus est in voto. in. c. j. de voto.
 ¶ Septimus casus. si ip̄s ep̄s audiuit confessionem de aliquo peccato.
 in. c. inferior. xvj. di.
 ¶ Octauus casus est: si sit consuetudo in aliquo episcopatu q̄ episcop⁹
 certa crimina audiat vel q̄ sibi retineat certos casus. Sicut de penitenti
 bus q̄ filios opprimūt. De homicidijs. de sacrilegis. de falsarijs. de vio
 latorib? ecclesiāz et immunitatis et libertatis ecclesiastice. de sortilegijs. de
 vicio p̄tra naturā et maxime cū brutis. de incestu. de corruptiōe sc̄monia
 liū. de ablatoz vel illicitate acq̄sitorz restitutioe. de piurjs. de clādestine cō
 trabētib? et de alijs enormib? q̄ p̄suetudo generalis et specialis ep̄is refer
 uatis. In q̄bus etiā ep̄i aliq̄ies mittūt p̄cores ad sedē aplicā p̄pter enor
 mitatē ip̄oz criminū. et aliq̄ies ad terrore. et glo. in. c. si ep̄s eo. titu. li. vj.
 posuit. quādecim casus episcopis reseruatos. Specu. in repositoio isto
 titu. posuit istos casus sequentes. Loiens cum moniali cōsacrata virgī
 ne vel corrupta. Clericus coiens cum religioso. Clericus patrē vel
 matrem. Desforator virginis vi oppressē vel seducte. Clericus vel mulier que
 mortem coniugis machinatur. Abutens crismate seu eucharistia vel re
 sacra. Aut furtum in ecclesia faciēs: et etiā cleric⁹ cuius negligētia hoc cō
 tingit. Baptizās propriū filiū sine necessitate vel ad baptismum vel con
 firmationē cum tenens. Fractor voti et cōtrahēs post votum castitatis.
 Cōtrahēs vel cōtinēs vel religionē intrās inuita vxore post copulā sub
 secutā. Maleficus cōfessus se credidisse hereticam prauitatē. Simoniac⁹
 quocūq; genere. Celebrans excoicat⁹ solēniter in ecclesia. Promouens vel
 ordiat⁹ ab alieno ep̄o. sine licētia p̄prij ep̄i. Homicida facto v̄bo vel p̄seu
 su nisi se defendēdo: vel nisi in furtū faciēte occiso. In ecclesia maxime cō
 secrata luxuriā cōmittēs. Losens cū iudea. Lōcipēs filiū a nō viro quē
 vir credens filiū in p̄iudiciū aliorum heredum heredem instituit. vt
 i. c. officij infra de pe. et remissi. Procurās abortū vel sterilitatē i se vel in alia

Attende q̃
ep̃i et i aliq̃
bus casib⁹
reseruatis.
mittūt p̃cō
res ad sedē
ap̃licā. s. in
seq̃ntib⁹.

Contrahēs matrimonium post spōsalia cū alio iuramēto interposito ptra-
cta. Excoīcat' a iudice nolēs exire ecclesiā & diu inū officiū turbās. Sciē-
ter celebrās in ecclesia interdicta. Sortileg' diuin'. Demones inuocās
pro futuris: vel p mulierib' vel quocūq; modo. Sciēter corp' excoīcati
in ciniterio sepeliēs. Excoīcat' a canone in casib' in quib' absoluerē po-
test' aucta notata in .c. puenit. j. de sentē. excō. Elādestine cōtrahēs. Pu-
blic' criminofus & blasphemator. Itē nisi ipse ep̄s audiuit cōfessionē de
aliquo pccō. vt in .c. inferior. xx. di. Itē pro oppressiōe filiorū studiose vel
negligēter. Pro sacrilegio & incēdio. Pro crimine falsi siue i litteris siue
in testimonio cōmissio. Pro violatiōe ecclīaz & immunitate & libertat' ip̄a-
rum. Pro quolibet vicio cōtra naturā & maritine in brutis. Pro quolibet
incestu. Existens in sacris & idem de alijs scōm alios. Loquens cū ea quā
baptizauit vel cū cōfessionē audiuit. Excoīcat' ab ip̄o ep̄o usurari'. Ce-
lebrans in altari nō cōsecrato vel sine sacratis indumētis vel ornāmētis
Celebrās nō ieiun'. Itē pro ablatōz vel subtractōz vel alias illicitē acq-
sitorū restitutiōe. Itē vbiq; solēnis penitētia est inuigenda vt sup. ve-
ritatē dicit ipse specul. q' tot casus ponere nō alius est quā potestas
tem sacerdotū restringere q' in his est sibi plenarie attributa vt sup. in p̄n-
cipio dictū fuit. Ideo breuē dicēdū est scōm spec. sacerdotes oīa posse in
occultis quo ad forū penitētiā q' specialiter nō sunt in iure ep̄i' reserua-
ta vel q' nō sunt ip̄s sacerdotib' directe vel p aliquā cōsequētia interdi-
cta. vt in .c. at si clerici. de iudi. & in .c. nuper. de sentē. excō. & in .c. inter cor-
poralia. de trāslatiō. ep̄i vel electi. Hoc autē tenendū est scōm spec. q' vbi-
cūq; fuerit graue vel enorme delictū: tunc iudiciū supioris est requirē-
dum. vt in .c. cum illorū de senten. excō. vt patet in multis casibus de p̄di-
ctis. Et vbiq; difficultas vel ambiguitas incidit ppter imperitiā sa-
cerdotis vel ppter casus grauitatē. vt in .c. per venerabile. Qui filiū suū le-

git. & in .c. summo opere. xj. q. iij. & in .c. cū eterni. de re iudicata. lib. 2. v. Et
cōmissari' dem qd dictū est de p̄dictis casib'. idē & dicēdū est de oībus casib' in q̄b'
ep̄i cui ipse sic est in q̄libet ecclīa fieri cōsuetū. vti. c. i. his. xj. di. & i. c. sup. eo. de cogua.
ep̄iscop' cō spūa. Et idē est vbiq; dispositiō ep̄o specialit' reseruaf. Cū tñ est q' i
misit vices articulo necessitat' etiā in p̄dictis casib' & alijs etiā sibi nō cōcessis pōt q̄li
suas in casib' p sacerdotē absolui. vt. xxvj. q. vi. c. vlti. & de sepul. c. vlti. Itē etiā hoc
sibi sibi re- notādū est q' hīs ab ep̄o plenariā potestātē in his q' ad forū aīe p̄tinet eā
seruat' nō dē p̄tē h̄z etiā in illis casibus q' superiori pape reseruaf. vt in .c. nup. j.
pōt iurisdī de sentē. excō. de quib' casib' pape reseruatis sup dictū fuit. Et vltra hoc
ctiōnē exer etiā notādū est q' in casibus in quib' ep̄iscopus habet potestātē etiā ille
cere in quā cui ipse ep̄s vices suas cōmiserit pōt suā iurisdīctiōē exercere p̄ter q' in
q̄ casibus quinq; casibus. Prīm' est vbiq; solēnis penitētia imponēda est vt sup
sequētib' dictū fuit. Scōs est: q' ille habēs talē p̄tēz ab ep̄o nō pōt absoluerē ab
quāuis sūt excoīcatione a qua ep̄s pōt absoluerē nisi specialiter hoc sibi cōmittat. vt
ep̄iscopi. in .c. puenit. j. de sen. excō. Terti' est vbiq; inuenit irregularitatē cō-

tractā: nam tunc debet penitētē ad ep̄m remittere: vt ipse dispenset euz
eo si potest: vel cum litteris suis illum remittat ad papā. Quartus est in
incendiarijs scōm quosdā: vt in ca. si quis mēbroz: et ca. pessima. xxij.
questi. vlti. Quintus est quādo est de consuetudine alicuius diocesis q'
certa crimina ad ep̄iscopum remittantur.

¶ Cliecsima q̄nta. q. est: an sacerdos cui ep̄s cōmiserit vices suas possit xxx. q̄stio.
alteri cōmittere quo ad cōfessiones audiēdas. Et ad hoc respōdet q' nō
pōt subdelegare. vt in .c. si. ceterū infra isto ti. et in .l. iudice. l. 8. iudi.
¶ Cliecsima sexta. q. est: an presby' parrochialis cui ep̄s cōmiserit vices xxxj. q̄stio.
suas possit ab oībus pccis absoluerē: vel teneat de necessitate de aliq̄b'
pccis ad ep̄m remittere. Redēdo ergo ad p̄ncipale pccm. s. Clrū parro-
chialis sacerdos vel alius cui ep̄s dedit p̄tē audiendi cōfessiones pōt
imponere p̄niam de omni crimine subditis. Cū an teneat de necessario
aliquos ad ep̄m remittere. Et breuē h̄c q̄stionē posuit archidia. in rosa-
rio in .c. placuit. de peni. di. vi. Et posuit eā guill. de mō. ladi. in sacramē-
tali in ti. de baptismo: in lectura. c. maiores eo. ti. Et archi. in dicto. c. pla-
cuit: dat regulā q' regularis sacerdos parrochialis vel cōmissarius ep̄i
pōt imponere subditis p̄niam de omni crimine: nisi in casibus ep̄o refer-
uatis de q̄bus supradictū fuit. In q̄bus casibus et in alijs enormib' cri-
minibus dicit q' aliquādo aliqui mittūt ab ep̄is ad sedem apostolicā
propter enormitatē criminū et ad terrore. s. in raymūdū in summa. titu.
de peni. §. debet quilibet. cū duobus paragraphis sequētib'. Et guill.
vbi supra dicit circa hoc esse distinguēdū sic. Nā aut inest articulus mor-
tis et necessitat' et tūc quilibet sacerdos rite ordinatus pōt in omni casu
absoluerē: vt in .c. pastoralis infra de offi. ordina. aut nō iminet articulus
mortis et necessitat' et tūc dicit q' eo ipso q' cura aīarū alicui cōmissa est
omīa vident' ei cōmissa sine q̄bus illā curā bene exercere nō pōt: vt in ca.
preterea infra isto titu. & dicit q' hoc sit pro regula. Sed dicit q' hoc fallit
in casibus p papaz sibi a iure retentis vt quādo retinet sibi absolutionē
ab excoīcatione vel suspensione: nā q̄ndo nō retinet intelligit ep̄s cōmi-
sisse. vt in .c. nuper infra de senten. excōi. Itē fallit illa regula in casibus
reseruatis p statuta legatorū: archiep̄orū: ep̄orū et aliorū superiorū facta
in consilio vel in sinodo: itaq; dat regulā generalē q' si sacerdos recte or-
dinat' sit et nulla censura ecclīastica ligatus et canonicē institutus in omni
casu exceptis p̄dictis iuribus et statutis hodie in nō retentis expresse Attēde q' ē
p superiores vi potestatis caracteris presbyteralis et clauis cōmissionis causa qua-
cure a quocūq; pccō subditū suū idoneū absoluerē pōt alias in p̄dictis re papa vel
casibus exceptis subditū suū pro absolutione obtinēda ad superiorē de ali' superi-
bet remittere: vt in .c. multiplex. de penitē. di. j. Et si querat causa quare or reseruāt
superior sibi retinet aliquos casus vel papa in iure vel ali' in statutis suis: sibi absolu-
dicit ip̄e q' hoc sit ppter duas rōnes. Cūa ratio est ppter imperitiā infe-
riorū rectorū ppter quā in arduis casibus volūt merito ad ipsos haberi peccatorū.

requiritur. ut in. c. omnis vtriusq. de peni. et remissi. Alia rō est qz volūt scire superiores cōtentiones penitentū et ideo volūt in propria psona audire cōfessiones eorū vt magis agraueat. Et si querat quā auctoritate pnt superiores inferioribz pbyteris prātē restringere cū olim idem eēt pbyter qui et eps: et ecōtra: vt in. c. olim. xcy. di. Et cū tamē virtutis sit caracter simplicis pbyteri sicut epī: vt in. §. ecce. xvj. q. i. Et cū nullā prātēz habeat papa super caractere assumpto per sacramēta impresso dicit ipse quill. q. licet sup caractere pbyteri nō habeant potestātē nec eius officium restringere possunt: tamē possunt in certis casibus subtrahere et sibi retinere populū ipsi pbyteris cōmissum. Et sic pbyteri nō habētes materiā in qua exerceant suū mysteriū habent necessario cessare sicut faber habet necessario cessare si nō habet materiā seu ferrū in quo exerceat artem suā. Et certū est qz solā prātēz cōmittendi populū et subtrahendi cōmissum deus cōmisit soli pape: vt in ca. in nono. xvj. di. et Petrus seu eius successores prout volunt ipm inferioribus prelatis cōmittunt: vt in ca. ad honozē: de vsu. pall. et in. c. mādāta. de presum. Et predictā opinio nem qz etiā simplices pbyteri imponere penitentiā sup enormibus: et sic super omni crimine tenent. Jo. an. et Anto. sup tex. iūcta supscriptione: et in ca. deus qui. eo. titū. ibi cū dicitur: in tex. pro fornicatione: adulterio homicidio. et in supscriptione cū dicitur iuniorien. epō et eis qui cū ipso sunt fratribus: nā homicidiū est de enormibus: vt in cap. si. de tēpo. ordina. Et idem etiā tenet fran. in preal. ca. deus qui. in. iij. notabili. vbi dicit qz licet simplex sacerdos possit imponere penitentiā super enormibus vt probatur p supradicta: tamē epī solent sibi reseruare penitentiā publi corū et enormiū criminū vt homicidij et similiū vt notatur in glo. in. c. ij. eo. titū. li. vj. Et sic cōcludite qz si nō sit facta reseruatō a iure vel a cōsuetudine vel ab homine quilibet pbyter simplex super quocūqz crimine etiā magno et enormi potest imponere penitentiā et absoluerē penitentem et nō est necessarium super aliquo crimine remittere penitentes ad episcopum vel ad papam. Ex istis elicitur prima conclusio. scz.

Prima conclusio.

De omni crimine licet enormi reseruatione nō facta potest sacerdos simplex absqz remissione necessaria pape vel episcopi: penitentiam iniungere vel absoluerē penitentem.

Et licet supradictū fuit qz officialis episcopi habet curā animarū tamē dicit hostien. nō puto qz in penitentis iniūgēdis officialis epī prātēz habeat: sed solū potestātē habet in cōtentionis tantū et in illis cōtentionis vnū et idem consistoriū est epī et officialis: et ideo in istis cōtentionis ab vno ad alterū nō pōt appellari: vt in. c. romana. j. rñ. de appella. et in ca. nō putamus: de cōsuetu. li. vj. et hoc est verū nisi appareat qz epō hoc sibi cōmittere voluit. scz: hoc expresse fm hosti. in tit. de peni. et remissi.

¶ Cicesima septia. q. est an: sacerdos de necessario tenet sequi canones pñiales: vel an libere nō curādo de ipsis poterit imponere pñias arbitrarīa. Et circa hoc inno. Jo. an. et Anto. et alij doctores in preal. c. omnis vtriusq. dicit qz licet satisfactio sit imponēda arbitrio sacerdotis: vt in ca. si quiscauit eo. titū. tñ restitutio male acq̄sitorū faciēda est lesis si repianē.

¶ Cicesima octaua. q. est: an sacerdos possit facere grām circa restitutio nem male acq̄sitorū: et dicit qz circa hanc restitutio nē sacerdos grām facere nō pōt qz nō dimittit pccm nisi restituat ablatū: vt in ca. cū tu. de vsu. In alijs autē excepta restitutione dicit qz sacerdos arbitrari pōt cōsiderata cōditione penitentis: vt in ca. mensurā. de peniten. di. j.

¶ Cicesima nona. q. est: an sit necessariū scire canones pñiales et est dī: cendū qz qz sacerdos ante omnia debz exponere penitentiā quantū deliquit et quantū pñiam agere debet de iure ideo de necessario habet scire canones pñiales: et si penitens dicat qz paratus est illā pñiam facere debet ei illā iniūgere remittēdo ei de grā duos aut tres vel plures annos cōsiderata multitudine pccorū et numero annorū iniūgendorū: vt notat in ca. alligant. xvj. q. vltima. Si vero penitēs nō sit ita paratus tūc sacerdos pōt imponere sibi pñiam arbitrarīā etiā leuissimā et debet ei iniūgere qz omnia bona q̄ faciet et mala q̄ tollerabit ppter deū sint ei pro pñia et proficiant sibi ad salutē et sic absoluat eū in quantū pōt et debet: nō autē simpliciter sicut quidā simplices indiscrete faciūt ne indiscrete absolūdo se ipm obliget: nec est multū querendū quantū pōt sacerdos dimittere de penitentiā pccorū: sed firmiter credendū est qz deus in multis sequit arbitriū sacerdotis. Sed cōtra predicta opponit: de. c. quē penitet: de pe. di. j. et de. c. fratres. et de. c. falsas: de pe. di. v. Solutio. dicendū est: qz nō obstat ad predicta cap. quē penitet: de peni. di. j. vbi dicit tex. qz deus non soluit quos putat sacerdos soluere sed in quos opus misericordie et iusticie exerceamus: quia ibi loquit de illis qui errant in facto vel in iure diuino.

¶ Tricesima questio est: quomodo sacerdos errat in facto vel in iure diuino. Et dicendū est qz in facto errat quia aliquod peccatū reputat modicū et leue quod est magnū et graue: tunc enim nō sufficit penitentiā imposta per cap. manet. xxiij. q. i. Illud autē qz sacerdos moderate et discrete remittit deus ratū habet: nec obstat etiā predict. cap. fratres: de peni. di. v. vbi dicit tex. fratres nostros episcopos et pbyteros admonemus ne falsis penitentis laicorū animas decipi et in infernū protrahi patiant: qz ibi loquitur de illis qui agunt penitentiā de vno peccato et nō de alio sicut in cap. qz quidā infra de penitentiā et remissione: et per cap. sunt plures: de peniten. di. iij. nec obstat etiā ca. falsas: de peni. di. v. vbi dicit Breggo. falsas penitencias dicimus q̄ nō fm auctoritatē sanctorū patrum pro qualitate criminis imponūt: qz loquit de illis qui nō restituūt alienū vt ipsi sequit fm Juno. et Anto. qz probat per ca. si res aliena. xiiij. q. vj.

xxxij. qstio. **¶** Tricesima prima. q. est: quō intelligit illa auctoritas q̄cūq; ligave-
ris sup̄ terrā erit ligatū in celo: et q̄cūq; solueris erit solutū in celo. Et
dico q̄d debet intelligi cōcurrentibus istis ex parte penitētis: q̄ si talis
mereatur solui. s. quia perfecte agit penitētia de omnibus peccatis et nō
detinet aliena: ex parte cōfessoris q̄ adhibeat clauē discretionis et sentē-
tia eius errore careat tūc solutus per eū: erit solutus in celo alias nō. fm
glo. et archi. in. c. manet. et c. quē penitet all. et in. c. remittitur. xxij. q. v.
Si ergo penitens talis est et taliter cōtritus et taliter dispositus q̄ me-
retur absolui: et sacerdos discrete agit quia nō errat in facto nec in iure:
et ita nō errans sed discrete agens iuste arbitrat̄ur circa impositionē pe-
nitentie et circa absolutionē tūc penitens tutus erit cū penitētia arbi-
trio sacerdotis imposita: alias si sacerdos imperi⁹ est et indiscrete agit
errans in facto vel in iure ut est dictū: et penitens scit vel credit eum im-
peritū tūc penitens cū tali penitētia arbitraria nō est tutus ut notat
glo. in. c. mensurā de peniten. di. j. Et ex his elicitur secūda conclusio.

¶ Secunda conclusio.

¶ Arbitraria penitētia sacerdotis iuste arbitrantis et nō errantis peni-
tens qui meretur absolui tutus est: alias sine his nō est tutus.

¶ Intelligitur q̄ nō est tutus: q̄ nō obstante illa penitētia insuffi-
cienti talis penitens in purgatorio puniet: q̄ ut dicit iacobus de
voragine in legēda sanctorū in cōmemoratione omnīū fidelīū defuncto-
rum in fine secūde colū. secūdi qui in purgatoriū descendūt sunt illi qui
satisfactionē sibi iniunctā cōpleuerūt: sed tamē illa penitētia sibi iniū-
cta vel ignorantia vel negligentia sacerdotis sufficiens nō fuit: isti enim
nisi magnitudine cōtritionis defectū penitentie suppleant totū in pur-
gatorio cōplebunt: quia minus q̄ debebant in hac vita fecerunt: nā de-
us qui modos et mēsuras peccatorū et penarū nouit addit penā sufficiē-
tem: ne aliquod peccatū impunitū remaneat: unde dicit ipse q̄ penitētia
iniuncta aut maior est aut equalis: aut minor. Si est maior tūc illud
quod plus fecerit cedit ei in augmentū glorie: si est equalis tūc sufficit
ad diminutionē ipsius culpe. Si est minor: tūc illud quod restat supple-
tur ex virtute diuine iusticie scōm predictū iacobum ubi supra.

xxxij. qstio. **¶** Tricesima secūda qstio est: de pluribus cōsilijs exhortationib⁹ aui-
sationib⁹ confessorū erga penitētes. Et dico q̄ pro informatione cōfesso-
ris qualiter debeat instruere penitētem quomodo debet ieiunare: tex. est
in. c. deniq; in. iij. disti. Itē confessor debet exhortare penitētem: q̄ omnes
sanctiones sedis apostolice recipiat ita sicut si ipsū beati Petri diuina
voce firmate fuissent: tex. in. c. sic omnes. xix. di. Itē debet confessor exhor-
tare penitētem q̄ sit t̄z fortis et tam vigilans in celestibus sicut in rebus
terrenis: et qualiter debet a cupiditate q̄ radix omnīū malorū est separa-
ri. xlvij. di. ca. omnes hui⁹ seculi delectatores: et ca. virū: et ca. bonorū: et ca.

sicut hi qui per infantiā. Item debz exhortare q̄ nō peccet ut hominibus
placeat. tex. est. ca. di. c. ultimo. in fine. Item alia optima exhortatio quā
confessor debet facere clericis penitētib⁹ in diuersis vicis cōstitutis
qualiter cōparatur cecis: claudis: gibosis et leprosis. et q̄ diu vicis sunt
subiecti panes deo offerre prohibentur: nec aliena delicta diluere valent
illi quos propria delicta denastāt. xlix. di. c. hinc etenim. et c. vlti. Item de-
bet cōfessor exhortare clericos penitētes: q̄ tūc ministrādo deo placere
poterunt: cum per penitētiā ab omni sorde peccatorum fuerint purga-
ti. l. di. c. et purgabit: et c. ferrū: et c. cum exaudiero. Item alia exhortatio
siue instructio pro cōfessoribus: q̄ nō audeāt indiciere cōcedere remissio-
nem peccatorū penitētib⁹ quia nihil agunt. l. di. c. absit: et c. si quis pre-
postera. Item alia et optima exhortatio cōtra prelatos et cōfessores qui
palpant crimina confitentū: et adulantur eis pro modica penitētia re-
mittēdo eis magna peccata q̄ nō possunt: sed magis nocent ipsis peni-
tentibus: et ipsi penitētes cōqueruntur corā deo de ipsis prelati et cō-
fessoribus qui eos decepturū et in peccatis permanere permiserūt. l. di. c.
si quis prepostera: et c. si quis diaconus: in fine. Item alia optima infor-
matio pro cōfessoribus: q̄ qui cōfiteatur peccata: coram angelis dei confis-
retur. Et q̄ si peccator per ieiunia et elemosynas: et vigiliā: et sacras ora-
tiones se a peccatis purgauerit: tūc ei spes veniē de misericordia dei pro-
mittēda est. l. di. c. de his vero. ad finē. Itē cōsiliū cōfessoris bonū erga
penitētem. s. q̄ mandet penitēti q̄ mutet se ad aliū locum si vult agere pe-
nitētiā: quia congruus est inde corporaliter euelli ubi quilibet illecebris
deseruunt. lxxxj. di. c. valet. Item pulchra exhortatio quā confessor debet
facere penitēti: q̄ diebus quibus ieiunat nō debet saltus et silnas venā-
do cū canibus perlustrare: nec rhetia ad piscandū disponere: nec seruos
secum trahere qui ad ecclesiā vellent ire in quo reus est: nō solū de suo de-
licto: sed de pditione seruorū. Sed debet primo diluculo ad ecclesiā vigi-
lare et bonorū martyriū sacra loca perquirere. lxxxvj. di. c. amputatis. Itē
fructuosa informatio quā confessor debet facere penitenti qualiter se de-
bet habere et quid debet obseruare in elemosyna faciēda. lxxxvj. di. c. nō
satis. Item bona persuasio quā confessor debet facere penitenti seu pec-
catis dedito q̄ quāto morti vicinior efficitur tanto sollicitior et studiosior
esse debet. lxxxvj. di. c. tanta nequitia. Item alia persuasio quā confessor
debet facere penitenti: q̄ viduis: pupillis et orphanis et alijs personis
miserabilibus auxiliū prebeat. lxxxvj. di. c. j. ij. et. iij. Item alia exhor-
tatio quā debet confessor facere contra penitētem qui pacem nō habent
cum proximis. xc. di. nec ad caym. Item optima exhortatio quā cōfessor
penitētib⁹ omnibus et maxime in peccatis induratis facere debet: q̄
moderatio et pietas dei solum nostrū redditum requirit: atq; nos cupit
sua longa bonitate saluari: sed si nō cōuertimur si duri colli simus si in
peccatis vsq; ad mortē illicite perduram⁹: assidue peccantiū nō miserē-
f iij

deus. xxiij. di. c. diaconi. in magno. in fine. Itē alia exhortatio quā debet
facere cōfessor: ep̄is et alijs p̄latis: q̄ debent pascere gregē sibi cōmissaz
nō v̄ dominātes in clero: s̄ d̄ forma facti gregis ex animo: vt cū apparue
rit princeps pastozū percipiat inaccessibilem coronā glorie: et q̄ non de
dignetur audire subditos. xcv. di. c. esto subiectus. Itē confessor debet re
fricare ep̄os a vana gl̄ia: exēplo gregori: qui nolebat prosperare verbis
sed moribus. xcij. di. c. ecce in p̄fatione. et dicens q̄ nihil in ep̄ali ceruice
splendidius fulget q̄ humilitas. ea. di. c. contra morē. ij. ad finē. Itē alia
exhortatio confessoris ad ostendendū penitentibus q̄ graue et capitale
crimē et heresis simoniaca sit: spiritus sancti donū precio comparare: et q̄
det: stabilis v̄roq; testamēto vindicatu sit per multa exēpla. i. q. j. ca. qui
studet donū dei. Itē alia exhortatio cōfessoris ad detestationē simonie et
auaritie q̄ om̄es cupidi et om̄es auari gregi sp̄ualē leprā cū diuitijs suis
possident: et male quesita mercede nō tā patrimoniū facultatē q̄ thesau
rum criminū cōgregarunt eterno supplicio et breui fructu. i. q. j. c. cito tur
pem. in fi. Itē alia exhortatio contra simoniam et cōtra simoniacos sa
cerdotes. j. q. j. c. eos. et c. iudices. et c. nō est putanda: et q̄ maior metuēda
est locis illis calamitas vbi intercessores simoniaci ad locum regiminis
adducunt. ea. q. c. frater in fi. Et alie multe exhortationes notande cōtra
simoniacos ponunt. ea. q. c. odit deus. et c. manifestū. et c. maledicā. et ca.
om̄ia. et c. prophetant. et c. per Esayā. Itē exhortatio cōtra simoniacos
q̄ nō intrant per ostium. i. per xp̄m: sed fures sunt et latrones. ea. causa et
q̄sti. c. ordinationes. Et doctrina de modis quibus committitur simonia.
ea. q. c. sunt nonnulli. Postrema et p̄ncipalis exhortatio et inceptio aspe
ra quā debet facere cōfessor contra penitentes simoniacos: qui sacerdos
tium vel ep̄iscopale seu sacerdotalem dignitatē iniusto cordis amore vel
sordidij precib; oris vel comitatu vel manuali seruicio sine fraudulēto
munusculo aq̄sierint q̄ si in vita sua sacerdotij et dignitatē sic simonia
ce acquisitā nō sponte relinquerint: et si tales simoniacos mores in aspe
ra penitentia nō inuenerit tales proculdubio in eternū peribunt. j. q. j. c.
si quis: nec sanctorum pollens moribus. Itē verba cōsolatoria q̄ cōfessor
debet dicere penitenti qui tēp̄ationib; affligitur. habent. ij. q. v. c. habet
hoc: in prin. et v. q. v. nō om̄is qui parit. Itē exhortatio quā debet face
re cōfessor ep̄o qui p̄pter infestationes malozū vult ingredi religionē: et
vult deserere gregē sibi cōmissus: suadēdo q̄ hoc facere nō debz: q̄ hoc re
prehensibile ē valde: ocio et quieti se tradere et se solummodo saluare: et filios
orphanos relinquere. vij. q. j. c. suggestū est. et c. suscitatis. et c. aduersitas
cum. s̄. sequenti. et capitulis sequētib; vsq; ad finē. q. z. vij. q. j. c. in scri
pturis. et c. qui ep̄iscopatu. Itē dura reprehensio quā debet cōfessor face
re cōtra ep̄os desides et negligentes sub quibus populus patitur famē et
sitim audiendi verbū dei qui mercenarij sunt: et contra ep̄os sup̄bientes
de dignitate ep̄ali: cū propter hoc magis timidi debeant esse q̄ potentes

potenter tormēta patientur: q̄ ipsi cū sint peiores laicis vehemēter eccle
siam dei destruūt. viij. q. j. c. audacter. et c. sequēti. et c. illud. et c. qualis cū
tribus caplis sequētib; Itē debet confessor declarare penitentibus: q̄
viant sub ecclesiastica regula. xj. q. j. c. aliud. Itē alia exhortatio cōfesso
ris cōtra excōcarios. s̄ q̄ debet exhortare penitentē ne in excōcationem
incidat ne p̄pter hoc rapido ore demonū decerpāt. xj. q. iij. ca. absit. et ne
in p̄c̄m mortale cadat q̄ p̄pter hoc: deus tradit ip̄m sathane et refugit
a cogitationib; malis eius et relinquit domū cordis eius vacuā. xj. q. iij.
ca. audi deniq; et quantū debz formidare in excōcatione cadere et p̄pter
hoc ab ecclesia et corpore xp̄i separari. ea. q. c. om̄is xp̄ianus: et c. nihil. Itē
exhortatio cōfessoris ad penitentē. s̄ q̄ si ex cōsciētia sua iustificat est alio
rū maledicta nō timeat. x. q. iij. c. in cūctis cū tribus caplis sequētib;.
Itē exhortatio cōfessoris cōtra iratos. ea. q. c. illa. et c. ira. Itē alia exhor
tatio cōfessoris cōtra iudices: qualiter debet sentēcias cū multa maturi
tate et sine aliqua venalitate proferre. xj. q. iij. ca. sūmopere. et cū duobus
capitulis sequētib; et c. quattuor modis: cū tribus caplis sequētib;.
Itē alia cōtra negātes xp̄m multis modis. ea. causa. c. abijt. et c. estimāt.
cū duobus caplis sequētib; Itē alia pulchra exhortatio quā cōfessor
debz facere penitentibus ne in malis et factis atrocib; obediat dñis vel p̄
latis suis ea. ca. c. si q̄s ep̄s aut abbas. et c. nō em̄ semp. et c. si dñs. cū. viij.
caplis sequētib; Itē exhortatio cōfessoris ad penitentē q̄ nō soluz de
bet curare de bona vita et cōsciētia: sed etiā de bona fama: nā cōsciētia est
necessaria sibi: fama proximo suo: q̄ qui cōfidēs cōsciētie negligit famā
suā crudelis est. Itē alia exhortatio quā ad ep̄os cōfessor debet facere. s̄
q̄ nō est ep̄ozū seruare aurū et a se reuocare medicātis manū. Nam dicit
bar aug. tā multi perit: tā multi gemūt tā multi inopes nos interpellāt
vt plures tristes relinq̄m; q̄ dare oibus vellem; nō habem;. xij. q. j. c.
nolo. Itē alia exhortatio confessoris cōtra ypocritas qui simulant se nō
habere propriū et occulte hñt q̄ malū est cadere a p̄posito sed peius est si
mulare p̄positū: nā si nō seruat aliq̄s foris scitātē: dimidiū cecidit: si
intus habeat simulationē totus cecidit. xij. q. j. c. certe. Itē p̄ncipalis ex
hortatio cōfessoris ad penitētes: q̄ multo magis debēt curare de anima
bus q̄ de om̄ibus alijs: cū anime hominū preciosiores sunt om̄ibus re
bus. xij. q. j. c. precipimus: et maius dānū est in perdizione vnius anime
quā in perdizione innumerabilium corporū. xxij. q. iij. c. si habes: ad fi.
Itē exhortatio confessoris ad penitentes q̄ nō reddant mala pro ma
lis: nec reddant mala pro bonis: sed reddant bona pro bonis. xxij. que.
iij. cap. sex differentie. Itē alia exhortatio confessoris ad penitentem:
q̄ non societur malis: nec malum cum eis committat: nec committenti
bus faueat sed corrigat et castigat: et puniat delinquentes si potestates
habet et ad minus si aliud facere nō potest: nec faciat malum nec appro
bet factum. xxij. q. iij. ca. ita plane. Itē instructio pro confesore q̄ ea
f iij

¶ sunt commissi contra deū nō potest sine penitentiā relaxare. xxij. q. iij. c. iij. si quis qui prelati est. Item doctrinā confessoris ad penitentē qualiter debet diligere proximiū sicut se ipsum hoc modo ut proximiū suū vel beneficiū cōsolatione: vel doctrine informatione vel discipline correptione adducat ad colendū deū. xxij. q. iij. c. vlti. Item doctrina notabilis. s. q. si quatuor homines vel quinq; vel plures cōtra vniū rixati fuerint et ab his vulnerati mortuus fuerit quicūq; eorū plagā ei imposuit sū statu canonū ut homicida iudicet: reliqui autē qui eū impugrabāt nolētes eū interficere similiter peniteant qui nec auxilio eū impugrabāt nec uulnerabāt nec consilio nec auxilio coopatores fuerūt sed tantū affuerūt extra noxā sunt et ex his debet confessor instrui qualiter p̄dictis imponat penitentiā. xxij. q. viij. c. vlti. Item qualiter potest ligandi et absoluedi ecclesia in p̄sona petri accepit. xxij. q. i. c. qd̄cumq; ligaueris. Itē notabilissima auiatio quā confessor in principio cōfessionis debet facere penitēti: q. videat et p̄scrutetur bene si est ligatus aliqua excoicatione maiori vel si habet aliquā heresim occultā vel per scissina vel per aliā causam ab ecclesia est diuissus: q. nisi prius absoluitur ab illa excoicatione et alijs p̄dictis nō pōt a vinculis p̄corū absolui nec iamā regnū celestis ingredi. xxij. q. i. c. cūq; ab unitate. Itē q. confessor erga penitētes potius debet esse misericors q. seuerus. xxvi. q. viij. c. alligāt. Itē optima informatio cōfessoris ad arbitrandū circa penitētiā imponēda: cōsideranda facta dīcta cōsilia scripta: pro quibus debz imponere p̄niam septē modis. s. sū causis: p̄sonas loca: et tēpora: quantitātē: qualitātē: euentū: habet de penitētijs. dī. i. aut facta q. est lex. aut facta. ff. de penis. Itē exhortatio cōfessoris pro habēda cōtritione q. p̄cor semp doleat: et de dolore gaudeat et nō sit satis q. doleat sed ex fide doleat et nō semp doluisse doleat. de penitē. dī. iij. c. si apostolus: et pro omnibus patribus p̄niet: q. in corde sit cōtritio. in ore cōfessio. in opere tota humilitas: et hoc est fructifera p̄nia. ca. dī. c. per secula: ubi ponit archi. causas p̄pter quas gaudēdū est in tribulationibz p̄pter qd̄ de tribulatione et dolore debet gaudere penitens. Itē exhortatio aspera cōfessoris cōtra penitētes qui post p̄nias frequēter redeunt ad p̄ca: et q. tales sunt irrisores et nō penitētes. ca. dī. c. penitētes. et ca. irrisores. cū. viij. caplis sequētibz. Itē q. fructuosus est psalmi. l. Miserere mei deus: ad delendū p̄ca cuiuslibet penitētis et quō p̄cor per p̄niam mutat feditatē vulneris in sanitatis decorē. habet. ca. dī. c. totā p̄niam p̄coris: ideo satisfactio q. debet fieri p̄ orationē inuigilā debet penitenti in dicendo psalmos p̄niales: et maxime dicēdo hunc psalmū. Miserere mei deus: se disciplinādo vel fortiter percutiendo in pectore: quādo dicis. Tibi soli peccavi. Itē exhortatio salubris cōfessoris ad penitentē q. hoc est magnū ut peccatore p̄ca sua cognoscat et memoriā eorū perseuerāter retineat q. nullū inuenit tale remediū delictorū sicut eorū cōtinua memoria. ut ca. dī. c. iudas. Itē increpatio aspera cōfessoris cōtra penitētes qui

Attende q. penitētiā q. inuigilā debet penitenti ut p̄ penitentiā oret de p̄salmo: peccatori p̄salmo: penitētiā.

putant se agere bonā penitentiā penitēdo de quibusdā peccatis et de alijs nō. Itē specialis instructio pro cōfessore q. debet tales p̄niam imponere penitenti q. statim per eū ante q. peccet possit impleri et ita debz semper dicere penitenti q. statim in statu gr̄e satisfactio p̄nie impleat q. postea fructuosa nō est: nā de? est inimic? criminoso: nullo ergo modo qui aliq̄d crimē referuat: de alio recipiat veniā: nā nunq. quis sine amore dei cōsequit veniā. Et q. p̄seueras in aliquo crimine hostis dei est dū perseuerāter deū offendit ideo remissionē habere nō pōt. ca. dī. c. sunt plures. Itē alia et p̄ncipalis exhortatio cōfessoris ad penitentē est: q. penitēs laudat ut sit in charitate: q. alias nō pōt aliqua p̄niam fructuosā agere: nā si quis nō h̄ns charitatē patit tribulationes: angustias: famē: nuditatē: sitim: p̄secutionē pericula: carceres: vincula: tormēta: gladiū vel flāmas ne xpm neget timore gehēne et ignis eterni nihil prodest ad regnū celozū obrinendū. ca. dī. c. si quis aut nō h̄ns charitatē. Itē p̄ncipalis informatio est: q. penitēs dicat et cōfessor interroget a penitēte q. litatē criminis in loco: in tēpore: in p̄seuerātia: in varietate p̄sonae: et q. si hoc fecerit tēptatiō et ipsius ocn̄ multiplici executione et qualiter turpitudine suā perēgit: si in loco sacrato aut cui debuerit excellentiā fidei et quantū p̄seuerauerit: et quāta impugnatione victus fuit. Et declare et sciat cuius etatis fuerit peccatis cuius sapiētie et ordinis et timore in singulis istis ut hec et alias latius ponit de peni. dī. v. c. cōsideret. Itē debet cōfessor exhortare penitentē: q. si vult eē bonus penitēs debet a se abicere negotiationes et mādare illi q. nō redeat ad militiā secularē: et sup̄ om̄ia cōfessor penitenti mādare q. om̄ia q. habz male ablata statim restituat si pōt et odiū in corde nō gerat q. alia? nō pōt verā penitentiā agere: per quā ad eternā vitā valeat puenire: nisi negotia relinquat: officiū deferat: et odiū ex corde dimittat: et bona q. iniuste abstulit restituat: ut habet de peni. dī. v. c. qualitas. et c. cōtrariū. c. falsas p̄nias. c. fratres n̄ros. Itē confessor semp exhortet p̄cor q. studeat sic in hac vita delicta sua corrigere ut post mortem nō oporteat eū penā tollerare: nā qui in aliud seculū distulit fructū cōuersionis prius purgāus est igne purgationis. Itē cōfessor debz dare cōsiliū penitenti q. ante q. accedat ad cōiones eucharistie abstineat ab accessu vxoris: et q. in die natalis dñi: et reliquis festiuitatibz et in diebz processioniū et diebz ieiuniorū a p̄pria vxore abstineat. xxij. q. iij. c. i. cū quinq; caplis sequētibz. Itē cōsiliū pro sacerdotibz q. nō inuigilāt penitentiā cōiugatis p̄ quā alteri cōiugū p̄iudiciū fiat nisi ex cōsensu ipsorū. xxij. q. iij. c. caplis. et c. penitentiā. Itē q. cōfessor exhortet penitentē q. nō seruet substitutiones de nō lauādo vel nō pectinādo aut similia faciēdo die dñico vel alia die: habetur. iij. dī. c. puenit. et ubi per archidia. Item alia exhortatio quā debet cōfessor facere penitētibz qualiter debent in quadagesima ieiunare ostēdendo eis rationes quare in q̄dragesima. xl. diebus ieiunari debet: et qualiter debet quottidie ieiunare. et quorū modis

Attende q. sunt sup̄stitutiones de nō lauādo: vel nō pectinādo: et docet die vel sabbatibz.

vicij gule oēs tēptat et qualis discrete ieiunādū est ne aliquis subtrahat
corpori necessaria: et qd ieiunū magnū et generale et magis fructuosus est
abstinere ab iniquitatibus et ab illicitis voluptatibus? secuti: habet de cō-
secra. di. v. quadragesima. cum nouē caplis sequētibz vsqz ad. c. ieiunū
autē magnū inclusiue. Itē exhortatio quā cōfessor debet facere penitēti-
bus qualis debet in cibis tēperantia obseruare: et ostēdere qd bona ex tēpe-
rantia et qd mala ex intemperantia et repletionē ciborū cōsequunt. habet ea.
di. c. nūqz sic iocundū. et. c. nec ales. et. c. legimus. Itē alia exhortatio quā
cōfessor debet facere penitētibz qd die sabbati ieiunēt et a carnibz abstine-
ant et p cōsequens cōtra faciētibz pniā imponāt vt mortalitē peccan-
tibus nisi p cōsuetudinē patrie excusent: habet in. c. sabbato de cōsec. di.
iij. et in. c. qd dies. de cōse. di. v. iūcto. c. illa. ad fi. xij. di. Itē exhortatio quā
cōfessor debet facere monachis qd carnes nō comedāt et qd bonas occupa-
tiones semp habeāt: vt ociositate cuitēt: habet de cōsec. di. v. c. canē. et. c.
nunqz. Itē exhortatio cōfessoris ad penitētem qd cōcupiscētiā a se abici-
at qd ex ea omnia mala oriunt. vt sup de cōsti. c. nā cōcupiscētiā. Itē exhor-
tatio cōfessoris ad penitētem epīm dignū ad regendū epātū qui causa reli-
gionis vult deferere p̄sulatū qd nō debz deferere allegādō rōnes: vt habe-
tur in. c. nisi cū p̄iudē. sup de remū. Itē qd mādet religioso penitēti qui vult
ad superiores ordines p̄moueri: qd prius sequat p̄ceptū supioris sui qd
suā voluntatē et ita debz illi inūgere. vt sup de tēpo. ordi. c. ad aures. Itē
qđ cōfessor debet monere sacerdotes et clericos et alios qui per reatū adul-
teri et peruri. homicidij vel falsi testimonij bonū recte cōscientie perdis-
derunt si nō penitent de predictis et etiā sub interminatione iudicij diuini
eos ostentare vt in testimonij dānationis sue in susceptis ordinibus
nō ministrēt. vt sup. co. titu. c. vlti. Itē amfatio cōfessoris circa executio-
nes testamētōrū. s. qd religiosi vel clericis deputat ad executionē cuius-
libz vltimē voluntatis p cōfessōrē inūgi debet: qd de officio illius executio-
nis ordinariis locorū debitā rationē reddāt: et ordinariis dz etiā inūge-
re qd illā rationē exigant: alias vt grauiē peccatibus cōtra p̄ceptū iuris
pniā iponi debz. vt de testa. de. vnica. Itē informatio singulari p̄ p̄fesso-
ribz circa excoicationes. s. qd cōfessor dz scire oēs canones p quos p̄mul-
gat excoicatio ipō iure qd ponunt p̄ glofām: sup parte excoicationis sūia.
in de. i. de sen. excoica. et p̄ docto. ibi. et per extrauagātes: nā omnes illi ca-
nones sunt p̄ncipales p̄ncipaliter p̄pter qd excoicatus ante absolutionē
excoicationis nō pōt absolui a p̄cis vt dictū fuit sup in tractatu de peni-
tētijs: et qd in quocūqz casu ē aliqz excoicat ipō iure a canone peccat mor-
taliter et anteq̄ absoluat pniā pro illo mortali p̄ciso sibi imponi debet: vt
in. c. nemo epōrum. xj. q. iij. et ideo ad predictos duos fines est necessariū
cuiuslibet cōfessori scire illos canones excoicātes ipō iure qui sunt. c. xv. p̄
preall. glo. de. et alij plures p̄ extrauagantē. et alij per bullas papales vt
est excoicatio qd fuit promulgata p̄ b̄ndictū. xij. cōtra omnes tradētes ius

deus ad fabricandū crucez et calices et ornāmēta ecclesiastica: et cōtra dātes
iudeis ad ligandū libros in qbus fuerit scriptū nomē iesu xpi vel nomē
virginis marie: et vt est excoicatio qd fuit p̄mulgata per eugenij. iij. cō-
tra qd susceperint medicinas cōfectas de manu iudei vel paratē eis cibos
in festiuitatibz vel comedētes aut bibētes cū eis vel arrēdātes eis fructos
b̄nficiorū ecclesiasticorū vel habētes cum eis societate in arrendamētis.

¶ Tricesima tertia questio est: de nouem actibus per ordinem fiendis xxxij. q̄sti.
per quemlibet sacerdotem seu confessorē.

¶ Primus actus cōfessoris est: qd ante omnia cōfessor videat et inquirat **Primus actus**
vtrū penitēs sit parrochianus suus vel talis qd et ipse habeat potestates confessor.
audiendi et absolūendi cū tunc audiat ipsum: vel an sit extraneus vel ta-
lis quē ipse audire nō potest: et tunc ipsum remittat ad suum confessorē
de quo quis sit confessor cōpetens cuiuslibet: dictum fuit supra de p̄inci-
pio vsqz ad conclusionē primā et ponitur late per Hosti. in summa. titu.
de peniten. in. §. cui confitendum sit vsqz ad. §. quando confitendū est.

¶ Scōs actus cōfessoris ē: qd cōfessor dicat penitēti qd humiliet se et ponat **Scōs actus**
se ad pedes ipsius: et si sit femina instruat ipam qd semp sedeat ex trāscorso
nec faciat ipsi respiciat: qd sic dicit abacuc. Facies mulieris vētus vres. et
fem doctrinā qd tradidit ho. iij. auferat fornicationes a facie sua et adulteria
de medio verborū suorū vt no. hosti. in sum. in titu. de peni. v. dicat etiā ei.

¶ Tertius actus cōfessoris est qd cōfessor inducat penitētem ad verā p̄niā **Tertius actus**
faciendā. Primo faciēdo seu inducēdo ipm dulci et suauī eloquiō ad cō-
punctionē proponēdo ei b̄nficia qd cōtulit sibi deus creando et recreando
ipsum et proponēdo ei auiem eternitatē: vite breuitatē: mūdi mutabilitatē
fallatiā et deceptionē: et xpi pietatē: qui nō venit propter iustos sed pro-
pter peccatores: vt notat hosti. in dicto. §. qualis sacerdos. v. inde mone-
at ipm. Et inducēdo ipm ad contritiōē. Primo per cōmissorū cogita-
tionē. vnde ezechias. Recogitabo tibi omnes annos meos: in amaritudi-
ne anime mee. Secundo per pudorē de peccatis cōmissis. Naum. iij. Re-
uelabo pudenda tua in facie tua. Et treno. iij. c. denigrata est super car-
bones facies corū. Tertio per detestationē peccati: propter cuius vilita-
tem ipse peccator vilis factus est et abiectus. n. petri. iij. qd vilis facta est ite-
rans vias tuas. Job. viij. qui facit peccatū seruus est peccati. Quarto p
timorē de die iudicij. vnde Hieronymus. Quoties diem illum considero
totus corpore contremisco. Et idē dicit: siue comedo siue bibo siue aliqd
aliud facio semp videt illa tuba terribilis insonare auribus meis. Sur-
gite mortui venite ad iudiciū. Item gregorius. Quid faciet virga defer-
ri vbi cōcutietur cedrus paradisi. et. j. Petri. iij. Si iustus vix saluabit:
impius vbi apparēbit. Quinto per timorē pene gehēnis. apocal. xix. ap-
prehēsa est bestia et illa et qui acceperūt caracterē bestie et qd adorāt imagi-
nē eius missi sunt in stagnū ignis. Itē apocal. timidis et incredulis et exe-
cratis et homicidis: et fornicatoribus: et veneficijs: et idolatris: et omībus

Antēde p̄ q
penitēs de
bz iduci ad
contritiōez
per cōfesso-
rem qd sunt
o. cto.

in edacibus pars illorum stagno ardenti igne et sulphure. Sexto per dolo rem amissionis patrie celestis: apoc. iij. tene quod habes ut coronam tuam nemo accipiat. Septimo per multiplicem offensam creatoris. Octavo per triplicem spem venie: ut notat latius hostien. in summa. eo. titu. §. quibus et quot diebus. ver. q. inducunt: et in §. q. inducunt hominem.

Quartus actus.

Quartus actus est: q. confessor instruat penitentem circa formam confessionis et consideret et q. rat. unde est penitens et ubi fuit nutritus et ubi fuit co- uersus: et si videt eum simplicem: vel ideotum doceat eum. Pater noster. Ave maria. et Credo in deum: vel moneat ut addiscat: et doceat ipsum quot et q. sunt arti- culi fidei et dicat ei vide si in his aliquando errasti vel dubitasti. dicat etiam ei q. sunt mandata legis et dicat ei q. videat si illa seruauit vel in eis aliquando offendit: et postea descenda ad septem peccata mortalia ut notat hostien. in dicto. §. qualiter sacerdos in principio vsq. ad versum: dicat etiam ei.

Quintus actus.

Quintus actus est: q. confessor interroget penitentem si scit se esse in aliquo excommunicatione maiori vel minori et dicat ei q. petat absolutionem illi excommunicationis et illo petente absolutionem ipse confessor absoluat eum ab illa maiori excommunicatione: si habet potestatem quam ipse debet petere ad episcopum si ab eum pertinet absolutio: vel remittat eum ad papam: si ad papam pertinet absolutio. vel ad alium iudicem si per litteras alterius iudicis est excommunicatus: et absoluat fatiffa- cto parti ad cuius petitionem excommunicatus fuit: q. nisi excommunicatus prius ab- soluat ab excommunicatione maiori et minori non potest absolutus peccatis: ut in cap. quicquid. xxiiij. q. i. et in c. alma mater. de sen. excoi. li. vi. et in c. si celebrat: de cler. excoi. ministris. et postea fuit in repetitione penitentium: q. incipit gaudiorum in quinto quesito in fine secundum Richar. in. iij. sen. di. xviij.

Sextus actus.

Sextus actus est: q. confessor circa peccata faciat interrogationes penitenti q. aut interrogationes fieri debent vel perit a confessore sunt oppositi. nam aliqui dicunt et sic vult multi religiosi q. nulle interrogationes fieri debent. Sed dicunt q. confessor simpliciter debet audire ea q. peccator confiteri voluerit: et postea secundum audita et confessam penitentiam inuigilaret ad hoc videtur face- re illud cōe. de peni. di. j. c. non tibi dico ut te prodas: sed statim sequitur arg. contra. ubi cum dicit in publicum: ergo a contrario tibi dico ut te prodas in occulto: et sine dubio hec opinio periculosa est q. multi sunt simplices qui si in- struant vere confitebuntur: et si non instruant semper in facibus remanebunt ut per in notatis in actu supra. primo. Est etiam falsa hec opinio nam in hoc so- ro sacerdos est iudex: ut in c. verbum dei. de peni. di. j. et iudicantem opus cum- eta timari: ut in c. iudicantem. xxx. q. v. Et si hoc temporalis iudex et medicus cor- palis debet facere: multo fortius hoc debet facere iudices spirituales: q. ubi maius periculum imminet cautius est agendum: ut in c. quiescamus. xliij. di. Et breuit. et hoc aperte determinatum est in consilio generali. s. in c. omnis vtrius- usq. sexus infra de peni. ubi dicitur. Sacerdos autem sit discretus et cau- tus et more experti medici super infundat vinum et oleum vulneribus: saucia- ti diligenter inquireres et personis circumstantias et peccata quibus prudenter

intelligat quale debeat illi prebere consilium et cuius remedium adhibere diuersis experientis utendo ad sanandum egrotum. Et nota q. dicit discretus et cautus: nam discretus debet esse: et ideo necessario est q. non solum potestate sed etiam scientia habeat et q. canones penitenciales de quibus in actu proximo infra dicitur non ignoret: sicut dicit in simili. in c. j. de consangu. et affi. debet esse cautus ut sapienter et astute interroget a peccatore: extrahat q. forte ignorat: sed in hoc cautus sit ut nec plures in- terrogationes faciat q. expediat q. specialiter in interrogationibus mo- di peccandi et maxime in peccato fornicationis: et gule cauendum est ne forte sibi modum quem nunquam audiuisset aperiat: et sic ad peccatum quod nunquam fecit quodammodo instruat et inducat: ut autem sacerdos ad interrogationes fa- ciendas melius instruat scire debet q. interrogationes iste constituit cir- ca personas: circa peccata: circa circumstantias personarum et peccatorum ut pa- tet in preall. ca. offiis vtriusq. et in ca. deus qui infra. eo. titu. et de peni. di. cap. j. Et de omnibus istis latius vide ut plenius ponitur per hostien. in summa. eo. titu. §. q. interrogationes vsq. ad §. quis sit effectus.

Septimus actus confessoris est: q. confessor bene penset peccata sibi co- fessa per penitentem et imponat ei penitentiam habita in informatione ad be- ne arbitrandum quam penitentiam imponere debet. Et ut sacerdos in dispen- sando circa penitentiam imponendam cautius arbitretur debet scire canones peni- tales quos de iure scire tenetur: huius sacerdotis nomen vix in eo constabit: ut in c. q. ipsis. xxxviij. di. qui autem et quot sunt isti canones penitenciales est sciendum q. hostien. in summa isto titu. de peni. §. q. pena pro peccatis sin- gulis. ver. ut autem facer. posuit. xlv. canones penitenciales: specul. in repo- torio suo. eo. titu. §. sciendum est: posuit. xlv. canones penitenciales. Jo. bro- cardo: in. xvij. et. xvij. et. xix. libris posuit etiam. xliij. canones penitencia- les. Ego vero inter omnes pfectores iuris canonici minimus diuino ad- iutorio fulcit: discurrendo per omnia volumina iuris canonici inueni in vo- lumine decretorum. ccccvi. canones. et in volumine decretalium. cxxj. canones penitenciales: et in volumine. vi. li. xxxv. canones et in volumine cle. x. canones penitenciales et sic sunt omnes predicti canones penitenciales in dictis voluminibus inueni et contenti. ccccxxij. canones qui per ordinem subsequuntur et ponentur.

Octauus actus confessoris est: q. audita confessione penitenti: et imposita sibi iuste et recte penitentia competenti absoluat ipsum penitentem: non autem puertat ordinem ut multi confessores faciunt q. prius absoluat et post penitentiam imponat: nam pro ordine predicto tex. est in cle. dudum de sepul. in. iij. colu. §. statui- mus ubi dicitur. q. debet peti ab episcopo ut fratres qui ad hoc electi fuerunt in eorum diocesis confessiones subditorum suorum sibi confiteri volentium audire valeant et penitentias imponant et beneficii absolutionem impendant de licet corundem: et hoc notat ibi: glo. in parte audire: q. dicit non huius ordinem ut prius audiat confessio. secundo imponat penitentiam. tertio fiat absolutio: et tunc faciat non precedat absolutio impositionem penitentiae: ut sic absolutionem precedat da.

Septimus actus.

Octauus actus.

Attende or- dines tenen- dum audire et peniten- tia absolui- tione facie-

Cōtritiō cordis: oris cōfessio. operis satisfactiō saltem affectu. Et qz vt su
pra dictū fuit penitens nō pōt absolui a pccis nisi prius absolua a quacū
qz excoicatione maiori p̄supposita prius p̄tate absoluedi ab excoicatione
maiori: et p̄cedēte petitione absolutionis ab excoicationib⁹ per penitē
tem et iniuncto penitenti qd dū absoluit dicat pater noster. et aue maria. z
obseruato qd flexis genibus et iunctis manib⁹ z humiliato corde z corpore
re absolutionē recipiat: tunc cōfessor ipsi penitenti manus sup caput im
ponat qz reconciliatio p manus impositionē fieri debet vt dicit tex. in ca.
notandū est. xxiij. q. ij. z no. io. an. in ca. offus vtriusqz de peni. z remis.

Non⁹ act⁹. ¶ Non⁹ act⁹ z vltim⁹ cōfessoris est qd cōfessor pccm penitētis abscondat
z secretū teneat: ita qd nec p̄p̄inquis nec extraneis aliquo mō reuelat vt
dicis de pe. di. vj. c. si sacerdos: z infra eo. ti. de pe. z remis. c. om̄is vtriusqz
sexus. §. caueat. Itē qd pro penitēte oret z elemosynas impēdat: et alia bo
na faciat: vt dicis in. c. qui vult. de peni. di. vi. circa finē vbi dicit tex. adius
uet cōfiteatē orando elemosynas et cetera bona pro eo faciēdo: et sepe de
bet ipm penitēte v̄sitare vt sciat quō penitentiā cōtinuat z ipm confor
tet z informet ibi cū dicit tex. semp adiuvet leniēdo cōsolando z sp̄e p̄o
mittēdo: et sequit doceat p̄seneratiā caueat ne corruat. Itē tertio debz cō
fessor recipere id qd liberalit et gratāter fuerit oblatū a penitēte recipere
cū debet sacerdos z etiā ep̄s elemosynā sibi oblatā quatūcūqz modicā
et ipam cū fratre suo paup̄e partiā: vt dī in. c. nō satis. lxxvi. di. ad fi. La
ueat tñ cōfessor ne ea intēione p̄niam audiat vel inuigat vt aliqd a peni
tētib⁹ recipiat: nā si hoc facit apud districtū iudicē qd nouit om̄ia grauif
se astringit vt in. c. tua nos: ad fi. infra d̄ sumo. z in. c. sunt nōnulli. j. q. j.
Laueat igit neqñ pccor venit ad eū causa cōfiteādi in p̄ncipio medio vlt
fine ad bur̄saz respiciat: nec excusat etiā si intēdat paup̄ib⁹ erogare vt in
ca. nō est putāda. j. q. i. z i. c. nec. n. xiiij. q. v. Ad alia etiā tenet cōfessor qd po
nitur lati⁹ p host. in summa. eo. ti. §. in q̄ tenet sacerdos. z. §. z q̄ntū tenet.

¶ Sequitur quarta pars huius tra

ctatus de qua p̄missum est: in qua quarta parte continētur
omnes canones imponētes penitentiā quibuscūqz personis
pro quibuscūqz pccis: qui explanātur per q̄stiones sequētes.

¶ Prima. q. est: q̄ p̄nā est imponē
da pro oppressione filiorum.	¶ Sexta de p̄nā imponēda rapienti
aliquid in bello iniquo.
¶ Secūda q̄ p̄nā debet imponi tran
seunti per agrum alienum.	¶ Septima de p̄nā imponēda faciē
ti aliquid cōtra legē maiōrū.
¶ Tertia de p̄nā imponēda comedē
ti sp̄icas pira vel vias alterius.	¶ Octaua de p̄nā imponēda faciēti ali
qd d̄ cōstitutionē regis vltipato.
¶ Quarta d̄ p̄nā imponēda nō resti
tuenti depositū vel cōmodatū.	¶ Nona de p̄nā imponēda faciēti con
tra legē secularē vel ecclesiasticā
¶ Quinta de p̄nā imponenda impe
dienti legatum principis.	

x. de p̄nā imponenda faciēti con
tra legem superioris.
xi. an mulier intrans ecclesiam sta
tim post partum peccat z q̄ peni
tentia ei imponi debet.
xij. de penitētia imponēda cogno
scenti mulierē tēpore mēstruoz.
xiij. de penitētia imponenda pollu
to nocturna pollutione.
xiiij. q̄ p̄nā debet imponi heretico
propter bona q̄ possidet.
xv. de peni. imponēda obediētibus
p̄tibus secularibus cōtra deū.
xvi. de peni. imponēda seruanti vel
introducēti malā cōsuetudinē.
xvij. q̄ peni. imponēda nō obediēti
bus legibus imperatoris.
xviij. de peni. imponēda nō obediē
ti doctōri ecclesie.
xix. de pe. iponēda faciēti cōtra eū
gelii vel cōtra regulas aplicas.
xx. de pe. imponēda seruanti legē im
peratoris contra legem diuinā.
xxi. de peni. imponēda nō seruanti
cōsuetudines ecclesiasticas.
xxij. de peni. imponēda nō obediē
ti p̄ceptis aplicis.
xxiij. de peni. imponēda nō seruati
ieiunia fm cōsuetudinē eccle.
xxiiij. de p̄nā deniantis a consuetu
dine eccleie metropolitane in di
uinis officiis.
xxv. de peni. nō eligentis de duob⁹
malis minus malum.
xxvi. de penitētia pccatis vt alter
eūtet malus pccatum.
xxvij. de penitē. approbātis libros
per ecclesiā reprobatos.
xxviij. de penitētia vsurpātis cōces
sa romane ecclesie.
xxix. de peni. nō seruantis locum si
bi debitū in sedendo et in alijs.

xxx. de peni. imponenda nō appro
banti approbata z nō reprobati
reprobata per sedem aplicam.
xxxi. de penitētia heretici.
xxxij. de pe. nō preferentis scriptu
ras eo modo quo preferēde sunt
xxxij. de pe. recedētis a b̄to petro.
xxxiiij. de pe. ordinati ab hereticis
xxxv. de pe. p̄ponentis scripturas
aliorū scripturis pape.
xxxvj. de penitētia nō p̄ntis vel nō
seruātis decreta pape.
xxxvij. de p̄nā nō faciētis pertinē
tia ad officium suum.
xxxviij. de penitē. inferioris male
dicentis superiori.
xxxix. de penitētia auferentes p̄i
uilegium pape.
xl. de pe. nō seruātis ordinē debitū
in reuerentia exhibendū.
xli. de pe. nō seruātis formā iuris
in electione summi pontificis.
xliij. de pe. imponēda ep̄o qui elect⁹
ad episcopatus nō habet nec cre
dit habēda z credenda a iure.
xliij. de pe. clericorū nō seruantiū q̄
habētur in ca. his igit. xxiij. di.
xliij. de pe. sacerdotum nō tractan
tium digne sacramēta eccle.
xlv. de pe. promotorū ad ordines sa
cros nō seruantiū. c. q̄p̄. xxiij. di.
xlvj. de pe. sacerdotis q̄ tpe quo cele
brat vlt accipit corp⁹ xpi nō h̄z or
namēta cū qbus fuit ordinatus.
xlvij. de pe. ordinati et ordinātis q̄
tpe ordinationis ep̄s manū im
ponit et alius orationē dicit.
xlvij. de penitētia clerici nō faciē
tis q̄ pertinēt ad officium.
xlix. de p̄nā clericorū comā nutrie
tium et tōsuram nō radientū.
L. de penitētia monialis tangen

his sacra vasa.
Lij. de pnia mulieris et laici pñcatis.
Lij. de penitētia ministri nō sacra
ti tangētis sacra.
Lij. de penitētia examinātus in
debite alios ad ordines.
Lij. de ordinato sine examinatiōe.
Lvj. de penitētia ministroꝝ eccle
sie nō facientia officia sua.
Lvj. de penitētia diaconi q̄ post or
dinationē cōtraxit matrimoniū
Lvj. de penitētia frangentis sim
plex votum virginittatis.
Lvj. de penitētia p̄byteri vxorē
ducentis vel fornicantis.
Lix. de penitētia filij deserētis pa
rentes causa religionis.
Lx. de muliere āputate sibi comā.
Lx. de muliere cōdēnate nuptias.
Lx. de penitētia religiosi matri
monij detestantes.
Lx. de penitētia alioꝝ detestā
tium matrimonium.
Lx. de muliere ambulāte in ha
bitu viri.
Lx. de ieiunāte die dominico.
Lx. de cōtēnente ieiunia ab ec
clesia indicta.
Lx. de spernēte basilicas vel solē
mitates sanctorum.
Lx. de docēte spernere ecclesias
Lx. de faciēte āgregatiōes puatas
Lx. de dānante motrimontum.
Lx. de dānante māducantes car
nem nō imolatam idolis.
Lx. de parētibus denegātibus
alere filios.
Lx. de dēdicte hoīes nō saluari ex
vstestū grossarū sp̄ciosarū.
Lx. de inducētibus noua p̄ce
pta contra canones.
Lx. de recusate comedere carnes.

Lxxvj. de penitētia habētū canes
vel accipitres ad venandum.
Lxxvj. de pnia cōcubine clerici.
Lxxvj. de p̄byto aleatore v̄ ebrio.
Lxxvj. de prelatis delictis deditis.
Lxxvj. de clerico ebrio reperto.
Lxxvj. de prelatis et clericis delectā
tes se in libris poetarum.
Lxxvj. de penitētia imponēda sū
qualitates personarum.
Lxxvj. de despiciēte cōfratres.
Lxxvj. de clericis itatib⁹ tabernas.
Lxxvj. de sacerdotib⁹ se inebriatib⁹.
Lxxvj. de clericis nō bñdicētes mē
sam an̄ et nō reddētes gr̄as post
prandij peccant mortaliter.
Lxxvj. de ep̄o clericos minores p
leuibus culpis verberante.
Lxxvj. de clericis ioculatorib⁹ ma
ledicis adulatoꝝ vel vsurariis.
Lxxvj. de penitētia vsurariorū.
Lxxvj. de nō idoneis gradum honorū
assumentibus.
Lxxvj. de penitētia clerici homicide.
Lxxvj. de pnia clerici q̄ capitale crimē
cōmiserit vel cartā falsauerit vel
falsum testimonium dixerit.
Lxxvj. de clerico bigamo v̄ homicide.
Lxxvj. de clerico in p̄o carnis lapsi.
Lxxvj. de predicante vel celebrante in
peccato mortali.
Lxxvj. de pnia p̄byteri qui vendit
vasa sacra ecclesie.
Lxxvj. de pnia clerici qui a sanguine
etiam hostium non abstinet.
Lxxvj. de clerico qui iactando lap̄
dem puerum interficit.
Lxxvj. de clerico vel laico homicidis.
Lxxvj. de eo qui sibi amputauit virilia
Lxxvj. de clerico qui alteri clerico ocu
lum euertit.
Lxxvj. de ep̄o ordināte clericū inuitū.

Lxxvj. de ieiuniis quattuor temporū
Lxxvj. de ieiunio omni tempore.
Lxxvj. de promissione clerici depositi.
Lxxvj. de clerico adulterante vel alia
peccata cōmittente.
Lxxvj. si q̄s nō pascit fame morietē.
Lxxvj. q̄ est de exponēte ante ecclīa
paruulū recentem natum.
Lxxvj. de clerico negociatore.
Lxxvj. de dimittēte p̄byterū tutorē.
Lxxvj. de ep̄o cōmittente res ecclesia
sticas consanguineis.
Lxxvj. cōtra murmurantes et rixas
amantes.
Lxxvj. de clerico nō itersente matu
Lxxvj. cōtra cātores. (tinis.
Lxxvj. de clerico nō veniēte ad matu
tinis vel vesp̄as.
Lxxvj. de impediēte legatū pape.
Lxxvj. de penitētia symoniacorū.
Lxxvj. cōtra sacerdotes symoniacos
Lxxvj. penitētia ep̄is nō corri
gentis symoniacos.
Lxxvj. pnia clerici bñficiati vel in sa
cris non recitantis.
Lxxvj. contra prelatos et clericos si
moniacos.
Lxxvj. pene symoniacorum.
Lxxvj. contra parētes infantes in
lecto suffocantes.
Lxxvj. de inuentibus duellum.
Lxxvj. de accusante sacerdotem.
Lxxvj. de accusante ep̄iscopum.
Lxxvj. de spoliante alium.
Lxxvj. de p̄sequētib⁹ sacerdotes.
Lxxvj. de sacerdote existēte in p̄co
mortale imponēte penitētiā
anteq̄ conteratur.
Lxxvj. de ponētib⁹ famosis libellos
Lxxvj. de clericis falsum testimoni
um dicentibus.
Lxxvj. de non probante crimen q̄

alteri intulit.
Lxxvj. de accusante alium.
Lxxvj. de dicente falsum.
Lxxvj. de fatigāte ecclīa v̄ clericū.
Lxxvj. de detractoribus.
Lxxvj. de periurāte se scienter.
Lxxvj. de peccante scienter vel
ignoranter.
Lxxvj. de clerico qui diebus solen
nibus ab ecclesia deest.
Lxxvj. de acq̄rente ecclīas p munera.
Lxxvj. de promotō ad dignitates al
terius viuētis.
Lxxvj. de sacerdotib⁹ q̄ auctoritate
sua deyna ecclīa ad aliā migrāt.
Lxxvj. cōtra clericos ab alieno ep̄o
sine licentia sui ep̄i ordinatos.
Lxxvj. de laicis accipiētes oblatiōes
Lxxvj. cōtra clericū accusantē aliū
clericū corā iudice seculari.
Lxxvj. de clericis iuratiōes faciētes
Lxxvj. contra clericos excoīcatos
vel suspēsos celebrantes.
Lxxvj. de ep̄is q̄ inoīcēs excoīcāt
Lxxvj. cōtra nō obediētes ep̄is.
Lxxvj. cōtra cōicātes cū excoīcatis ex
coīcatione maiori.
Lxxvj. cōtra illos qui cum excoīcatis
scienter cōmunicant.
Lxxvj. de pena excoīcantes iniuste
Lxxvj. de pnia p̄ncipis qui per iras
facit homines interfici.
Lxxvj. cōtra violatores eccliarum.
Lxxvj. cōtra p̄byteros qui excoīcati
ministerium sacru tangunt.
Lxxvj. de participāte cū excoīcatis.
Lxxvj. cōtra rapiētes res ecclesie.
Lxxvj. est penitētia filioꝝ furan
tium parentibus aliquid.
Lxxvj. de alienatib⁹ res ecclesie mas
le retinentium ea tempore quo
alienande sunt.

Cle. de inuasiōib⁹ rez ecclasticar.
Cle. de frāgētib⁹ pūlogia eccliaz.
Cle. de vēdētib⁹ res ecclie vel sup
 pūmētibus instrumēta ecclie.
Cle. cōtra nō restituētē eccliaz q̄
 post pūmōtiōē acq̄suerit vlex re
 bus ecclie res suas augmētariūt
Cle. cōtra clericos vsurarios.
Cle. cōtra notarios officiales im
 moderate extorquētēs.
Cle. p̄tra ep̄s q̄ rē alienā p̄secrat.
Cle. an in re minima committa
 tur furtum.
Cle. de penitētia imponēda
 coeuntibus cum brutis.
Cle. cōtra extorquētēs confessio
 nes a ministris ecclie.
Cle. cōtra recipientes ecclesias
 de manu laicorum.
Cle. cōtra heredes patronorū rap
 piētēs bona ecclie patronate.
Cle. cōtra cōburentes ecclias.
Cle. cōtra vendētēs sindones
 sacrarū vel furantes de ecclia.
Cle. penitētia cleric. furis.
Cle. p̄ illū q̄ seruū fugiētē d̄ atrio
 vel de porticu ecclie abstraxit.
Cle. p̄nā occidentis subdiaconū
 p̄sbyterū vel ep̄m.
Cle. de penitētia occidentis ele
 ricū vel monachū.
Cle. de eo q̄ p vituperiū p mē
 bra dei iurauerit vel p creaturas
Cle. de penitētia imponēda
 pro periurio.
Cle. cōtra illum qui sacramētū
 facit q̄ ad pacem nō redeat.
Cle. cōtra illum qui cōpulsus
 scienter se periurauerit.
Cle. cōtra periurantē se in ma
 nu ep̄i vel in cruce cōsecrata.
Cle. de eo qui coactus pro vita

redimēda se periurat.
Cle. penitētia vocantiū in cas
 thedris et aliorū qui se periurāt
 et alios ducunt ad periurium.
Cle. de penitētia prouocātis
 aliū adiurandū sciens prouocā
 tum illum falsū iuraturum.
Cle. de penitētia illius qui ali
 um ad iurandum trahit.
Cle. de p̄nā rectorū et officialiū
 um et aliorū qui vltra salaria eis
 debita aliquid recipiunt: vel rap
 piunt vel extorquent.
Cle. de p̄nā imponēda quā
 do plures occidūt vel associant.
Cle. de p̄nā incendiariorū.
Cle. de penitētia existentiū con
 tra pacem ecclie.
Cle. de eo qui de manu heretici cō
 munione accepit.
Cle. de permittente hereticū mis
 sam celebrare.
Cle. de falsis testibus et testibus
 homicidiis.
Cle. de iniūciente manū in ep̄is
 copum vel p̄sbyterum: et de in
 cedente eccliam.
Cle. de spoliante clericos: ecclias
 as vel peregrinos.
Cle. d̄ ariol et icatatorib⁹ et curios
 stellarū p̄uatiū et de intellectu ho
 mīnū et de differētia inter istos.
Cle. de clericis vel sacerdotibus
 qui promoto dolore altaria ex
 ungunt et luminaria extinguunt.
Cle. de celebrātibus missam de
 requiem pro viuis.
Cle. de obmutescētib⁹ in morte.
Cle. de p̄sbyteris negātibus peni
 tentiam morientibus.
Cle. de obseruantibus ritus paga
 norum et dīes egyptiacos.

Cle. de illis qui litteras preter sim
 bolum et orationē dominicā su
 per hoīes et animalia ponūt.
Cle. de penitētia contrahentiū
 matrimoniū cum monialibus.
Cle. de pena et p̄nā accedētis ad
 monialē vel ad clericū sacri ordīs
Cle. de monachis et monialib⁹ se
 imiscētib⁹ et filios procreantibus.
Cle. de monacha adulteriū cōmit
 tente et de ascendente ad eam.
Cle. de muliere religiosa peccāte
Cle. de illis qui rapiunt vel soli
 citant religiosas.
Cle. de penitētia viri cuius culpa
 vxor sua fornicatur.
Cle. de dormiente cum duabus so
 rorib⁹ vel cū sponsa fratris suis.
Cle. de sponsa raptā.
Cle. de accipiente mulierē alteri
 desponsatam.
Cle. d̄ mādūcātē cibos iudeorū et
 d̄ recipiētē cibos iudeorū ab eis
Cle. de fornicāte cū filia sp̄iali.
Cle. de illo qui filiā sp̄ialem pa
 tris sui in vxorem ducit.
Cle. de illo q̄ duas cōmatres in
 vxores accipit vel cū eis cōmiscet.
Cle. de cōtrahente matrimoniū
 cū ea quā viuētē vxore cognouit
Cle. de illis qui plures vxores
 viuentes accipiunt.
Cle. de parētibus frangentibus
 sp̄salia contracta per filios et de
 filiis consentientibus.
Cle. de viro vel vxore reddēte debi
 tū an p̄ actū p̄nā de adulterio.
Cle. quando peccant coniunges
 in exactione debiti.
Cle. de illis qui sterilitatem vel
 abortum procurant.
Cle. de penitētia viri vel vxoris

adulterantis.
Cle. de illo qui multis nupcijs
 copulatur.
Cle. de muliere q̄ cum fr̄e viri sui
 peccauit de peccāte cū affinitib⁹.
Cle. de interficiente vxorem.
Cle. de penitētia imponēda
 pro quolibet peccō mortali.
Cle. p̄ q̄bus peccōs mortalibus
 d̄s imponi p̄nā maior septēnio.
Cle. de illo qui frangit solēnem
 penitētiā.
Cle. de p̄nā interficiente m̄sem
Cle. de illo qui cū duabus sorori
 bus vel cum matre sp̄rituali vel
 cum filia sp̄rituali fornicatur.
Cle. de redeūte ad vomitū qua
 liter penitere debet.
Cle. q̄ p̄nā imponēda ē mulieri
 nō seq̄ntivixi captiuitate positū
Cle. de illis qui celebrant nu
 ptias tempore prohibito.
Cle. de pe. imponēda sorore vxor
 is si coeat cū marito sororis sue
Cle. de p̄nā imponēda coeūte
 cum matre vel filia vel cum mu
 liere quā pater cognouit.
Cle. de p̄nā imponēda mulie
 ri q̄ coiuuit cū homine: et postea
 cōtraxit cū fratre suo: et de p̄nā
 huius fornicatoris qui nō disco
 opuit fratri suo q̄ habuerat ac
 cessum ad dictam mulierē.
Cle. de penitētijs cōsanguineo
 rū et affinitū inuicē fornicantiū.
Cle. de penitētia imponēda
 extra ordinario polluto.
Cle. de p̄nā affinitū fornicantiū.
Cle. de penitētia contrahentiū
 cum cōsanguineis.
Cle. de penitētia raptorū vir
 ginum vel viduarum.

Cclij. de pnia clerici erigentis altare vel fingentis altare consecratum q non est consecratum.
Cclij. de pnia imponenda pbyteris qui sup monumētis eucharistia dāt et de xpianis qui victualia deferunt ad sepulchra.
Cclv. de penitētia celebrantiū in oratorijs domorum.
Cclvi. de peni. trāsferentiū corpora sanctorū de vno loco ad aliū.
Cclvij. de penitētia pbyteri qui mortuum inuoluit in palla altaris et nō lauit vela altaris.
Cclviij. de peni. pphanarū personarū tractatū sacra vasa et de acomodantibus ornāmēta ecclesie ad ornatum nuptiarum.
Cclix. qua penitētia sit puniens pbyter qui vna die plures missas celebrat.
Ccl. de penitētia epi pbyteri et diaconi intrāris ad altare cū baculo vel capite velato assistente.
Ccl. de pnia epi vel pbyteri qui incipit missam et nō finit.
Cclij. de pe. imponēda venientib⁹ ad missas q missa nō pfecta nec euāgelio nec epla auditis recedunt.
Cclij. de penitētia imponēda exiuntibus ab ecclesia dū sacerdos vel alius predicat.
Cclij. de peni. nō audientiū totas missas pncipales die dñico.
Cclv. de penitētia imponēda ei qui in die solenni missa dimissa vadit ad spectacula.
Cclvj. de peni. imponēda sacerdoti qui in missa cōmittit errores.
Cclvij. de penitē. sacerdotis qui in qualibet missa nō sumit corpus et sanguinem domini.

Cclvij. de pe. pbyteri q ab assumptione calicis abstinēt.
Cclix. de penitētia existētis in peccato mortali et cōcantis.
Cclx. de pe. sacerdotis qui p negligentia dimisit distillare aliqd de sanguine in terrā vel sup altare.
Cclxj. de penitētia eorum qui eucharistiam euomitant.
Cclxij. de penitētia pbyteri non custodientis bene sacrificium.
Cclxij. de pe. cor⁹ q triduo in diebus rogationū añ ascensionē nō vritur cibis quadragesimalibus.
Cclxij. de his qui certis diebus nō se peccant vel non radunt barbam vel alia similia.
Cclxv. de penitētia illorū qui bis baptizantur scienter.
Cclxvi. de penitētia pbyterorū in aduersarijs se inebriantiū vel alia turpia cōmittentium.
Cclxvij. de penitētia mulierū turpiter se ornantiū.
Cclxvij. de peni. imponēda nō custodientium canones.
Cclxix. de pe. imponēda faciēti cōtra phibitionē legis vlcāonis
Cclx. de peni. imponēda venienti contra legem per se edictam.
Cclxj. de peni. imponēda facienti statuta cōtra ecclesias.
Cclxij. de pe. imponēda nō soluti insignia et salaria doctoribus
Cclxij. de pe. diminuētū numerum prebendarū et cappellanarū.
Cclxij. de penitētia clericorū qui per litteras falsas vel surrepticias beneficia habuerunt.
Cclxv. de pe. litigantiū qui p multas fallacias alios fatigant.
Cclxvj. de pnia clericorū conferen-

tiū sacramēta q cōferri nō pnt.
Cclxvij. de penitētia faciētis contra ius preteritū cōsuetudinis.
Cclxvij. de pe. pñati q aliqd de ordinamētis vlcāonis ecclesie dedit
Cclxix. de pe. illius qui sub spe q erit abbas efficit monachus.
Cclxx. de pe. illius qui contra formā iuris eligitur in prelaturam.
Cclxxj. de peni. illius qui fauore potestatis secularis eligitur.
Cclxxij. de pe. illi⁹ qui ex abrupto eligitur et statim cōfirmatur.
Cclxxij. de pe. illi⁹ qui priuatus ipso iure beneficio curato postea de fructibus se intromittit.
Cclxxij. de pnia habentis prelationem per simoniam.
Cclxxv. de penitētia religiosi volētis se promoueri.
Cclxxvj. de penitētia mērientis contra celebrantē ordines.
Cclxxvij. de peni. corū qui nō ordinātur ad ordines debitos.
Cclxxvij. de penitētia medicorū volentium se ordinare.
Cclxxix. de penitētia suspensorū beneficia recipientium.
Cclxx. de penitētia prelatorū ordinatium rudes et ignaros.
Cclxxj. de penitētia sacristarū qui non faciunt debita.
Cclxxj. de peni. eporū nō inquirentium et delicta nō corrigentiū.
Cclxxij. de pnia eporū nō intēdentium in correptione subditorū.
Cclxxij. de pe. eporū q dignos pñatores et coadiutores nō eligūt.
Cclxxv. de peni. illius qui venit cōtra decretū epi vel principis.
Cclxxvj. de peni. corū qui veniūt cōtra statuta sinodalia.

Cclxxvj. de peni. laicorū qui negotia ecclesiastica tractant.
Cclxxvij. de peni. corū qui nō corrigunt proximū peccantem.
Cclxxix. de peni. iudicium seculariū clericos iudicantium.
Cclxx. de peni. clericorū periurorum.
Cclxxj. de penitētia eporū nō seruatiū iuramenta.
Cclxxj. de penitētia iurantiū nō loqui patri vel matri.
Cclxxij. de peni. religiosi iurātis nō moraturū cum alio religioso.
Cclxxij. de penitētia se periurātis pro vita et rebus saluandis.
Cclxxv. de penitētia frequentantis monasteria monialium.
Cclxxvj. de penitētia sacerdotis retinentis seminā suspectam.
Cclxxvj. de penitētia mulieris sedentis intra cancellos vel pbytero intra cancellos ministrantis.
Cclxxvj. de penitētia epi ordinatū aliquid sine titulo.
Cclxxix. de peni. epi permittentis alios quos habere plures ecclesias.
Cclxx. de penitētia litigantis beneficium iniuste.
Cclxxj. de pe. tenētis bñficiū iniuste
Cclxxj. de pe. tenētis primū bñficiū curatū post receptionē secūdi.
Cclxxij. de peni. prelati cōferentis beneficium indignis.
Cclxxij. de penitē. prelati ponētis pensionē in beneficio curato.
Cclxxv. penitētia corū qui ponuntur loco viutorum sacerdotum.
Cclxxvj. de penitētia tenētis mensuras iniustas.
Cclxxvj. de penitētia corū qui trāsferūt in vfos humanos q semel deo est dedicatum.

Cccvii. penitētia mittentiū pecto-
ra in cimiterijs vel ecclesijs.
Cccviii. peni. cleric. pignozantis li-
brum vel vestimenta ecclesie.
Cccix. pe. clerici soliti fide iurare.
Cccx. peni. bñficiari qui nō resti-
tuit ecclesie omnia q̄ ab ip̄a habuit
Cccxi. pe. executorū qui in alios
vltus puerunt relicta a defunctis;
q̄ in testamētis cōtinetur.
Cccxii. peni. heredum nō satisfac-
cientium pro defunctis.
Cccxiii. peni. clericorum non sol-
uentium decimas.
Cccxiv. peni. religiosorū nō seruā-
tium regulā et abbatū nō vigilā-
tium super religiosos.
Cccxv. pe. cōdēnati litigātis sup
bñficiove restituat fructus pceptos
Cccxvi. peni. presbyteri in pecca-
to mortali celebrantis vel nō di-
centis verba cōsecratoria.
Cccxvii. penitētia presbyteri nō
recte celebrantis.
Cccxviii. peni. presbyteri incaute di-
mittentis eucharistiam.
Cccxix. peni. eorū qui in q̄dragesi-
ma vel in sabbato tēpore famis;
vel propter necessitates infirmis
tatis carnes comedunt.
Cccxx. an sit imponēda pnia illis
qui in die natiuitatis cum cōtin-
gerit venire in sexta feria carnes
comedunt; vel ex deuotione a car-
nibus abstinent tali die.
Cccxxi. peni. imponētis exactio-
nes clericis vel ecclesijs.
Cccxxii. peni. platorū qui plus ex-
torquēta a subditis quā teneant
Cccxxiii. pe. illius q̄ iurauit spon-
sam vni? fratris dare alteri frī.
Cccxxv. peni. p̄sbyteri inter essen-

tis clandestinis sponsalibus.
Cccxxvi. penitē. accipientis spon-
sam alterius de presenti.
Cccxxvii. peni. cōtrahentis cōtra
interdictum ecclesie.
Cccxxviii. penitētia accusantis
alium caluminiōse.
Cccxxix. peni. dantiū vel recipien-
tium aliquid pro sacramētis.
Cccxl. peni. cōfessoris qui impen-
tentem recōciliat; vel penitēte
a reconciliatione remouet.
Cccxli. de alētib? pueros iudeorū et
pncipū auferētū iudeis vlt infide-
libus possēdēs vlt hereditates
Cccxlii. peni. xpianorū ministran-
tū sarracenis ferrū et alia vlt ad
inuātū eos in galeis et nauib?.
Cccxliii. peni. seruientū iudeis vel
nutrientū filios eorū.
Cccxliv. penitē. xpianorū infes-
rentium grauamina iudeis.
Cccxlv. peniten. cōmittentium iur-
deis officia publica.
Cccxlvi. de hereticis et scismaticis.
Cccxlvii. penitētia mulieris filiū
suum interficientis.
Cccxlviii. peni. parentū suffocan-
tium filios in lecto.
Cccxlix. s̄ inficiētū furē vlt latronē.
Ccccl. peni. dātis aliqd homini vel
mulieri vt nō possit generare vel
cōcipere vel abortum facientis.
Ccccli. peni. illius qui percussit pue-
rum intuitu discipline.
Ccccli. peni. exercentiū artē balista-
riorum contra xpianos.
Ccccli. de dep̄dātī de loco ad locū.
Ccccli. peni. furantiū aliquid pro-
pter necessitatē famis.
Cccclv. penitētia vsurariorum.
Cccclvi. de dicēte falsū testimoniu.

Cccclvii. peni. falsantis lras regis.
Cccclviii. pe. falsantis lras aplicas.
Ccclix. peni. sortilegiorum.
Cccclx. penitētia puerorum.
Cccclxi. peni. clericorū venatorū.
Cccclxii. peni. blasphemantiū.
Cccclxiii. peni. clericorū excoīcatorū
vel suspensorū celebrantium.
Cccclxiv. peni. clerici recipientis or-
dines furtiue.
Cccclv. peni. sodomiticorū.
Cccclvi. peni. violentiū interdictū
Cccclvii. peni. eorū qui diuersimodis
de alios damnat.
Cccclviii. peni. faciētū plures mor-
tes vel destructiones.
Cccclix. de muliere supponētū p̄u.
Cccclx. peni. reuelātis cōfessionē.
Cccclxi. peni. excoīcantis iniuste.
Cccclxii. peni. falsarij.
Cccclxiii. peni. recipientis bñficiū
curatū et se nō promouentis.
Cccclxiv. peni. occupantis bona
ecclesiarū vacatibus ecclesijs.
Cccclv. peni. cessantis iniuste ab
officijs diuinis.
Cccclvi. peni. nō recitantium.
Cccclvii. peni. eorū qui ad graua-
tionem cessationis imāgines in
terram prosternunt.
Cccclviii. peni. eorū qui propter
culpam suā sunt priuati bonis
que tenent ab ecclesia.
Cccclix. peni. iudiciū corruptorū.
Cccclx. peni. bñficiatorū qui perci-
piunt distributiones et non in-
terfunt diuinis officijs.
Cccclxi. peni. clericorū et religioso-
rū qui inducūt alios ad eligendū
sepulturas in eorū ecclesijs.
Cccclxii. peni. iurātis religiones
lapiorē cū p̄u? strictiorē vouerat.

Cccclxiii. peni. transgrediētis vo-
tum ordinis vel religionis.
Cccclxiv. penitē. fratru retrapen-
tium alios suis propositionib?
a solutione decimarum.
Cccclxv. peni. monialiū nō existi-
tium in clauistro et eorū qui ad
eas ingrediuntur.
Cccclxvi. peni. visitatorū recipien-
tium munera.
Cccclxvii. peni. exigentiū pedagia
et tributa ab ecclesijs et clericis.
Cccclxviii. peni. impediētis iuris-
dictionē ecclesiasticā.
Cccclxix. penitētia turbantium
ecclesias et officia diuina.
Cccclx. peni. dominorū temporalū
grauantium clericos.
Cccclxi. peni. religiosi dimittentis
habitum vel euntis ad studiū.
Cccclxii. pe. cōtrahētis spōsalia pri-
mo cū vna et scda cū p̄ sanguinea
Cccclxiii. pe. filiorū cōtrahentiū cū
cōsanguineis spōsarū cū q̄bus
cōtraxerūt parentes pro filijs.
Cccclxiv. pe. cōtrahētis matrimo-
nia cum cognatis spiritualibus.
Cccclv. peni. sepeliētū hereticos.
Cccclvi. peni. disputantium de fide
de catholica.
Cccclvii. peni. habentium benefi-
cia ad preces hereticorum.
Cccclviii. peni. hereticorū redem-
tū et petentiū sacramēta ecclesie.
Cccclix. peni. interficiētis xpistia-
num per assiluos.
Cccclx. peniten. vsurarij et locantis
domum vsurario.
Cccclxi. peni. concedentiū represari-
os contra clericos.
Cccclxii. pe. p̄sequentiū vel capienti-
um vel occidentiū cardinales.

Ecceiij. de penit. eorum qui propter ex-
coionem in eos prolata grauāt
partes vel iudices proferentes.

Ecceiij. penitentia occupantiū fru-
ctos secretatos.

Ecceiij. peni. clericorū vel religioso-
rum viciū tabardo.

Ecceiij. pe. sepeliētū excoīcator vel
vsurarios vñ alios tpe interdicti.

Prima. qd **Prima qstio** est: q penitētia est imponēda pro oppressione filiorū. Et
dicendū est q opprimētibus filios debet imponi penitētia solēns. vt in
ca. qstū infra de pe. et remissio. q pnia est. s. q veniat ante fores ecclie et se
psentēt epō ciuitatis sacco induti: et nudis pedibz et vultibus in terrā dū
missis reos se esse habitu ipō et vultu protestātes: et ibi adesse debēt deca-
ni. i. archipresbyteri parrochiarū et presbyteri penitentū qui eorū cōuers-
sationē diligenter inspicere debēt: et sū modū culpe p prefatos gradus
penitentiā iniungere: vt habetur late in. c. capite. l. di. et ibi forma recōc-
liationis: et breuiter etiā imponit hec penitētia pro omni vulgatissimo
crimine totā ciuitatē cōmouente vel urbem. vt in. c. vlti. xxvj. q. vi.

Secūda qd **Secūda. q.** est q pe. dñs imponi trāseūti pagrū alienū: et dicas q si aliq
pagrū alienū trāse et trāsire noxiū est: nisi in casu necessitatē peccat mor-
taliter: et illi tanq peccati mortali pnia iponi dñs: vt in. c. omnes leges: cū
glo. in pre fas est. j. di. Si aliq mittit falcē in messē alienā peccat morta-
liter vt pro mortali sibi penitētia imponi dñs. vt in. c. vj. q. iij. c. scriptū est.

Tertia qd. **Tertia. q.** est: q pnia dñs iponi comedēti spicas pira vel viuas alterius et
dicendū est q si aliq fame coact alteri spicas comedit vñ pira vñ viuas vñ
similia: nō peccat: alia si sine necessitate accipit peccat et dānū solvere dñs
et talis pnia sibi iniūgi dñs. vt de pñe. di. v. c. discipulos. a pñio sensu. cū glo.

Quarta. q. **Quarta qstio** est: de pen. imponēda nō restituēti depositū vel cōmoda-
tum: et dicas q nō restituēs rem sibi cōmodatā vel depositā peccat mor-
taliter: et talis penitētia ei imponi debz. vt in. c. ius naturale. ad fi. j. di.

Quinta. q. **Quinta qstio** est: de penitētia imponēda impediēti legatū prin-
cipis: et dicendū est q impediēti legatū principis vel ei iniuriā faciens
peccat mortaliter: et talis pnia ei imponi debz. vt. j. di. ius gentiū. ad fi.

Sexta. qd. **Sexta. q.** est: de pnia imponēda rapiēti aliqd in bello iniquo. Et dico
q si aliq in bello iusto de manu pñcipis per iustā diuisionē predā acci-
pit nō peccat: alia nō cōcurrētibus supradictis peccat. et restituere tene-
tur. j. di. ius militare. in fi. a cōtrario sensu: et talis pnia sibi imponi dñs.

Septia. q. **Septima. q.** est: de penitētia faciēte aliqd cōtra legem maiorū: et di-
cendū est q q cōtra legē iustam factā per maiores natū cum plebibus fa-
cit peccat mortaliter et talis penitētia sibi imponi dñs. vt. ij. di. c. lex est.

Octaua. q. **Octaua. q.** est: de pnia iponēda faciēti aliqd cōtra cōstitutionē regis vñ

Ecceiij. peni. religiosorū auferenti-
um decimas ecclesijs.

Ecceiij. peni. negligentū guberna-
re cenodochia vel hospitalia.

Ecceiij. penitēti. religiosorū in mul-
tis excedentibus.

Ecceiij. de penitē. religiosorū qui in
predicationibus alios a solutio-
ne decimarū retrahunt.

impatoris: et dicas q q cōtra cōstitutionē vñ edictū iustū regis vñ impato-
ris facit: peccat mortaliter: et talis pnia ei iponi dñs. vt in. c. cōstitutio. ij. di.

Nonā. qd. **Nonā. q.** est: de pnia imponēda faciēti aliqd cōtra legē scilicet vel ec-
clesiasticā. Et dico q faciēs cōtra legē scilicet vel ecclesiasticā precipiēte
fieri qd necessariū est vel prohibēte q malū est peccat mortaliter: et ta-
lis pnia sibi imponi debet. ij. di. s. officiū. Qui cōtra legem honestā ius-
tam possibilē et loco et tēpore cōueniēte et necessariā et vtilem et clarā
et nullo priuato cōmodo: sed pro cōmuni vtilitate cōscriptā facit peccat
mortaliter alias nō: et talis pnia sibi imponi debet. iij. di. c. erit autē.

Decima. q. est de pe. imponēda faciēti cōtra legē supioris: et dico q si
ciēs cōtra legē supioris postq fuerit recepta et moribz viciū approbata
peccat mortaliter: alias nō: et taliter sibi iponi debz pnia. vt. iij. di. s. leges.

Undecima. q. est: an mulier intrās eccliam statim post partū peccat et
q penitētia ei imponi debet. Et dicendū est q si mulier hora qua parit
intrat eccliam ad agendū gratias deo: nō peccat: nec propter hoc est ibi
penitētia imponēda. vt cap. cum enixa. v. di.

Duodecima. q. est: de peni. imponēda cognoscenti mulierē tēpore mē-
struorū. Et dico q pro informatione pnie imponēde viro qui ad cōcubi-
tū vxoris accedit tpe partū quousqz tēpus purgationis trāseat et tpe mē-
struorū. in. c. ad eius vero: vñ ad. s. q. m. v. di. vbi dicit tex. q licet alique
mulieres ex praua cōsuetudine adinuenerint. s. statim cum nascitur filij
dare eos ad nutriendū alijs mulieribus: et hoc solus causa incontinētie.
tamē he nō debent ad viros suos accedere nec eis cōmisceri donec tem-
pus purgationis trāseat: et etiā nisi prius tempus menstruorū trāseat.

Redecima. q. est de peni. imponēda polluto nocturna pollutione. Et
pro informatione penitentie imponēde illi qui nocturna pollutione pol-
luit: est tex. in. c. testamēto. cū. c. scqñ. vj. di. vbi dicit tex. de illo qui peccat
cogitatione vel delectatione vel cōsensu: et si peccat aliquis per cōsensu
in peccato si nō processit ad actum exteriorē tale peccatū sola cōtritione
deletur. nota archidia. in cap. j. xxij. q. j. per. c. j. de regu. iuris.

Decima qra qd est: de pnia iponēda heretico ppter bona q possidet. xiiij. qstio.
Et dicas q heretici q ab ecclia sunt diuisi nō pñt aliqd noīe ecclie possi-
dere: et iō illō debēt dimittere: et ita sibi in pnia iniūgi dñs. viij. di. c. q iure.

Decima quinta qstio est: de penitētia imponēda obedientibus pote-
statibus secularibus contra deū. Et dico q ille qui vt obediāt tempora-
libus potestatibus nō obedit deo peccat mortaliter: et talis penitētia
vt peccanti mortaliter sibi imponi debet. viij. di. c. q contra mores. in fi.

Decima sexta. q. est de pnia seruātis vel introducētis malā cōsuetudī
nē. Et dicas q q malā cōsuetudinē introducit vel seruat peccat mortaliter:
et talis pnia sibi imponi debz. viij. di. ca. mala cōsuetudo. vbi dicit tex. q
talis cōsuetudo tanq pñciosa corruptela vitāda est et abiciēda. Nā qui
rationi et veritati preponit cōsuetudinē peccat mortaliter: et talis pnia

Nonā. qd.

Decima q.

xi. qstio.

xij. qstio.

xij. qstio.

xiiij. qstio.

xv. qstio.

xvj. qstio.

imo falsissimuz aut sit pñtuz. m. qz sine cōtritione et
oris cōfessione non remittitur ut p oēs. dñs

sibi imponi debet. viij. di. cap. veritate. c. iij. v. capitulis sequentibus. vbi ponuntur plures auctoritates sanctorum circa hoc.

Decima septima. q. est: de pnia imponenda non obediētibz legibz imperatoris. Et dico qd pro informatione quando peccat vel non: et per consequens quando debet pnia agere vel non ille qui legibus imperatorum non obedit. est tex. ix. di. c. i. vbi dicitur tex. qd quicūqz legibus imperatorum qd pro dei veritate feruntur non obtemperauerit meretur maximū supplicium vel grāde: et quicūqz legibus imperatorum qd contra dei voluntatē feruntur non vult obtemperare acquirit grāde premiū: et rex. in cap. quis aut leges. x. di. vbi dicitur tex. quis audebit leges principum continere.

xvii. qstio. **Decima octaua. q. est:** de pnia imponenda non obediēti doctori ecclie. et dico qd qui doctori ecclie dicēti ea qd per alios auctores vel canonicas vel pbabiles rationes non pbant: non credit non peccat: alia: sic tibi pnia de hoc imponi debet. ix. di. c. ego solus. in fine. ille qui diuino adiutorio vel ab alijs illustratus reprehēdit vel reprobat qd ab aliquo doctore dicitur aliter qd veritas se habet non peccat nec de hoc penitere debet. ix. di. c. nec quorūlibet.

xix. questio **Decima nona qstio est:** de pnia imponenda faciēti contra euāgelium vel contra regulas aplice. Et dico qd imperator: et quicūqz faciēti contra diuina madata vel contra euāgelium vel contra prophetas vel contra regulas aplice peccat mortaliter et talis pnia ei imponi debet. x. di. c. non licet.

xx. questio **Elicesima questio est:** de penitētia imponenda seruati legem imperatoris contra legem diuinā. Et dicas qd qui seruat leges imperatoris contra leges ecclesiasticas et diuinas peccat mortaliter: et talis penitētia ei imponi debet. x. di. cap. certum cum tribus capitulis sequentibus.

xxi. qstio. **Elicesima pma. q. est:** de pnia imponenda non seruati consuetudines ecclesiasticas. et dico qd qd ecclesiasticas consuetudines p totū orbē seruatis non credit eē autēticas: et eas non seruat peccat mortaliter: et sibi pnia imponi debet. xj. di. c. ecclesiasticarū. cū sex caplis sequētibz. transgressores consuetudinū ecclesiasticarū penitere debēt. sicut puaricatores legū diuinarū. xj. di. c. in his.

xxij. qstio. **Elicesima secūda. q. est:** de pnia imponenda non obediēti preceptis aplice. et dico qd qui preceptis apostolicis non obedit: sed supbe resistit peccat mortaliter: et talis pnia ei imponi debet. xij. di. c. preceptis. et qui consuetudines ecclesiasticas qd fidei non contrariant non obseruat ut peccat mortaliter penitere debet. xij. di. c. scit sancta. cum tribus capitulis sequentibus.

xxiij. qstio. **Elicesima tertia questio est:** de penitētia imponenda non seruanti ieiunia scdm consuetudinē ecclie: et dico qd in ieiunijs diei sabbati et aliorum dierū consuetudo cuiuslibet ecclie seruanda est: et faciēs scdm consuetudinē non peccat: alia: faciēs contra consuetudinē peccat: et sibi penitētia imponi debet. xij. di. cap. illa in fine a contrario sensu.

xxiiij. qstio **xxiiij. q. est:** de pnia imponenda deuati a consuetudine ecclie metropolitane in diuinis officijs: et dicas qd deuas ex cōtēptu in dicēdi diuinis officijs a consuetudine ecclie metropolitane: dē puar a cōione p sex mēses et

sub pnie censura corrigi. xij. di. c. de his: et est iste canō. xxix. scdm hostien.

Elicesima quinta qstio est: de pnia non eligentis de duobus malis minus malū. Et dico qd qui de duobus malis inter qd perplexus est non eligit minus malū: peccat et sibi pnia imponi debet. xij. di. c. duo mala. et c. verū.

Elicesima sexta questio est: de penitētia peccantis ut alter euitet maius peccatū peccat tibi de hoc penitētia imponi debet. xiiij. di. cap. qd ait. qui quattuor cōcilia. s. incenū cōstantinopolitanū. ephesinū. calcedonēsi. non obseruat peccat: et sic penitētia debet imponi. xv. di. sicut sancti.

Elicesima septima. q. est: de pnia approbātis vlt reprobātis libros peccata approbātis vlt reprobātis. Et dico qd ille qd libros approbātos ab ecclia et canones qd dñr aplosū reprobāt peccat: et ei pnia imponi debet. xv. di. c. scda romana. et xvi. di. ca. canones. et qd scda octo cōcilia non seruat. de quibus in. c. scda octo cōcilia. xvi. di. peccat: et ei pnia imponi debet. vt ibi. et qui sardicēse pcciliū et decreta scōz patrū non recipit peccat et penite debet. ea. di. c. qd dicit.

Elicesima octaua qstio est: de pnia vsurpātis cōcessa romane ecclie. Et dico qd ille qui ea qd sunt cōcessa romane ecclie vsurpat: vt indignus honore ecclesiastico et vt cōtempor: puniendus est. xvij. di. ca. hūic sedi. Et qui absqz auctoritate sedis aplice cōgregat cōciliū generale peccat grauiter et sibi pnia imponi debet. xvij. di. c. nec licuit cū duobus caplis sequētibz.

Elicesima nona qstio est: de pnia non seruatis locū sibi debitū in sedē do et in alijs. Et dicas qd qui in sedēdo et subscribendo: cū alijs locū sibi debitū sibi tēpus ordinationis sue non seruat sed excedit peccat et ei pnia imponi debet. ea. di. ca. epōs. et epī qui cū vocant ad cōciliū pnuiale et possunt ire et non vadūt peccat: et eis pnia imponi debet. xvij. di. c. non oppz. **Metropolitānus** qui ab epō veniēte ad cōciliū iūmetū vlt aliā spēm expetit qd drupliū restituere debet. ea. di. c. qm quidē. **Epī** qd vocati ad cōciliū prouincia le nec veniūt nec impedimētū legitimū ostēdūt cōione sue ecclie debēt esse cōtenti et vsqz ad aliā proximā sinodū charitate fratrum et ecclie cōione pnuetur. xvij. di. c. placuit. et c. si epō metropolitānus. et c. si. qd epōz. **Epō** qd post cōciliū prouincia le infra sex mēses non facit sinodū cōuocando omnes clericos sue diocesis et non referat eis qd in cōcilio acta sunt: duobus mēsi bus in excommunicatione persistat. xvij. di. c. decernimus.

Elicesima questio est: de penitētia imponenda non approbanti approbata et non reprobati reprobata per sedē apostolicā. Et dicendū est qd qui non approbat approbata: et non reprobat reprobata per sedē apostolicā qd peccat grauiter et sibi penitētia debet imponi. xix. di. c. si romanorū.

Elicesima prima qstio est: de pnia heretici. Et dico qd hereticus est et xxx. qstio. vt hereticus penitere debet qui pcepta et statuta sedis aplice non obseruat credēdo romanā eccliam non habere potestātē cōdendi. ea. di. c. nulli fas.

Elicesima q. est: de pnia non pferēt scripturas eodē mō qd pferēde sūt. et dico qd in scripturis canonicis qd illas scriptas ab oibz recipiūt non pponit alijs scriptis qd aliq non respiciūt peccat et sibi pnia imponi debet. ea. di. c. i. canonicis.

xxv. qstio.

xxvi. qstio.

xxvii. qstio

xxviii. qd.

xxix. qstio

xxx. qstio.

xxxi. qstio.

xxxij. qstio.

xxxiij. qd. Tricesima tertia questio est: de penitētia recedentis a beato petro: et dico q qui a soliditate beati Petri recedit temprando eius potestate infringere: separari debet ab ecclesia et diuinis mysterijs. ea. di. c. ita dñs.

xxxiij. qd. Tricesima q̄rta. q. est: de pnia ordinati ab hereticis. Dico q qui ordiatur ab hereticis iā dānatis peccat et grauius penitere debet. ea. di. c. fm.

xxxiij. qd. Tricesima quinta. q. est: de penitētia preponētis scripturas aliorū: scripturis pape. Et dico q peccant et peniteri debent qui scripturas aliorū decretis romanorū pontificū preponunt. xx. di. cap. de libellis.

xxxiij. qd. Tricesima q. est: de pnia nō hntis vel nō seruātis decreta pape. Et dico q nō hnti decreta romanorū pōtificū de negligētia pnia imponi debet: et habēti et nō seruāti de temeritate pnia imponēda est. xx. di. c. si decreta.

xxxiij. qd. Tricesima q. est de pe. nō faciētis p̄nētia ad suū officiū. Et dicas q eps et oēs clerici et officiales ecclie vsq ad hostiariū inclusi ne peccāt et penitere debēt si nō faciūt ea q p̄nēt ad officiū suū: vt habet. xxj. di. c. clericos. qui. ter. ponit ea q q̄sq hntiū officia in ecclis tenet agere vsq ad hostiariū.

xxxiij. qd. Tricesima q. est: de pe. inferiorū maledicti: supiori. Et dico q sp̄nēs ep̄os peccat et penitere d̄s vt q̄ sp̄nit deū. ea. di. c. i. nono. et inferior iudicās supiorē. vlti maledicti peccat et de hoc penitere d̄s. ea. di. c. inferior. cū. v. c. seq.

xxxiij. qd. Tricesima nona questio est: de penitētia auferentis priuilegiū pape. Et dico q hereticus iudicatur. et penitere debet qui ratione ecclie priuilegium a deo concessum auferre conatur. xxij. di. cap. j.

xl. questio. Quadragesima questio est: de peni. nō seruātis ordinē debitū in reuerentia exhibenda: et dico q peccat et penitere debz qui nō exhibet reuerentiam. p̄mo romano pōtifici. deinde patriarche cōstātinopolitano: deinde de alexādrino. deinde antiochēno. deinde hierosolimitano. ea. di. c. vlti.

xlj. questio. Quadragesima p̄ma. q. est: de pe. nō seruātis formā iuris in electione sūmi pōtificis. Et dico q grauiissima pena et p̄nie imponūtur veniēti vlti fas cētī p̄tra illō decretū. xxiiij. di. c. in noie dñi. vbi ponit forma q d̄s suari in electiōe romani pōtificis: et si p̄ illā formā aliq̄s se intrudit in ep̄atu grauius p̄nis et penitētijs astringit: et multū maledictiōibz cōdēnat q̄q̄ bus ibi d̄r. f. q. q̄ p̄ huius capli formā elect? vlti ordinat? p̄ seditionē vel p̄sūptionē fuerit: auctoritate diuina petri et pauli ap̄loz p̄petuo anatemate: cū suis factoribz auctoribz et seq̄tibz a luminibz sc̄e dei ecclie sepat? ab h̄cia f. sic antip̄s et iuasor et destructor totū xp̄ianitatē: nec sup hoc aliq̄ an diētia aliq̄n refuecet: s̄ ab omni ecclastico gradu q̄cūq̄ fuerat p̄sine re tractatione deponat: cui etiā quisq̄ adhēserit aut tanq̄ pōtifici q̄lēcūq̄ reuerentia exhibuerit aut in aliquo illū defendere p̄sumpserit pari sūia sit m̄cipat? Et q̄ cōtra formā huius capituli venerit vel temerator extiterit volēs romanā eccliam cōfundere sua p̄sumptione p̄tra hoc statutū tēptauerit p̄petuo anatemate atq̄ ex cōdicatione dānetur et cū ipsis qui nō resurgentiū iudicio deputet om̄ipotētis cōtra se irā sentiat: et sc̄loz apostolorū petri et pauli quoz eccliam p̄sumit cōfundere in hac vita: et in

futura furorem sentiat: fiat habitatio eius deserta: et in tabernaculis eorum nō sit qui inhabitet: sicut filij eius orphani: et vxor eius vidua. cōmorus amoueatur ipse atq̄ filij eius et mēdicent et eiciant de habitatio nibus suis: seruetur fenerator om̄ne substantiā suā: et diripiant alieni om̄es labores eius: orbis terrarū pugnet contra eum: et cuncta elemēta sint ei cōtraria: et om̄iū sanctorū quiescentiū merita eū cōfundant: et in hac vita sup eū ap̄erta vindicta ostēdant: vt in psalmo. Deus laudē meā.

xlj. q̄stio. Quadragesima sc̄da. q. est de pnia imponēda ep̄o qui electus ad ep̄atum nō habet nec credit habēda et credenda a iure. Et dico q peccant et penitere debēt electi ad ep̄iscopatū si nō habent et credunt ea q̄ continētur. xxiiij. di. c. ep̄s ordināus. f. q̄ asserat verbis simplicibz patrē et filiū et sp̄m sc̄m vniū deū esse cōfirmās totā trinitatē deitātē et cōsubstantialē et coessentialē et coeternalē et cōom̄ipotentē: et alia plura de q̄b? ibi late.

xlj. q̄stio. Quadragesima tertia. q. est de pnia clericorū nō seruantiū q̄ habētur in. c. his igit. xxiiij. di. Et dico q peccant et penitere debēt om̄es clerici si nō seruāt ea q̄ habētur in dicto ca. f. q̄ a vulgari vita seclissi a mūdi volūptatibz se abstineāt: nō spectaculis nō pōpis intersint cōmuniā publica fugiāt: priuata nō t̄m pudica sed sobria colāt: vsuris nequaquā incūbant: nec turpiū occupationibz ludoz: nō fraudibz cuiuscūq̄ studiū appēdāt: amorē pecunie quasi matrē cūctoꝝ maloz criminū fugiāt: secularia officia abnuāt: et negotia: honoris gradū per ambitionē nō accipiāt: dolos et cōiurationes caueāt: odiū: eumulationes: obtreccationē atq̄ inuidiā fugiāt: nō vagi oculis: nō effrem lingua aut petulātia fluidoz gestu nō incedāt: viduari et virginiū frequetationē fugiant: cōtubernia extraneorum feminariū nullatenus appetant et alia q̄ plurima q̄ in preall. c. his igitur. ponūtur: a quibus abstinere debēt: et etiā q̄ facere debent clerici.

xlj. q̄stio. Quadragesima q̄rta. q. est de pnia sacerdotū nō tractariū digne sacramēta ecclie. Et dico q peccat et penitere debēt qui digne sacramēta ecclie sic tractare nō possunt: et ad diuinū ministeriū eligūtur. xxiiij. di. c. tales.

xlj. q̄stio. Quadragesima quinta. q. est de penitētia promotorū ad ordines sacros nō seruantiū cap. q̄ p̄. xxiiij. di. Et dicas q peccant et penitere debēt qui promouētur ad ordines sacros si nō promittūt et seruant ea q̄ habentur in prealle. cap. q̄ p̄. f. q̄ promittāt et seruent qui debēt promoueri ad ecclasticos gradus ante q̄ honoris cōsecrationē accipiant placitū sui annotationis. f. promittāt vt fidem catholicā sincera cordis deuotione custodiens iuste et pie viuere debeat et in nullis operibz suis regulis canonice contradicat atq̄ vt debitū per om̄ia honorē atq̄ obsequiū reuerentiā prem̄iēti sibi vnusquisq̄ depēdat iuxta illud pape leonis edictū: qui se fecit aliquibus esse propositū nō moleste ferat aliq̄ sibi prelatū sed obedientiā quā exigit et ipse depēdat: et pena tamē transgressoribus imponenda sc̄dm consuetudinē ecclasticam et placitis talium inferenda.

xlj. q̄stio. Quadragesima sexta. q. est de pnia imponēda sacerdoti q̄ tēpore quo

celebrat vel accipit corpus christi non habet ornamenta cum quibus fuit ordinatus. Et dico quod sacerdos qui tempore quo celebrat vel accipit corpus christi non habet orarium: et alia ornamenta que in ordinatione accepit peccaret excommunicationi subiacet et penitere debet. ea. di. cap. ecclesiastica.

xlvij. qstio. Quadragesima septima quod est: de penia ordinari et ordinatis qui tempore ordinationis episcopus manu imponit et alius orationem dicit. Et dico quod ordinatus et ordinatus penam damnationis subeunt penitere debent si tempore ordinationis episcopus solu manu imponit et alius orationem dicit. ea. di. c. quorundam.

xlvij. qstio. Quadragesima octava. q. est: de penia clerici non facientis que pertinet ad officium suum. Et dico quod diaconus subdiaconus. et acolitus. et exorcista. lector. hostarius. et psalmista peccat et penitere debet si non faciunt que pertinent ad officium suum: pro ut habetur ea. di. c. subdiaconus. cu. v. caplis sequentibus: ubi ponitur ea que quisque tenet facere in officio suo. scilicet quod subdiaconus accipiat patenam de manu episcopi vacuam et calicem vacuum: et de manu vero archidiaconi accipiat vireolum vacuum ad suggerendum vinum et eucharistiam et sic sicut latius ponitur in predictis capitulis cuiuslibet officij.

xlx. qstio. Quadragesima nona. q. est: de penia clericorum contra nutriendum et totum non radendum. Et dicas quod peccat et penitere debet clericus contra nutriendos et coronam non radentes sine iusta causa ea. di. c. prohibite. et c. seq. ubi dicitur quod clericus contra nutriendos ab archidiacono et si noluerint esse inuiti detrahantur: et quod non liceat eis habere vestimenta vel calciamenta nisi que religionem deceant. Item quod incurrat excommunicationem ipso iure tales clerici. tex. in. c. si quis ex clericis ea. di.

l. qstio. Quinquagesima questio est: de penitentia monialis tangentes vasa sacra. Et dico quod moniales etiam sacra tangentes vel vasa sacra vel incensum ad altare deferunt peccant. c. di. c. sacratas: et de hoc penitere debent.

li. qstio. Quinquagesima prima questio est: de penitentia mulieris et laici predicantis. Et dico quod peccat et penitere debet mulier etiam docta et sancta que in congregatione virorum predicat: et etiam peccant et penitere debent laici qui predicant coram clericis nisi ipsis rogantibus. ea. di. ca. mulier.

lii. qstio. Quinquagesima secunda. q. est: de penia ministrum non sacratum agentis sacra. Et dico quod peccat et penitere debet minister ecclesie non sacratum ingrediens sacra et tangens vasa sacra. ea. di. c. non opz. et peccat et penitere debet qui vasa sacra et mysteria tangunt nisi sint subdiaconi et acoliti: et peccat et penitere debet clericus contra nutriendos et ministras non detorsos capite: nec pariter auribus: et tallare vestem et habitum honestum non habens. ea. di. c. non liceat.

liij. qstio. Quinquagesima tertia. q. est: de penia examinatum idebite alios ad ordines. Et dico quod viri electi ad examinandum ordinandos si fauoris gratia vel mulieris cupiditate electi aliquem indignum ad sacros ordines accipiendos episcopi manibus apostolice velut eorum deo ordinati ecclesiastica dignitate carebunt ordinarum ab altari remouebuntur et grauissima penia eis iniungitur. xxiiij. di. c. quod episcopus ad finem.

liiij. qstio. Quinquagesima quarta. q. est: de penia ordinati sine examinatione. Et dico quod presbyter vel diaconus vel alius clericus qui sine examinatione ordinatur et post peccata

sua confitetur debet penitere. scilicet quod ejiciatur ex clero. ut in cap. ultimo. ca. di.

lv. qstio. Quinquagesima quinta. q. est: de penia ministrorum ecclesie non facientium officia sua: et dico quod peccant et penitere debent officii ministri ecclesie. hoc est: exorcista. acolitus. psalmista. lector. subdiaconus. diaconus. presbyter. episcopus. archidiaconus. archipresbyter. primicerius. thesaurarius. non facientes ea que spectant ad officia sua. xxv. distin. cap. Perlectis.

lvj. qstio. Quinquagesima sexta qstio est: de penia diaconi qui post ordinationem contraxit matrimonium: et dico quod diaconus qui post ordinationem matrimonium contrahit alienus debet esse a ministerio et vacet clero. xxviij. di. c. diaconus.

lvij. qstio. Quinquagesima septima. q. est: de penia frater simplex votum virginis et dico quod si aliquis simplex votum virginis violauerit matrimonium contrahendo tribus annis penitere debet. xxviij. di. c. si vir. et est iste. v. cano. fin. hosti.

lvij. qstio. Quinquagesima octava. q. est: de penia presbyteri uxorem ducens vel fornicans: et dico quod si presbyter uxorem duxerit ab ordine deponi debet: et si fornicatus fuerit vel adulterium commiserit extra ecclesiam abici et inter laicos ad penam redigi debet. xxviij. di. c. presbyter. Item presuppósito quod quolibet peccatum propter quod excommunicatio proferretur est mortale ut in. c. nemo episcopus. xj. q. iiij. quod pro quolibet mortali peccato debet imponi penia. vij. annorum. ut in. c. hoc ipsum. xxviij. q. iiij. cu. s. sequenti. inferat quod officii peccantes in peccatis contentis in capitulis statim sequentibus peccant mortaliter et per. vij. annos penitere debent. scilicet in istis.

lix. qstio. Lix. q. est: de penia filij deserentis parentes causa religionis. Et dicas quod quantum ad filium parentes marie fideles deseruerit causa intradi religionem et non potest de bitum honorem parentibus reddiderit peniteat. ut super dictum est. ut in. c. i. xxx. di.

lx. qstio. Lx. q. est: de penia mulieris apud sibi contra et dicas quod quantum ad mulierem religionem in iudiciis puenire contra sibi amputauerit quam de velamine eius et ad memoriam subiectionis illi dedit peccat et penitere debet ut dictum est. ut in. c. ij. ca. di.

lxj. qstio. Sexagesima prima. q. est: de penia mulieris condemnantis nuptias. et dico quod peccat et penitere debet ut dictum est: mulier que derelicto viro discessit soluto vinculo conjugali nuptias condemnando. ut in. c. si qua mulier. ca. di.

lxij. qstio. Sexagesima secunda qstio est: de penia religiosi matrimonium detestantis. Et dico quod religiosus qui matrimonium detestatur peccat et penitere debet eodem modo. tex. est in cap. si quis propter deum virginitatē. ea. di.

lxij. qstio. Sexagesima tertia. q. est: de penia aliorum detestantium matrimonium. et dico quod confiteres castitatem non ex eo quod illa putet bonam: sed in detestatione matrimonium peccat et penitere debet eodem modo. tex. est in. c. si quis vel virginitatē. ea. di.

lxiiij. qstio. Sexagesima quarta questio est: de penitentia mulieris ambulantis in habitu viri. Et dicas quod mulier que ut liberior meretricem vitur veste virili peccat eodem modo debet penitere. ut in. c. si qua mulier. ii. ca. di.

lxv. qstio. Lxv. q. est: de ieiunante die dominico. et dicas quod ieiunans die dominico in contemptum ipsius diei eodem modo peccat et penitere debet. ut in. c. si quis tanquam. ca. di.

lxvj. qstio. Lxvi. q. est: de preterente ieiunia ab ecclesia indicta. et dicas quod preterens ista ieiunia peccat et penitere debet ut super dictum est. ut in. c. si quis eorum. ca. di.

lxvii. qstio. **S**exagesima septima questio est: de spernente basilicas vel solēnitas
tes sanctorū: et dico qd q basilicas vel solēnitates sanctorū vel oblationes q
in eis sunt spernit se ex hoc iustus estimans peccat et penitere debet: vt
supradicti. vt in cap. si quis per superbiam. ea. distin.

lxviii. qstio. **S**exagesima octava questio est: de docente spernere ecclesias: et dicas
qui docet spernere ecclesias et congregationes que sunt in eis peccat et
penitere debet vt supradicti in cap. si quis docet ea. di.

lxix. qstio. **S**exagesima nona questio est: de facienti cōgregationes priuatas: et
dico qd eodem modo peccat et penitere debet faciens cōgregationes pri
uatas sine consensu superioris extra vnitates ecclesie dicens apud se esse
ecclesiam: vt in cap. si quis extra ecclesiam ea. di.

lxx. qstio. **S**exagesima q. est: de dānante matrimoniu: et dico qd dānans mfi
moniu vel cōiunctiones iporū cōtrahentiū dicēdo cōiugatos nō posse re
gnū dei ingredi peccat et vt sup penitere debet. vt i. c. si qs nuptias. ea. di.

lxxi. qstio. **S**exagesima pma. q. est: de dānante māducantē carnē nō imolatā
idolis: et dico qd etiā peccat et penitere debet vt supradicti qui dānat fide
lem manducantē carnē nō imolatā idolis nec suffocatā: vel comedētem
sanguinē animaliu qui tanq infidelis dānat: vt in. c. si quis carnē ea. di.

lxxii. qstio. **S**exagesima scda qstio est: de parētibz denegātibz alere filios:
et dico qd parētes qui filios alere denegauerit proprios putās hoc licitū
peccat et penitere debz vt supra dictū est: vt in. c. si qs derelinquerit ea. di.

lxxiii. qstio. **S**exagesima tertia questio est: de dicente hominē nō saluari ex vsu
vestium grossarum sed preciosarum: et dico qd dicens tale. s. homines nō
posse saluari ex vsu vestium grossarū sed ex vsu preciosarum: peccat et sū
militer penitere debet. vt in cap. si quis virozum ea. di.

lxxiiii. qd. **S**exagesima quarta questio est: de inducentibus noua precepta cō
tra canones: et dic qd suscipientes habitus religiosum vt alijs bonis de
trahant et inducentes noua precepta contra canones peccant: et similis
ter penitere debent vt in cap. hec autem scripsimus. ea. distin.

lxxv. qstio. **S**exagesima qnta questio est: de recusante comedere carnes tēpo
re paschali et in diebus dñicis et dic qd presbyter vel diaconus ieiunans
die dñico tanq illo die debeat ex debito ieiunare: et recusans tēpoze pas
chali comedere carnes tanq illas escas abhorreat inolens saltem pregu
stare carnes vel olera cū carnibus cocta peccat et eodē modo penitere de
bet: vt in cap. ultimo. ea. di. Ita omēs peccātes in predictis. xvij. casibus
supra contētis peccant mortaliter et septem annos penitere debet quili
bet in quocūqz illorum casuum peccans per predicta capitula.

lxxvi. qstio. **S**exagesima sexta questio est: de habentibus canes vel accipitres
ad venandū: et dico qd si eps presbyter vel diaconus canes ad venandū:
vel accipitres aut huiusmodi res habuerit et in hac voluntate sepius in
uentus fuerit tribus mēsis a cōmuniōe suspendat. xxxiij. di. c. epm.

lxxvii. qsti. **S**exagesima septima. q. est: de puia cōcubine clerici. Et dic qd cōcū

bina clerici qui ex clerico filios habuerit debet monasteriū intrare et ibi
perpetuo continētiā obseruare vt in. c. fraternitatis. in fine. xxxiij. di.

lxxviii. q. est pnia pbyteri aleatoris vel ebrii. et dicendū est qd eps vel
presbyter vel diaconus alee et ebrietati deseruēs dānat. et sic peccat mortu
liter p septēniū penitere debet. xxxv. di. c. i. iūcto. et c. hoc ipm. xxxiij. q. ij.

lxxix. q. est: de platis delictis deditis: et dico qd pro admonitiōe fien
da platis ne delictis affluant ne prop hoc grauitur puniatur. xxxv. di. c.
ecclie pncipes. vbi dicit rex. qd isti plati dediti delictis sunt eniēdi de spā
ciosis domibz. lautisqz cōmūis et multo labore epulis cōquisitis et vt le
git in euāgelio. ppter malas cogitatiōes suas et opa sunt eniēdi in tene
bras. s. exteriores vbi erit fletus et stridor dentiū. et late ponit in textu.

lxxx. q. est: de clerico ebrio reperto. Et dico qd clerici qui ebrius re
pertus fuerit. xxx. diebus a cōmuniōe cesset. xxxv. di. cap. ultimo.

lxxxj. q. est: de platis et clericis delectātes se in libris poetarū. et dico
qd pro admonitiōe fieda plati et sacerdotibz ne delectent in libris poetarū
et gentiliū: obmūis sacri scripturis: est rex. i. c. ij. iij. v. et p totū. xxxv.
di. q iura omīno prohibēt clericis prelatis legere tales libros: et puia fla
gellorū imponit illi qui libros gentiliū legit. vt in. c. legimus. i. ea. di.

lxxxij. q. est: de penitentia imponēda fm qualitates personarū. et di
co qd cōsideranda magnitudine peccati et imponēda penitentia fm qua
litates et dignitates personarū est: rex. xij. di. cap. i. ij. et. iij.

lxxxij. q. est: de despiciēte cōfrēs. et dicas qd q despicit cōfrēs q puiua
pauperibz exhibet: et nō volūt cōicare huiōi cōgregationibz cōtemnēdo
actū iporū ex cōicant. et vt peccātibz mortalibz sibi puia imponit. xij. di. c. i.

lxxxij. q. est: de clericis intrātibz tabernas. et dico qd clerici intran
tes tabernas nisi in casu necessitatis: faciunt contra preceptū et prohibi
tionem iuris et peccant mortaliter. vt in cap. clerici. xliiij. di.

lxxxv. de sacerdotibz se inebriātibz. et dico qd sacerdos se inebrians
vel cibus se ingurgitās vel in cōiuijs risus aut turpia ioca fieri permit
tans facit cōtra prohibitionē iuris et peccat mortaliter. in. c. nullus. ea. di.

lxxxv. qd: clerici nō bñdicētes mēsam ante prandiu: et nō reddentes
post prandiu grās peccāt mortaliter: et dic qd omēs clerici anteq comedāt
debent benedicere mēsam et in fine grās deo reddere: alias tanq facien
tes cōtra preceptū peccāt mortaliter: in cap. quādo autē. et cap. nō liceat.

ea. di. et ibi not. dñicus per eandē rationē et ideo isti taliter peccātes per
septēniū peniteant. vt in cap. hoc ipm. xxxiij. q. ij. et clericus pro delicto
si incorrigibilis est ex cōicatione tridui puniatur. xlv. di. cap. nemine.

lxxxvi. qd: clerico miores plemibz culpi vberit. et dic qd si eps p le
uibz culpi clericos miores vberauerit ex cōicet q: peccat mortali et p septē
niū peniteat. xlv. di. c. cū bñs. iūcto. c. nemo. x. q. iij. et c. hoc ipm. xxxiij. q. ij.

lxxxviij. q. est: de clericis iocularibz adulatoribz maledicis vlsurariis
Et dico qd clericus adulationibz et proditiōibz vacās vel accusator fratrū

+ hoc est falsuz fm mva. et dd. ab eo allegatus in
man. cat. c. lxxv. n. 110. q. 34 in fine

vel maledictus vel scurrilis et vbi turpibus ioculator vel seditonarius
vel usurarius vel iniuriarum suarum ultor: degradatur et ab officio et cōione su-
spenditur et nunquam ordinatur in c. clericus qui adulationibus. c. iij. capitis
sequētibz. xlvj. di. et sic tales peccant mortaliter et per septēniū penitere
debent: vt in palle. c. nemo epōrum. xj. q. iij. iuncto. c. hoc ipm. xxij. q. ij.

Lxxix. q. est de pnia usurariorū. Et dico q ep̄s aut presbyter aut diacono
usurarius exiens deponitur. xlvj. di. c. i. et ij. et sic peccat mortaliter: et per
septēniū penitere debet p supradicta. Itē si aliquis clericorū usurarius rece-
perit dē degradari et vt peccatis mortaliter penitere dē: et quousqz peniteat a
sacramētis abstinere dē. xxvj. di. c. si q̄s clericorū. iuncta glo. vlti. ibi posita.

xc. questio. **Lxx. q.** est de nō idoneis gradū honoris assumētibz et dico q qui nō
est idoneus et ante tēpus assumit gradū honoris: et qui viciosus est et as-
sumit regimē aliorū peccat et penitere debet. xlvij. di. c. vlti. et xlix. di. c. f. q̄
iura dicunt q talis tanq̄ neofitus est habēdus: et neofitus est qui est eru-
ditione plātatus in vicio scē fidei. s. qui ppositū sacre religionis nouiter
assumit: et iste talis si nō idoneus vel ante tēp̄ assumit gradū honoris sic
neofitus dē degradari et ppetuo exici a clero. tex. in. c. qm multa. xlvij. di.

xcj. questio. **Lxxi. q.** pnia clerici homicide. Et dico q clericus homicide iponitur pnia q
etiā cū dispensatiōe ep̄o in suo ordie nō admittit. l. di. c. mior. et est iste ca-
nō. xj. fm ho. clericus etiā q p defensioē emirabili paganū etiā inficit ipo-
nit pnia q ab ecclēastico officio abstineat. l. di. c. de his clericis. et c. clericū

xcij. q̄stio. **Lxxij. q.** est de pnia clerici qui capitale crimē cōmiserit vel cartā falsā
uerit vel falsum testimoniū dixerit. Et dico q si ep̄s vel presbyter aut dia-
conus pdicta crimina cōmiserit deponitur et in monasterio ad agendā pniaz
detruditur: et ibi qdū vixerit laici tñ cōiōne accipiat. l. di. si ep̄s vel p̄sbyter.

xcij. q̄stio. **Lxxij. q.** est de pnia clerici bigami vel homicide. Et dico q clericus ordi-
natus bigamus vel homicidū facto: pcepto: cōsilio: vel defensione cōmit-
tēs deponitur et tātumodo in fine vite sue cōiōne accipiat. l. di. c. si q̄s viduā

xciiij. q̄stio. **Lxxiiij. q.** est de pnia clerici in p̄co carnis lapsi. et dico q clericus in p̄co
carnis lapsus post sacros ordies iponitur pnia q ad altaris ministeriū nō ac-
cedat. l. di. c. puenit. et clericus in sacris etiā religiosus ppter lapsus carnis ab
officio deponitur: et si postea celebrat cōiōne sacrorū vsqz ad finē vite sue
puant et viaticū tñ in fine vite accipit. l. di. c. accedēs. Itē si clericus post or-
dinationē suā in lapsū carnis ceciderit oī modo prohibēdū est cū manibz lo-
culētz polluat mysteria sacra tāgere vlt tractare. l. di. c. si post ordinationē

xcv. q̄stio. **Lxxv. q.** est de p̄dicāte vlt celebrāte in p̄co mortali. Et dico q p̄dicās vel
celebrās existēs in p̄co mortali peccat mortaliter. vt no. archi. dōmō in. c.
cū exaudiero. l. di. p illū tex. et est tex. exp̄ssus de hoc i. c. de hoīe. s. cū ergo
de celebra. missa. et ideo sibi vt peccati mortaliter penitētia imponi debet.

xcvj. q̄stio. **Lxxvj. q.** est de p̄sbytero q vedit vasa sacra. Dicendū q presbyter vel diacono
nus vedit vasa sacra ipsius ecclēie cōmittit sacrilegiū: et deponēdus est: et
iō p septēniū penitere dē. l. di. c. si q̄s presbyter. iuncto. c. hoc ipm. xxiiij. q. ij.

Lxxvij. q. est de pnia clerici qui a sanguine etiā hostiū nō abstinet. Et **xcvij. q̄stio.**
dico q clericus qui a sanguine etiā hostiū nō abstinet officio et cōiōne cor-
poris dñi duobz annis priuatur: et illis duobus annis vigilijs ieiunijs
et oronibus et elemosinis pro viribus suis expient. l. di. c. de clericis.

Lxxvij. q̄stio. **Lxxvij. q.** est de clerico qui iactando lapides puerū interficit. Et **xcvij. q̄stio.**
dico q clericus qui eiciendo lapidem a sualiter puerū interficit: si debitā
diligentiaz nō adhibuit semper in timore et in penitētia permaneat et re-
manet in suo officio ex misericordia. l. di. c. clerico.

Lxxvij. q̄stio. **Lxxvij. q.** est de pnia clericorū vel laicorū homicidarū. Et dico q clericus
seu presbytero homicide imponitur pnia q ponitur in. c. studeat. l. di. q. tex. di-
cit q presbyter q iracūdia cōmotus lē extra animū aliquē interficit perpe-
tuo carere dē officio. si alius et nō iracūdia tūc ad arbitriū penitere dē. tex.
in. c. all. presbyter aut q nō voluntate s. casu homicidū fecerit fm pōtē regis
lam p. vñ. annos fm posteriorē et humanorū diffinitionē p tēpus ququē
nū penitere dē. ea. di. c. eos vero q. Si tñ casualitē iudeū vel paganū occi-
derit. xl. dies in pane et aq̄ peniteat. ea. di. c. q nō odij. Qui homicidū fa-
cit si ep̄s est. xv. annis peniteat et deponatur: et cūctos dies vite peregrinādo
finiat. presbyter. xij. annis peniteat: tres ex his in pane et aq̄. Clericus et laicus.
viij. annis peniteat: tres in pane et aq̄: et ad gradū cuiuslibet sacerdotij acce-
dere nō psumat. ea. di. c. si q̄s homicidū. Qui aut voluntate ancillā suā in-
terfecit. viij. annis q aut ex casu. v. a cōiōne abstineret dē: nisi interim infir-
mus fuerit. ea. di. c. si qua femina. Et voluntarius homicida vsqz ad finē
vite cōiōne pnat. casualis ququēnio tñ. ea. di. c. si q̄s voluntate. Occidēs
aut p infamiā nō dē penitere. in. q. ix. c. iudicis. et. xv. q. i. c. aliq̄s. et c. illa.

Lxxvij. q̄stio. **Lxxvij. q.** est de eo qui amputauit sibi virilia. Et dico q qui amputauerit c. questio.
sibi virilia homicida sui est: et dei ordinatione inimicus: ideo ei tanq̄ ho-
micida penitētia imponi debet. lv. di. c. si quis absciderit.

Lxxvij. q̄stio. **Lxxvij. q.** est de clerico qui alteri clerico oculū euertit. Et dico q clericus q q. questio.
alteri clerico oculū euertit ab officio p̄sbyterij remouēdus est: et in aliquo
monasterio est ad agendā penitētiā detrudēdus. lv. di. c. si euāgelica.

Lxxvij. q̄stio. **Lxxvij. q.** est de ep̄o ordināte clericū inuitū. Et dico q ep̄s ordinās clericū c. questio.
inuitū sine iusta causa: per annū debet suspendi. lxxij. di. c. i.

Lxxvij. q̄stio. **Lxxvij. q.** est de ieiunijs q̄tuor tēporū. Et dicendū est q q̄liter et qbus tē c. questio.
poribz et qbus rōnibz ieiunia iij. tēporū obseruari debent: ex quo etiā p̄q̄
penitētia frāgentibz hoc ieiunia imponi dē habet. lxxvj. di. c. i. ij. iij. vñ. v.
et vi. vbi dicit q sicut annus p̄ q̄tuor voluit tēpora: ita et nos quater nū so-
lēne debem? agere ieiuniū per iij. tēpora anni: et ita mādatur in. c. ij. all. q
oēs hoīes obseruent hoc iij. tēpora anni. si i martio hebda p̄ma: i iunio scda: in
septēbri tertia: in decēbri q̄rta. Et hac certitudine debes h̄re in istis iij.
tēpibz: q si k̄l. mar. in iij. feria siue ante euerint eadē hebda ieiuniū
celebrat. Si aut in v. feria k̄l. vñ. in vi. vel in sabbato descēdunt in sequē-
ti hebda ieiuniū differatur: et hoc de alijs mensibus ponitur in. an. cap. all.

Docet scidū est q si ieiunū mēsis iunij in vigilia pēthecostes fm regu
la posita in ipso mēse venerit nō erit celebrādū ibi: s; ipa hebda sol ēni pē
thecostes q vigilia siml' t ieiunū siml' celebrare nō d;: t tūc pps solēnita
tē scilicet spūs diacones dalmatīes induant t alla cātef: t flectant' genua nō
dicat. de hoc est tex. in pall. c. iij. t hec ieiunia hoc mō debēt celebrari. s. q
pūmū ieiunū celebret in initio. xl. scdm in hebda pēthecoste. tertiū vero
tgrū in septēbri t decēbri more solito fiat. de hoc est tex. in c. iij. alleg.

ciiij. qstio. **¶** Ciiij. q. est de ieiunio omni tpe. Ad qd dico q lz a pascha resurrectionis
vsq; ad penthecostē nō sit aliqd ieiunū necessariū: tū q voluerit ex deno
tione hoc tēpore et omni tpe excepta die dñica ieiunare pōt: nec prop' hoc
peccat nec sibi pnia imponi debet. lxxv. di. post pascha. t. c. vti nam.

cx. questio. **¶** Cx. q. est de promissione clerici depositi. Et dico q quilibz clericoyel sa
cerdoti ab ordine deposito epī pōndētia d; locū pnie deputare vbi pēca
lugeat et ulterius nō cōmittat. lxxv. di. c. sacerdos. Itē q presbyteri cano
mici degradati ad agendā pniā in monasteriū vel canonicā regularē
mīti debēt: t sic hoc fieri nō poterit vbiq; sunt pniaz agere nō desistat:
t si pniā agere neglexerint a cōione ecclie sepentur. lxxv. di. c. dictū.

cxv. qstio. **¶** Cxv. est de clerico adulterāte vel alia pēca cōmittēte. Et dico q si aliq; s
clericus adulter. isse cōfessus vel cōnictus fuerit in monasterio ad agendā
pniā toto tēpore vite sue detrud i debz. lxxv. di. ca. si q; clericus. t. c. ro
manus presbyt' aut diacon' q in fornicationē aut periurio aut homicidio
aut furto captus fuerit deponit. ea. di. c. presbyt' aut diaconus. t sic cōpels
litur agere pniaz. vt dictū fuit p. c. sacerdos. t. c. dictū. ea. di. si autē eps aut
presbyt' aut diacon' fuerit fornicat' aut meretricat' debz deponi et ab ec
clesia proiectus inter laicos agat pniā. ea. di. cap. si quis eps. Si diaco
nus aut presbyter crimē capitale cōmiserit ab officio et cōione repellat' t
pro reatu suo ab altaris cōione sub penitentis professione submouetur.
ea. di. c. si diaconus. Si presbyter fornicationē fecerit. x. annis penitere de
bet fm formā traditā in c. presbyter. lxxv. di. et est iste pñus canon peni
tentialis fm hostien. Epi presbyteri et diaconi si ab vxoribus non absti
nent ab ecclesiastico officio remouētur. lxxv. di. c. cum de quorūdam.

cxvj. qstio. **¶** Cxvj. q. est si q; nō pascit fame moriētē. Et dico q si q; nō pascit fame
moriētē cū pōt: ipz occidit: t pnia homicidij d; ei poni. lxxv. di. c. pasce

cxvij. qstio. **¶** Cxvij. q. est de exponēte ante ecclesiā paruulū recenter natus. Et dico
q qui exponit ante ecclesiā: vel alibi paruulū recenter natus. si moritur:
penitentia homicidij ei imponi debet. lxxv. di. cap. vlti.

cix. questio. **¶** Cix. q. est de clerico negociatore. Et dico q clericus negociator et in
honestis t turpibus lucris se immiscens a clericalibus officiis abstine
re debet. lxxv. di. cap. consequens.

cx. questio. **¶** Cx. q. est de dimittente presbyterum tutore. Et dic grauit' peccare et
tanq; pro graui peccato penitere debet qui presbyterū dimittit tutorem:
et per hoc illum a diuinis off. cjis deuiat. lxxv. di. cap. vlti.

¶ Cxj. q. est de epō cōmittēte res ecclesiasticas p sanguineis. Et dico q si cxj. qstio.
epus sanguine cōiunctis: vel propinquis ratione persone res ecclesiasti
cas gubernādas cōmiserit t alique ab eo fuerint ablata ab eo q tulit: de
bent in duplum restitui. lxxix. di. c. decenter.

¶ Cxij. q. est cōtra murmurātes t rixas amantes. Et dico q murmurā: cxij. qstio
res t rixas amantes: t cōtentiones penitere debent ad arbitrium sacer
dotis. xc. di. c. alienus. t. c. si quis monachus.

¶ Cxij. q. est de clerico nō itersente matutinis. Et dico q cleric' q abs cxij. qo.
q corpusculi sui infirmitate matutinis deest stipēdio pnat' t excōicat: et
sic peccat mortaliter: t vt peccati mortaliter penitētia imponi debet. xcj.
di. c. cleric' victi. t. c. clerici vero. iuncto. c. nemo epoz. xj. q. iij.

¶ Cxij. q. est cōtra cātores. Et dico: q cātores q ad vanā gloriā cantāt cxij. qo.
in ecclesia deū morib' famulāt cū ppli vocib' delectāt: t vt grauit' pec
cātes penitere debēt. xcij. di. c. cantātes. t. c. in sancta.

¶ Cxv. q. est de clerico nō veniente ad matutinas vel vespertas. t dico q cxv. qstio.
si q; presbyter aut diacon' vel qlibet cleric' ecclesie deputat': si in quoli
bet loco in quo ecclesia fuerit: matutinis vl' vespertinis horis post moni
tionē epī ad ecclesiam nō cōuenerit deponitur a clero: t sic vt grauit' pec
cans penitere debet. xcij. di. c. vltimo.

¶ Cxvj. q. est de impediēte legatū pape. Et dico q si aliq; legatū pape cxvj. qo.
ipedit: q; dei cām ipedit t statuto ecclie p̄turbat a liminib' ecclie arceat:
t vsq; ad satisfactiōē nō est in cōione fidelū recipiēdus. xcij. di. c. j.

¶ Cxvj. q. est de pnia simoniacoz. Et dico q in monasterio sub phēni cxvj. qo.
pnia trudi d; q p pecuniā simoniace ordinat'. j. q. j. c. reperim'. Et dāna
tur t grauiissime peccat ep' si p pecuniā aliqūē ordinat: t ideo sibi vt gra
uissime peccati pnia imponi d; j. q. j. c. si quis eps.

¶ Cxvij. q. est cōtra sacerdotes simoniacos. Et dico q sacerdotes simo
niaci q pro baptizadis t cōsignadis fidelib' p̄cia exigūt: vl' pro dispēsan
da cōmuniōne debēt relinquere honore t dignitatē t ppetuo penitere. j.
q. j. c. baptizadis. cū glo. vlti. t. c. nullus eps.

¶ Cxix. est de epō nō corrigēt' simoniacos. t dicat' q eps pmittēs t nō cxix. qo.
corrigēs simoniā q cōmittit a clerico t p̄bytero t diacon' t subdiaconus
exigēs pecuniā p sacris: simoniā cōmittētes debēt penitere. vt hf. ea. q.
c. qd qd inuisibilis: vbi dicit' tex. q si aliq; subditoz epī sciēte ipō epō ali
qd recepit p sup̄dict' dādis vel faciēdis: nisi q volūtarie fuerit ei oblatū
ipō eps duob' mētib' excōicatiōe subiaceat p eo q in cōsciētia mala con
texit: t correptionē necessariā nō acq̄siuit: si aut aliq; subdit' tale qd cō
miserit ipō nesciēte: t credēdo hoc sibi accipiēdum esse. Si p̄byter quat
tuor mēsum excōicatiōe plectat'. Si diacon' tres. Subdiacon' vero vel
clericus his cupiditatib' seruēs pro arbitrio competenti pena: t debita
excōmunicatione plectendus est.

¶ Cxx. q. est de pnia clerici bñficiati vl' in sacris nō recitantis. Et dicat' cx. qstio.

¶ clerici hñtes sufficiens pñmoniu vñ sustentent si stipēdia ecclie paup̄i
bus obita recipiunt: et nō faciūt officiū debitū peccāt mortalit̄. et ad restitu
tiōē tenent fructuū q̄s recipiūt nō faciētes officiū. i. q. ij. c. clericos: et c.
pastor: cū notatis p archi. xliij. di. §. j. et per tex. in. c. si canonici. §. scituri.
de offi. ordinā. li. vi. Et ita debet eis iniūgi in pñia p p̄fessōē q̄ restituat
fructū et agāt penitentiā de p̄ctis mortalibus.

ccij. q̄stio.

¶ Cxxj. q. est cōtra p̄latos et clericos simoniacos. Et dico q̄ si p̄lat' bñfici
cia dat vñ clerico bñficiā recipit simōiace p pecuniā: p̄lat' tenet q̄ accepit
restituere. et cleric' bñficiū d̄z dimittere et fruct' oēs q̄s recepit restituere:
et de p̄cto d̄z penitere. i. q. iij. c. si q̄s dator: et c. si q̄s ep̄s.

ccxij. q̄stio.

¶ Cxxij. q. est de penis simoniacorū. Et dic q̄ simoniaci nisi peniteāt ab
ecclia dei abscondunt: et eterni iēdñ ignib' deputant. i. q. iij. c. ex mlti. in
fi. et c. puenit. in fi. Si simoniac' cū hoc p̄cto ad sacerdotiū ordinat degra
dat: et sic vt peccās mortaliter penitere debet. i. q. vij. c. si q̄s oēm. in fi.

ccxij. q̄o.

¶ Cxxij. q. est p̄ parētes infantes i lecto suffocātes. et dicat q̄ p̄fēs et ma
tres infantes teneros secū i vno lecto collocātes: et eos p negligētiā suā
suffocātes homicide sūt: nā sic ille q̄ p̄ceptū i vtero p abortus d̄leuerit ho
micida ē: mltō magi q̄ vñ saltē diei puez pmerit hōicidā se eē excusare
nequit. i. q. v. c. p̄sulisti. in fi. et ideo talib' tanq̄ hōicidis pñia iponi d̄z.

ccxiiij. q̄o.

¶ Cxxiiij. q. est de iniūtib' duellū. et dico q̄ iniūctes duellū deū tēptare vi
dent. et ideo ip̄s tanq̄ grauī peccātib' pñia imponi debet: et talibus eu
charistia nō est dāda. i. q. v. c. monomachia. cū glo. j.

ccxv. q̄stio.

¶ Cxxv. q. est de accusante sacerdotē. Et dicēdus est q̄ si aliq̄ sacerdotes
dñi accusare vel ifestare p̄sumpserint anteq̄ eos familiari colloq̄o moue
ant vt emēdēt q̄ emēdāda sūt excoīcant: et nō absolunt anteq̄ p satisfā
ctiōē p̄dignā pñias egerint: et sic peccāt mortalit̄ et tanq̄ peccātib' mor
taliter pñia imponi debet. i. q. vij. c. accusatio. in fine.

ccxvj. q̄o.

¶ Cxxvj. q. est de accusante ep̄m. et dico q̄ si q̄s erga ep̄s vñ actores ecclie
aliq̄ q̄rellā iustā habuerit: nō pus p̄mates vñ alios iudices adeat q̄ ip̄os
moueat familiarit̄ vt satisfaciāt. si aut̄ alif egerit ab ip̄s et alijs cōione
puef: et sic ei tanq̄ peccātū mortalit̄ pñia imponi d̄z. i. q. vij. c. si q̄s erga.

ccxvij. q̄o.

¶ Cxxvij. q. est de spoliāte aliū. et dico q̄ q̄ aliū spoliauerit restituere d̄z
oīa q̄ abstulit spoliato in illo loco vñ abstulit sumptib' suis: et ita d̄z sibi
iniūgi in pñia. i. q. j. c. reintegrāda. cū glo. j.

ccxviij. q̄o.

¶ Cxxviij. q. est de p̄sequētib' sacerdotes. et dico q̄ deū crucifigūt illi q̄ eū
in sacerdotib' suis p̄sequunt: et ideo ip̄s tanq̄ deū crucifigētib' et grauī
sime peccātib' pñia imponi d̄z. i. q. j. c. nulli dubiū. in fine.

ccxix. q̄o.

¶ Cxxix. q. est de sacerdote existēte i p̄cto mortali ponēte pñiam anteq̄
cōterat. Et dico q̄ sacerdos vt sapiēs medic' et p̄fect' p̄mo sua p̄cā dilue
re sciat: et postea aliena curet detergere et sanare. nam sacerdotes dñi i crī
mine sūt peccātū mortalit̄ iniūgēdo pñiam nisi pus p̄terant. i. q. v. c. sa
cerdos. iūcto. c. j. de pe. di. vij. cū glo. ibi posita sup pte iudicandus.

¶ Cxxx. q. est de ponētib' libellos famosos. et dicas q̄ illi q̄ libellos fa
mosos in ecclia vel in alio loco cōtra alios ponūt: et illi q̄ tales libellos
inueniūt: et statim nō dilacerāt vel cōburūt et publicāt p̄nta in eis ana
tematizant: et capitali siue subiungant et flagellant: et corpis et sanguinis
dñi participatiōē p̄uant. v. q. j. c. j. ij. et iij. et sic tanq̄ grauissime peccā
tibus eis penitentiā imponi debet.

ccxij. q̄o.

¶ Cxxxj. q. est de clericis falsis testimoniū dicētib'. Et dico q̄ p̄sbyteri et
diaconi si falsum testimoniū dixerint: si i re pecuniaria et ciuili p tres an
nos a diuino ministerio dñt separi et monasterio tradi ad agēdā pñiam.
Si aut̄ in cā criminali: a clericat' honore depositi subijciunt penis legitti
mis ceteri clerici siue distinctiōe causē legitime coercent: et sic testib' fal
sum dicētib' vltra satisfactiōez quā parti lese facere dñt tanq̄ grauissime
peccantib' pñia imponi debet. v. q. vi. c. p̄sbyteri. ij. et ibi notata.

ccxiiij. q̄o.

¶ Cxxxij. q. est de nō probāte crimē qd̄ alteri intulit. Et dico q̄ q̄ nō pro
bauerit crimē qd̄ alteri intulit nō debet accedere ad ministeriū sancte
cōmunionis. v. q. vi. c. epiphaniū.

ccxiiij. q̄o.

¶ Cxxxij. q. est de accusante aliū. Et dico q̄ si aliq̄s fidel' delator extite
rit et p delatiōez ei' aliq̄s fidelū interfect' fuerit vñ p̄strat' nō nisi i fine vi
te cōiōnē recipiat. si leuior cā fuerit inf q̄n quēniū cōiōnez accipe poterit.
si at̄ min' fuerit post q̄n quēniū admittat ad baptisma. v. q. vi. c. delator.

ccxiiij. q̄o.

¶ Cxxxiiij. q. est de dicēte falsis. Et dico q̄ si aliq̄s falsū dixerit vñ psonā
innocētis falso crimine maculauerit: iuxta arbitriū sacerdotis diuturna
penitentiā expurgatur. v. q. v. c. si quis falsum.

ccxv. q̄o.

¶ Cxxxv. q. est de fatigāte ecclia vel clericū. Et dico q̄ si q̄s seclariū p ca
lūniā ecclia vel clericū fatigare p̄sumpserit: et cōuict' ab ecclie lūminib' et
cōiōne catholicorū nisi digne penituerit coeretur. v. q. vi. c. vlti.

ccxvj. q̄o.

¶ Cxxxvj. q. est de detractorib'. et dico q̄ deteriores sunt detractores q̄ do
ctorū vitā et mores corripūt: his q̄ substantias et p̄dia aliorū diripiūt: et ideo
iuste ifames sūt et merito ab ecclia separi debēt. v. q. j. c. deteriores summa
iniq̄tas est detrudere. vñ scriptū. j. Jacobi. xij. c. oīs q̄ detrahūt fratri suo
homicida est: et oīs homicida nō h̄z p̄tē in regno dei: et sic detractori tanq̄
homicide pñia iponi d̄z. v. q. j. c. summa iniq̄tas. et ibi no. archi. fm̄ tpo. q̄
aliq̄s p̄t alteri famā auferre tripl̄. Cmo mō verū dicēdo et iuste: puta cū
aliq̄s crimē alicui' prodit ordine iuris seruato: et tūc nō tenet ad restitu
tiōē fame. Alio mō falsū dicēdo et iniuste: et tūc tenet famā restituere cō
fiteōdo se falsū dixisse: et ita debet sibi iniūgi p cōfessōē. Tercio mō verū
dicēdo s̄z iniuste: vt cū aliq̄s prodit crimē alteri' p̄tra ordinē debitū: et tūc
tenet ad restitutionē q̄ntū p̄t sine mēdatiōē: tñ vtpote q̄ dicit se male dix
isse vel q̄ cū iniuste diffamauerit vel si nō p̄t famā restituere d̄z ei alif
recōp̄sare sicut i alijs iniurijs scdm̄ scdm̄ tpo. et archi. ibi. et ideo ita debet
iniūgi per cōfessōem penitenti.

nota

¶ Cxxxvij. de periurante se scienter. et dicas q̄ q̄cūq̄s sciens se piurauerit Attende q̄
p iij

- quadraginta dies in pane et aqua: et septem sequentes annos peniteat et nunquam sine penitentia. vii. q. i. c. quicquid. et est iste. xl. canon penitentialis. **fm hostien.**
- ccxxviii. q.** **¶** Ceterum. xxxviii. q. est de peccato sciēter vel ignorāter. Et dico quod grauius peccat sciēter peccans quam ignorāter peccans: et ideo grauior penitentia debet imponi sciēter peccanti: nisi in crimine heresis: in quo tantum peccat hereticus nesciens: quāquam avarus sciens: et ideo equalis penitentia debet eis imponi. vii. q. i. c. quero.
- ccxxix. q.** **¶** Ceterum. xxxix. q. est de clerico qui diebus solēnibus ab ecclesia deest. Et dico quod si quis in clero constituitur ab ecclesia sua diebus solēnibus defuerit. si natalem domini: epiphaniā. pascha vel penthecostē: dum potius secularibus lucris quam seruicio domini parere studet. triennio a comunione suspēdatur: similiter diaconus vel presbyter: si per tres hebdomadas ab ecclesia sua defuerit: eadem penitentia imponatur. vii. q. i. c. si quis in clero.
- cx. q. stio.** **¶** Cxl. q. est de acquirente ecclesiam per munera. Et dico quod quod ecclesia aliquā vacātem muneribus acquirere tēptauerit: efficiat a clero et aliena regula ecclesiastica erit. vii. q. i. c. sancitum.
- cxli. q. stio.** **¶** Cxli. q. est de promotio ad dignitatē alterius viuentis. Et dicas quod ille qui in locū vel dignitatē alterius viuētis se promoueri consenserit: deponitur ab illa dignitate si ulterius ibi ministrare psumpserit: participatiōe sacre comunione priuatur. vii. q. i. c. cum qui.
- cxlii. q. stio.** **¶** Cxlii. q. est de sacerdotibus qui auctoritate sua de una ecclesia ad alias migrāt. Et dico quod sacerdotes qui auctoritate sua de ecclesiis ad alias ecclesias migrāt: a comunione debent esse alieni quousque ad suas ecclesias redeant. vii. q. i. c. eos.
- cxliii. q. stio.** **¶** Cxliii. q. est contra clericos ab alieno episcopo sine licentia sui episcopi ordinatos. Et dico quod clericis ab alieno episcopo sui episcopi ordinatis propter ecclesiam quam offenderunt: debet iniungi satisfactio et congrua penitentia secundum arbitrium sacerdotis. ix. q. ii. c. lugdunensis. et ibi notat glo. vlti. in fine. quod quilibet sacerdos potest dispensare circa canones penitenciales.
- cxliiii. q. stio.** **¶** Cxliiii. q. est contra laicos accipientes oblationes. Et dico quod laici usurpantes et accipientes oblationes ecclesie sacerdotibus debitas excoicant perpetuo: et sic ultra restitutionē oblationum vter peccatibus grauius et anathematis vinculo ligatis et cōdēnatis penitentia imponi debet. x. q. i. c. quia sacerdotes et c. sanctorum. et c. hanc consuetudinem.
- cxlv. q. stio.** **¶** Cxlv. q. est contra clericum accusantē alium clericum coram iudice seculari. et dicas quod clericus accusans alium coram iudice seculari anathematizatur: et sic peccat mortaliter: et ut peccati mortalis penitentia sibi ipse debet. xi. q. i. c. si quis clericus accusans.
- cxlvj. q. stio.** **¶** Cxlvj. q. est contra clericos cōiurationes facientes. Et dico quod clerici cōiurationes vel cōspiratiōes facientes: propriū gradū amittunt: et ab ecclesia separantur et excoicant: et sictaliter ut grauiissime peccatibus penitentia imponi debet. xi. q. i. c. cōiurationum. cum quattuor capitulis sequētibz.
- cxlvij. q. stio.** **¶** Cxlvij. q. est contra clericos excoicatos vel suspēdos celebrātes. et dico quod clerici excoicati vel suspēsi celebrātes vel in officio suo ut prius ministrātes

deponunt: et sic grauius peccant. et ipsis ut grauius peccatibus penitentia imponi debet. xi. q. iij. c. si quis presbyter. cum duobus capitulis sequētibz.

¶ Cxlviii. q. est contra episcopos qui innocētes excoicant. Et dico quod episcopi vel prelati ceteri. q. innocētes vel pro minimis causis culpabiles excoicant cōio denegatur: quod propter excoicationē excoicati citius moriuntur. xi. q. iij. c. episcopi. et sic eis ut grauius peccatibus penitentia imponi debet.

pagant: et iterum interrogati eide ubi esset anima eius: respondit in inferno: et iterum eide interrogati an alii profundiores essent: respondit quod iudei: et iterum eide interrogati an alii profundiores essent: respondit quod falsi christiani: qui sanguinem christi parumpenderunt. Jacobus doctor.

clviij. qstio. **¶** clviij. q. est contra rapiētes res ecclesie. Et dico quod homicida et sacrilegus iudicatur quod pecunias vel predia vel alias res ecclesie iniuat: eripit: vastat vel rapit vel aufert vel fraudat: et ipse ut sacrilegis et homicidis penitentia imponitur. d. xij. q. ij. c. i. et c. nulli. c. vij. capitis sequentibus.

clviij. qo. **¶** clviij. q. est pnia filiorum furatium aliquid parentibus. Et dico quod qui abstulerit aliquid patri vel matri: si putat non esse peccatum: princeps homicidii est: adest notabilis textus in c. qui abstulerit. xij. q. ij. ergo ecce qualiter grauis pnia debet imponi filiis furantibus aliquid parentibus.

clix. qstio. **¶** clix. de pnia alienationis res ecclesie: vel retinendi ea tempore que alienate sunt. Et dico quod grauius peccat alienantes bona ecclesiarum in casu a iure non permisso: et etiam non alienantes in casu debito. scilicet per redemptioem captiuorum: et ideo ipse ut grauius peccatibus pnia imponitur. d. xij. q. ij. c. aplicos. cum tribus capitulis sequentibus. Jo. doc. Et si impetrato res emptum aplicum super alienatione rei ecclesiastice: si non sit in casu a iure concessio. et etiam in casu a iure concessio: si non apponatur clausula si per euidentem utilitatem ecclesie reddat alienatio est nulla. et etiam patitur pena alienantes et alii recipientes: ut in constitutione pauli pape secundi patine tur que incipit Paulus episcopus. etc. Ja. doctor.

clx. qstio. **¶** clx. q. est de pnia inuasorum rerum ecclesiasticarum. Et dico quod inuasoribus rerum ecclesiasticarum d. xij. q. i. septem annorum: hoc videlicet modo adimplenda. scilicet quod primo anno sit extra ecclesiam. Secundo anno sint ante fores ecclesie et sine coione maneant. Tercio vero anno ecclesia dei ingrediantur: et in audientes stent si ne oblatione non māducantes carnes: nec bibentes vinum prefati natalis et resurrectionis dies dominice. Quarto preterea anno si his poribus tribus eorum fructuosus fuerit pnie labor: coioni fidelium restituant: totaque mensis ieiunio spōdēto: talia se vltiori nunquam facturos: corpus et sanguinem domini suscipere mereantur: et usque ad. vij. annu tribus in hebdomada diebus sine usu carniu et vini potatione penitentes maneant. Ad hoc est textus in c. de viro. xij. q. ij. et est canon iste penitentialis. xij. fm hosti. et xij. fm speculū. Et hec pnia imponenda istis inuasoribus rerum ecclesiasticarum: textus est in c. monem. cum duobus capitulis sequentibus. qui iura dicunt quod si episcopus vel sacerdos hoc fecerint canonice sine dubio subiaceant vltionem: et quod ablatum est iniuste reddere compellantur: ita ut deinceps ad litigandum super his vel possidendum nullas vires habere possit. et quod si alius quis princeps a monasterio vel episcopo vel clerico agrum emerit venditio sit irrita: et restituatur episcopo vel monasterio illud quod fuerit venditum: et episcopus vel abbas hoc faciens abiciatur tanquam qui dissipat quod non collegit: et quod non licet pape bona ecclesie alienare aliquo modo vel per aliquam necessitate nec in usum fructuum rura dare: nisi tantummodo aliquo domo que in quibusdam urbibus non modica ipse sustinetur. et si contrarium fuerit factum: donator: censuator: venditor: honorem

perdat: et qui subscripserit antipema sit cum eo: qui dederit vel receperit: nisi restituat. et liceat quibuslibet personis ecclesiasticis contradicere et cum fructibus alienata reposcere: quod non solum in apostolica ecclesia seruari debet: verum etiam in vniuersis ecclesiis per omnes prouincias constitutis. et est textus in c. indi que cum c. sequenti. ea. c. i. et c. iura que ponunt alia late de hac materia.

clxj. qstio. **¶** clxj. est de frangendo privilegia ecclesiarum. dicunt quod frangentes privilegia ecclesie vel illa calcantur communiti vel conuicti: homini nequitia sopire consentiunt: et detrimenta sic illata sacris rebus non refartunt merito sunt diuini munere participatione pūadi: ut huius perceptio careant quod despectui sacrilegis ausibus habuerunt: et qui hoc papale iudicium etiam istis sacris coione mini strare presumserit: si fuerit episcopus cui non opus suam propriam sacerdotis ignora re ab officio ecclesiastico partim repellatur: ut nullus de cetero talia audeat facere. textus est ad hoc in c. que humanis. xij. q. ij.

clxij. qstio. **¶** clxij. q. est de pnia imponenda venditoribus rei ecclesie. et de pnia imponenda illis que res ecclesie vendit vel que instrumenta ecclesie supprimunt: vel aduersariis tradit vel seruos vel seruientes ecclesie in angariis et exactioibus fatigant: hoc in c. statum. et c. si quis de clericis. et c. diaconi. et c. hec huius placiti. et c. ecclesiarum seruos. ea. q. vbi dicitur quod clerici siue presbyteri vendere aut donare non presumant: quod si fecerint facta venditio non teneat: et de facultatibus si quis habuit proprias in dēne ecclesiam reddat et coione puenit. Si autem quis documenta ecclesie supprimat vel aduersario tradit: et propter hoc aliquod damnum ecclesie venerit totum iste tenet refarcire de propriis facultatibus et coione etiam pūari debet: et illi qui in dāno ecclesie sollicitati et traditoribus aliquid receperint eo modo et eadem sententia puniuntur: et clerici presbyteri vel diaconi in parrochia constituti si de rebus ecclesie sibi creditis que deo noscuntur sacrate esse aliquid donauerint alienauerint vel commutauerint: et de hoc pūcti in pcalio ab honore depositi: de suo proprio tantum reddant quantum visum fuerit presumpsisse: et si suos de ecclesia sibi commissos liberos facere voluerint ipsos actus ecclesie persequi dñt quod si facere prepererint ipsi ad proprium sunt redigendi seruitium. Ita dicit textus in c. diaconi. super alio. et alie plures pene que ponunt in c. huius placiti. id est alio. contra predictos.

clxij. qo. **¶** clxij. q. est contra non restituentes ecclesie que post promotionem acquisuerunt vel ex rebus ecclesie res suas augmentarunt. et dicitur quod nihil habentes tempore que ad ecclesias promouent non restituerint ecclesiis que ex ipsis ecclesiis post promotionem suam acquisuerunt inuasiones crimine tenent: et ut inuasoribus pnia imponi debet. xij. q. ij. c. i. et quicquid de rebus ecclesie res suas augmentauerint: et propter hoc rebus ecclesie infert aliquod detrimentum ecclesie refarcire tenetur. xij. q. iij. c. i. et ij. Infideles et egentium necatores et non credentes iudicium dei habendi sunt illi qui oblationes et predia relicta ecclesiis a defunctis retinent: et ecclesiis tradere demorantur: et ut infideles ab ecclesia abiciendi sunt: quod amico qui ppiā rapere furtum est: ecclesiarum vero fraudare sacrilegium est. et ideo talibus tanquam egentium necatoribus et sacrilegis pnia imponi debet. xij. q. ij. c. qui oblationes. j. et ij.

Clxiiij. qd. Questio est contra clericos usurarios. et dico qd clericus usurarius excommunicatur et ejciuntur a clero. et sic ut peccantibus mortaliter penitentia eis imponi debet: ultra restitutionem ad quam tenentur. xiiij. q. iij. per totum sunt. xvj. capitula.

Clxv. qstio. Qd est contra notarios et officiales imoderate extorquentes. et dico qd penitentia qd debet imponi notariis et alijs officialibus qui p imoderatam improbitatem multa extorquent: et alijs non officialibus qui rapinis calumnijs iniurijs et oppressiōib⁹ aliq abstulerunt: ponit in. c. nō sane. xiiij. q. v. f. qd omnia sic extorta vel ablata restituat: nam alias penitentia agere nō possunt. et oēs illi qd contra ius societatis: furtis vel rapinis vel oppressiōibus aliqua abstulerint illa etiā reddere debet illis: et ista tūc pot⁹ dicantur reddi qd donari. et sic debet publicari qd nō possunt agere priam nisi aliena restituant statim cū potest restituere: et ita debet eis confessio dicere et cui libet penitenti. ut in. c. si res aliena. xiiij. q. vi.

clxvi. qd. Qd est contra ep̄m qui rem alienā cōsecrat. et dico qd qd hoc fecerit tenetur ei⁹ estimationē restituere. q. vi. c. cōperimus.

clxvij. qd. Qd est an in re minima cōmittat furtū. et dico qd in qd cūq re licet minima cōmittitur furtū sicut in re magna: et ad restitutionem tenetur furans. xiiij. q. vi. c. ultimo.

clxviij. qd. Qd est de penitentia imponēda cōcūtib⁹ cū brutis. et dico mulier q accesserit ad pec⁹ et vult ascēdi ab eo interficiētis mulieres et pec⁹ morte moriat. rex. notabilis est in. c. mulier. xv. q. i. ad vidēdū qd gravis pūa imponēda est cōcūtib⁹ cum brutis animalibus.

clxix. qd. Qd est contra extorquentes cōfessiōes a ministris ecclesie. et dico qd qui per vim extorquet cōfessiōes et iuramēta a ministris ecclesie excommunicatur et graviter delinquit. et ut graviter peccatibus penitentia imponi debet. xv. q. vi. c. i. et ij.

clxx. qstio. Qd est contra recipiētes ecclias de manu laicorū. et dico qd illi qd ep̄as vel abbatias vel ecclias de manu laicorū recipiūt: et laici qd illas dant peccant graviter et qd pūa ipsis omnib⁹ ut graviter peccatib⁹ imponi debet: ut habet in. c. si quis deinceps. cū. viij. caplis sequētib⁹. xvj. q. vij. qd iura dicūt qd null⁹ audeat recipere ep̄as vel abbatias vel alias dignitates inferiores tali modo: et cōtrariū facientes inter ep̄os nec abbates nō cōmuneantur: nec ei tanq ep̄o vel abbati audiētia tribuat: et debet interdici ei ingressus ecclesie donec tale locū sic acceptus deferat. Et imperator. rex. dur. comes: et alie qd cūq p̄ates colātes istas dignitates eodē sentētie vinculo sciāt esse astrictos. Et ep̄us qd vsus potestatis secularibus per ipsos ecclesiam obtinuerit deponat: et segregent oēs qd illi cōicant: et alie pene seu penitētie qd lati⁹ ponunt in dictis capitulis.

clxxj. qd. Qd est contra heredes patronorū rapiētes bona ecclie patronate. et dico qd penitentia qd imponitur heredibus p̄onorū qd res ecclesiarū quas sunt patroni rapiunt vel fraudāt habet in. c. filijs. ea. q. qd talis. f. qd illa qd

rapiunt vel fraudulēter accipiunt cū cōfusione restituat et excommunicationis annue sententiā sustineat. et est canon penitentialis. xl. fm hostien.

Clxxij. qd. Qd est contra cōburentes ecclesias. Et dico qd cōburens ecclesiam. clxxij. qd. xv. annis penitere debet: et eam restituat. xvij. q. iij. c. si quis ecclesia.

Clxxij. qd. Qd est contra videntes sindones sacrarū. vel furantes de eccle. clxxij. qd. fia: et dico qd presbyter vel diaconus qui sindonē sacrarū vel velum sacram vendiderit inde scariothi similis est: et qui propter cupiditatem fecerit: predicti inde penam suscipient. xvij. q. iij. c. si forte: et si aliquis aliqd de ministerio sancte ecclesie furatus fuerit. vij. annis peniteat: tribus in pane et aqua. xvij. qstio. iij. c. pecunia.

Clxxij. qd. Qd est penitentia clerici furis. et dico qd clericus fur vel efractor. clxxij. qd. vij. annis peniteat. Laicus. v. annis: et si vilis erat res vel si bis furatur reddat illam: et nō in pane et aqua peniteat. si nō potest reddere tribus annis peniteat in pane et aqua. xvij. q. iij. c. si quis clericus.

Clxxv. qd. Qd est contra illum qui seruū fugiēte de atrio vel portico ecclesie abstraxit. Et dico qd si quis seruū suū fugiēte vel quē ipse persecutus fuerit de atrio ecclesie vel de portico quomodolibet adherentibus ecclesie per vim abstraxerit publica penitentia iusto iudicio episcopi puniatur. xvij. qstio. iij. c. si quis contumax.

Clxxvi. qd. Qd est pūa occidētis subdiaconū. diaconū presbyterū vel ep̄m. clxxvi. qd. et dico qd qui subdiaconū occiderit. ecc. qui diaconū vel monachū. eccc. qui presbyterū. dc. qui ep̄m. c. mille solidos soluat. xvij. q. iij. c. qui subdiaconus Jo. doctor. Solidus aureus idem est qd dupla ut in glo. instituta de pena temere litigantiū ad finem: si nō est aureus valet. xvij. moxopeti nos. ut in lib. fori legum secundum vsū et valorem regni aragonie: vbi vsitatur ista moneta. Jacobus doctor.

Clxxvij. qd. Qd est de penitentia occidētis clericū vel monachū. Et dico qd qui occiderit clericū aut monachū arma relinquat et deo in monasterio seruiat cunctis diebus vite sue: nunq ad seculū reuersurus. et. vij. annos publicā penitentia gerat. xvij. q. iij. c. qui occiderit.

Clxxviij. qd. Qd est de eo qui per vituperiū per mēbra dei iurat vel per creaturas. Et dico qd si quis in detestationē vel vituperiū per capillum vel per caput vel ventrē vel ep̄as dei iurauerit ut faciūt francigene cū sunt irati. Et si est clericus deponitur: si laicus anatematizatur. Et si quis p creaturas iurauerit acerrime castigetur. et sic talibus ut graviter peccatibus penitentia imponi debet. xvij. q. i. c. si quis per capillum.

Clxxix. qd. Qd est de pūa pro periurio. Et dico qd pro periurio talis penitentia est imponēda qd debz imponi pro adultērio. pro fornicatione. p homicidio sp̄ore cōmissio et pro ceteris criminalib⁹ vicijs. lxxij. q. i. c. predicandum. et est iste. xv. canon. fm hostie. Et ibi in dicto. c. predicandū. notat glo. qd licet pro periurio imponat septēnis penitentia sicut pro adultērio vel homicidio tñ a superior: penitentia imponat pro adultērio vel homicidio

pro perinrio. & durior. pro homicidio q̄ pro adulterio. vt in. c. si q̄ veris
us. xxiij. q. et de p̄uicio licito & illicito & temerario vel iocoso vel simula
to: qd̄ p̄m̄ comittit in quolibz mortale vel veniale ponit glo. in. c. tua in
fra de iure iu. vbi dicit glo. q̄ si iuramētū est licitū & temerarie factū veniē
do cōtra illū peccat mortalit̄. si autē nō est licitū & nō pōt p̄uari sine interi
tu salutis eterne peccat in iurādo tñ nō peccat veniēdo cōtra iuramētū.
Si autē iuramētū est factū ex p̄posito vel volūtate tñ cōtra veniēdo pec
cat mortalit̄. si autē iurat quis iocosa leuitate vel incaute veniēdo cōtra
iuramētum venialit̄ peccat: & ponit hoc etiā in. §. illicitum. xxiij. q. iij.

clxxx. pō. ¶ Clxxx. q. est cōtra illū qui sacm̄ facit q̄ ad pacē nō redeat. et dico q̄ si
facio aliq̄s litigās cū aliquo se obligauerit: q̄ ad pacē nullo mō redeat.
vno āno a cōione corporis & sanguinis dñi segregat: reatū suū elemosy
nis fletibus & quātis potuerit ieiunjs absoluat: & ad charitatē celeriter
venire festinet. xxiij. q. iij. c. q̄ sacramēto. et est iste. xxiij. canō fm̄ hostiē.

clxxij. qō. ¶ Clxxij. q. est cōtra illū q̄ cōpulsus sciēter se piurat. et dic q̄ q̄ cōpulsus a
dño sciens se perurat vtriq̄ sunt piuri & dñs et miles: dñs q̄ p̄cepit: mi
les q̄ plus dñm q̄ aīam suā dilexit. si liber est. xl. dies in pane et aq̄ peni
teat: et septem sequētes ānos: si pius eiusdē tres q̄dragesimas et legiti
mas ferias peniteat. xxiij. q. v. q̄ cōpulsus. et est iste canō. xviij. fm̄ hostien.

clxxij. qō. ¶ Clxxij. q. est cōtra piuratē se in manu ep̄i vel in cruce cōsacrata: et di
co q̄ qui piurat se in manu ep̄i aut in cruce cōsacrata tres annos penite
at. si vero in cruce nō sacrata: vnum annum peniteat.

clxxij. qō. ¶ Clxxij. q. est de eo qui coactus p̄ vita redimēda se piurat. & dic q̄ qui
coactus fuerit et ignoras se piurauerit & post cognoscit. in. q̄dragesimas
peniteat. xxiij. q. i. c. ij. & est iste canō. xxvij. fm̄ hosti. si quis autē coact⁹ p̄ vi
ta redimēda vlt̄ p̄ q̄libz causa vel necessitate piurat q̄ plus corp⁹ q̄ aīam
dilexit. in. q̄dragesimas peniteat. alij iudicat tres ānos vñ et his in pa
ne & aq̄. xxiij. q. v. c. si q̄s coact⁹: & est iste canō penitētiālis. xxvij. fm̄ hosti.

clxxij. q. ¶ Clxxij. q. est p̄uia vacatū in cathedr̄i & alioz q̄ se piurāt & alios du
cūt ad piuriū. & dico q̄ si aliquis se piurauerit & alios sciens in piuriū du
xerit. xl. dies peniteat in pane & aq̄ & vñ. sequētes annos & nunq̄ sit sine
p̄uia: & alij si cōfesi fuerūt siliē peniteat. xxiij. q. v. c. si quis se piurauerit.

clxxv. qō. ¶ Clxxv. q. ē de p̄uia puocat⁹ aliū ad iurādū sciens puocatū illū falsū
iuratur. & dico q̄ plus p̄ homicida peccat ille q̄ sciēs aliū falsū iuraturū
puocat cū adiurationē & ideo maior p̄uia d̄z ei imponi. xxiij. q. v. c. ille q̄
hoīem s̄ nō peccat q̄ erigit iuramētū ab eo q̄m̄ nescit falsū iurare. c. seq.

clxxv. qō. ¶ Clxxv. q. est de p̄uia illi q̄ aliū ad piurādū trahit. & dic q̄ vsq̄ ad exi
tū vite nō sue d̄z cōicare ille q̄ alios ad piuria trahit. ea. q. c. si q̄s cōmet.

clxxvij. q. ¶ Clxxvij. q. ē p̄uia rectorz officialiū & alioz q̄ vltra salaria ei⁹ d̄bita ali
qd̄ recipiūt vlt̄ rapiūt vlt̄ extorquūt. & dico q̄ milites sc̄ntiferi & oēs rectores
& officiales q̄b⁹ sūt certa salari cōstituta si ampli⁹ rapiūt vlt̄ accipiūt vlt̄ ex
torquūt calūniatores. & p̄uissores sūt & iōānis suā p̄dēna ad restitutio

nē teneat de hoc vt grauis peccātes peniteat. xxiij. q. j. c. militare. & c. seq.

clxxvij. q. ¶ Clxxvij. q. est de p̄uia imponēda qñ plures occidūt vel associāt. Et di
co q̄ si. iij. hoīes vel. v. vlt̄ plures cōtra vñū hoīem rixati fuerint & ab his
vulnerat⁹ mortu⁹ fuerit. qñq̄ eoz plagā ei imposuit fm̄ statuta canonū
vt homicida iudicet. reliq̄ autē qui eū impugnant volētes eū interficere
sunt peniteat: qui nec auxilio eū impugnant nec vulnerabāt: nec cōsi
lio nec auxilio coopatores fuerūt: sed tñ affuerūt extra noxā sunt ex his
d̄z cōfessor instrui q̄liter p̄dictis imponat penitentia. xxiij. q. viij. c. vltio.

clxxix. q. ¶ Clxxix. q. est de penitentia incendiariū: et dico q̄ incendiarius vno
anno debet esse vltra mare vel in hispania vel in italia: et qui hanc peni
tentia relaxat dānum referret & anno suspenditur. xxiij. q. vltima. c. pessi
mā. et hodie isti a solo papa post denūciationē absoluitur. vt in. c. tua.
de seu excoi. si sunt incendiarij ecclesiarum.

clxx. q. ¶ Clxx. q. est de penitentia existentiū cōtra pacem ecclesie. Et dico q̄ si quis
contra pacē ecclesie fuerit: & dignitatē vel singulū militie habet mudetur
eo. si autē alius puatus nobilis fuerit suarū substantiarū prescriptionē
paciatur: si alius immobilis fuerit non solum verberibus castigetur: sed
etiā exilio p̄petuo deputet de quo habes tex. in. c. q̄ cōtra pacē. xxiij. q. j.

clxx. q. ¶ Clxx. q. est de eo qui de manu heretici cōione accepit. Et dico q̄ per an
num penitere debet qui nesciens de manu heretici cōmunionē accepit.
si sciens decem annos peniteat. alij iudicant. vij. quidāz humanus vt. v.
annos peniteat. tex. in. c. si quis dederit. xxiij. q. j.

clxxij. q. ¶ Clxxij. q. est de permittēte hereticū missas celebrare: & dico q̄ qui p̄mi
scit heretico missam celebrare in ecclesia catholica & nescit. xl. dies peni
teat: si pro reuerentia eius: annū integroz peniteat: si autē hoc pro dāna
tione ecclesie et cōsuetudines romanorū proiciat ab ecclesia sicut hereti
cus nisi habeat penitentia: si habuerit. x. annis peniteat: si recessit ab ec
clesia catholica et in cōgregatione hereticorū persuaserit et postea peni
tentia egerit. xij. annos peniteat hoc modo. iij. extra ecclesia: et. vij. inter
audientes: et duos adhuc extra cōmunionē sit: tex. est in. c. si quis dede
rit: ea. causa & q. iam alle. & iste est canon penitētiālis. xxvij. fm̄ hostiē.

clxxij. q. ¶ Clxxij. q. est de falsis testibus: et de testibus homicidis. Et dico
q̄ falsi testes et homicide a cōmunionē ecclesiastica submonētur quous
q̄ per penitentia satisfacionem crimina cōmissa deluerint: et sic equa
lis penitentia debet imponi falsis testibus et homicidis. xxiij. que. iij.
capitu. Itaq̄ censuimus.

clxxij. q. ¶ Clxxij. q. est de iniiciente manus in ep̄iscopum vel presbyterum et de
incendente ecclesia. Et dic q̄ iniiciens manū in ep̄iscopū vel presbyterū
et ecclesiam vastans vel impugnans vel incendens offitibus bonis pre
scribitur & semper in monasterio inclusus penitere debet. xxiij. q. iij. ca
quisquis per dolum: palea est.

clxx. qō. ¶ Clxx. qō. est de spoliante clericos ecclesias vel peregrinos. Et dico q̄
clxx. qō.

excoīcatur potens q̄ clericū pauperū vel religiosū vel ecclesiā vel pere-
grinos spoliauerit. xxij. q. ij. c. si quis de potētibus. cū tribus capitulis
sequētibz. et sic talibz tanq̄ grauit̄ delinquentibz p̄na imponi debz.
ccv. q̄stio. **C**ccv. q̄stio est de ariolis et incantatoribz et curſos stellarū seruātibz
et de intellectu horū verborū et de differentia inter istos. Et dico q̄ om̄es
ista excoīcantes vel vtentes vel q̄ cōsiliū illis incantatoribz vel alijs in cur-
rent anathematiz qui istos tales in domo sua receperint causa exquirēdi
aliquid debet penitere quinquētiō et fm̄ gradus penitētia imponi: et si
quis ep̄s aut diaconus aut presbyter tales cōsulerit: et in hoc fuerit de-
prehensus ab honore dignitatis sue suspensus monasterij curā accipiat
et ibi penitētie perpetue deditus sacrilegij scelus admissum soluat. vt ha-
bet. xxvj. q. v. c. si q̄s ariolis. et c. q̄ diuinationes. et c. nō licet. et iste est. xij.
canon fm̄ hostien. et habet etiā de clericis et alijs ista exigentibus. in. c.
nō oppz. cū quattuor caplis sequētibz. ea. q. Et clericus vel monachus
vel secularis diuinationes vel auguria vel sortilegia sequēs excoīcatur:
et ab ecclesia separaf. xxvj. q. v. si quis clericus: cū tribus caplis sequēti-
bus. Et latius habet in extrauagati clemētis pape. Jo. do. cuius tenor
sequit̄: et est tales. Super illius specula q̄uis imeriti eius fauēt clemē-
tia q̄ primū hominē humani quidē generis prothoplasma frenis prelas
tam diuini virtutibus adornatā cōformē et simile imaginē sue fecit pro
uocauit profugū legē dando ac demū liberauit captiū reuinit perditū et
redimit venditū merito mortis sue vt cōplemur ex illa super filios homi-
num qui suo xp̄iane religionis cultū deū intelligūt et requirūt dolēter ad-
uertim? q̄ cū tā m̄forū turbatione viscerū cogitam? q̄ plures esse solo no-
mine xp̄ianos: q̄ relicto p̄me veritatis lumine tanta erroris caligine ob-
nubilant: q̄ cū morte sedus inuit et p̄cin faciūt eū in inferno demonibz
nāq̄ imolati? hos adorāt fabricant aut fabricari procurāt imaginis aut
vultū aut speculū similia seu rem quācūq̄ aliā magice ad om̄ones imbi-
alligados ab his petunt responsa ab his recipiunt: et pro implendi prae-
uis suis desiderijs auxilijs prestolant̄ proicere sedissimā fodicē exhibēt
seruitutē prout dolor h̄mōi morbus pestifer nūc per mūdū solito ampli-
us calefcens successim grauius inficit xp̄i gregē. Lūgiz ex debito susce-
pti pastoralis officij oues errantes per deuia teneamur ad caulas xp̄i re-
ducere ac excludere de grege dñico morbidas ne corrūpant: hoc edicto in
perpetuū valituro de cōsilio frātū m̄forū monemur oēs et singulos rena-
tos fonte baptismatis in virtute scē obediētie et sub intergeneratione ana-
thematis p̄cipiētes eis dē q̄ nullus ip̄forū aliquid de p̄uersis dictis do-
gmatibus docere aut addiscere audeat: vel qd̄ ex terribilius est quomodo
libet in aliquo illis vti. Et q̄ dignū est q̄ hi qui p̄ sua opera p̄uersa sper-
nunt altissimū penīs suis pro culpis debitis procellant nos in om̄es et
singulos quosq̄ nra salubria monita et mādāta facere de p̄dictis q̄cūq̄ p̄sum-
pserit excoīcandiōis sinas p̄mulgam? quā ip̄os icurrere volum? ip̄o facto.

Statuentes firmiter q̄ p̄ter penas p̄tra tales q̄ ammoniti p̄dictis seu
predictorū aliquo infra. viij. dies ammonitiōe cōputados p̄fata nō se cor-
rēxerint ad infringendas penas: oēs et singulas p̄ter bonorū p̄fationē
dumtaxat q̄s de iure merent̄ heretici: per suos cōpetentes iudices proce-
datur. Clerici cū sit expedies q̄ ad hoc tam nephādū oī? via om̄isq̄ occa-
sio p̄cludat̄ de doctorū fratrum nostrorū cōsilijs eorū libellos scripturas
quascūq̄ de p̄fatis damnatis erroribz quispiā cōtinētes habere aut
tenere: vel in ipsis studere presumat: quin poti? volum? et in virtute san-
cte obediētie cunctis p̄cipim? q̄ quicūq̄ de scripturis p̄fatis vel libellis
quicūq̄ habuerit infra octo dierū spaciū ab huiusmodi edicti nostri noti-
tia computandi totum et in toto: et in qualiter sui parte abolere et combu-
rere teneatur: alioquin volum? q̄ incurrat sententiā excoīcandiōis ip̄o fa-
cto processuri contra contemptores huiusmodi cum cōstituerit ad penas
alias grauiiores. Datum rē. Jacobus doctor.

Cccvij. de clericis vel sacerdotibus qui promoti dolore altaria exuūt: **ccvij. q̄o.**
et luminaria extinguunt. Et dico q̄ deponit et in exiliū religat q̄cūq̄ sa-
cerdos causa cuiuslibet doloris promot? altare vestibz sacris exuens vel
quelibet alia lugubri veste cingens: vel cōsuetā luminarioz obsequia de
templo subtrahēs vel extinguēs: et vt grauiissime peccati p̄na imponit.
xxvj. q. v. c. quicūq̄ sacerdotum.

Cccvij. q. est de celebrātibz missam de requiē p̄ viuis. et dic q̄ inimi **ccvij. q̄o.**
cū dolo missam p̄ requiē defunctorū promulgatā fallaci voto p̄ viuis
hoībus celebrat: vt illi pro q̄bus ip̄m offert sacrificiū mortis incurrat pe-
riculū peccat grauiiter: et vt grauiiter peccati penitētia imponi debet, vt in
c. quicūq̄ sacerdotum. xxvj. q. v. supra allega.

Cccix. q. est de obmutescētibz in articulo mortis. Et dico q̄ cōstitutis **ccix. q̄o.**
in articulo mortis et subito obmutescētibz vlt̄ in frenesim p̄uersis: et festinā-
tibz ad penitētiā et sacerdotē inuenire nō valētibus. Et dico q̄ qui in ne-
cessitate positi. s. in vltimis agens: et penitētiā petierit et veniēte sacerdos
te ad eum oppressus infirmitate obmutuerit vlt̄ in frenesim cōuersus fue-
rit: testimoniū dent q̄ eum audierūt vt accipiat p̄nias: et si cōtinuo credi-
moritur? debet reconciliari per manus impositionē: et infundat̄ ori eius
eucharistia: et si post vixerit admonit? a supradictis testibz: satisfaciāt pe-
titioni sue et subdat se statutis penitētie et legibz: q̄ dñi sacerdos q̄ peni-
tentiā dederit p̄bauerit. et si iste talis desperat? de vita recepta cōmuniō
ne supuixerit sit inter illos q̄ sola oratiōe participāt seu cōmunicant: sin
aut nō inuenerit sacerdotē et mors eum preoccupauerit: parētes dent ob-
lationes pro eo: et etiam redemptionē captiuorum. vt latius hec ponimur
in. c. qui recedunt de corpore cum septem capitulis sequētibz. xxvj.
q. v. et in. c. i. xxvj. q. vij.

Ccc. q. est de presbyteris negantibus penitentiā morientibus. Et dico **cc. q̄stio.**
q̄ presbyter posito in articulo mortis penitentiā abnegauerit reus erit

anime eius: et mortu' per solam cōuersionē liberaf. tex. est in. c. si p'sbyter
xxv. q. vi. et in. c. agnouim' eadem causa et questione.

cc. q. questio. C. q. q. est de obseruatiōib' ritus paganorū vel dies egyptiacos. et dico q
grauiter peccat kalēdarū obseruatores: et ritū paganorū et incātatores et
dies egyptiacos et solis et lune et stellaz cursus et dies et mēses et annos et
t'pā in edificatiōib' vel collectiōib' herbarū vel matrimonijs cōtrahēdis
vel alijs negocijs obseruantes: et q' cū hoc exercuerit anathema sit et pena
ricator xpiane fidei: et inimicus dei est et apostota: et iram dei incurrit in
eternū sciat se incurere nisi per pñiam satisfecerit: et isti vt grauif peccā
tibus pñia imponi debet. in. ca. nō licet. et in. c. si quis kalendas. et in. c.
non obseruetis. xxvj. q. vij.

ccij. q. questio. C. q. q. est de illis qui litteras preter simbolū et oronē dñicam sup ho
mines vel alia animalia ponunt. Et dico q' q'cūq' alias incantatiōes v'
carmina preter simbolū et oronē dñicam super homines vel alia animalia
imposuerit grauiter peccat: et si est laic' anathematizaf: et cleric' degrada
tur. et insup etiā incurrit penas sup' positas. tex. in. c. nō obseruetis sup
allega. et in. c. admoneat. ea. q.

ccij. q. questio. C. q. q. est de penitētia contrahētiū matrimoniū cum monialibus.
Et dico q' q'cūq' sanctis monialib' sciēter in matrimoniū ad iniuriā
xpī copulantur in penitētie lamentis dum viuunt: debent esse vehemē
ter afflicti. xxvij. q. i. c. hñ vero.

ccij. q. questio. C. q. q. est de pena et pñia accedētis ad monialē: v' ad clericū sacri or
dinis. Et dico q' q'cūq' v'ginibus sacris temere sociant: et cū eis icesa
et sacrilegia cōnubia miscnt: a sacra cōione debent separari: et nisi p' pū
blicā pñiam nō dñt recipi. ea. q. c. si q's sacro. et c. v'ginib' sacris. et ibi no
tatur q' accedēs ad monialē cōmittit sacrilegiū: sic etiā accedēs ad clericū
cum constitutū in sacris. vt in. c. diaconi. xxvij. di.

ccv. q. questio. C. q. q. est de monachis et monialib' se immiscētib' et filios p'creāt
bus. Et dico q' monachi et monache qui illicit et sacrilega cōtagione se
miscēt: et de illicitis cōplexib' filios p'creauerunt: a monasteriorū cetū et
ecclesiarū cōuētū eliminādi: et in ergastulis retrudendi: et sola cōmunio eis
in morte prestat. ea. q. c. impudicas.

ccvj. q. questio. C. q. q. est de monacha adulteriū cōmittente: et de accedente ad eam.
Et dico q' si monacha ad lapsus adulteriū deducta fuerit in aliud monas
terium v'ginū stricti' in penitētia redigat: et ille aut qui cū huiusmodi
feminis in aliqua iniquitate fuerit repertus: si laicus est omni cōmuniōe
priuef: si cleric' a suo officio remotus in monasteriū detrudatur. vt in. c.
si qua monacharū. xxvij. q. i. et sic omnib' supradictis vt grauissime pec
cantibus penitētia imponi debet.

ccvij. q. questio. C. q. q. est de muliere religiosa peccāte. Et dico q' si filia clerici deu
ta maritū duxerit: et si quecūq' alia mulier deuota et religiosa peccauerit
q' pñia debet eis imponi habet. ea. q. c. de filia. et c. deuota. q' iura dicūt q'

si filia clerici deuota maritū accepit nō admittat ad cōmuniōē nisi ma
rito defuncto egerit pñiam: si aut maritū viuo secesserit et penituerit i v'
rimo sine vite sue cōiōne accipiat si eā petierit. Si aut mlier deuota pec
cauerit nō debet admitti nec recipi in ecclia: nisi desinēs peccare aptam
egerit penitētiā. x. annis. et tūc recipiat cōiōnem: et priusq' ad orationē
in ecclia admittat ad nullū mulierū xpiane cōmuniū accedat: et q' eam ad
miserit pari pena cōstringat. vt late hoc ponit in preallegato. c. et est iste
canon penitentialis. xvij. fm hosti.

ccvij. q. questio. C. q. q. est de illis q' rapiunt vel soliciāt religiosas. Et dico q' q' p' ccvij. q. q.
nitentia et q' b' penis puniant hoies rapiētes vel soliciātes mulieres re
ligiosas et ad eas habētes accessus. habet. ea. q. c. eos aut. et c. si q's rapue
rit. vt dicit: isti tales sunt suspēsi cōiōne et nō dñt admitti ad cōmuniōē
nisi digne prius penituerint ad arbitriū epī. et hec pñia excēditib' cōtra
mulieres religiosas exeuntes de monasterio tñ imponit. alijs aut rapiē
tib' soliciātib' cōrūpētib' imponit pñia. s. q' bona eorū p' epos et alios
platos et officiales prouinciarū vendicent monasterio in quo talis mlier
habitabat. et ipi capitali periculo subijciant.

ccix. q. questio. C. q. q. est de penitētia viri cui' culpa vxor sua fornicat. Et dicēdū est q' si ccix. q. questio.
mulier propter culpā viri fornicat: peccat vir et penitētiā debet agere.
xxvij. q. i. c. agathosa. cum. v. capitulis sequētib'.

ccx. q. questio. C. q. q. est de pñia dormiētis cū duabus sororib' vel cum spōsa fratris. ccx. q. questio.
sui. Et dico q' aliqd istorum faciēti: et etiā patri opprimēti spōsaz alteri
rapiēti: imponit dormiēti cū duab' sororib': et vna ante erat: nec hūc pōt
reddere debitū: nec alteri pōt copulari. s. adultere etiā post mortē vxoris.
et ita sine cōiugio d' remanere: et q' dormiuit cū spōsa fratris sui d' agere
pñiam: de hoc tñ postmodū nō negat eis cōiugiu cū aliq' nō adinuicem.
raptor vero pater pñiam publicā agere debet. per iura allegata supra. et
sine spe coniugij remaneat.

ccx. q. questio. C. q. q. est de spōsa rapta. Et dico q' rapiēs si raptā nō reddiderit spō
so suo: et si ipsa etiā noluerit redire ad spōsum: vtriq' ipsoz omni cōiōne
priuef. tex. in. c. allegato. p'sentium latoz. xxvij. q. i.

ccxij. q. questio. C. q. q. est de accipiente mlierē alteri despōsatā. Et dico q' si aliq's mu
lierē alteri despōsatā accepit tale cōnubiū anathematizaf: et interdicif et
grauis pñia tali debet imponi. ea. q. c. de coniugali.

ccxij. q. questio. C. q. q. est de māducātib' cibos iudeorū: et de recipiētib' curā v' medi
cinā ab eis. Et dico q' null' debet māducare cibos iudeorū nec cū iudeis
habitare: nec aliqūē iudeū in infirmitatib' suis vocare: nec medicinā ab
eo pfectā et pparatā accipere nec cū iudeo se balneare: et si aliq's cōtrariū
fecerit: si cleric' est depōnit: laic' vero excoīcat. et sic cōtra faciēs mortalif
peccat: et vt peccati mortalif sibi pñia imponi d'z. xxvij. q. i. c. null' eorū cū
c. sequenti. Et per bullā pape eugenij quarti excoīcatus est qui percepit
aliquam medicinā a iudeo confectam: semper tamē extremo necessitatis
i ij

accipit. si qñ aliqñ infirm⁹ est in periculo mortis: ⁊ aliū medicū inuenire
nō potēt ad p̄ficiendū medicinā nisi iudeū. vt notat archi. i. p̄f. c. null⁹.
Con. q. est de fornicatōe cū filiā spūali. Et dico q̄ tenēt⁹ filios suos
in baptismo vel in p̄firmatiōe: ⁊ cōmatres suas in cōiugiū accipiēt⁹: ⁊
illi q̄ filiā suā spūalē in vxorē ducat vel cū ea fornicat⁹ fuerit in p̄mo casu:
scz qñ tenēt filios in baptismo vel in cōfirmatiōe: isti tales lē olim sepa-
rarent hī hodie nō separant: sed penitentiā agere debēt dū vixerint. in se-
cundo. si accipiet cōmatrē suā in cōiugē: iste talis anathematis vinculo
subdi debet donec penitentiā digne egerit. qui autē filiolā suā spūalē in
vxorē duxerit: vel cū ea fornicat⁹ separant ab eis: graui pena sunt plecten-
di. Si autē cleric⁹ cū ipsa fornicat⁹ fuerit honorē dignitatis debet amitti-
tere: ⁊ vsq; ad exitū vite sue penitentiā agat: q̄ adulteriū cōmittit. ⁊ ipsa
femina si laica est om̄ia bona relinquat ⁊ pauperib⁹ tradat ⁊ monasteri-
um intret: ⁊ ibi seruiat deo cūctis dieb⁹ vite sue. ⁊ ep̄s cōmifec̄s se cū mu-
liere q̄ p̄fessa illi p̄ca sua: vl̄ etiā p̄sbyr hoc faciet. ep̄s. xv. annis: et p̄sbyr
xij. penitet. ⁊ quōdē filiā spūali ⁊ deponat si hoc in cōsciētia ppli deue-
nerit. txx. ⁊ iura sunt hoc probātes in. c. j. cū. viij. caplis sequētib⁹. ⁊ in. c. si
q̄s sacerdotes. ⁊ in. c. nō debet. xxx. q. i.

ccv. q̄stio. ¶ Ccxv. q. est de illo q̄ filiam spirituale p̄ris sui i vxore ducit. Et dico q̄
ducēti in vxore filiā spūales p̄ris sui si voluerit resipiscere ab huiusmodi
p̄cto ante oīa separaret ab illa vxore ⁊ imponat. vii. annorū p̄nia ad arbī
trū ep̄talias aut nō resipiscens p̄niā agēdo in eternū aīa ei⁹ damnata
est: ⁊ oēs cooperatores ⁊ consentiētes similiter peniteāt. tex. in. c. ita dili
gere. ⁊ in. c. pitaphiū. ⁊ in. c. nō oportet. xxx. q. iij. ⁊ est iste canon peniten
tialis. viij. secundum hosti.

ccvij. qo. ¶ Ccxvij. de illo q̄ duas cōmatres in vxores accipit vel cum eis cōmiscef
Et dicas q̄ q̄ duas cōmatres in vxores accipit: ⁊ illi q̄ cum duab⁹ cōma
trib⁹ cōmiscef: ⁊ ille qui vxorē cōpatris in vxorem ducit: ⁊ qui sciēter con
trahit vel coit cū duabus sororib⁹ vel cōmatribus: vel cū matre ⁊ filia vel
vna cū p̄te ⁊ filio: vel cū duob⁹ fratrib⁹: vel alijs p̄sonis prohibitis. octo
annis penitere debet vt grauiter peccās. tex. in. c. i. ⁊ in. c. si pater. cū. iij.
c. sequentibus. xxx. q. iij. ⁊ iste est canon. penitentialis nonus. fm specu
la. ⁊ decimus scōm hostien.

ccvii. qo. **C**ccvii. q. est de contrahēte matrimonii cū ea quā viuente vxore cognos-
uit. Et dicas q̄ ille q̄ contraxit matrimonii post mortē vxoris cū illa cum
qua cōmisit adulteriū viuēte vxore debet penitere publice: ⁊ post penitē-
tiam peractā poterūt remanere cōiuncti nisi alter ipsorum in mortē viri
fuerit machinatus. Si mulier contraxerit cū illo cū q̄ adulterata fuit p̄ue-
a cōmunionē donec per quinquēniū penituerit: et postmodū recōciet
ad cōmunionē. vt in. c. si q̄s. ⁊ in. c. si qua vidua. xxx. q. j. et est iste canon
xxii. fm hosti. ⁊. xvi. fm specu.

ccxviij. q̄o. ¶ Ccxviij. q̄stio est de illis qui plures vxores viuentes accipiunt. Et dic

¶ cōtrahēs pluries: vel vinēte vna vxore cōtrahit cū alia: et cū alia. peccat
et penitere dē p tēpus iam pstitūtū. l. vi. annor. ex q peccat mortaliter. tñ
fides ipor tēpus appreniat: et null' psoy d' interesse istis nuptijs alia
grauiter puni't. tex. in. c. de h' q. xxx. q. i. Jo. doc. et in foro seculari ferrata
in frōe cū ferro candēti ad similitudinē crucis publicē. vt in. l. ordinatio
nis de viriufca. Iacobus doctor.

¶ Cxxix. q. est de parētib⁹ frāgētib⁹ spōsalia cōtracta p filios : ⁊ de filijs cxxix. q̄o. cōsentientib⁹. Et dico q̄ tā paf frāgēs fidē spōsaliōz q̄ fili⁹ cōsentientēs. de bētr triciō a cōione abstinerē. vr in. c. si qui parētes. xxxj. q. iij. et est canō xx. fm hosti. ⁊. xx. fm specu.

xx. fin hosti. ⁊ xx. fin speci.
Cxxx. q. est de viro vel vxore reddēte debitū ante p actū pniaz de adul cxxx. q̄stio.
 terio. Et dico q q vxorē adulterā dimittere noluerit si ei ante peractā pe
 nitentiā debitū reddidit: duob⁹ annis peniteat. ⁊ idē de vxore circa virū ad
 ulterū. xxxij. q. i. si q vxorē. Si autē scit illā adulterā ⁊ nō vult dimittere
 eā: s; in infamio hōe. tres aīos peniteat. ⁊ interim abstineat se ab illa.
 vt in c. si q vxorē. ij. ca. causa t. q. ⁊ est canō. xvij. fin speci.

Cxxxj. q. est qñdo peccat cōiuges in exactiōe debiti. Et dico q qñ pec cxxxj. qñ. cat ⁊ qñtū puni. in. c. qñqd interse. et in glo. et in. c. solet. xxxj. q. ij. vbi dī q qñmor de causis cōmīscen. pñia causa plis. scōa causa reddēdi debiti. ⁊ in istis nō peccat. tertio causa in cōmīctiē. scñ est pñer' a voluptate: ⁊ tūc est veniale pñm. vt bñc hñ in tex. cōmīscen' etiā causa explende volu- ptatis. scñ qñ pñerit voluptatē vñ cogitationē. vñ vñdo calidis vt pluris es am cognoscat: ⁊ tūc peccat mortaliter. fm hosti.

Cxxxij. q. est de illis q. sterilitate vel abortibus peccant. Et dico q. si vir vel vxor venena sterilitatis peccat q. isti tales non sunt appellandi coniuges: sed adulter et adultera: q. si ipsa sit meretrix ipsius viri: et ipse sit adulter vxoris: et talis pena sibi debet imponi ut fornicariis et abortum peccatis. si autem iam est viuus in corpore infusus: talis homicida: et ita pena imponi debet illi. Si autem non est infusus corpori: tunc non est homicida: sed mulctari pena pecuniaria. et eodem modo penam agere debet q. percussioe aliquam fecit aliquam mulierem facere abortum. rex. in. c. aliquando. et in. c. qd. vero. et in. c. moyses. xxxij. ubi ponitur. etiam quando anima dicatur infusa corpori.

Cxxiiij. q. est pnia viri vel vxoris adulterari. Et dicas qd pari rōne isti cxxiiij. qd. peccāt: et ideo eglis pnia dz eis iponi nā vtriqz cōmūio denegat si eozū delictū sit. pditū in adulterādo. vt in. c. xpiana religio. cxxij. q. v. Et etiāz ipsi viri adulterātes grau⁹ peccāt qm mulieres. nā ipsi viri virtute vincere: t exēplo regere dñt feminas: et ideo grauior pnia eis dz imponi. vt in. c. indignan⁹. cxxij. q. vi. et c. nō mechaberis. ea. q.

¶ Cxxxiij. q. est de illo q̄ multis nuptijs copulat. Et dico q̄ q̄ multis nu
cpxxiij. q̄o.
ptijs copulat⁹ fuerit peccat ⁊ d̄z penitere: ⁊ fides: ⁊ cōuersatio illi⁹ dimi
nuit penā: rex. in. c. si q̄s multis. xxxij. q. vii.

¶ Cccv. q. ē de muliere q̄ cū fratri viri sui peccauit: ⁊ d̄ peccāte cū affinitib⁹ cccv. q̄o.

Et dico qd pnia qd dponi mulieri qd cu fratri viri sui dormiuit r ipi fratri adultero: r qd penitencia dponi ei qd cu filiastra sua vel cu duab' sororibus fornicat' fuerit: r mulieri qd cu duobus fratrib' vel cum patre r filio fornicata fuerit: r illi qd polluerit relictā fratris vel neptē vel nouerca vel nurū vel cōsobrinam vel filiā auunculi v' ei' relictā vel puignā v' sororē vxoris est ista. s. qd qdūqz mulier que cu fratre viri sui dormiuerit semp' impenitenti sine spe coniugij tam ipa qd adulter manebunt. Et si aliqs cu filiastra sua aut cu duab' sororibus fornicat' fuerit: aut aliq mulier cum duobus fratribus: aut cum patre r filio: aut si quis polluerit relictā fratris: neptēz nurū: nouerca cōsobrinā: aut filiā auunculi: aut eius relictā aut puignā. oēs isti sunt separandi r vltē' nūq' sunt in finimōio cōiugendi. Et dormiēs cū sorore vxoris neutra d' h're: r vxor nō cōscia delicti pōt nubere: ipē tñ r adultera sine spe cōiugij manebunt: r dum vixerint agant penitētiā ad arbitriū sacerdoti: r eodē modo dormiēs cū nouerca ipē r illa sine cōiugio r penitētes vt dictū est manebant. vt in. c. qdā cu fratre. r in. c. si qd viduā. r in. c. qd dormiuerit r in. c. p'cubuiſti. r in. c. si qd cū nouerca. xxxij. q. vij. r est canō. x. fm specu.

ccxxv. qo. **C**ccxxv. q. est de interficiēte mulierē suam vel vxorē. Et dico qd interficiēti p'p'ia vxorē nō adulterā r sine iudicio homicida est: talis penitētiā sibi d' imponi: r sine spe cōiugij d' remanere p'petuo: qd etiam adulterā nemini licet interficere. vt in. c. interfectores. r in. c. inf' bec. xxxij. q. ij. Si autē adulteram sine iudicio r legitima probatiōe: tunc interficiēdo et aliam ducendo: armis depositis publicam agat penitētiā. Et si contumax fuerit r episcopo suo inobediēs extiterit tūc anathematizetur quo vsqz consentiat. vt in. c. quicumqz. r in. c. admonere. ea. causa r questū. vbi latius ponitur bec penitētiā.

ccxxvi. qo. **C**ccxxvi. q. est de penitētiā imponēda p quolibet peccato mortali. Et dicēdum est qd pro quolibet p'cto mortali debet imponi de iure penitētiā vij. annorum. vt in. c. hoc ipm. xxxij. q. ij.

ccxxvii. qo. **C**ccxxvii. q. est pro qbus p'ctis mortalibus d' imponi maior penitētiā vij. annorum. Et dico qd supior regula debet seruari: scz vij. annorum: nisi offi cū excellētiā vel magnitudo criminū poseat excedere istam regulā seu cōsuetudinē vulgarem: veluti cōtra naturā humane societatis parentib' vel liberis vel alijs huiusmodi psonis impudiceladherem: vel dum reli cto naturali vsu contra naturā more sodomitico fornicamur: vel vsqz ad coitum brutorum animalium prolabimur: tunc enim in istis casib' maior penitētiā imponi debet: vt dicat in p'alle. c. hoc ipz. in. s. hoc qd: et specialiter qd graue peccatū cōmittatur cum brutis habetur in. c. mulier xv. q. i. vbi mulier qd accesserit ad pecū iubetur interfici: r sic pro coitu cū brutis: r p coitu incestuoso plusq' per. vij. annos debet quis penitere in p'alle. c. hoc ipm. cū. s. sequēti. r est iste canō. xl. fm hosti.

ccxxix. qo. **C**ccxxix. q. est de illo qd frāgit solēnez penitētiā. Et dico qd frāgit penitē

tiaz rediēs ad volutabia r cingulū militare r ludicras voluptates r illū citos cōcubitos: iste talis sola orōne inf' ecclesiaz fidelib' d' iniūgi r sacri mysterioz celebratib' q'uis inierit: solūmodo intersit r isti si ad dñm p'fasci ceperint: qd fragilitate carnis ceciderūt p cōiōnib' grāz mūere vitico subueniēdū est: r isti penitētes possunt cōtrahere matrimonia. vt in c. de his. r duob' cap. sequen. xxxij. q. ij.

Cccxx. q. est de pnia iterficiētis matrē. Et dico qd interficiēti m'fz. xi. annoz penitētiā d' imponi tali modo. s. qd pmo anno ecclia nō ingrediat: sed ante fores ecclie stet de p'cas r orās deū sibi p'seueret. cōpleto vero isto anno ecclia pōt intrare: r inf' audietes stet: r nō cōiect p tres annos nisi in extrema necessitate vite sue sit posit': r postea alios. vij. annos peniteat: r ante cōpletos istos annos pnie oblatiōes nō offerat: r in istis oib' annis carnē nō māduet nec vinū bibat exceptis dieb' festiuis atqz dñicis r pascha vsqz p'hecostē: r si alicui loco voluerit ire nō vehiculo aliq: sed pedib' p'fiscat nec arma sumat nisi o'ra paganos. Itē ieiunare d' istis annis. iij. dies i hebda vsqz ad vesp'eri: r nō d' separari a p'p'ia vxore interm. vt in. c. latoz. ea. causa. r. q.

Cccxxi. q. est de illo qd cu duab' sororibus vel cū matre spirituali: vel si lia spūali fornicat. Et dico qd qd cu duab' sororib' fornicat: post dignā penitētiā peractā si nō potuerit p'itētiā suare pōt nubere r legitimā sibi copulare. r idē dicas de muliere: qd aut cum m're aut filia spūali tale cōmiserit anathematis mucrone percutit: tamē nō separatur ab vxore sua vt in. c. si quis cum duabus. r. c. sequenti. xxxij. questū. ij. et est iste canon xxxix. secundum hostiensē.

Cccxxii. q. est de redeūte ad vomitū q'liter penitere d'. Et dico qd solē miter penitens r post ad vomitū rediēs. v. annis penitere d'. vt de peni. di. v. c. si qd vero. r est canō. xiiij. fm specu.

Cccxxiii. q. est: qd penitētiā est imponēda mulieri nō sequēti virū in ca p'uitate positi. Et dico qd ista talis mulier dum vixerit vir in nupta manebit. xxxij. q. ij. c. si qd necessitate.

Cccxxiiii. q. est de illis qd celebrāt nuptias tpe phibito. Et dico qd pec cant r penitētiā eis d' imponi qd in. xl. vel in natalicijz marty: v' a. lxx. vsqz ad octauā pasche: r trib' hebdomadis ante festū sc'i iōanis. s. a die lune rogationū ante ascēsiōez sue letaniaz sic nūcipataz vsqz ad dñicā trinitatis idus iune. Jaco. do. r ab aduētū dñi vsqz post octauū diem post epiphaniā nuptias celebrāt vt in. c. nō oportet in. xl. cum tribus capitulis sequentibus. xxxij. q. iij.

Cccxxv. q. est de penitētiā imponēda sorori vxoris si coeat cu marito sororis sue. Et dico qd ista talis mulier agat cōdignā pniā: r de hoc in eternū d' cōiugio p'uata manere. vt in. c. in lectū. xxxij. q. ij.

Cccxxvi. q. est de coeunti cū m're r filia vel cū muliere quā pater cognouit. r die qd si qd cū m're r filia fornicat: aut cum muliere quā pater suus

cognouerit: et hoc scias fecerit sine coniugio semper manebit. si autem ignorat
tunc delicta penitus facta potuerunt retrahere: et hoc etiam dicat de ipsi feminis
ut in c. si quis cum matre. et in c. quidam fornicat. xxxiij. q. ij.

ccxxvii. q. c. est de penitus mulieris qui coitit cum homine: et postea retrahit
cum fratre suo: et de penitus hominis fornicatoris qui non disceopuit fratri suo quod ha-
buerat accessus ad dictam mulierem. Et dico quod frater ille qui crimine celauit fra-
tri: penitere debet. vij. annis: et post penitus nubat si voluerit. mulier autem qui sic
retrahit usque ad finem vite sue peniteat et sine coniugio maneat. ut in c. si vero
homo. xxxv. q. iij. et est canon. xiiij. in specu.

ccxxviii. q. c. est de penitentibus sanguineorum iniunctis fornicationibus: et etiam affi-
niti. Et dico quod si quis relicta fratri aut germana: seu sobrina: vel sobrina du-
xerit uxorem: aut si quis ex propria sanguinitate: aut aliqua qua sanguine
habuerit in concubitu polluerit vel in uxorem duxerit: quod omnes isti sunt incestuosi
si ideo separandi sunt et penitere debent sine spe coniugii: manendo in castitatis
mors et usque ad nullam ipsorum tantummodo accedere debent: et ibi orare usque ad con-
dignam satisfactionem: nulli christianorum cum istis cibum sumant. ut in c. de ince-
stis. cum duobus. c. sequenti. xxxv. q. iij.

ccxxix. q. c. est de penitus imposita extra ordinarie polluto. et dico quod extra
ordinaria pollutio est criminosa et danabilis: et ut per criminosa et danabi-
li penitus imponi debet. ut in c. extra ordinaria. ea. cau. et q.

ccxl. q. c. est de affinitu fornicationibus. Et dico quod ignoranter cognoscens du-
as sorores vel matrem vel filiam vel amitam vel neptem quarum una ignorat de
altera utriusque. vij. annis penitere debet. Si vero sciens perpetuo careant
coniugio. ea. q. c. si quis cum matre et filia. et c. sequenti. et xxxiij. q. vlti. c. vlti.
et est canon. x. secundum specu.

ccxli. q. c. est de penitus contrahentium cum consanguineis. Et dicat quod contrahen-
tes cum consanguineis in gradu prohibito debent separari et penam agere: alias in
eternum peribunt: et filii nati ex istis non appellantur filii: nec ullo modo vel iu-
re parentibus succedere possunt. ut in i. cum tribus capitulis sequenti. xxxv. q. viij.
Et qui est fornicatio quod est stuprum: quod adulteria. quid est incestus: quod est ra-
ptus habet in s. cum ergo. xxxvi. q. i.

ccxlii. q. c. est de rapto virginum et viduarum. Et dico quod si quis virginem vel
viduam rapuerit: et eam non desponsauerit ante: anathema sit cum sibi fauoribus
et conuentibus et cooperantibus: et si fuerit ipse vel sibi coadiutores clerici a pro-
prio gradu decidant. si vero laici pena sibi assignata plectantur: et a coione su-
spendi debent etiam qui sacras virgines volentes: vel inuitas in finem suo socia-
re temptauerint. et rapientes etiam filiam alicuius aut viduam extra voluntatem parentum:
ab ecclesia remotus anathematis gladio est feriendus. ut. xxxvi. q. ij. c. i.
cum quinque capitulis sequentibus.

ccxliij. q. c. est de penitus clericis erigenti altare vel fingenti altare consecratum quod
non est consecratum. Et dico quod presbyter in ecclesia erigens consecrata aliud altare nisi
quod ab episcopo loci fuerit sanctificatum vel permissum: et presbyter consecratum fingens quod

non est consecratum peccat et abijciendus est ab ecclesia et sacerdotio. et si laicus ana-
thematis est. ut de pse. di. i. c. nullus presbyter in ecclesia.

ccxliij. q. c. est de presbyteris qui super monumentis eucharistiam dant et de christiana. ccxliij. q. o.
nis qui victualia deferunt ad sepulchra. et dico quod clericis ignari qui super monu-
mentis eucharistiam populo distribuunt: et christianis qui pradia ad sepulchra defun-
ctorum deferunt et sacrificant mortuis: ut faciunt contra preceptum et peccant mort-
taliter penitus imponi debet. ut in c. non oportet clericos ignaros. de pse. di. i.

ccxlv. q. c. est de penitus celebrantium in oratorijs domorum. Et dico quod clerici qui celebrant
ministrant in oratorijs qui intra domos sunt sine consensu episcopi deponi debent: et
a coione repelluntur. ut in c. clericos. cum c. sequenti. de cose. di. i.

ccxlvj. q. c. est de penitus transference corpora sanctorum de uno loco ad alium. Et dico
quod si aliquis corpora sanctorum de loco ad locum transferre presumserit sine consilio
principis vel episcopi et licentia sancti synodi grauiter peccat: et ut grauiter peccati
penitus imponi debet. de pse. di. i. c. corpora sanctorum.

ccxlvij. de presbytero qui mortuum inuoluit in palla altaris et non lauat vela
altaris. Et dico quod clerico sacerdoti vel diacono qui per ignorantiam mortuum
inuoluit: vel scapulas eius cooperit palla altaris: et diaconus etiam qui pallas ecclesie
et vela qui in sanctuario sordida fuerint non lauat: et qui illa et sindonem laua-
re debet pelui noua. et ostiarii qui permittit quod alius negligens et ignorans ad velum
ianue domus domini manus tergat: et hoc non coeret peccat retrahere faciens: et si per
ignorantiam inuoluit mortuum. si diaconus est: a domino erit remotus altari trien-
nio sexque mensibus: grauius percussus anathemate: eo quod clericum non admonue-
rit. presbyter vero. x. annis. v. mensibus excoicatur: sit: et postea cum graui humilitate
recoicetur ecclesie. ut est textus. qui hoc totum ponit in c. nemo per ignorantiam. ea. di.
et est iste canon penitentialis. vi. in specu.

ccxlvij. q. c. est de penitus prophanarum personarum tractantium sacra vasa et de ac-
comodantibus ornamenta ecclesie ad ornatum nuptiarum. Et dico quod grauiter pec-
cat et penitere debet homines non sacri tractantes vasa sacra vel vestimenta
ecclesie: et illi qui vtuntur vestimentis ecclesie in alijs vasis quam ecclesiasticis: et deo dis-
gnis officiis: vel qui ad nuptiarum ornamentum prestant ornamenta ecclesie. ut in
c. in sancta. cum duobus. c. sequentibus.

ccxlix. q. c. est qui penitus sit puniendus presbyter qui vna die plures missas cele-
brat. Et dico quod sacerdos qui per pecunias aut adulationem secularium vna die
presumit plures missas celebrare peccat taliter quod si non peniteat damnationem
non euadet. ut in c. sufficit. de cose. di. i.

cccl. q. c. est penitus episcopi presbyteri: et diaconi intrant ad altare cum baculo vel ca-
pite velato assistere. Et dico quod episcopus aut presbyter vel diaconus qui ad celebra-
dam missam solenniter presumit cum baculo introire: vel capite velato altari dei as-
sistere a coione priuatur. ut in c. nullus episcopus aut presbyter. ea. di.

cccli. q. c. est de penitentia episcopi vel presbyteri qui incipit missam et non finit. cccli. q. stio.
Et dicat quod episcopus vel presbyter qui incipit missam et non finit per se a sacro
corpore et sanguine domini nostri iesu christi sit suspensus: et ita sibi penitus

ecclij. q. 10. **¶** Imponi debet in preallegato. c. nullus episcopus aut presbyter. ea. di. **¶** Ecclij. q. est de penitētia imponēda venientib' ad missas q' missa nō pfe-
cta nec euāgelio nec epla audir' recedūt. Et dico q' fideles q' veniūt i sa-
cris solēnitatib' ad ecclia: scripturas aplor euāgelii audire debēt: et in
ofone pferuare q'usq' missa finiat: et cōtra faciētes dñt cōione pñari tē-
porē paschali. vt in. c. oēs fideles. ea. di. j.

ecclij. q. 10. **¶** Ecclij. q. est de pñia imponēda exētib' de ecclia dñ sacerdos vel alios
pñat. Et dico q' sacerdote in ecclia pñatē q' egressus fuerit d' auditorio
pñat cōione sacramētor. vt in. c. sacerdote verbū. ea. di.

ecclij. q. 10. **¶** Ecclij. q. est de nō auditiū totas missas pñales die dñico. et dico
q' seculares die dñico pñales missas totas ex pcepto audire dñt a pro-
prio sacerdote: et ante bñdictionē sacerdot' q' dat in fine missē null' d' de
eclesia egredi: alias cōtrariū faciētes peccāt mortaliter vt faciētes pñra
preceptū: et ab epō dñt cōfundi: ex quo patet q' penitētia eis imponi d'.
ter. in. c. secularibus. ea. di.

ecclij. q. 10. **¶** Ecclij. q. est pñia iponēda ei q' in die solēni missa dimissa vadit ad spe-
ctacula. Et dico q' q' ad spectacula fuerit missa dimissa atq' ecclia dimissa
excoicare d': et sic peccat mortalit': et sic patet q' pñia sibi et alijs supdictis
d' imponi. vt in. c. ad celebrādas. et c. q' die solēni. ea. di.

ecclij. q. 10. **¶** Ecclij. q. est de pñia iponēda pñytero vel sacerdoti q' in missas cōmit-
tit errores. Et dico q' sacerdos q' in sacrificio missē errat. lac. p vino ponē-
do: vel intinctā eucharistiā populis. p cōione dando: vel botrum in calice
exprimēdo: vel vinū solū vel aquā solā i calice ponēdo vel alios errores
cōmittendo: a sacrificiō cessare debet et amittit officiū q'usq' legitima
satisfactio penitētie sit correptus: et ita pñia sibi imponatur. vt de con-
se. di. ij. c. cum omne crimen.

ecclij. q. 10. **¶** Ecclij. q. est de pñia pñyteri q' in q'libet missa nō sumit corpus et san-
guinem dñi. Et dico q' sacerdotes qui vna die plures missas celebrat in
qualibet missa et celebratione debet corpus et sanguinē dñi sumere: alias
cōtra: faciēs vno anno penitere d': et interim nō celebrabit: et ita pñia
rem sibi pñia d' inuigi. vt ea. di. c. relatiū. et est ille canō penitētiālis. xix.
fm hosti. et v. fm speculatozem.

ecclij. q. 10. **¶** Ecclij. q. est de penitētia pñyteri q' ab assumptiōe calicis abstinet.
Et dicas q' sacrilegiū cōmittit pñyter qui sumit cōionem corporis sa-
cri et ab assumptione calicis abstinet: et ideo tali tan p sacrilego peniten-
tia imponi debet. ea. di. c. cōperimus.

ecclij. q. 10. **¶** Ecclij. q. est de pñia existētis in pñto mortali et cōmunicātis. Et dicas
q' q' existēs i pñto mortali cōicat seu cōionē eucharistie accipit peccat mor-
taliter. vt in. c. q' scelerate. et in. c. timorē. ea. di.

ecclij. q. 10. **¶** Ecclij. q. est de sacerdote q' p negligētiā dimisit distillare aliqd de sangui-
ne i terrā v' sup altare. Et dico q' si p negligētiā sacerdotis celebrāt' ali-
qd de sanguine i terrā stillauerit. xl. dieb' peniteat. si sup altare stillauerit

sanguis trib' dieb' peniteat. Si sup linteū altaris et ad aliū stilla puene-
rit quatuor dieb' peniteat. Si vsq' ad tertiū linteū stilla puenerit. ix. dieb'
peniteat. Si vsq' ad qrtū. xx. dieb' peniteat. ea. di. c. si per negligētiā. Et
est intelligēdū q' tot dieb' d' ieiunare: et tot dieb' d' abstinere a cōione
sacramentorū fm glo. et hu. et archi. ibi.

¶ Ecclij. q. est de pñia eoz qui eucharistiā euomitant. Et dico q' si aliq's ecclij. q. 10.
per ebrietatē vel voracitatē eucharistiā euomerit. xl. dieb' peniteat si lai-
cus est. cleri vel monachi diacon vel presbyteri. lxx. dieb' peniteat. epi
nonaginta. Si infirmitatis causa euomerint. vii. diebus peniteat. eadē
di. c. si quis per ebrietatem.

¶ Ecclij. q. est de pñia pñyteri nō custodiētis bene sacrificiū. Et dico q' ecclij. q. 10.
si pñyter nō custodit bene sacrificiū: et mus vel aliud animal comederit
xl. dies peniteat. qui autē pdiderit illud ne ecclia vel pars ei ceciderit: et nō
inuenta fuerit. xxx. dies peniteat. ea. di. c. q' bene. et si incaute dimiserit v'
quoduis nephandū acciderit tribus mētib' ab officio suspenditur. vt
in. c. j. de custo. eucharis.

¶ Ecclij. q. est de pñia eoz q' triduo in dieb' rogationū ante ascensionē ecclij. q. 10.
nō vtunt cibis q' dragesimalib'. Et dico q' letanias et rogatiōes ante ascē-
sionē dñi cōuenit celebrari p tridū ante ascensionē: q' triduo oēs abstine-
ant et q' dragesimalib' cibis vtant: et q' hoc nō fecerūt peccāt et penitere de-
bēt. de cōsecre. di. iij. c. rogatiōes. In hoc pñuetudo est in cōtrariū epātū
Salmatino: q' i die lune vtunt oēs ouis et lacte et caseo. i die martis oēs
vtunt carnib': et i die mercurij: q' est vigilia ascēsiōis: oēs ieiunāt et vtunt
cibis q' dragesimalib' et nō alijs et i istis valet pñuetudo. vt i. c. illa. xij. di.
sicut ibi d' de matre augustini. Ja. doctor.

¶ Ecclij. q. est de his q' certis dieb' nō se pectināt vel nō radunt barbā ecclij. q. 10.
vel alia similia. Et dico q' null' d' seruare supstitiōes de non lauādo vel
nō pectinādo se aut similia faciēdo die dñico: vel alia die et seruās peccat
et penitere d'. et ita d' sacerdos dicere seu pñfessor penitētib'. vt i. c. pñuēt.
ea. di. et ibi per archi.

¶ Ecclij. q. est de pñia illoz q' bis baptizant sciēter. Et dico q' q' bis ba- ecclij. q. 10.
ptizati sunt sciēter: q' q' iterū crucifixerūt xpm. per. vij. annos peniteat.
q'rtā et sexta feria: et tres q' dragesimas: et alia grauior pñia ipis d' imponi:
nā ep's pñyter vel diacon' volēs rebaptizāt penitet q' diu viuit. et nō d'
inf esse vllō modo i ofone nō solūmodo fidelū: sed nec cathecuminoz. et
istis tāti laica cōmunio i morte reddēda est: alij clerci et moniales et mo-
nachi ab hereticis rebaptizati. xij. annis penitēt: trib' annis inf audietes
sunt. vij. vero subiaceāt inf penitētes manib' sacerdotū. duob' autem nō
finant oblatiōes oib' modis offerre: sed tātummodo pplarib' i ofone
sociēt. vt dicit tex. in. c. quib'. et c. sequēti. de cōsecre. di. iij. et tales debēt
fieri monachi. vt in. c. dictum de consecratio. di. v. si fuerint laici. vel fiant
clerci. vt in allegato. c. dictum.

ccxv. qo. **C**clxv. de penitētia p̄byter in anniuersarijs se inebriatū v̄l alia tur-
pia cōmittitū. Et dico q̄ p̄byteri se inebriatō in anniuersarijs t̄ cōgre-
gationib⁹ q̄ fiunt pro memoria defunctorū. t̄ ministri altaris qui in tali-
bus cōgregatiōibus cantat vel turpia ioca faciūt vel fieri consentiūt vel
spectacula turpia aspiciūt: peccāt grauiter t̄ penitere debēt: q̄ hoc diaboli-
cū est. nā cū hoc vidissent deberent resurgere eos de conuiuio et abire. vt
est rex. in. c. null⁹ p̄byter. cū. c. sequē. v. di.

ccxvi. qo. **C**clxvi. q. est de penitētia mulier turpiter se ornatiū. Et dic q̄ mulie-
res nō debēt se ornare turpiter: nec vti fucis vel. signēt v̄l colorib⁹ vel alijs
ornamētis inhonestis t̄ cōtrariū faciētes: peccāt t̄ penitere debēt: q̄ hoc
nō ad placendū hominib⁹: sed ad seruendū demonib⁹ adhibetur. vt dicit
tex. in. c. fucare figmentis. ea. di.

ccxvii. qo. **C**clxvii. q. est de p̄uia iponēda nō custodiētī canōes. t̄ dico q̄ si aliq̄s
nō custodit canones peccat: t̄ de hoc p̄uia sibi iponi d̄z. de p̄st. c. canonū.

ccxix. qo. **C**clxix. q. est de p̄uia imponēda faciētī cōtra p̄hibitionē legis vel ca-
nonis. Et dic q̄ si aliq̄s cōtra p̄hibitionē legis vel canonis facit: pec-
cat: t̄ de hoc sibi p̄uia imponi d̄z. co. ti. c. ij. in fi.

ccxx. qo. **C**clxx. q. est de p̄uia imponēda veniētī cōtra legem per se editā. Et di-
co q̄ q̄cūq̄ facit p̄tra legē a se factā peccat: t̄ de hoc p̄uia sibi imponi d̄z.
co. ti. c. cū omnes. in versu cū igitur.

ccxxi. qo. **C**clxxi. q. est p̄uia imponēda faciētī statuta p̄tra eccl̄ias. Et dico q̄ lai-
ci t̄ etiā religiosi q̄ cōtra eccl̄ias v̄l p̄sonas eccl̄iasticas statuta faciūt pec-
cat: t̄ de hoc eis p̄uia d̄z imponi. co. ti. eccl̄ia scē marie in p̄ncipio.

ccxxii. qo. **C**clxxii. q. est de p̄uia imponēda nō soluētī iſignia t̄ salaria doctorib⁹.
Et dico q̄ magistri t̄ doctores studiū licite capiūt salaria t̄ magistralia
t̄ insignia ip̄is p̄ laborib⁹ suis debita t̄ consueta: t̄ ideo ille q̄ sibi illa de-
negat t̄ nō soluit peccat t̄ soluere tenet eis: t̄ ita per confessorē in penitē-
tia ip̄is iniungi d̄z. co. ti. c. ex litteris. ibi cū dicit rex. in magistratib⁹ p̄-
uaretur: t̄ ita notat abbas ibi.

ccxxiii. qo. **C**clxxiii. q. est de p̄uia diminuētī nūm̄ p̄bēdaz t̄ capellaniar. t̄ dico
q̄ canonici nūm̄ p̄bēdarū t̄ capellaniarū ab antiq̄ in eccl̄ia statutū di-
minuētēs vbi reddit⁹ nō sūt diminuti peccāt: t̄ de hoc ip̄is est imponēda
p̄uia de d̄mo p̄terito: t̄ q̄ illud in futurū restituerēt. co. ti. c. ex parte.

ccxxiiii. qo. **C**clxxiiii. q. est de p̄uia clericorū q̄ p̄ lras surrepticias habue-
rūt b̄nficia. Et dic q̄ oēs clerici q̄ p̄ lras surrepticias aliq̄ b̄nficia habue-
rūt dñt illa b̄nficia dimittere t̄ fruct⁹ habitos ex eis restituere cū in ip̄is
nullū ius habeāt: t̄ ita p̄ confessorē ip̄is declarari t̄ in p̄uia iniungi d̄z. de re-
strictis. c. ad audientia. ij. ibi cū dicit rex. carere decernēs quō earundē. et
ita cōter tenetur per doctores ibi.

ccxxv. qo. **C**clxxv. q. est de p̄uia litigatiū qui p̄ multas fallacias alios fatigāt. Et
dico q̄ q̄cūq̄ litteras obtentas sub noie suo alijs eiusdē nois tradit ad
alios fatigādū t̄ illi q̄ eas recipiūt tali modo: t̄ illi q̄ illos cōtra q̄s m̄p̄il

questiōis p̄nt: faciūt in iudiciū euocari: t̄ illi q̄ lras impetratas trahunt
ad futuras cōtrouersias: t̄ illi q̄ aliq̄ sup vno negocio: v̄l maliciose sup
plurib⁹ actiōibus p̄sonalib⁹ q̄ cōmodi⁹ sub vno iudice tractari possunt p̄
varias lras corā diuersis iudicib⁹ trahunt: vt laborib⁹ t̄ sumptib⁹ fatiga-
tus cōpellat cōponere v̄l cedere iuri suo. t̄ reus q̄ p̄ fallacias p̄curat acco-
rem excōicari vt sic eū a sua intētiōe repellat oēs p̄dicti grauiter peccāt:
t̄ aduersarijs tenentur satisfacere de exp̄sis t̄ damnis q̄ p̄pter predicta
passi sunt: et ita omnibus predictis per confessorem penitentia iniungi
debet. de restrictis. c. vltimo.

ccxxvi. qo. **C**clxxvi. q. est de p̄uia clericorū cōferentium sacramēta q̄ p̄ferri nō pos-
sunt. Et dico q̄ sacerdotes q̄ sacramēta q̄ cōferre nō possunt fidelib⁹ p̄fe-
runt etiā p̄textu cuiuscūq̄ p̄suetudinis grauiter peccāt: t̄ tanq̄ de graui
p̄cto est eis p̄uia imponēda. de cōsuetu. c. quanto.

ccxxvii. qo. **C**clxxvii. q. est de p̄uia faciētī cōtra ius p̄textu p̄suetudinis. Et dico
q̄ q̄cūq̄ cōtra ius naturale p̄textu consuetudinis cuiuscūq̄: vel p̄tra
ius positīuū p̄textu consuetudinis non rationabilis nec p̄scripte fa-
cit grauiter peccat: t̄ tanq̄ de graui peccato penitētia sibi imponi debet
eo. titu. capitulo. vltimo.

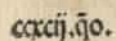
ccxxviii. qo. **C**clxxviii. q. est de p̄uia prelati q̄ aliq̄ de ornamētis v̄l de bonis eccl̄ie
vendidit. Et dico q̄ p̄latus q̄ aliq̄ de ornamētis eccl̄ie v̄l de alijs bonis
v̄didit tenet restituere t̄ eccl̄iā indemnē reddere: t̄ ita sibi p̄uia iniungi
debet de elec. c. q̄ sicut. s. vlti. Et postq̄ aliq̄ elect⁹ in ep̄m cōfirmatiōē
electiōis accipit: t̄ bonorū dignitatē ad quā elect⁹ est administratōez ha-
bet: lapsis trib⁹ m̄sib⁹ a t̄pe p̄firmatiōis vel ante: si ante fuerit cōsacrat⁹
statim tenet dimittere beneficia oia q̄ prius habebat: t̄ qui beneficiū cu-
ram animarū habēs anteq̄ attingat. xxv. annos accepit illud tenetur di-
mittere: t̄ ita eis penitētia iniungi debet. de electi. cap. in cunctis. s. cū
vero. t̄. s. inferiora.

ccxxix. qo. **C**clxxix. q. est de penitētia illi⁹ qui sub spe q̄ erit abbas efficiat mona-
chus. Et dico q̄ q̄cūq̄ tali spe fuerit factus monachus si postea in abba-
tem eligi debet dimittere abbatia cū illicite habeat: t̄ ita sibi p̄uia iniun-
gi debet. co. ti. c. cū ad lram. t̄. c. officij.

ccxxx. qo. **C**clxxx. q. est de p̄uia illi⁹ q̄ p̄tra formā iuris eligi in p̄latū. Et dico q̄
q̄ fuerit elect⁹ p̄tra formā. c. q̄ propter. co. ti. d̄z p̄lationē dimittere: cū ius
nō habeat: t̄ ita in p̄uia sibi iniungi d̄z. vt in dicto. c. q̄ propter.

ccxxxi. qo. **C**clxxxi. q. est de p̄uia illi⁹ q̄ fauore p̄tatis sc̄laris eligi. Et dico q̄ q̄cū
q̄ p̄ abusum p̄tatis sc̄laris fuerit elect⁹ electiōis quō caret: ideo p̄lationē
d̄z dimittere. t̄ ita sibi p̄uia iniungi d̄z. co. ti. c. quisquis.

ccxxxii. qo. **C**clxxxii. q. est de p̄uia illius q̄ ex abrupto eligi t̄ statim p̄firmat. Et
dico q̄ si aliq̄s ad regimē animarū fuerit elect⁹: t̄ superior nō examinato
processu electiōis nec examinata p̄sona electi talē electiōez p̄firmat: talis
indigne p̄mor⁹ debet dimittere p̄lationē: t̄ indigne cōfirmans debet

Cccij. q. est de pnia epozū nō inquirētū r delicta nō corrigentiū. Et dico q̄ epī q̄ in dioceſib⁹ nō ingrūt nec vlciscantur nec iudicat adulteria.

¶ Cccij. q. est de pnia religiosi iurantis nō moraturum cū alio religio- cccij. qo.
so. Et dico q si religiosus iracūdie calore succēsus iurat q cum alio reli-
giōso in clauistro religionis sue nō morabitur : talis penitētia debet sibi

inungi vt alius quilibet exemplo eius deterritus simile ptimeat: et in claustris suis qd abiurare non potuit suam penitentiam exequatur. eodē titulo. c. sicut ex litteris.

CCCij. q. est de penitētia se pūratīs pro vita et reb? saluādīs. Et dico qd si aliqui iuramētū inuiti faciūt pro vita et rebus saluādīs: et illud iuramētū nō seruāt debet eis imponi penitētia tanq? pro veniali: et nō tanq? pro mortali crimine. eo. ti. c. verum.

CCC. q. est de pnia frequētatiū monasteria monialiū. Et dico qd si aliquis sine iusta et rationabili causa et manifesta monasteria monialiū frequētauerit: si cleric? fuerit ab officio ecclesiastico separa? si laic? excoīcat? et a cetū fidelīū sit penit? alienus: et sic grauis penitētia debet talib? imponi. de vita et honesta. cleri. c. monasteria.

CCCij. q. est de penitētia sacerdot? retinēt? feminā suspectā. Et dico qd si aliquis sacerdos feminas de quib? suspicio potest esse retinuerit: et prohibitiōe iuris facit et grauit? peccat: et vt grauit? peccati penitētia imponi debet. vt in. c. j. de cohabit. cle. et mulie. Jo. doctor. Etiam in foro tñ pēctioso vltra penas in iure statutas cōtra cōcubinos et hīre secus mulieres suspectas: sunt statute pene contrahentes mulieres suspectas in domo sua vel aliena. vt habetur in constitutione cardinalis Gabinēsis q? incipit: qd clericor? nōnulli in ti. de cohabitatiōe clericor? et mulier. vbi statuit qd hīs publicā concubinā in domo sua vel aliena: etiam si sit prelatus et in dignitate cōstitut? post publicatiōe huius cōstitutōis p duos mēses sint priuati tantopere fructū suor? bñficior? ipso facto: et post alios duos mēses alia tertia parte: et post alios duos mēses alia tertia parte: et sic omnibus fructibus: et per alios quatuor mēses sint priuati oībus suis beneficijs. vt lati? habet in dicta cōstitutiōe q? ponit in volumine extrauagantiū et aliar? cōstitutiōnū. Ja. doctor.

CCCij. q. est de pnia mulieris sedentis intra cancellos et pbytero intra cancellos ministrātis. Et dico qd si aliq? femina ad altare psumit accedere aut pbytero ministrare: aut intra cancellos stare aut sedere: cōtra prohibitionē iuris facit et grauit? peccat: et vt grauit? peccati pnia imponi dē. vt in palletrato. c. de cohabit. cle. et mulie.

CCCij. q. est de pnia epī ordināt? aliquē sine titulo. Et dico qd si epī aliquē sine titulo de q? sustēret in diaconū vel pbyter? ordinat tenet ei necessaria subministrare donec ei in aliq? ecclia bñficiū offerat: nisi de patri monio suo vel patris possit sustētari: et ita cōfessor sibi debet in pnia iniungere. de preben. c. epī. et c. cum secundum.

CCCij. q. est de pnia epī pmittētis aliq? hīre plures ecclias. Et dico qd si epī pmittit aliq? duas vel tres v? plures ecclias habere: et nō emēdat nec corrigit peccat mortaliter: qd facit cōtra pceptū vt pro pēto mortali penitētia sibi iniungi dē. eo. ti. c. q? in tantum.

CCC. q. est de pnia litigātis beneficium iniuste. Et dico qd quicunq?

litigans super beneficio: nō habens iusticiā nō potest aliqd recipere. Et te vt desistat a lite: et si ex pactiōe pēciū aliquod receperit illicite recipit: et ad restitutionē tenetur: et ita debet sibi iniungi penitētia. et idem in alijs casibus. de preben. c. nisi essent.

CCCij. q. est de penitētia tenētis beneficium iniuste. Et dico qd si aliq? cccij. q. aliquod beneficium iniuste tenet: debet dimittere beneficium et restituere omnia q? ab illo bñficio vel occasiōe illi? habuit: et ita sibi in penitētia iniungi debet. de preben. c. dilecto. in fine.

CCCij. q. est de penitētia tenētis primū beneficium curatū post receptio nem secundi. Et dico qd postq? aliquis priuatus est ipso iure pōo beneficio curato per receptiōe secundi curati: superior tenet restituere ecclesie primū: et etiam beneficiatus quantū receperit de fructibus a tempore vacationis: et ita debet ipse in penitētia iniungi. eo. titulo. cap. de multa. idem in personatibus vt ibi.

CCCij. q. est de penitētia prelati cōferentis beneficijs indignis. Et dico qd prelati cōferentis beneficijs indignis confert beneficia ecclesiastica cōtra pceptū facit et peccat mortaliter: et tenetur resarcire damna ecclesie propter hoc prouenientia: et ita sibi in penitētia imponi debet pro pēto mortali et qd de damnis satisfaciāt. eo. ti. c. graui.

CCCij. q. est de penitētia prelati ponētis pensionē in beneficio curato. Et dico qd prelati qui in diminutionem beneficii curati de prouentibus ipsius confert alteri pensiones peccat mortaliter: et ita penitere debet. eo. ti. c. extirpande.

CCCij. q. est de penitētia eorum qui ponūt in loco viuorum sacerdotum. Et dico qd quicunq? ponuntur in loco viuorum sacerdotum iniuste: ab ecclesiastica cōmuniōe sunt pellendi: et sic ipis vt grauit? peccatib? penitētia imponi debet. de cōcessi. preben. c. j.

CCCij. q. est de penitētia tenētis mensuras iniustas. Et dico qd si aliq? iniustas mēsuras et iusta pondera lucri causa non habuerit vel mutare presumpserit. xxx. dies in pane et aqua peniteat. de emptio. et vendi. cap. ij. et est canon. xvj. secundum hostiensē.

CCCij. q. est de penitētia eorum qui trāsserūt in vsos humanos qd semel deo dedicatum est. Et dico qd iniusticijs et impietatem cōmittit: et grauit? peccat quicunq? mancipia ecclesie vel illud qd semel deo cōsecratum est ad humanos vsos trāssert: et tali vt grauit? peccanti penitētia imponi debet. de rerum permuta. c. mancipia. et c. iniustum.

CCCij. q. est de penitētia mittentiū pecora in cimiterijs vel ecclesijs. Et dico qd illi qui mittunt pecora in ecclesia vel in cimiterijs ipsarū vel ad alios humanos vsos cōuertūt ecclesias vel religiosa loca impietate cōmittunt et grauit? peccant: et vt peccatibus grauit? penitētia eis imponi debet. vt in palletrato. c. mancipia. et c. iniustum.

CCCij. q. est de penitētia presbyteri vel clerici pignoratīs librū vel

vestimenta ecclesie. Et dico q presby qui psumit calicē vel patenā vel vesti-
mentū sacerdotale vel librū ecclesiasticū tabernario vñ negociatori vel ciuili
bet laico vel femine in pignus dare nisi iustissima necessitate vgete: cō-
tra prohibitionem iuris facit et grauit̃ peccat: et sibi vt grauit̃ peccāti
pnia imponi debet. de pigno. c. j.

CCCC. q. ē penitētia clerici soliti fide iubere. Et dico q cleric⁹ fideius-
sionib⁹ seruīs ab ecclia abiciē: et sic grauit̃ peccat: et sibi vt grauit̃ pec-
canti pnia imponi debet. de fideiu. c. j.

CCCCI. q. est pnia bñficiati q nō restituit ecclesie oīa q ab ipa habuit.
Et dico q qcuq presbyter habens eccliam: et ex ipsa ecclia predia vel alia
qcuq bona habuit vel acq̃sūt. si ipsi ecclie a q habuit nō dimittit vñ car-
tā emptiōis aliq in fraudē ecclie facit: sacrilegiū et pccm inde furis cōmit-
tit: et ipsi vt sacrilego et grauisime peccāti pnia vltra restitutionē ad quā
tenetur imponi d̃. de pecul. cleri. c. j. ij. iij. iiii.

CCCCII. q. est pnia executorū qui in alios vsus puerit̃ relicta a defun-
ctis q in testamētis cōtineat. Et dico q executores testamētōz q pecuni-
am et alia bona q per man⁹ eoz ex testamētis decessētū in vsus pios dñt
expēdi alijs vsibus applicant cōtra prohibitionem iuris faciūt: et ideo
ipsis vt grauit̃ peccantibus penitētia imponi debet. de testa. c. tua nos
vbi bene ponitur.

CCCCIII. q. est pnia heredū nō satisfaciētū p defunctis. Et dico q he-
redes illi q pro homicidio. incēdio. sacrilegio. vel violatione eccliaz fuit
excoīcat⁹: et nō satisfecit: si nō satisfaciūt p eo cōsura ecclastica pellant⁹:
et sic grauit̃ peccāt et ipsis vt grauit̃ peccantibus penitētia imponi de-
bet. de sepul. c. vltimo.

CCCCIIII. q. est penitētia clericōz nō soluentū decimas. Et dico q de-
rici q ab alijs ecclesijs sacramēta recipiūt decimas eis dñt: ideo decimas
dñt soluere: et ita d̃ ipsis iniūgi. alias ipsis vt grauit̃ peccantibus pnia im-
poni d̃. de deci. c. nouū genus.

CCCCV. q. est pnia religiosoz nō seruātū regulā: et abbatū nō vigilan-
tium sup religiosos. Et dico q religiosus q retinet aliq̃ propriū vel in
oratorio dormitorio et in claustro silētiū non obseruat. et abba⁹ vel qcuq
prelatus religiosoz q nō adhibet vigilē curā et diligētē sollicitudinē circa
religiosos suos stādo cum eis in cōuētū qnto frequēt⁹ poterit: et eos ca-
stigādo si ppter negligētiā ei⁹ religiosi delinquūt mortalit̃ peccant: et vt
mortalit̃ peccantib⁹ pnia eis iponi d̃. vt in. c. cū ad monasteriū. §. j. et. ij.
et. §. abbas. de statu monacho.

CCCCVI. q. est cōdēnati litigātis sup bñficio vt restituat fructus pec-
ptos. Et dico q si cleric⁹ litigat cū alio sup bñficio et vict⁹ ē oēs fruct⁹ q̃s
ex bñficio pcepit medio tpe restituere tenet: et ita sibi pnia iniūgi d̃. de
iure patro. c. cum dilectus. in fine.

CCCCVII. q. est pnia psbyteri in pccō mortali celebrātis vñ nō dicēti ver-

ba cōsecratoria. Et dic q si psbyter in mortali crimine p̃stitut⁹ missam cele-
brauerit grauit̃ peccat: si obmissis verbis qbus conficiē corp⁹ xpi panē
et vini tantūmodo purū sumit grauit̃ peccat. ideo pnia ei imponi debet
in pmo casu vt p crimine graui: in scōdo vero casu vt pro crimine grauiori
de cele. missa. c. de homine.

CCCCVIII. q. est pnia psbyteri nō recte celebrātis. Et dico q psbyter cū
pane fermentato et i capho ligneo et sine vino et aqua sacrificat: officio et be-
neficio ppetuo priuat⁹. eo. ti. c. literas.

CCCCIX. q. est pnia psbyteri incaute dimittētis eucharistiā. Et dico q
si psbyter incaute dimisit eucharistiā vel quodui⁹ nequidū acciderit: tri-
bus mētib⁹ ab officio suspēdit⁹. de custo. eucha. c. j.

CCCCX. q. est pnia eoz qui in qdragesima vel in sabbato tpe famis: vñ
ppter necessitatē infirmitatis carnes comedūt: et dic q si aliquis ppter
inopiam panis tpe famis carnes comederit: vel si aliqui ppter debili-
tatē in periculo cōstituti in sabbato carnes comedūt: vel si aliqui in qua-
dragesima vel alijs ieiunijs solēmbus infirmant⁹: et ppter necessitates
vgentē carnes sumūt: in p̃dictis casib⁹ ppter periculū et necessitatē fa-
mis et infirmitatis nō est pnia iniūgēda: nisi ad maiorē cautelā aliq pe-
nitētia imponat⁹: q bonaz mētū est ibi timere culpā vbi culpa nō est vñ
minime reperit⁹. de obserua. ieiū. c. cōsiliū. §. cū aut. cum duob⁹ parragras
phis sequētib⁹. vsq ad finē. capli.

CCCCXI. q. est an sit ipōnēda pnia illis q in die natiuitatis cū ptinge-
rit venire. in. vj. feria carnes comedūt vel ex deuotiōe a carnib⁹ abstinent
tali die. et dico q si festū natiuitatis dñi in sexta feria venire cōtingerit il-
li q nec voto: nec regulari obseruatiā ad abstinentiā carnaliū sunt astris-
cti die illa ppter excellētiā festi: carnibus vti possunt: scdm consuetudi-
nem ecclesie generalē. et ideo talibus non est aliqua penitētia imponen-
da: nec etiā est ipōnēda penitētia illis qui ob deuotionē illa die a car-
nibus abstinere voluerint. de obseruatione ieiū. c. explicari.

CCCCXII. q. est pnia ipōnētiū exactiōes clericis vñ ecclijs. et dic q im-
ponētes ecclijs vel viris ecclesiasticis exactiōes ad satisfaciōē tenent⁹.
de immuni. eccle. c. nō min⁹. in fine. et. c. aduersus. in principio.

CCCCXIII. q. est penitētia prelatorū qui plus extorquēt a subditis q te-
neant⁹: et dico q plati q vt seruiciū faciūt alicui plus extorquēt a subditis
quā soluant vt facientes cōtra phibitiōē peccāt mortalit̃: et sic exacta
restituere tenent⁹ et aliud tm cognit⁹ paupib⁹ elargiri: et ita eis i penitētia
iniūgi d̃. eo. ti. c. qz pleriqz.

CCCCXIIII. q. est penitētia illi q iurauit spōsam vnius fratris dare al-
teri fratri. Et dico q si aliquis iurauit q filiam suā desponsatā cum vno
fratre: si ille eam hñc nō possit: alteri fratri ipsius daret nō debet imple-
ri iuramentum: sed de illicito iuramento est ei penitētia ipōnēda de
spōsa. cap. ad audientiam.

ccxxxv. qo. **¶** Cccxxxv. questio est penitentia p̄sbyteri interessentis clādestinis sp̄o
salibus. Et dico q̄ sacerdos qui interest clandestinis sponsalibus tribus
annis penitere debet. de clau. despo. c. cum in ihibitio. et est canō quartus
secundum hosti. et. xvij. fm̄ specu.

ccxxxvi. q. **¶** Cccxxxvi. questio est de penitentia accipientium sponsam alterius de
presenti. Et dico q̄ accipiens sponsam alterius de presenti. septē annis
et xl. diebus in pane et aqua penitere debet. de sponsa. duo. cap. accepisti.
et est canon. x. fm̄ hostiensē.

ccxxxvii. q. **¶** Cccxxxvii. questio est penitentia contrahentis contra interdictum ec
clesie. Et dico q̄ contrahens contra interdictum ecclesie vno mense vel
ad arbitrium ecclesie penitere debet. de matri. contract. contra interdict.
ecclesie. capitulo primo.

ccxxxviii. q. **¶** Cccxxxviii. questio est penitentia accusantis aliū calumniose. Et dic
q̄ si aliquis calumniose et iniuste accusauit aliquē et per suam accusatio
nem occisus est. xl. diebus in pane et aqua. cum septē sequētibz annis
debet penitere. Si autem propter illam accusationē debilitatus est: per
tres s̄ quadragēsimas penitere debet. de accu. c. accusati. et licet aliū aliter

intelligant. spec. intelligit q̄ prius ieiunabit. xl. dieb. et post per. vij. an
i quolibet nos. Et in secundo casu ieiunabit p̄ tres quadragēsimas. Prima est an
te festum natiuitatis domini. Secunda ante pascha. Tertia ante festū
sancti iohannis. nam isti sunt quadragēsimae penitentium quas beatus Pe
trus instituit sicut in cronicis habetur. hec probant in. c. j. et. iij. xxij. q. v.
et in. c. quicumqz. vi. q. j.

ccxxxix. q. **¶** Cccxxxix. questio est penitentia dantium vel recipientium aliquid p̄
sacramentis. Et dico q̄ dantes et recipientes aliquid p̄ sacramentis vel
pro ingressu religionis vel pro sepultura: vel pro receptiōe olei et crisma
tis pretextu cuiuscunqz consuetudinis: vel pro ordinatione: vel p̄ causa
ordinis: vel collationis beneficij: vel pro episcopis: vel abbatibz: vel quibz
cunqz personis introducendis in ecclesia: vel pro consensu in electiōe
alicuius prestando: vel pro contradiciōe quietanda: vel pro absolutiōe
excommunicatiōis facienda. omnes predicti simoniaci sunt: et si pacto in
terueniente aliquid datum et receptum fuit: recipientes ad restitutionē
tenentur omnium sic receptorum: et simoniaci nō potest missam celebra
re. nam omnis peccator missas cantare potest preter simoniaci: et ita sibi
in penitētia iniungi debet. de simo. c. j. et. c. accusati. et. c. tāta. et. c. nō satis.
et. cap. cū in ecclesie. et. c. de hoc. et. c. ea q̄. et. c. matheus. et. c. de regularibus
et. c. quoniam. et. c. ultimo.

ccxl. qo. **¶** Ccxl. questio est penitentia confessoris qui impenitentem recōciliat
vel penitentem a reconciliatiōe remouet. et dico q̄ si aliqz sacerdos cō
fessor aliquē peccatōrē impenitēte gr̄a vel fauore recōciliat vel testimoniū
recōciliatiōis pro ipso dat vel p̄fōrē penitēte q̄cūqz linore a recōciliatiō
ne remouet simoniaci est: et de tali simonia penitere d̄z. eo. ti. c. uemo.

ccxli. q. **¶** Ccxi. q. est p̄nia alentium pueros iudeor: et p̄ncipiū auferentium iudeis
vel infidelibz possessiones vel hereditates. Et dico q̄ christiani q̄ sub ob
tentu alendi pueros iudeor: vel pro seruitio vel alia q̄libet causa cū iude
is in eor domibz habitauerint excom̄icari debet: et sic grauiter peccat et vt
grauiter peccatibus penitētia eis imponi d̄z. Et principes et potestates
p̄mittētes q̄ iudei ad fidē xp̄ianā cōuersi a possessionibz suis excludant:
et nō faciētes eis portionē hereditat̄ sue et bonor suor ex integro exhibe
ri etiā grauiter peccat: et vt grauif peccatibz penitētia ipis imponi debet
de iude. c. iudei. m. j. rñ. et. s. ultimo.

ccxlii. q. **¶** Ccxi. q. est p̄nia xp̄ianor ministratiū sarracenis ferrū et alia v̄l adiu
uantium eos in galeis et nauibz. Et dico q̄ q̄cūqz xp̄iani sarracenis arma
ferrū et ligamina galearū ministrat: v̄l in galeis et nauibz sarracenor regi
mē et eura gubernatōis exerceat ab ecclesiastica cōione p̄cisi et excom̄icati sunt
ideo p̄us d̄nt absolui: et postea d̄z eis penitētia imponi vt p̄ graui crimi
ne: et totū q̄ ex illo cōmercio pereceperint: et aliud tñ de suo subsidium terre
sancte d̄nt trāsmittere: et ita eis p̄nia iniungi d̄z eo. ti. c. ita quorūdā. et. c. q̄
olum. et. c. ad liberandum. in fine.

ccxlii. q. **¶** Ccxi. q. est p̄nia seruiciorū iudeis et nutrientium filios eor. Et dico q̄
xp̄iani q̄ seruicio iudeor se assidue pro aliq̄ mercede exponūt et obstetr
cibus et nutricibz filiorū iudeor: tanq̄ p̄ graui crimine p̄nia imponi d̄z:
q̄ cōtra p̄hibitionē iuris faciūt. eo. ti. c. ad hoc omnibus.

ccxlii. q. **¶** Ccxi. q. est p̄nia xp̄ianor inferentium grauamina iudeis. Dico q̄ q̄cūqz
xp̄iani aliquē iudeū occiderit: vel vulnerauerit vel bona sibi abstulerit:
vel bonas suas consuetudines imutauerit v̄l in celebratiōe festiuitatū sua
rū iudeos fustibz vel lapidibz perturbauerit: v̄l a iudeis coacta seruicia exe
gerit vel cimiteriū iudeor mutilauerit v̄l inuaserit v̄l obtētu pecunie eor
pora humana effoderit grauif peccat: et vt pro graui crimine est sibi peni
tentia imponenda. eo. ti. c. sicut iudei.

ccxli. q. **¶** Ccxi. q. est p̄nia cōmittentium iudeis officia publica. Et dico q̄ aliqz
publica officia iudeis cōmiserit grauiter peccat. et vt p̄ graui crimine pe
nitētia sibi imponi debet. eo. ti. cum sit.

ccxli. q. **¶** Ccxi. q. est p̄nia hereticor et scismaticor. et dico q̄ om̄is hereticus et
scismaticus cū diabolo et angelis ei⁹ eterni ignis incēdio deputat. et sic p̄
heresi et scismate vt p̄ grauissimo crimine penitētia imponi debet. de he
retic. cap. firmissime.

ccxli. q. **¶** Ccxi. q. est p̄nia m̄l̄eris filium suū interficiētis. Et dico q̄ si aliq̄ mu
lier filium suū interfecerit d̄z sibi iponi p̄nia q̄ ad aliq̄ monasteriū trāseat
in quo p̄ca sua p̄petua deplorat. de his qui filios occide. c. j.

ccxli. q. **¶** Ccxi. q. est p̄nia parētū suffocatiū filios in lecto. Et dicas q̄ si pa
ter vel mater in lecto filius suffocauerit p̄nia triū annor sibi imponi d̄z.
ita q̄ vñ in pane et aqua peragat. eo. ti. c. ij.

ccxli. q. **¶** Ccxi. q. est p̄nia interficiētis furē vel latronē. et dico q̄ interficiēs furē
ccxli. qo.

vel latrone qm poterat cōprehēdi siue occisiōe. xl. dies nō dē intrare ecclīā
et lancea veste indur? ab eis et potib? abstineat: et a toro et gladio et eq̃ta
tur: etiam in dieb? istis. et in tertia et quinta feria et sabbato ieiunare debet:
et vii. paruis pisciculis et leguminib?. Si aut nō poterat aliter se libera
re: nec sua: et cum q̃s interficiat: nō tenet agere penitentiā: nisi de consilio
voluerit ieiunare quod bonū erit: et elemosynā facere: et hoc in laicis. Si
presbyter tamē fecerit hoc: nō deponitur: tñ penitentiā agere debet dum
vixerit: vt est tex. in. c. ij. de homicid.

cccl. q̃stio. **C**cccl. q. est penitētia dātis aliqd homini vl mulieri vt nō possit gene
rari vel concipere: vel abortum facientis. Et dico q si aliquis homini vel
mulieri aliquid fecerit vel ad potādū dederit vt nō possit generare vel cō
cipere vel nasci soboles: homicida est: et tanq̃ homicide sibi penitētia im
poni debet. eo. ti. c. si aliquis.

ccclj. q̃stio. **C**ccclj. q. est de penitētia illius qui percussit puerū intuitu discipline.
Et dico q si aliq̃s p̃byter intuitu discipline puerū pcussit: et ex ista pcus
siōe mortuus est: iste talis p̃byter debet ab altaris ministerio perpetuo
remoueri: et ab officio sacerdotali deponi. vt est tex. in. c. presbyterū. eo. ti.
et est iste canon. vij. scdm specu.

ccclij. q̃o. **C**ccclij. q. est pnia exercitiū artē ballistarioz p̃tra xpianos. Et dico q
qui artē mortiferā ballistarioz et sagittarioz aduersus xpianos et catho
licos viros exercet: grauis peccat: et tanq̃ p̃o graui crimine est sibi peni
tentia imponēda. de sagitta. c. vnico.

ccclij. q̃o. **C**cclij. questio est penitentiā depredantium de loco ad locū. Et dico
q raptōres qui de loco ad locum iter faciunt: et rapinas et depredatiōes
agunt: et illi qui violenter rapinā et violatiōes ecclesiarū faciunt: et illi
qui romanos vel alios p negatiōe vel alijs honestis causis nauigio ve
ctos: capere: vel rebus suis spoliare presumūt: et illi qui xpianos naufra
gium patietes: dānata cupiditate spoliāt rebus suis: sunt excoīcati a iu
re: et nō sunt absoluendi: donec omnia sic ablata vel facta restituāt et emē
dent: et nisi hoc fecerint: vel securitatem plenam dederint: de satisfaciē
do penitentiā eis etiam in articulo mortis deneganda est: et si dederit se
curitatem: et receperit penitentiā: si ad sanitatem venerit et non satisfice
rit: nihil prodest sibi solēnitās penitentie: tamē de peccato cōtrito cor
de: viaticum non negetur. et ita vt nullus presbyter sepulture ei? intersit:
nec eius elemosynas recipere p̃sumat: alias punitur: et de hoc est tex. in
c. j. et ij. et iij. de rapto. et incen.

ccclij. q̃o. **C**cclij. q. est de penitētia furantiū aliquid p̃pter necessitatē famis. et
dico q si q̃s p̃pter necessitatē famis vel nuditatis furatus fuerit: cibā
ria veste vl pecudē: peniteat tres hebdomadas. si aut reddiderit: nō cogi
tur ieiunare. de furtis. c. si quis p̃pter necessitatem.

ccclj. q̃o. **C**ccly. q̃stio est pnia vsurarioz. Et dico q vsurarij māifesti nō debēt
admitti ad cōionem altaris: nec ad xpianam sepulturā: nisi prius resti

tuant omnes vsuras extortas seu perceptas ipsis a q̃bus eas receperint
vel ipsorū heredibus vel istis non superstitibus pauperibus restituant
si habuerint: vnde illa restituere possit: alias autem supradicti carere de
bent ecclesiastica sepultura: et eorum oblationes nullus debet recipere:
alias qui eas acceperit restituere compellatur: et ad arbitrium sui episco
pi castigetur: interim remanente suspensio ab officij sui executione. vt est
textus in capitulo. Quia in omnibus. et cap. Cum tu de vsuris. Qui au
tem dicantur manifeste vsurarij: habetur eodem titulo. c. in ciuitate. et c.
cōsultat. et capitulo vltimo.

Cccly. questio est penitentiā dicentis falsum testimoniū. et dic q di cccly. q̃o.
cens falsum testimoniū coactus si non sequitur mors: duobus annis si
sponte quinq̃ annis peniteat: in concilio celebratano in antiqua: de cri
mine fal. c. primo. §. primo.

Cccly. q. est penitētia falsantis litteras regis. Et dico q clericus fal cccly. q̃o.
sans lras regis deponit: et imprimis ei caracter et in exilium mittit. et sic
grauiter peccat: ideo p̃o graui crimine penitentiā ei imponi debet. vt in
c. ad audientiam. de crimine fal.

Cccly. q. est penitētia falsantis lras aplicas. Et dico q falsarij litte cccly. q̃o.
rarū aplicarum excoīcati sunt: ideo p̃us absolui debēt et post pnia eis im
poni. f. q. iā sunt anathematis vinculo innodati: si sunt clerici debēt per
petuo priuari officijs et bñficijs et degradati tradi curie seculari per legitti
mas cōstitutiones puniēdos. Si laici fuerint tādū maneāt excoīcati
subiecti donec satisfaciāt cōpetenter. tex. est in. c. cura. et c. ad falsarioz
de crimine fal.

Cccly. q. est pnia sortilegiōz. Et dico q null? p̃sumat istas diuinationes cccly. q̃o.
nes seu sortilegia facere. et si laicus hoc fecerit. xl. dies peniteat. si aut de
ricus simplicitate et nō malicia: causa req̃rēdi vel inueniēdi furtū factū
ecclesie nō cōnocādo demoniū: sed tñ inspectione astrolabij hoc fecerit
peniteat per annū abstinēdo. f. per annū ab altaris ministerio q̃ grauiſſi
mum fuit hoc. vt in. c. j. et ij. de sortile.

Cccly. q. est pnia pueroz. Et dicendū est q pueris. vij. annoz mitior cccly. q̃o.
penitētia est imponēda p mēdatijs. periurijs. et furtis q̃ alijs maiorib?
ratione etatis. tex. in. c. j. de delictis pueroz.

Cccly. q. est pnia clericoz venatoz. Et dico q ep̃s p̃byter vl diacon? cccly. q̃o.
vel alius cleric? nō debet esse venator nec canes vel accipetres vl falcōes
ad venādū habere: et si strariū fecerint si ep̃s fuerit trib? mēſib? a cōione
si presbyter duobus: si diaconus ab omni officio suspēdatur. tex. est in. c.
j. et ij. de cleri. venato.

Cccly. q. est penitentiā blasphemantium. et dico q blasphemans de cccly. q̃o.
um vel virginem mariam: vel alium sanctum debet subire ei penitentiā
sequētes per suū ep̃m imponēda. f. q. vij. dieb? dñicis ante fores ecclie in
manifesto dū mīſarū solēnitā celebratur existat blasphem? vltimo illoz

die dnico palliū nec calciamēta nō habeat ligat' corrigia circa collum: se
prencq' pcedētibz. vj. fenijs ieiunet in pane ⁊ aqua: ecclia nullaten' in
gressus: ⁊ insup' reficiat tres aut duos aut vñū pauperē. ⁊ si nō habue
rit facultatē in alia penā dē sibi cōmutari: ⁊ insup' si diues fuerit p tem
porale potestatem. pena. xl. solidorum: ⁊ si ad hoc nō sufficiat. xxx. vj. xx.
mulctetur. est tex. in. c. j. ⁊. ij. de maledicis. Jo. doctor. Cōtra blasphemā
tes plures pene imponuntur in foro cōtentioso: tam de iure canonico q̄
de iure civili q̄ de iure regni. vt in suis titulis latius cōtinetur: signant
in. viij. libro. ti. Delas blasphemias. in li. vulgariter nuncupato Isabelina
in. li. j. ij. ⁊. iij. Jacobus doctor.

ccclxij. q̄o. Ccclxij. q̄. est penitētia clericorū excoīcatorū vel suspensorū celebratiū.
⁊ dic q' si cleric' excoīcat' vel depos' vel degradat' vel interdict' officia
diuina celebrat. si depositus vel degradat' aliqua ministeria sibi interdi
cta tractare presumit: aut agere. ⁊ ab episcopo suo correptus perduraue
rit in presepriōe excoīmunicatur: ⁊ quicunq' cum eo coīcauerit similiter
sciat se excoīmunicatū. Et si aliq' ista. s. excoīcationses vel degradationses
cōtempserit per ptātem secularē in exiliū deputetur. Si aut' suspēsus vel
interdictus celebrauerit ⁊ monitus non desistit deponitur. nisi misericor
diter agatur cum eo dispensando. tex. est in. c. j. ⁊. ij. et. iij. et. iij. de clerico
exco. depo. ministran.

ccclxiiij. q̄o. Ccclxiiij. q̄. est penā clerici recipientis ordines furtiue. ⁊ dico si aliq's
taliter ordines recipit si tā erat prohibitū sub interminationē anathema
tis q' in hoc nō fieret iste talis debet itare mōasteriū: ⁊ ibi agere penitē
tiam ad arbitriū episcopi: ⁊ postmodum ad superiores ordines pōt ascen
dere si visum fuerit ep̄o. Si aut' ante interminationē anathemat' tūc im
posita sibi pnia ad arbitriū sufficienti. ex dispēsatiōe ep̄i poterit in susce
ptis ministrare ⁊ suscipere maiores: de hoc est tex'. in. c. j. ij. ⁊. iij. de eo
qui ordi. furti. recepit.

ccclxv. q̄o. Ccclxv. q̄. est penitētia sodomitorū. Et dico q' si clericus inuētus fue
rit sodomiticus debet deici a clero ⁊ in monasterium detrudi ad agēdas
penitētiā. Si aut' laicus fuerit excoīcationse subdat': ⁊ a cetū fidelīū fiat pe
nit' alien'. vt in. c. clerici. de exco. prela. ⁊ hoc p̄tin' mai' est q' si quis ma
trem cognosceret: ⁊ ideo maior penitētia imponi debet. xxxij. questi. vij.
cap. adulterij malum.

ccclxvi. q̄o. Ccclxvi. q̄. est de pnia violatiū interdictū. ⁊ dico q' cleric' vel p̄lat' vio
lant' interdictū. iurisdicōne ⁊ clauis potestate se priuat. tex. est in. c. fin.
de excessibus prelatorum.

ccclxvij. q̄o. Ccclxvij. q̄. est pnia eorū q' diuersimode alios damnāt. Et dico q' pau
tiens aliquem restituere tenetur operas q's perdidit facere: ⁊ expēsas q's
fecit percussus propter percussione: ⁊ aperiens cisternam in qua bos vel
asinus cecidit vel non custodiens bouem cornuperam damnu dantē: et
ledens agrum vel vineam alterius ⁊ dimittens iumentum suum depasce

re aliena ⁊ succēdens ignem cremantem acervos frugum: segetes stan
tes in agris. omnes isti tenentur reddere estimationē ⁊ damna rescire
⁊ restituere ipsis quibus venerunt: ⁊ ille qui voluntarie incendit domū
vel arcam alicuius vel alio modo damnu dāns: ⁊ animalia sua nociua
non custodiens: incensa omnia restituat: ⁊ tres annos peniteat. vt de in
iurijs. c. j. ij. iij. v. vj. ⁊. vltimo.

Ccclxviij. q̄. est penitētia facientū plures mortes vel destructiōes. ⁊ ccclxviij. q̄.
dico q' peccās manifeste manifestam penitētiā debet agere. Interfici
ens clericum presbyterum. xij. annorū penitētia secundū canones ei im
ponatur. ⁊ si laicus est vsq' ad vltimū tēp' vite sue cingulo militie careat
⁊ absq' spe coniugij maneat. vt tex. in. c. j. ⁊. ij. de pe. ⁊ remis. ⁊ illi cuius oc
cassione multe domus destruunt: ⁊ multi hoies interficiuntur: et multa
mala cōmittunt. oibus istis pnie arbitrarie imponunt circa species cir
cūstātijs delictorū. vt est tex. in. c. iij. co. ti.

Ccclxix. q̄. est pnia mlier' supponētis p̄tū. ⁊ dico q' mlieri q' partū alie
nū viro suo supposuit est imponēda pnia sufficiēs ad arbitriū sacerdoti
etiā durate ipsa malicia q' nō audet detegere marito: nā sicut mlierē q' ex
adulterio filiū suscepit pnia nō negat: nec etiā ipi mulieri supponēti. vt
est tex. in. c. officij. co. ti.

Ccclxx. q̄. est penitētia reuelantis confessionē. Et dico q' sacerdos cō
fessor debet inquirere circumstantias peccatoris ⁊ peccati. vt tex. in. c. sa
cerdos. in. c. omnis vtriusq'. co. ti. ⁊ reuelans cōfessionem vel prodēs pec
catorē verbo aut signo: aut aliquouis modo. ab officio ⁊ beneficio depo
nitur ad agendam penitētiā perpetuam in monasterio detrudif. vt
in preallega. §. sacerdos. in fine.

Ccclxxi. q̄. est pnia excoīcatis iniuste. ⁊ dico q' excoīcans aliū iniuste ccclxxi. q̄o.
vno mēse suspēsus est de sen. exco. c. sacro.

Ccclxxij. q̄. est penitētia falsarij. et dico q' falsarij q' diu viuūt in pane
⁊ aq' penitere dē de verbo. signi. c. nouim'. in fine. ⁊ est canon. viij. fm spe
ci. regula tamē generalis est q' cōfessor semper imponat penitētiā p cō
traria. vt auaro iniungat elemosinā. guloso ieiunium. ⁊ sic de similibz.
vt in. c. de regulis iuris.

Ccclxxij. q̄. est penitētia recipienti' beneficium curatum ⁊ se nō pro
mouentis. Et dico q' si aliquis non intendēs promoueri ad sacerdotiū
recipit parrochiale ecclesiam: vt fructus ex ea per annum percipiat: et
ipsam postmodum dimittat: ⁊ postmodum voluntate mutata non fue
rit promotus: tenetur ad restitutionem fructuum quos sic recipit: et etiā
am prelatus qui contulit dictam ecclesiam illi cum nō crederet eum ad
ordinem sacerdotij promouendum tenetur etiam restituere: q' diuinas
offensam incurrit ⁊ obligatus est ad seruandam dictā ecclesiam indem
nem: ⁊ ita predictis debet iniungi in penitētia. de electi. libro sexto. ca.
cōmissa. §. penul. ⁊. vltimo.

ccclxxiiij. **¶** **Q**uestio est de penitentia occupantis bona ecclesiarum vacantibus ecclesiis. Et dico qd si capitula: conuentus: collegia et persone singulares ipsarum vacantibus ecclesiis cathedralibus et regularibus et collegiatis bona a prelatibus ipsarum dimissa vel vacationis tempore obuenientia occupant vel inter se diuidunt vel surripiunt vel dissipant vel consumunt tenentur plene restituere quicquid de predictis bonis perceperint: et ita debet eis iniungi in penitentia. eo. ti. c. quia sepe.

ccclxxv. **¶** **Q**uestio est de penitentia cessantis iniuste ab officiis diuinis. Et dico qd si canonici iniuste cessant a diuinis omnia qd de quibuscumque prouentibus ecclesie in qua ad minus cessant tempore cessationis perceperint restituere tenentur ipsi ecclesie: et illi contra quem cessauerint de damnis et iniurijs tenentur satisfacere de officio ordi. c. si canonici. §. scituri. et ita debet ei iniungi penitentia.

ccclxxvi. **¶** **Q**uestio est de penitentia non recitantiu. Et dico qd omnis beneficiatus non recitans horas qd oēs fructus tenet restituere qd perceperit tempore quo non recitat. ut in pallegato. c. r. §. de offi. ordi. Et dico qd si canonici iuste cessant a diuinis: ille qui occasione cessationis dedit tenetur soluere dictis canonicis: et ecclesie cui culpa eius debitum officium est subtractum omne interesse: et certam quantitatem taxandam et conuertendam in augmentum diuini cultus arbitrio superioris. et ita sibi in penitentia iniungi debet in eo. c. §. si autem.

ccclxxvii. **¶** **Q**uestio est de penitentia eorum qui ad grauatiōem cessationis imagines in terram prosternunt. Et dico qd illi qui per grauatiōem cessationis imagines crucis: beate virginis marie et aliorum sanctorum prosternunt in terram et vitiis et spinis supponunt grauiter peccant: et tanquam grauiter peccantibus penitentia eis imponi debet. in eo. c. §. ultimo.

ccclxxviii. **¶** **Q**uestio est de penitentia eorum qui propter culpam suam sunt priuati bonis que tenent ab ecclesia. Et dico qd si aliqui per culpam suam vel excessibus bonis que tenent ab ecclesia romana vel ab alijs ecclesijs sunt priuati per sententiam vel ipso iure semper tenentur restituere illa bona predictis ecclesijs: nisi legitime prescripserint illa contra romanam ecclesiam per centum annos vel contra alias ecclesias per quadraginta annos. et ita debet iniungi penitentia. Et si post mortem hereticorum qui eorum uiuerent catholici putabantur: bona ipsorum a filiis vel nepotibus eorum catholicis vel ab alijs extraneis quibuscumque spacio quadraginta annorum fuerint bona fide possessa non tenentur ulterius illa bona restituere. sed ante xl. annos completos restituere tenentur. et ita debet eis iniungi in penitentia. de prescripto. c. ij.

ccclxxix. **¶** **Q**uestio est de penitentia iudicum corruptorum. Et dico qd si aliquis iudex ecclesiasticus ordinarius vel delegatus contra conscientiam: et contra iusticiam aliquid fecerit in iudicio in grauamen partis litigantis per gratiam vel per sordes et corruptionem pecunie tenetur parti lese

soluere estimationem litis. et ita debet sibi iniungi in penitentia. de re. in di. c. cum eterni. §. si quis autem. libro. vii.

ccclxxx. **¶** **Q**uestio est de penitentia beneficiorum qui percipiunt distributiones: et non interfunt diuinis officiis. Et dico qd canonici et alii beneficiati et clerici ecclesiarum qui aliquas distributiones quotidianas percipiunt per tempore quo non interfunt diuinis officiis in ipsis ecclesijs: vel non interfunt in anniuersarijs ipsorum defunctorum nisi eos infirmitas vel iusta: et rationalis causa corporalis necessitas vel euidentis utilitas ecclesie excusauerit: ad restitutionem tenentur omnium distributionum quas perceperint: et ita eis in penitentia iniungi debet. de cleri. non resi. de. c. vnico. libro. vii.

ccclxxxi. **¶** **Q**uestio est de penitentia clericorum et religiosorum qui inducunt alios ad eligendas sepulturas in eorum ecclesijs. Et dico qd quicumque religiosi et clerici seculares qui aliquos ad vouendum iurandum vel se de interposita vel alias promittendum inducunt ut apud ecclesias ipsorum sepulturam eligant vel electam ulterius non immutent: peccant mortaliter: et si ipsi religiosi vel clerici predictos in suis ecclesijs vel cimiterijs sepeluerint tenentur ad restitutionem sepulchrorum corporum si petunt: et omnium que occasione sepulture illorum quomodolibet habuerint integraliter: et predictis ut peccantibus mortaliter: penitentia et etiam restitutio iniungi debet. de sepul. capitulo primo in principio. secundum archidiaconum. et Jo. an. ibi in parte. in virtute sancte obedientie. et in. §. Si vero. libro. sexto. et etiam predicti excommunicati sunt per de. cupientes. §. ultimo. de penis.

ccclxxxii. **¶** **Q**uestio est de penitentia intrantis religionem laxiorem cum prius strictiorem vouerat. Et dico qd ille qui votum fecit de certa religione intranda: et post aliam religionem etiam laxiorem ingreditur et proficitur in ipsa pro predicto voto non completo: tanquam grauiter peccanti est penitentia imponenda. de regula. li. vi. c. qui post votum.

ccclxxxiii. **¶** **Q**uestio est de penitentia transgredientis votum ordinis vel religionis. Et dico qd pro transgressionem voti ordinis: vel religionis quanto manifestius fuerit votum emissum tanto propter plurimum scandalum et exemplum transgressoribus durior penitentia imponenda. tex. in. c. qd votum in fine. de voto. li. vi.

ccclxxxiiii. **¶** **Q**uestio est de penitentia fratrum retrahentium alios suis propositiōibus a solutione decimarum. Et dico qd fratres predicatorum et minores in sermonibus suis vel alibi proponentes aliqua que audiētes a solutione decimarum: vel aliarum rerum ecclesiarum debitarum retrahunt: contra preceptum et prohibitionem iuris faciunt: et mortaliter peccant: et ipsis ut mortaliter peccantibus penitentia imponi debet. de decimis. libro sexto capitulo primo.

ccclxxxv. q. **¶** **ccclxxxv. q.** est de pnia monialiu nō existētiū i clauſtro ⁊ eorū q ad eas ingrediūtur. Et dico q omnes moniales cuiuscūq religionis vel ordi nis sub clauſura nō manētes ⁊ sine iusta causa monasteria sua egredie res. Et quicūq sine causa rationabili ⁊ sine legitima ingrediens vel ac cedens ad eas grauitur peccat: qz contra prohibitōem ⁊ preceptū iuris faciunt: ⁊ ipsis vt grauitur peccantibus penitentia imponi debet. de sta tu regula. capitulo primo in principio. libro sexto. et insuper excommu nicati sunt: per constitutionem cardinalis Sabiniensis: que incipit. vt monasteria.

ccclxxxvi. q. **¶** **ccclxxxvi. q.** est de pnia visitatorū recipientiū munera. Et dico q quicūq prelati visitātes ecclesias sibi subiectas recipiunt munera vel visitationis officio nō impēso procuratiōē in victualib⁹: vñ aliquid aliud ratiōe pro curationis recipiūt duplū eius q repperiūt ecclesie a qua illud receptū fuerit restituere tenentur infra mensem: nec ab hac restitutōe liberalita te vel gratia dantium liberantur: et ita eis in penitentia iniungi debet. de censu. c. exigit. eo. libro.

ccclxxxvii. q. **¶** **ccclxxxvii. q.** est de pnia exigentiū pedagia ⁊ tributa ab ecclesijs ⁊ cle ricis. Et dico q quicūq ab ecclesijs ⁊ psonis ecclesiasticis pro personis suis vel p reb⁹ ppijs quas nō causa negociandi defuerunt vñ deferri faciunt: vel transmittūt exigunt pedagia: ipso facto sententiam excommu nicatiōis incurrūt nec ab excommunicatiōe absolui possunt donec exacta plenarie restituant: ⁊ de hac transgressiōe satisfaciāt competentē. ⁊ ita confessor habet penitētib⁹ declarare ⁊ in penitentia iniungere q prius restituant ⁊ satisfaciāt: ⁊ postea absoluantur. vt est dictum eodem titu. ⁊ li. cap. quamq.

ccclxxxviii. q. **¶** **ccclxxxviii. q.** est de penitētia impeditis iurisdictionē ecclesiā. Et dico q quicūq iudex secularis vel dominus temporalis impetratores litterarum apostolicarum: vel alios ad forum ecclesiasticum recurrētes super causis que ad illum forum de iure vel antiqua consuetudine perti nent compellerit vel compelli fecerit vel procurauerit per captiōem ipso rum iudicium ecclesiasticorum vel dictorum impetratiū vel litigantiū: vel volentium litigare vel propinquoꝝ ipsorū vel rerū illorū vel alijs modis q deficiāt litigare in foro ecclesiastico: vel q in foro seculari de il lis quibus litigent vel impediuerint q querelātes corā iudicib⁹ ecclesia sticis nō possint iusticia obtinere vel ad predicta faciēda dederint cons ilium: auxilium vel fauorem ipso iure excommunicati sunt: a qua excommu nicatiōe nō possunt absolui nisi tam iudici eorū cognitio fuerit impedita vel iurisdicciō occupata q parti q perturbata fuerit in persecutiōe iuris sui integre satisfaciāt de iniuria damis ⁊ expēsis ⁊ interesse. ⁊ ita per con fessorem debet eis declarari: ⁊ in penitentia ita debet eis iniungi q pus satisfaciāt ⁊ post absoluantur. vt est dictū de immunitate ecclesiarū. cap. quoniam vt intelleximus.

ccclxxxix. q. **¶** **ccclxxxix. q.** est de penitentia turbantiū ecclesias ⁊ officia diui na. Et dico q omnes qui in ecclesijs ⁊ in earū cimiterijs seditionem ex actant: vel clamorationem mouent: vel impetum cōmittunt: vel ibi faciūt cōcōiones ⁊ publica perlamēta vel feda ⁊ prophana colloquia: vel alias confabulationes cum quibus turbant diuinum officium: vel ibi faciūt ne gociationes vel mundanas vel forum vel iudicia secularia: ⁊ ordinarij lo corum qui predicta non faciunt obseruari ⁊ contra trāsgressōres nō pro cedunt peccant mortaliter. vt in. c. decet. de imuni. ecclesia. li. vi. qui canō est precepti. vt patet ibi cum dicit textus pmissas inhibitiōes animo pe tulanti cōtempserint: ⁊ ibi cum dicit diuinis vltionis acrimonijs incur rent: ⁊ ibi suum confessi reatus: ⁊ quia ibi nō imponitur certa pena trāsgressoribus peccant mortaliter: per regulam dominici. in. c. quis autem nesciat. x. di. Et confessor supradictis trāsgressoribus imponere debet pe nitentiam septem annorum pro qualibet vice: tanq peccantibus morta liter. vt in. c. hoc ipsum. xxxij. q. ij. ⁊ qz clericis ⁊ alijs occasiōē peccandi prestant de hoc penitere debent.

ccclxxx. q. **¶** **ccclxxx. q.** est de penitentia dominorū temporalium grauantiū clericos. Et dicas q quicūq temporale dñum obrinētes mandāt: ⁊ interdiciūt suis subditis ne prelati aut clericis aliqd vendāt nec emāt aliquid ab ipsis: ⁊ q ipsis bladum non molant: nec panem coquent: nec alia obsequia exhibēt ipso iure excommunicati sunt ⁊ peccant mortaliter: ⁊ ita per confessorem eis declarari debet: q satisfaciāt prelati et cleri cis propter hoc damnificati: ⁊ absoluantur ab illa excommunicatione: ⁊ de peccato mortali penitentiam eis imponāt. in. cap. eos. de immunitate ecclesia. libro sexto.

ccclxxxi. q. **¶** **ccclxxxi. q.** est de penitentia religiosi dimittētis habitum vel eum tis ad studium. Et dico q religiosus quicūq qui temere habitum reli gionis sue dimittit: vel ad quecūq studia litterarum nō obtenta pus licentia a suo prelato immediate cum consilio sui puenit vel maioris ad eundem ad studium iuerit: sententiā excommunicatiōis ipso facto incurrūt: et eandem sententiā excommunicatiōis incurrunt doctores ⁊ magistri qui sci enter dictos religiosos habitu suo dimisso leges vel phisicam docere: vñ in scolis suis psumpserint detinere in. c. vt periculosa. eo. ti. ⁊ libro. ⁊ sic per confessorem debet ipsis declarari itaqz ab excoione absoluant: et de peccato mortali qd incurrūt ipsi penitentia imponatur.

ccclxxxij. q. **¶** **ccclxxxij. q.** est de penitentia contrahentiū sponsalia priō cū vna: ⁊ postea secundo cū cōsanguinea. Et dico q ille qui contraxerit sponsa lia pura ⁊ certa cum aliqua muliere si illa spōsalia nō sunt nulla ex defe ctu consensus cum ex illis spōsali⁹ oriatur publice honestatis iusticia efficax ad impediendum ⁊ dirimendum sequētia spōsalia vel matrimo nia si postea cū alia cōsanguinea prioris infra quartum gradum cōtra xit sponsalia vel matrimoniū ad contrahēdum matrimoniū de presenti:

et ad remanendum cum prima remanet obligat. Et ideo contrahendo cum secunda contra prohibitionem iuris peccat mortaliter: et ipsi ut peccati mortaliter penitentia imponi debet. in. c. j. de spōso. li. vi. j. responsō. Et si aliquis cum aliqua muliere sub conditione contraxit: si post conditionem completam cum alia prioris consanguinea contraxit matrimonium per verba de presenti cum prima remanere debet: et contrahendo sic cum secunda peccat mortaliter: et sibi de hoc peccato mortali penitentia imponi debet. ut ibi secundo rōso a p̄trario q̄ est fortis simū argumētum in iure. ut in. c. quecūq. ix. di. et in. c. cum in apostolica de his q̄ sunt a p̄la. sine cōse. capli.

ccxciiij. q̄o. ¶ Cccxciiij. questio est de penitentia filiorū contrahentium cum consanguineis spōsarum cum quibus contraxerūt parētes pro filiis. et dico q̄ ex spōsa libus contractis per parētes p̄ filiis si filij presentes sunt: et nō tradidit vel etiā si sunt absentes et ignorātes si post sciunt et ratificāt tacite vel expresse oritur publice honestatis iusticia: et ideo contrahētes postea cum alijs consanguineis vel affinibus illarū priorum peccant mortaliter: et ut peccantibus mortaliter penitentia ipsis imponi debet. in cap. unico de spō. impu. in. §. porro li. vi.

ccxciiij. q̄o. ¶ Cccxciiij. q̄ est de p̄na contrahētis matrimonia cum cognatis spūalib⁹. Et dic q̄ ille vel illa qui vel q̄ contrahūt matrimonium cum viro vel muliere suscipiente vel baptizate ipm vel ipam vel cum filio vel filia: vel cum vxore suscipientis ipsum de baptismo mortaliter peccat: et ut peccati mortaliter penitentia sibi imponi debet. Et idē est dicendum in confirmatiōe vel frōtis christiatiōe. in. c. j. de cognatiōe spūali. li. vi. q̄ cognatio spūalis impedit et dirimit matrimonia sicut carnalis. in. c. pitatiū. xxx. q̄. iij. contrahēs matrimonia cum illo vel illa: qui vel q̄ fuit compater: vel cōmaf vel pater vel mater spiritualis solum p̄ catholicismum qui precedit baptismū vel cognoscēs carnaliter ipm vel ipsam mortaliter peccat per supradicta: q̄ catholicismus impedit matrimonium. in. c. per catholicismū. eo. ti. et li. et sibi ut peccati mortaliter penitentia imponi debet. Et si plures accedūt ad suscipiendū baptizatum de baptismo cum omnibus est cognatio spūalis contracta q̄ impedit et dirimit matrimonium. et idem est in confirmatiōe: ideo si tales contrahunt matrimonium vel inuicem carnaliter se cognoscunt mortaliter peccant: et ipsis ut peccantibus mortaliter penitentia imponi debet. in cap. quamuis. eo. ti. et li.

ccxcv. q̄o. ¶ Cccxcv. q̄ est de p̄na sepelientium hereticos. Et dico q̄ quicūq. scilicet tradiderit ecclesiastice sepulture hereticos vel defensores eorū excoīcati sunt ipso iure: nec debēt absolui nisi proprijs manib⁹ publice extimulent: et projiciant corpora ipsoꝝ extra cimiteriū. ut in cap. quicūq. circa principium. de hereticis. libro. vi.

ccxcvi. q̄o. ¶ Cccxcvi. q̄ est de p̄na disputatiū d̄ fide catholica. Et dico q̄ quicūq. laicus publice vel priuati de fide catholica disputauerit excoīcari debet. et si heretic⁹ vel receptores vel defensores eorū et filij iporū vsq. ad scōas generatio

nem ad aliq̄d bñficiū ecclesiasticū vel officiū recepti fuerint totū est irritū et inane: in prealle. c. §. inibemus. et versu heretici.

¶ Cccxcvij. q̄ est de p̄na habentium beneficia ad p̄ces hereticorū. Et dico cccxcvij. q̄. q̄ quicūq. viri ecclesiastici qui ad preces hereticorū dignitates personarū et quicūq. alia beneficia ecclesiastica sunt adepti priuati sunt talis acq̄siti. ideo cōfessor oīa supradicta debet notificare penitentib⁹: et in primo casu capituli allegati nō debet absolvere illos a peccato mortali qd̄ incurrunt sepelientes hereticos: nisi prius absoluantur a predicta excoīcations: ne predicta satisfactiōe premissa. et post imponat eis penitentia p̄ peccato mortali. In secundo casu imponat penitentiam pro peccato mortali laico publice de fide catholica disputati. In tertio casu iniungat heretico et filiis et descendētib⁹ suis vsq. ad generationē q̄ dimittant illa beneficia et restituant ecclesijs omnia que ex ipsis beneficijs habuerūt. In quarto casu iniungat illis qui ad preces hereticorū habuerunt illa beneficia q̄ dimittant illa beneficia et restituant ecclesijs omnia que ex ipsis beneficijs habuerunt. ut hoc totum colligitur: et habetur in. c. quicūq. de hereticis. libro. vi.

¶ Cccxcviij. q̄ est de penitētia hereticorū redeuntium et penitentium sacra mēta ecclie. Et dico q̄ si aliq̄ post abiurationē heresis dephēsi fuerint in abiurata heresim recidisse: ideo iure sine vlla audiētia relinquēdi sunt iudicio seculari: tñ si postea peniteāt et penitentie signa in eis apparuerint manifesta si humiliter petāt sacramēta penitentie et eucharistie nō sunt eis negāda. in. c. sup. eo. de here. li. vi.

¶ Cccxcix. q̄ est de penitentia interficientis christianos passiuos. Et dico cccxcix. q̄o. dico q̄ quicūq. p̄nceps vel prelat⁹ vel quicūq. alia persona ecclesiastica vel secularis aliquē christianum per assisiuos interfici fecerit vel mādauerit licet mors ex hoc nō sequat⁹: vel ipsos assisiuos receptauerit vel defenderit vel occultauerit excoīcations et depositiones a dignitate honore et officio et beneficio incurrat sentētia ipso facto. ut in. c. pro humani. de homi. li. vi. Ideo si tales ad penitentia veniūt cōfessor debet eis mādare q̄ ab excoīcatione absoluant⁹: et postq̄ fuerint ab excoīcatione absoluti imponat eis grauissima penitentia debet eis mādare q̄ restituāt ecclesijs omnia q̄ ex beneficijs habuerunt quib⁹ priuati fuerunt: et post absoluat ipsos ab illo peccato.

¶ Cccc. questio est de penitentia vsurarij et locantis domum vsurario. Et dico q̄ illi qui non seruant. c. quia in omnib⁹ de vsuris. peccant mortaliter: et ipsis ut peccantibus mortaliter penitentia imponi debet: et illi qui aliquibus alienigenis ad exercēdum vsuras domos locāt. Si sunt patriarche archiepiscopi vel episcopi. suspēsiōis. Si sunt minores persone singulares excoīcations sententias ipso facto incurrūt. Si sunt laici per censuram ecclesiasticam cōpesci debent. Et sic omnes supradicti peccant mortaliter: et cōfessor debet eis mandare q̄ a dictis sententijs

excoicationis et suspensionis absoluantur: et postea de eis penitentia per peccato mortali imponere. ut in. c. i. de usuris. li. vi.

ccccj. qo.

Cccccj. q. est de penitentia concedentium repesalias contra clericos. Et dico qd illi qui repesalias concedunt contra personas ecclesiasticas specia liter: vel si sunt concessi generaliter contra omnes ad personas ecclesiasti cas eas excoiciant: excoimunicati sunt ipso iure in. c. unico. de iniurijs. li. vi. et ideo confessor debet eis mandare qd a dicta sententia excoimunicationis absoluantur: et post agunt penam de peccato mortali qd ppter hoc incurrerunt.

ccccij. qo.

Cccccij. q. est de penitentia persequenti vel capientium vel occidentium cardinales. Et dico qd qui hostiliter persecutus fuerit cardinale sancte ro mane ecclesie vel percussit vel ceperit vel interfecerit vel socius fuerit facie tis vel fieri mandauerit: vel factum ratum habuerit: vel consilium dederit: vel fauorem: vel postea receperit: vel defensusit scilicet ipsum. talis sicut reus criminis lese maiestatis est infamis perpetuo et banitus et intesta bilis: ut nec testamenti liberam habeat faciem: nec ad alicuius bona ex testa mento: vel ab intestato vocetur. Si autem habitaciones eius deserte: et non sit qui eas inhabitet: et nullus ei debita reddere: nullus respondere iudicio teneat: et alie quam plures maledictiones et pene que ponuntur contra istos et contra suos de scendentes. de quibus omnibus est bonum. textus in. c. felix. de penis. li. vi.

ccccij. qo.

Cccccij. q. est de penitentia eorum qui propter excoimunicationem in eos pro latam gravant partes vel iudices. pferentes. Et dico qd quicumque pro eo qui in reges. principes. locationes. nobiles: vel alios quoscunque excoiciationes vel suspensionis interdicti sententia fuerit promulgata dederit alicui licentiam occideri: capienti: vel in personis vel in bonis suis vel suorum gravando illos qui tales sententias protulerunt: vel illos quorum occasione sunt late re vel observantes illas sententias: vel taliter excoicatis communicare volentes. nisi licentiam re integra renovaverint: vel si ad licentie captionem bonorum occasione illius sit processum: nisi bona ipsa sint infra octo dierum spacium restituta vel satisfactio per ipsos impensa et qui licentia sic data usi fuerint: et si qui suo motu proprio supradicta: vel aliquid eorum commiserint eo ipso omnes supradicti sententiam et excoiciationem incurrunt: qui duorum mensium spacio in illa sententia permanserint: extunc ab eo non possunt nisi per sedem apostolicam absolvi: et ita per confessorem debet penitentibus declarari et eis in penitentia iniungi: qd dicta bona restituant: et de iniurijs personarum satisfacciant: et a predicta excoiciatione absolutionem obtineant. de sententia. c. quicumque. li. vi.

ccccij. qo.

Cccccij. q. est de penitentia occupantium fructus secretatos. Et dico qd si super aliquo beneficio inter petitorum et possessorum apud sedem apostolicam litigatum sit una sententia diffinitiva contra possessorem in possessione vel petitorio promulgata: si illud beneficium non fuerit ante triennio ab illo possessore possessum: per ordinarium loci debet apud aliquam personam idoneam secretari. Et si quis tale secretationem impedierit vel fructus secretatos

occupaverit excoiciationis sententiam ipso facto incurrit a qua excoiciatione nisi impedimento prius amoto et occupatis per eius fructus restitutis non potest absolvi. et ita per confessorem debet penitentibus declarari et eis in penitentia iniungi qd prius impedimentum amoveant et fructus restituant et post absolvant. de sequestra. post. c. ad copescendas.

Cccccj. questio est de penitentia clericorum vel religiosorum veterum ccccc. qo. tabardo. Et dico qd sacerdotes et religiosi et quicumque clerici videntes episcopum seu tabardo forato usque ad oram: et ita breui quam vestis inferior nota tabiliter videatur: seculares clerici et religiosi habentes administrationem tenentur infra mensem illud epitogium pauperibus dare. religiosi vero administrationem non habentes tenentur infra idem tempus illud epitogium suis superioribus assignare in aliquos pios usus converterendum: alias beneficiati sententiam suspensionis incurrunt: et ita per confessores ipsis penitentibus declarari et in penitentia iniungi debet. de vita et honestate clericorum. de. ij.

Cccccj. questio est de penitentia sepelientium excoimunicatos vel usu rarios vel alios tempore interdicti. Et dico qd quicumque clerici vel laici sepelientes corpora defunctorum in cimiterijs ecclesiarum tempore interdicti in casibus non concessis a iure: vel sepelientes scienter excoicatos publice vel nominatim interdictos vel usurarios manifestos excoimunicati sunt ipso iure ex qua excoiciatione nullatenus absolvi possunt nisi prius ad arbitrium dioecani episcopi satisfactionem competentem faciant illis quibus per premissa fuerit iniuria irrogata: et ita per confessorem penitentibus penitentia iniungi debet qd prius satisfacciant: et post a dicta excoiciatione absolvant. de sepulchris. de. eos.

Cccccj. questio est penitentia religiosorum auferentium decimas ecclesiarum. Et dico qd quicumque religiosi qui novitium: aut alias decimas ecclesiarum debitas ad eos ex aliqua causa legitima non expectantes appropriare sibi presumunt vel exquisitis fraudibus vel coloribus usurpare vel que de animalibus familiarum et pastorum suorum et aliorum animalia ipsa eorum gregibus immiscerunt: vel qui de animalibus que in fraudem ecclesiarum in pluribus locis emunt et empta tradunt venditoribus vel alijs ab ipsis tenenda: vel qui de terris quas tradunt alijs excolendas decimas solui ecclesijs non permittunt vel prohibent si post requisitionem eorum quorum interest super hoc eis facta a premissis non destiterint infra mensem vel si de his que contra premissa usurpant vel recipiunt infra duos menses damnificatis ecclesijs non faciunt emendam competentem: sunt ab officijs administrationibus et beneficijs suis suspensi: et si administrationes vel beneficia non habent sunt excoicati: et ante congruam satisfactionem non possunt absolvi: et ita per confessorem debet eis declarari: et in penitentia iniungi. de decimis. de. ij.

Cccccj. questio est penitentia negligetium gubernare cenodochia: cccccj. qo.

vel hospitalia. Et dico q rectores cenodochiorum et hospitalium qui locum ipsorum bona res et iura a manibus occupatorum et usurpatorum excutere negligunt: et ea collabi et disperdi domos et edificia ruinas deformari permittunt. Et qui redditus et prouetus ipsorum hospitalium in usus suos damniabiliter conuertunt. Et illi ad quos pertinet qui ipsa loca in predictis non reformant: et occupata deperdita et alienata indebite in statum debitum reduci non faciunt: et rectores predictos ad receptionem et sustentationem debitam misabiliu personarum non compellunt. Et ordinarii qui ipsis negligentibus per se ipsas vel alios oia premissa non implent et rectores predictos ad premissa non compellunt: et contradictores et prebentes eis contra premissa consilium auxilium vel fauorem per censuram ecclesiasticam: et alia iuris remedia non conpescunt et gubernationem dictorum hospitalium viris prouidis ydoneis et boni testimonij: qui sciunt et possunt et velint loca ipsa et bona eorum iura utiliter regere et eorum prouetus et redditus in usum personarum misabiliu fideliter dispensare: et quos in usus alios bona predicta conuertere verisimiliter non presumat. et illi quibus dictorum hospitalium gubernatio commissa fuerit inuictarium de bonis ipsorum locorum non proficietes et ordinariis de administratione sua annis singulis rationem non reddentes oes supradicti grauiter peccant: et tanquam grauiter peccantibus ipsis penitentia imponi debet. de reli. domi. de. quia contingit.

Cccccix. q. est de penitentia religiosorum in multis exceditibus. Et dico q religiosi qui clericis aut laicis sacramentum vinctiois extremi vel eucharistie ministrant vel matrimonia solennizant sine licentia speciali presbyteri parochialis. vel qui excommunicatos a canone nisi in casibus concessis eisdem: vel a sententiis per statuta provincialia vel sinodalia promulgatis: vel a pena et culpa aliquam presumunt absolueret excommunicationis sententiam ipso facto incurrunt et solum per sedem apostolicam absoluntur. Item religiosi qui in sermonibus suis prelati ecclesiarum detrahunt. vel laicos ab ecclesiis suarum frequentia vel accessu retrahunt: vel indulgentias indiscretas pronuntiant vel testatores a restitutionibus debitis aut legatis matricibus ecclesiarum faciendis retrahunt: vel legata vel debita aut male ablata in certa: sibi aut alijs singularibus fratribus sui ordinis vel conuentibus in preiudicium aliorum fieri vel erogari percurrunt: vel qui in casibus sedis apostolice vel locorum ordinariis reservatis aliquid absolunt vel qui vexant indebite vel ad loca plura vel et multum remota conueniunt personas ecclesiasticas et contra eos suam iusticiam persequentes per duos menses subiacent illis penis que sunt eorum regulam vel statuta pro grauius criminibus vel culpis eis consueuerunt imponi: et plati ipsorum religiosorum nisi de eis qui occasione predictorum excessuum ad eos quocumque modo perueniunt ecclesiis: vel personis ecclesiasticis damniificatis: vel lesis satisfactio nem plenariam exhibuerint infra mensem postquam fuerint requisiti: suspensiois sententiam incurrunt: et ita per confessionem de religiosis penitentibus declarari et eis in penitentiam iniungi debet. de penit. de. 7.

Ccccc. questio est de penitentia religiosorum qui in predicationibus alios ccccc. qo. a solutione decimarum retrahunt. Et dico q illi religiosi qui in sermonibus suis vel alibi audientes a solutione decimarum ecclesiis debitarum retrahunt: ipso facto excommunicati sunt. et si requisiti fuerint in prima dominica: quarta et vltima quadragesime. et in festis ascensionis pentecostes et natiuitatis domini. Sancti iohannis. Beate assumptionis. et natiuitatis sancte Marie: audientes debent informare et illos quorum confessiones audiunt conscientiam debent facere quod decimas soluant. alias grauiter peccant: et talibus ut grauiter peccantibus penitentia imponi debet. de penis clericorum. §. allos. et §. et quia.

Inita prima et secunda et tertia pars

te huius tractatus sequitur quinta et vltima pars. s. de materia absolutiois tamen peris que a censuris que a culpa et pena que plenaria dicuntur. In qua quinta pars continentur questiones sequentes.

Prima. que forma debet seruari in absolute.

Secunda. quis potest absolvere.

Tertia questio est de pratica absolutionis.

Quarta. q. est quid est agendum cum aliquis habet aliqua peccata a quibus ille qui confitetur non potest absolvere.

Jo. doctor.

Circa primam questionem dicendum est quod secundum varietatem excommunicationum variatur genera vel modi absolutionum: quia ut quis est excommunicatus per contumaciam que consistit in non veniendo ad iudicium vel ante tempus recedendo: vel iudici non parendo. ut. xj. q. iij. certum est. et iste absoluitur sub ista forma: quia mandatur ei quod pareat iuri. ut in. c. per tuas. de sen. excoi. si vero pro offensa sit aliquis excommunicatus: et tunc aut offensa est manifesta. s. per professionem in iudicio factam: vel probationem legitimam: aut euidentiam rei que nulla potest tergiversatione celari. et tunc prius est prestanda sufficiens emenda antequam absoluitur. Si vero dubia sit offensa sufficit ad absolutionem faciendam si cooperetur satisfactio prebeatur de parendo mandato iuris. ut in. c. ex parte. de verbo. signi. Et istis excommunicatis pro offensa mandabitur ut de cetero talia non committant. ille autem qui excommunicato communicat cum iuramento debet absolui. qui antequam communicat excommunicato: non in crimine absolui poterit sine iuratoria cautione. ut in. c. nup. in. §. his aut. isto tit. de sen. exco. absolutio autem cum solennitate debet fieri: sub forma que habetur in. c. cum aliquis. xj. q. iij. Sed potest dici secundum Bosfre. quod illa solennitas non est de substantia. et ideo hodie sine illa solennitate fit absolutio cum psalmo. Misere mei deus. et cum aliquantibus virgarum percussioibus. Similiter cautio iuratoria quando homines qui excommunicati sunt prestant potius ad cautelam ex consuetudine ecclesie est quam de rigore canonum. ut in. c. cum desideres. isto titulo. Cum vero aliquis est excommunicatus propter iniectioem manuum in clericum hec forma seruatur. scilicet. ut qui absolutioem petit:

Prima. qo.

Secunda. qd. e.
qui pot. ab
solvere.

Tertia. qd.
e de practi-
ca absolu-
tionum.

iuret de parendo mandatis sancte matris ecclesie. Et mandetur eidem ne de cetero in clericum monachum vel alicuius religionis conuersum manus eiciat violentas nisi se defendendo aut de mandato suorum faciat presbyterorum vel nisi super eum prelationis ministerium vel magisterium habeat aut cum ipso in ipsa ecclesia socius esse noscatur. vt in cap. ex tenore isto. ti. de senten. excoica.

Circa secundam questionem. s. si quis potest absolvere. Et hic est aduertendum qd secundum varietatem excommunicationum variatur genera absolutio. vt per precedētia patet. nam aut est excommunicatio lata a canone: et hec separat a sacramentis tantum: et ab hac absoluit episcopus et sacerdos proprius. vt in. c. nuper. §. ij. de sen. excoica. aut separat a sacramentis et comunione fidelium: et ab hac absoluit episcopus regulariter nisi papa reseruasset sibi absolutiones: vt in dicto. c. nuper. et hoc de excommunicatione lata a canone. Aut excommunicatio fertur ab homine: et in hac datur in regula qd qui habet potestatem ligandi habeat potestatem absoluenti. vt in. c. verbum de penitentis. di. j. Fallit hoc in casibus quos notat glosa in. c. inferior. xx. q. di. et hoc dicitur intelligi cum modificatio eorum que habentur in. c. cum contingat. de offici. dele. et in. c. per tuas. de senten. excoi. s. qd si excoicatio est nulla: non est necessaria aliqua absolutio. Et dominus pater meus posuit. xxx. casus notabiles et singulares in quibus sententia excommunicationis est nulla in lectura. c. pastoralis. de appellati. dum legeret suam cathedram prime. qui casus sunt etiam positi in tractatu de nullitatibus. Ad quos casus semper recurrendum est cum contra sententiam excommunicationis aliud remedium non detur nisi remedium nullitatis. et est etiam sciendum qd reperitur absolutio vera et repetitur absolutio ad cautelam de qua in preallegato capitulo. per tuas. solet. et cap. venerabilibus. eo. ti. li. vi.

Jacobus doctor.

Dominus noster iesus christus qui passus est pro te: et habet plenariam potestatem absoluenti te absoluat. Et ego auctoritate ipsius et apostolorum petri et pauli: et auctoritate et potestate mihi commissa per illum et illos ad quos pertinet et quacumque auctoritate possum: te absoluo ab omni vinculo excoicationis maioris et minoris et suspensionis et interdicti et irregularitatis quam vel quas incurristi quomodolibet scilicet vel ignoranter vel ex propria malicia vel contemptu vel negligētia vel alias quocumque modo et ex quacumque causa propter transgressionem preceptorum et statutorum papalium: sinodaliū: localium: prouincialium: archiepiscoporum: legatorum: vel per transgressionem iuris comunis: vel per litteras vel statuta quorumcumque iudicium ordinariū: delegatorum subdelegatorum et aliorum quorumcumque iurisdictionem habentium: vel per participatiōem cum excommunicatis in crimine vel extra crimē et quomodocumque et qualitercumque incurristi et specialiter a tali: et tali excommunicationibus in te specialiter promulgatis et ab omnibus alijs excommunica-

tionibus a iure vel ab homine in te prelati generaliter vel specialiter te absoluo: et restituo te sacramentis sancte matris ecclesie vt possis intrare ecclesiam et habere partem cum fidelibus. In nomine patris et filij et spiritus sancti. Amen. Et confessores absoluit ab irregularitatibus in quibus episcopi dispensare possunt si talis potestas ipsis per episcopum commissa sit: vt si iudex aduocatus officialis dedit operam vt sanguis effunderetur: irregularis licet mors vel sanguis effusio non fuit secuta vel aliquis occidendi animo aliquem vulnerauerit: licet non moriatur ille vulnerans: irregularis est: et cum talibus potest dispensare episcopus vel confessor habens ab eo potestatem: de quo vide in specu. titulo delegato. §. iusta. versu. item litigiosus. in fine. et versu. quando autē. Et post fiat ab absolutio a peccatis per hunc modum.

Et eadem auctoritate et eius auctoritatibus et omni auctoritate et potestate quam possum te absoluo ab omnibus peccatis carnalibus et spiritualibus capitalibus criminibus mortalibus venialibus mihi modo confessis: et ab alijs obliuiscens que memo- rie tue non occurrunt de quibus bonum propositum habes confitēdi si memorie tue occurrerent: et a circumstantijs eorundem. Et etiam te absoluo ab omni simonia mentali: et ab omni verbo ocioso vel mendoso: et ab omni periurio vel periurijs: et ab omni homicidio voluntario vel casuali et ab alio quocumque peccato criminali vel mortali et veniali et ab omnibus et quibuscumque delictis criminibus et peccatis a quibus te possum absolue te absoluo: in quantum possum: et clauis sancte matris ecclesie se extendunt et restituo te sacramentis ecclesie et communioni fidelium. In nomine patris et filij et spiritus sancti. Amen.

Passio domini nostri iesu christi et merita sue gloriosissime mris virginis marie: et omnium martyrum et omnium sanctorum et sanctarum absoluitis dei et ieiunia et elemosine et orationes et peregrinationes: specialiter peregrinatio quam nunc intendis facere ad talem locum: et humilitas con- scilicet. qm ali quis pfectus et corpus et anime afflictiones: et consilia et doctrine et bone per- et vult pere suasiones et omnia alia bona que fecisti et facies et proponis facere: et om- grinare ad nia mala et iniurie et tormenta et persecutiones et labores: et alia quecumque aliquem locum. que sustinueris et sustines et sustinueris propter deum omnia sunt tibi in remissionem peccatorum tuorum: et in augmentum gratie: et in acquisitionem vite eterne: et omnia iniungo tibi in penitentiam et satisfactionem tuorum peccatorum: et remitto tibi omnem penam purgatorii tibi debitam pro peccatis tuis in quantum possum: et in quantum clauis ecclesie se extendunt: et in quantum in conspectu diuine maiestatis fuerit acceptum et gratum: et concedo tibi indulgentias quas possum tibi concedere: et concedo tibi quod possis acquirere et lucrari omnes indulgentias per romanos pontifices: et per cardinales et legatos sedis apostolice: per patriarchas vel primates: et per quoscumque archiepiscopos et episcopos et abbat- tes vel alios prelatos: verbo vel scripto concessas et concedendas in qui

Practica ab

solutois

de i. artic.

lo mortis.

buscumq; elemosinis peregrinationibus orationibus et alijs quibuscuq; operibus pietatis. In nomine patris: et filij: et spiritus sancti Amen. **Frater** vade in pace: et noli amplius peccare ne deterius tibi contingat.

Et practica absolutionis plenarie in articulo mortis fiende alicui que debet fieri post predictam absolutionem peccatorum illi qui talem indulgentiam habet: debet esse ista.

Item auctoritate domini nostri iesu christi: et beatorum apostolorum Petri et Pauli: et auctoritate sancte Romane ecclesie: et de speciali gratia a domino nostro papa Calixto. vel Paulo. vel alio tibi facta et concessa et mihi commissa que fungor in hac parte: ego te absoluo plenarie ab omnibus et singulis peccatis criminibus et delictis tuis et eorum circumstantijs: et a penitentis obliis pro eis tibi iniunctis et non impletis: et ab omnibus conscientie scrupulis ac dubijs: de quibus corde contritis et ore confessus fuisti mihi et alijs quibuscuq; sacerdotibus: et omnibus et singulis peccatis tuis obliis et ignoratis de quibus confessus fueras et fuisses: si fueras et fuisses recordatus: vel sciuisse vel scire fore peccata: et ab omnibus et singulis penis et penitentis in presenti vita et purgatorio propter omnia et singula peccata predicta tibi debitis: et eas et omnes tibi remitto et indulgeo: in quantum claves ecclesie se extendunt et gratum fuerit in conspectu diuine maiestatis. et ex dictis gratia et auctoritate: concedo tibi plenam indulgentiam remissionem omnium et singulorum peccatorum predictorum. et restituo te illi statui et innocentie in qua fuisti immediate post baptismum: que quidem remissio sit tibi in augmentum gratie et in acquisitionem vite et glorie eterne. In nomine patris et filij et spiritus sancti. Amen.

Quarta. q. **Q**uid est agendum cum aliquis habet aliqua peccata a quibus ille cui confitetur non potest absolvere. **R**esponso secundum sanctum Thomam. in quodam quolibeto. Sacerdos non absoluit aliquem: nisi illum quem dicitur unius credit esse absolutum. sed postquam a deo est absolutus tenetur ecclesie confiteri adhuc. Et quia dispensatio absolutionis non est tota credita minori tenetur totum confiteri: et ipse debet eum absolvere ab omnibus a quibus potest. et deinde tenetur eum remittere superiori de residuo absolendum. **Argu. xxxij. q. ij. cap. lator. et cap. significavit. de peni. et remissio.** Sed inferior de facto eum absoluit: dicit Tho. q. non credit eum esse absolutum tamen excusatur propter ignorantiam iuris: sed non excusatur sacerdos cui hoc ius ignorare non licet. ita dicitur summa bartholomea in parte confessor. j. in. g. ij. et ibi in. g. statim sequenti. Dicit q. si confitens sit excommunicatus: si non potest absolui a suo confessore ab excommunicatione non potest absolui per eum a peccatis: quia sacerdos nullum excommunicatum potest absolvere de culpa: nisi prius absolutus sit ab excommunicatione: quia excommunicatus non est particeps sacramentorum ecclesie secundum sanctum Thomam. in. iij. sentent. di. vij.

Tractatus de confessione ac penitentia utilis atq; summe necessarius confessoribus et confitentibus. Compositus per egregium virum Joannem alfonsum Benauetanum vtriusq; iuris doctorem. Impressum Cesarauguste per Georgium Locci. Anno millesimo quingentesimo. decimo nono. Die vero vicesimo quarto madij.

res suppar: continentis qui ante a leuibus
suppar: tristicis: inotus qui no fortes suppar:
plicitatis quoru incedit magis declinat
ad deitatis.

In quo vultis delatibz inctas et si nctas
quarum utatuz: suppar: aduanae et dectas
ad nctie dicit q qui psequitur suppar: aduanae
delatibz et fugit tristicas p cionem et
p ipas inctas que nctm et no pntem
et inctas vntem: qui non dicit: inctabil
et medf repatis: incontinentis ad qui utel
lugubrit dicit a delatibz: mollis aut qui a
tristicas. Qd q: dectoz qui non concupiscit
ul parit: opatur utit: quam concupiscit
ut: vñ inctas dectoz: aduanae et ma
gis est ad magis malicia absq: inctatu
turpiter age postea q continentia melior
qua pfectura: ad h sit suppar: illa incti

In quo recipit: uti postea dubitacem: dect
s: continentis et incontinentis omni opdm ut
m rade et dicitur: exellimus ad omni ut
tm a fallq et paria qua solutus dicit q co
tinentis sedm se ipm inqnet: ut ne p accas at
qualituz: incontinentis se ipm h e sumpt: et
et pnt non inmanet: ne h sedm actus que
admodu dulce sedm se diligitur: vñm no
p accas. Dem q: continentis et thrognoim
at amly sunt inmanlium opioi: dicitur
m h q: continentis suabibz est a rone
no ducibz a concupiscituz: alchrogno
m etomano q admodu thrognoim: et i
pisciplinari: et agredes qui omis sunt i
suabibz p amare pios sermones et
a concupiscituz: ducibz vñm inctue
a magis assimilatur vñ q quidam no
inmanet: opdm non p incontinentem

